UĞUR MUMCU

Sağcı Düşünce

UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI YAYINLARI

um:ag

5

BÜTÜN YAZILARI

UĞUR MUMCU
Sağcı Düşünce
5
BÜTÜN YAZILARI
um:ag

um:ag Vakfı Yayınları: 36
Bütün Yazıları Dizisi: 5

SAĞCI DÜŞÜNCE

UĞUR MUMCU

(19 Haziran-30 Aralık 1975 Yazıları)

Birinci Baskı: Mayıs 1997, Ankara, 3 000 adet

ISBN 975 - 8084 - 37 - 2

Yayın Yönetmeni Ali TARTANOĞLU
Kapak Tasarım: SOLARİS
Dizgi: um:ag
Baskı: DUMAT

um:ag UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI
Atatürk Bulvarı 125/6, Bakanlıklar, Ankara Tel: 0 312-417 47 62 - 417 77 20 Faks: 417 57 46

UĞUR MUMCU

SAĞCI DÜŞÜNCE

um:ag

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ
Üs mü, Tesis mi? 11
Trabzon'dan Giresun'a 13
Gerede İsyanı 16
Görülmek İstenmeyen Köy 18
Kanıksamak 21
Kışkırtıcılar Sahnede 23
Hukuk Adına 26
İşin İç Yüzü 28
Mumyalar Müzesi 31
Unutturulan Mezar Taşları 33
Hangisi Suç Acaba? 36
Belgeler Ortada 38
Canlı Yayın 42
Kökü Dışarda Cereyan 44
Taverna Barış Harekatı 47
Dinamitin Fitili 49
Hatırlamada Yarar Var 52
Dönemecin Işıkları 54
Son Tango 56
Özerklik Adına 59
İdeolojik Maksat 61
Boşluk 64
Helsinki Kaplanı 66
Hangi Birlik, Hangi Beraberlik 69
Demirel'in Genelgesi 71
Milli Selamet T.A.Ş. 74
Korutürk'ü İzlerken 76
İşbirliği 78
Çırpınırdı Karadeniz 81
Sesleniş 83
Ya Bizimkiler? 86
Pasaport Arslanın Ağzında 88
Yasaklayın Bu Oyunları 90
Şellefyan Düzeni 92
Böyle Yorumlanıyor 94
Mobilya Kapitalizmi 97
Kim Bunlar? 99

Bilgilerinize 101
Soy-Sop Kredileri 104
Aman Kaçırmayalım 106
Luns ve Seçim Sandığı 109
Kapitalizm Budur 111
Havan Atışı 113
Dağdan Kestim Kereste 116
Hangisi Doğru? 118
Eski Hamam Eski Tas 121
Besleme 123
Ve Hatta Maoist 126
Kredi Aranıyor 128
Korutürk'e Arzediyoruz 130
Gözaltında mı Tutuluyoruz? 132
Hayali Sermaye T.A.Ş. 135
Ispartalı Sadrazamlar 137
Sol Oylar Artıyor 140
Olasılıklar Zinciri 142
Öğretmenlere Sevgilerle 144
Sağ ve Selamet 147
Eğri Oturup Doğru Konuşmak 150
Cinayetlerin Ardından 152
Beyaz Kitap ve Kara Yalan 154
İnsan Manzaraları 157
O.D.T.Ü. Kazanı 160
Üniversiteler Açılırken 162
İki Yabancı 165
CIA Diplomasisi 167
Pazarlık 170
Gençlik ve Silah 172
İnce Taktik 174
Hem Politikacı, Hem İşadamı 177
Kılıç'ın Kini 179
Özgürlüğün Bedeli 182
Asker Oldum Piyade 184
Galilei ve Yalçıntaş 187
İflas Belgesi 189
Neyin Hukuku 191
Ülkücüler Eylemde 194
Benzin Ağaları 196

Traktör Dosyası 198
Sofya Mektubu 200
Emperyalizm ve Hukuk 202
Sınıfsal mı, Kişisel mi? 204
Kapalı İktidar 207
Kendine Gelmek 209
Dış Türkler Masalı 211
Hukukçuluk Budur 213
Kimin Kökü Dışarıda 216
Batıya Açılma 218
Tehlikeli İlişkiler 220
Kardeşlik 223
Titre ve Dön 225
Bir Gün Mutlaka 227
47.375 TL. 229

SUNUŞ

Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, demokrat bir Türkiye'nin yılmaz savunucusu; devrimci, hep emekten yana, araştıran ve sorgulayan gazeteci Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993 günü otomobiline konan bir bomba ile, inandığı tüm bu değerler uğruna yaşamını yitirdi.

Eşi Güldal Mumcu ile çocukları Özgür ve Özge; Uğur Mumcu'nun, bu kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak; kütüphanesini, arşivini ve tüm yazılarını tasnif edip araştırmacıların kullanımına sunmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak vb. amaçlarla **Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı**'nı Ekim 1994'te hukuken, Aralık 1995'te de fiilen yaşama geçirdiler.

um:ag, Uğur Mumcu'nun kitaplarını "Bütün Yapıtları" dizisi olarak kendi logosuyla yeniden yayımladı.

BÜTÜN YAZILARI ise, adından da anlaşılacağı gibi Mumcu'nun yazılarından oluşuyor.

Uğur Mumcu'nun 1962'den itibaren Kim, Ant, Türk Solu, Devrim, Ortam dergilerinde, Milliyet, Akşam, Yeni Ortam, Cumhuriyet gazetelerinde beş bin iki yüz kadar yazısı yayımlanmış.

Bu yazıların altı yüze yakını daha önce yayımlanan Suçlular ve Güçlüler, Bir Pulsuz Dilekçe, Tüfek İcad Oldu, Terörsüz Özgürlük, Devrimci ve Demokrat, Tarikat-Siyaset-Ticaret adlı kitaplarında yer almıştı. **BÜTÜN YAZILARI** dizisi bir ayrım yapmadan hem bunları, hem de hiç bir kitapta ayrıca yer almamış, sadece yayınlandıkları gazete ve dergide kalmış öteki dört bin beş yüz yazıyı da kapsıyor. Yani beş bin ikiyüz yazının tamamını... 1962-1971 arasında yayımlanan yazılarından oluşan ilk kitap, **"Katiller Demokrasisi, Hırsızlar Düzeni"** adıyla Şubat 1997'de yayımlandı.

um:ag için bu kaçınılmaz bir görevdi. Çünkü birincisi, katledilmesinde en büyük etken, düşünceleri ve dolayısıyla bu düşüncelerin yansıdığı yazıları idiyse, bütün yazılarının kitap halinde yeniden yayımlanması, cinayete karşı tek başına en büyük ve en anlamlı tavır olacaktı.

İkincisi, Türkiye'de yaşanan ve üzülerek, endişeyle izlediğimiz gelişmeler Uğur Mumcu'yu ve elbette yazılarını, çok önemli bir başvuru kaynağı haline getirdi. Başta meslektaşı gazeteciler olmak üzere araştırmacılar için **Uğur Mumcu Yazıları** başlıbaşına, vazgeçilemez kaynak durumundalar.

Yazıların bütününden, otuz yılda bu ülkede nelerin değiştiğine ya da değişmediğine ilişkin, hüzün verici veya öfkelendirici sonuçlar çıkarılabilir.

Yazıların galiba asıl gösterdiği ise, Uğur Mumcu'nun derin hukuk bilgisi, hukuki düşünme yeteneği, ülkesini ve onun gerçeklerini kavrayıp sergilemekte gösterdiği olağanüstü ustalık ve isabet. Sistem, onu vahşice yok ederek, bu kadar gelişmiş yeteneklerin kendisi için fazla, hatta tehlikeli olduğunu göstermiş oldu.

Mumcu'nun bütün yazıları bir arada değerlendirdiğinde, 1962-71 ile 1974 sonrası olmak üzere iki farklı dönem görmek olası. Dizinin birinci kitabı olan Katiller Demokrasisi Hırsızlar Düzeni'nde, "birinci dönem yazıları" biraraya getirildi. Bu yazılar, Uğur Mumcu Yazıları'nın bir tür, **"içindekiler"**i, **"ana fikri"** 1974'ten katledilmesine kadar olan "ikinci dönem yazıları" ise bu "içindekiler"in açılımı, bu ana fikrin rakamlarla, tarihlerle, belgelerle somutlanması...

Yalnız "içindekiler"i, koca bir kitap oluşturan bu dev "külliyat"ın oluşmasında emeği geçen, katkısı olan Mesut Seven, Fatih Alpertan, Avni Kalkan, Bekir Tekkaya, Serkan Uzun, Şebnem Kocabıyık, Neş'e Tartanoğlu, Murat Kaya, Emrah Yücel ve DUMAT Matbaası emekçilerine teşekkür etmek, sadece bir incelik, bir "âdet yerini bulsun" değil, zorunlu ama içten bir görev. Sağolsunlar...

Çağlar boyunca daha iyi, daha güzel, daha aydınlık bir dünya dileyen insanlar, düşünceleri uğruna eziyet çektiler, öldürülmeyi göze aldılar, öldürüldüler. Yaşamını, bu yolda gözünü kırpmadan feda edebilecek insanlara gerek duyulmayan, ışıl ışıl ve güzel bir dünyanın, aydınların emeği ve çabası ile oluşacağına inanıyoruz.

Bu çabanın başarıya ulaşabilmesinin ilk koşulu, unutmamak!

Düşünenlerin öldürülmemesi, öldürülenlerin unutulmaması dileğiyle...

um:ag

ÜS MÜ, TESİS Mİ?..

Türk kamuoyunda yıllarca "üs" ve "tesis" tartışması yapıldı. Demirel'e göre, Türkiye'de Amerikan "üssü" yoktur. Bunlar, "ortak savunma tesisi" olarak adlandırılmaktadır. Buraya hemen bir nokta koyarak, bir orgeneralimizin anılarına yollama yapalım.

Üçüncü ordu eski Komutanı Orgeneral Refik Tulga, sıkıyönetimce kapatılan "Devrim" gazetesinde yayınlanan anılarında "üs" ve "tesis" tartışmasına en kesin cevabı vermekteydi. Tulga'nın 23 Ekim 1969 tarihli Devrim gazetesindeki açıklamalarına şu anısını aktarıyor:

"Üs komutanı Albay bizi büyük bir merasimle karşıladı. Kantin, kulüp, yemekhane, mutfak gibi tesisleri gezdirdi. Biraz ötede etrafı demir kafesle çevrili gerçek üsse doğru ilerledim. Amerikalı Albay yolumu kesti:

- Giremezsiniz. Buraya ancak Amerikan uyruklu yetkili kişiler girebilir.

- Ben ordu komutanıyım. Bulunduğumuz bölgede giremeyeceğim yer olmaz.

- Emir böyle.

- Bu, hükümranlık haklarımıza tecavüz değil mi?

- Ama ikili anlaşmalar var... Bir viski almaz mısınız Sayın Paşam?

- Hayır...

- Kıtayı denetlemeyecek misiniz?

- Hayır...

Görüldüğü gibi, bu "tesis" hem "ortak" olacak hem de Türk ordusunun bir orgenerali, bir Amerikalı albay tarafından yolu kesilerek Türk toprakları üzerindeki bir bölgeye sokulmayacak!..

Belki Demirel'in bu "üs" ve "tesis" tartışmasında pek büyük günahı yoktur. Çünkü İngilizce'de, genellikle her iki kavramı da karşılamak için "base" sözcüğü kullanılmaktadır. Türkçe'de ise bu sözcük:

- Kaide, temel, esas, ayak, taban, temel atmak, kurmak, tesis etmek... gibi anlamlara gelmektedir. İşin garibi şu ki, aynı sözcük İngilizce'de:

- Alçak, adi, rezil... anlamlarında da kullanılmaktadır. Bir savaş anında, Amerikan Temsilciler Meclisi'nin Türkiye için aldığı "ambargo" kararını, hangi sözcükle tanımlarsak, Amerikan hükümetinin "manevi şahsiyeti"ne hakaret etmemiş oluruz bilmem!..

Amerikalılar, resmi yazışmalarında üs karşılığı olarak "military base" kavramını kullanmaktadırlar. Bu da Türkçe'de "askeri üs" anlamına gelmektedir.

Söz buraya gelmişken "gizli" damgalı bir Amerikan belgesine göz atalım. Türk Genelkurmayı'nın Amerikan üsleri hakkındaki bazı girişimleri üzerine, merkezi Washington'da bulunan Ordu İstihbarat Başkanlığı 22 Kasım 1965 tarihinde, Ankara'daki Amerikan Kara Ataşesi'ne şu yazıyı göndermekteydi. Birlikte okuyalım:

Askeri üsler yapılması amacıyla Amerikalılara sağlanan kolaylıkların koşullarıyla ilgili bilgi toplanması için Türk Genelkurmay'ı tarafından emir verildiği haber alınmıştır. Türk Hükümeti ve Genelkurmayı tarafından Batı Avrupa ülkelerinde askeri üsler yapılması için Amerikalılara sağlanan kolaylıkların koşullarıyla ilgili istihbarat faaliyeti, şunları kapsayacaktır:

a- Böyle bir harekete gerçekten teşebbüs edilmiş midir?

b- Hareketi kim başlatmıştır?

c- Hareketin nedenleri?..

Bu belgenin altı "Genelkurmay İstihbarat Başkan Yardımcısı" yerine, "Haberalma Şefi," Albay James E. Lazenby tarafından imzalanmış ve Ankara'da Amerikan Elçiliği'nde görevli Albay Dickson'a gönderilmiştir. Aynı yazı, Atina'daki Amerikan Kara Ataşesi'ne de yollanmıştır

Albay Dickson'u da hatırlatalım...

Tabii Senatör Haydar Tunçkanat'ın, 1966 yılında yayınladığı bir CIA belgesinde "Albay Dickson"un adı geçmekteydi.

Tunçkanat tarafından yayınlanan bu belge, CIA tarafından "nötralize" edilmesi düşünülen bazı politikacıların adlarını ve saptanan CIA planının ilkelerini gösteriyordu. İşin ilginç yanı bu planlardan biri de, 27 Mayıs Anayasası'nın değiştirilmesini öngörmekteydi. Tunçkanat Raporu yayınlanır yayınlanmaz, Albay Dickson da pılısını pırtısını toplayarak Türkiye'den kaçmıştı.

Albay Lazenby tarafından istenilen bilgiler sonunda Türkiye'de ne gibi "operasyonlar" yapıldığını bilmiyoruz. Ancak 1965 yılından bu yana olup bitenler hepimizin hatırındadır.

Sözün kısası... Türkiye'de Amerikan Milli Savunma Bakanlığı'nın emir ve komutasındaki askeri bölgelerin "üs" mü, yoksa "ortak tesis" mi olduğu, bunca olay ve belgeyle ortadadır. Amerikalılarca bu üslerin nasıl korunmak istendiği de bellidir

Amerikalıların Türkiye'de kurdukları ve bir Türk orgeneralinin bile adım atamadığı üsler, Pentagon generallerinin Ortadoğu savunması için son derece önem verdikleri askeri bölgelerdir. Özellikle İncirlik Hava Üssü ABD' nin Ortadoğu planları için çok büyük "stratejik" önem taşımaktadır

Bu askeri bölgelere, "üs" ya da "tesis" densin, bir bakıma hiç önemi yoktur. Bundan sonra önemli olan, Amerika'nın Türkiye'deki ayrıcalıklarının hangi siyasal kuruluşlar eliyle korunacağı ve bütün dünyada en kirli işlere girmiş "Dünya Jandarması" Amerika'nın bundan sonra Türkiye için ne düşündüğüdür.

Şimdi soruyoruz: Yıllarca Amerikan emperyalizmine karşı çıkanlar, Amerikan üslerinin kapatılmasını isteyenler, ikili anlaşmaları eleştirenler mi milliyetçiymiş, yoksa Amerika'ya karşı yöneltilen eleştiriyi her eylemi komünistlik sayanlar mı?

(Cumhuriyet, 19 Haziran 1975)

TRABZON'DAN GİRESUN'A...

Birkaç gün önce Trabzon ve Giresun'daydım, Dışişleri eski Bakanı Turan Güneş ve Deniz Kuvvetleri eski Komutanı emekli Oramiral Kemal Kayacan'ın Doğu Karadeniz gezisinin bir bölümünü izledim. Trabzon'dan Giresun'a giderken Akçaabat, Vakfıkebir, Tirebolu, Görele, Eynesil, Keşan ve Bulancak ilçe-

lerinde yurttaşlarla konuşma olanağını bulduk. Güneş ve Kayacan, Rize'ye doğru yollarına devam ettiler. Ben de Ankara'ya döndüm.

Trabzon'dan Giresun'a doğru, kıyı şeridini baştan başa kaplayan fındık bahçelerine ve masmavi denize bakarken, beton yığınlarıyla kaplı ve politikacıların nefesleriyle günden güne kirlenen Ankara'dakileri düşündüm. Tabiat Karadeniz'i bütün cömertliğiyle süslemiş. Gözlerimizin önünden gelip geçen manzara, sanki bir ressamın fırçasından çıkmışçasına insanı büyülüyordu.

Neyse, Karadenizin güzelliklerini edebiyatçılara bırakarak konumuza dönelim...

Trabzon'da, Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde okuyan bazı öğrencilerle konuştum. Hepsinin derdi ortak. Hepsi de, üniversitede üstlenen sağcı öğretim üyelerinden, komando saldırılarından ve jandarmanın tutumundan yakınıyorlar.

- Okuma olanağımız kalmadı. Bazı öğretim üyelerinin, kapılarında "komandolar" duruyor. Bizler de gidip hocalarımızla bile konuşamıyoruz. Jandarma önceleri tarafsız davranıyordu. Bunun üzerine görevli astsubayı değiştirdiler...

Görüştüklerim arasında birkaç kız öğrenci de vardı. En çok onlar yakınıyordu. Geçtiğimiz salı günü üniversitede bir olay olmuş. jandarma erleri kız öğrencileri palaskayla dövmüşler. Benimle konuşan öğrenci olayın heyecanı içinde içini dökü-yordu.

CHP İl Başkanı Avukat Taylan Üner, Hukuk Fakültesi'nden sınıf arkadaşım. Olayları bir de ondan dinledim. Salı günkü çatışmada bir sağcı öğrenci de yaralanmış. Bunun üzerine yirmi-yirmi beş öğrenciyi gözaltına atmışlar. Gece, Trabzon Milletvekilleri Adil Ali Cinel, Mehmet Arslantürk, Osman Kadri Eyüpoğlu, Emniyet Müdürlüğü'ne başvurarak öğrencilere yasadışı bir işlem yapılmamasını istemişler. Taylan Üner:

Komandolar daha çok Trabzon'lu olmayan öğrencilere saldırıyorlar, diyor. Bunun nedeni, bu öğrencilerin Trabzon'da kimsesiz sayılmalarıymış. Trabzon halkı da bu tür sağcı eylemleri hiç desteklemiyor.

Öğrencilerle uzun uzun konuştum. Hemen hemen her üniversitede, bu tür saldırılar sürüyor. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde ise sağcı eylemler bazı öğretim üyeleri ve adları-

na "uzman" denilen görevlilerce de destekleniyor. Üniversite'de bir süre önce rektörlük yapmış olan bir bayan profesör zamanında uzman kadroları "milliyetçi-toplumcu" gençlerle doldurulmuş. Ankara'dan uçakla ders vermeye gelen "uçan profesörleri" de ben tanıyorum. Bunlardan ikisi, 12 Mart döneminde arkadaşlarını mahkum ettirmek için askeri savcıların emrine girmişti.

Öğrenciler birer demir leblebi gibiydi. Her biri siyasal konuları en ince ayrıntısına kadar izliyordu. Sordukları sorulardan hangi kitapların süzgecinden geçtikleri belli oluyordu.

Yol boyunca yurttaşlarla konuştum. Toplumsal sorunlar ülkenin her bölgesinde yavaş yavaş gerçek sahiplerini buluyor. İşçisi, köylüsü, dar gelirli memuruyla tüm emekçiler, bugünkü yöneticilerin kimden yana ve kime karşı olduğunu iyice anlamışlar. Bilinç aşaması gün geçtikçe bütün emekçileri sarıyor. Karadenizde bunu elle tutulur, gözle görülür biçimde anlamak mümkün oluyor.

Turan Güneş, "milliyetçilik" kavramı üzerinde durdu. Milliyetçilik tanımı çok ilginç:

- Milliyetçilik, Türk'ün hakkını gavura yedirmemek demektir.

Karadenizliler emekli Oramiral Kayacan'dan Kıbrıs sorununu anlatmasını istiyor. O da anlatıyor:

1967'de Demirel, Kıbrıs'a git, dedikten sonra dön dedi. Ecevit ise git dedi amma dön demedi.

CHP önümüzdeki dönemde, önce bu "milliyetçilik" yalanını Cephe sözcülerinin elinden alıp, yüzlerine şamar gibi çarpmalıdır. Dış politika, Kıbrıs ve petrol sorunuyla birlikte, bozuk düzenin bütün girdisi-çıktısı halka anlatılmalıdır. Karadeniz bölgesinde bu yıl saptanacak fındık taban fiyatı, fındık üreticisine düzenin iç yüzünü anlatacak en canlı örneklerden biridir. Bozuk düzen her bölgeye başka biçimde yansıyor. Bu, özellikle CHP tarafından, zaman yitirilmeksizin, köy köy dolaşılıp anlatılmalıdır.

Karadeniz'de oldukça canlı bir birikim var. Bu birikim ülkenin hemen hemen her bölgesinde dimdik ayakta duruyor CHP bu birikime sahip çıkıp, halkın oylarını Parlamentoya yansıtabilecek mi?.

CHP parlamenterleri, Ankara'da politika kulislerinde kilitlenmemeli, sık sık Anadolu'ya gitmelidir. Halkın içinde büyük uyanışın tohumları yeşeriyor. Bakalım CHP bu uyanışa nasıl sahip çıkacak!.. Halk, Karadeniz'de CHP'den de ileri...

Bunu da bilmek gerek...

(Cumhuriyet, 21 Haziran 1975)

GEREDE İSYANI

"Görgü tanığı" olarak önce Gerede olaylarını anlatalım: Ecevit'in arabası ilçeye girer girmez, bir yurttaş otobüsün penceresine uzanarak:

Sayın Ecevit ilerlemeyin; sizi taşlayacaklar... dedi. Otobüs Cumhuriyet Alanı'na doğru ilerlerken, birden bire taş yağmuru başladı. Tam, MSP ilçe merkezinin bulunduğu evin önünde başlayan saldırı, taş, sopa ve şişelerle sürdürüldü.

Ecevit otobüsten inip, kürsüye doğru yürüdüğünde çember sakallı ve yeşil bereli saldırganlarla, on üç-on dört yaşlarındaki çocuklardan oluşan kalabalık, Avukat Sabri Kabadayı'nın yazıhanesinin hemen altında toplanmaya başladı. Alanın tam karşısındaki caminin yanındaki yoldan bir başka kalabalık Ecevit'in kürsüsüne doğru ilerliyordu. Bu arada Adalet Partisi Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak, Avukat Sabri Kabadayı'nın yazıhanesinin penceresinde göründü.

Ecevit konuşmasını sürdürürken yeşil bereli, çember sakallılar, taş, sopa, şişe ve paslı çivilerle yeniden saldırıya geçtiler. Cumhuriyet Alanı bir anda ana-baba gününe döndü. Caminin bahçesinden alandaki kalabalığa taş atılırken, Avukat Kabadayı'nın yazıhanesinden bir tabanca sesi duyuldu.

Bir polis memuru yazıhaneye doğru koştu. Çevreden:

Tabancayı Ahmet Çakmak attı... sesleri duyuldu. Ecevit'in koruma polislerinden biri havaya ateş ederek, yol açmaya çalışıyordu. Taşlar, demir çiviler ve sopalar Ecevit'in çevresine durmadan yağmur gibi yağdırılıyordu. İlçeye girerken otobüse atılan ilk taş Ecevit'in bulunduğu yere rastlamıştı. Cam kırılsaydı, taş tam Ecevit'in başına gelecekti.

Ecevit kürsünün hemen arkasındaki hükümet konağına çıktı. Kaymakam Vekili Kemali Akay, ortalıkta görünmüyordu. Saldırganlar ise, caminin içinde ve alanın karşısında bekliyorlardı. Kaymakam Vekili odasına gelir gelmez sorduk:

Bu kalabalık suç işlemedi mi? Neden bir tanesini yakalamıyorsunuz?.. Kaymakam Vekili de bize soru yöneltti:

- Hangi kuvvetle yakalayayım?..

Gerede'de devlet yoktu. Sadece kışkırtılmış bir kalabalık ve maaş bordrolarında "Vali" ve "Kaymakam" yazan görevliler vardı...

Olaylar başlar başlamaz, Bölge Trafik Müdürü, postanede benim yanımda Vali'yi aradı ve tedbir alınmasını istedi. CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu, Vali Ragıp Gerçeker'i arayarak olayı anlattı. CHP İzmir Milletvekili Alev Coşkun, olaydan bir gün önce Vali'yi arayarak duruma el koymasını istemiş. Olaylar sürüp dururken Ecevit, koruma amiri Mümtaz Karaduman'ın telsiziyle Vali'yi aradı ve:

Buraya gelip tedbir almadan ben buradan uzaklaşamam. Çünkü ben gittikten sonra olaylar çıkabilir, dedi. Vali Ragıp Gerçeker, bütün bunlara rağmen her nedense olay yerine, saat, 16.30'da gelebildi. Demek oluyor ki, Vali'nin makam arabası Bolu-Gerede arasını ancak üç saatte alabiliyordu.

Gerede'den ayrılıp, Karabük'e geldik. Ecevit burada Karabük halkının sevgi gösterisiyle karşılandı. İşçi sınıfının örgütlü olduğu yerlere gericilik adımını bile atamıyordu. Emekçilerin gür sesi, Gerede gericilerinin cılız yuhlarını, kulaklardan çoktan silip götürmüştü.

Gerede'de taş yağmuruna tutulan otobüsün penceresinden, 31 Mart'ın çirkin iskeletlerini seyrettik. Menemen'de Kubilay'ın boynuna dayanan kör testerenin acımasız kinini gördük.

Kurtuluş savaşımızdan bu yana yarım yüzyıl geçti. Yarım yüzyıllık Cumhuriyet tarihimizde ilk kez, Abdülhamit gericiliği, siyasal iktidar koltuklarında bağdaş kurup oturmaktadır, 31 Mart'ın kanlı katilleri, Anzavur isyanının ağzı salyalı gericileri, Menemen'de Kubilay'ın boynunu kör testereyle kesen hilafetçi caniler, göğüslerindeki yaftalar ve boyunlarındaki iplerle hortlamışlar ve Gerede caddelerine salıverilmişlerdi.

Kim bunlar?.. Anzavur'un torunları mı? 31 Mart'ın hunhar kaatili Derviş Vahdeti'nin mirasçıları mı? Said-i Nursi'nin müritleri, Pilavoğlu'nun ticanileri mi?

Kimler destekliyor bunları?.. Tıpkı Kurtuluş Savaşındaki ihanet çeteleri gibi, "Kuvay-i İnzibatiye"ler kurulmuş olmasın!?.. "İttihad-ı Muhammedi Cemiyetleri" açılmış olmasın!?.. Volkan gazetelerinde Abdülhamit gericiliğinin kini akıtılmış olmasın!?.. Damat Feritler, Derviş Vahdetler, Albay Sadıklar, Said-i Nursiler dirilmiş olmasın!?..

Evet... İki gün önce, Gerede Cumhuriyet Alanı'nda çağdışı gericiliğin, bir yeşil yılan gibi kıvrıla kıvrıla nasıl zehirini akıtmaya çalıştığını gözlerimizle gördük.

Başbakana atılan yumruğu "Anayasa'yı ihlal" sayanlar, bakalım muhalefet liderine yapılan taşlı sopalı saldırıyı basit bir "zabıta vakası" mı sayacaklar?

Unutmayalım; İsmet Paşa'ya, Uşak'ta atılan taş, Demokrat Parti'nin mezar taşı olmuştu. Gerede sokaklarında yönetilen "cephe" saldırganlarının ellerindeki taş, ülkedeki Atatürkçülerin "sabır taşı" mı olmalıdır acaba?..

(Cumhuriyet, 23 Haziran 1975)

GÖRÜLMEK İSTENMEYEN KÖY...

Türkiye, yeniden bir özgürlük savaşına itilmektedir. Yurdun dört bir bucağında görünmez eller tarafından başlatılan kanlı huzursuzluk dalga dalga yayılmaktadır. Demokratik hak ve özgürlükler:

Devletiyle, milletiyle bölünmezlik... Komünizm tehlikesi... Aşırı cereyan... gibi belleklerde yosun tutmuş basma-kalıp gerekçelerle ortadan kaldırılmak istenmektedir. Bu koşulların böylesine sürüp gitmesi, korkarız ki seçim sandığına seçmen oyunun değil, seçmen kanının dolmasına yol açacaktır.

İstedikleri de budur. Ülkede kargaşa ortamını ayakta tutarak, seçmeni baskı ve korku altında seçim sandığına göndermek, ya da bundan önemlisi Anayasal düzenin gereksiz bir

yetki olduğunu ileri sürerek, bir baskı yönetimi kurmak, çoktandır özlenen ve beklenen amaçlarındandır. Çünkü 12 Mart döneminin tadı, bazı kişilerin iştahlarını yeniden kabartmaktadır.

Ülkede sağcı partilerin oyları donmuştur. Bugün, dördü iktidarda biri muhalefette bulunan beş sağcı siyasal parti, birbirlerinin oy depolarından seçmen çalmanın amansız yarışı içindedir. Dört parti de, iktidarda olmanın verdiği yetki ve ayrıcalık ve devleti ele geçirmenin sarhoşluğuyla şimdiden birbirlerine "elense" çekmektedirler. Erbakan, Karadeniz illerinde yaptığı konuşmada:

- Önümüzdeki seçimlerde, ya CHP'ye, ya MSP'ye oy verilecek, demektedir. Erbakan'ın dualarının ne ölçüde kabul olunur bilinmez ama, Güneydoğu feodal aşiret reisleriyle aynı seccadeye alnını yapıştıran bu Başbakan Yardımcısı, müteahhitlik konusunda hükümetinin başkanından da becerikli olduğunu, kazandığı oylarla şimdiden kanıtlamıştır.

İktidar koltuklarını paylaşan bu dört sağcı parti, hükümetin kurulmasından önce ortak listeyle seçime girmek için bir "protokol" imzalamışlardı. Erbakan'ın gezileri sürdükçe, dört partinin de imzalayıp mühürlediği bu protokol, Erbakan'ın seccadesiyle birlikte bir yerlere gizlenmektedir.

Türkeş, seçim yoluyla iktidara gelemeyeceğini anlayacak kadar uzak görüşlüdür. Bu emekli ihtilalci albayın tek umudu, ülkenin dört bir bucağından devşirilmiş "komandolar" ile, asker-sivil bürokrasi içinde tuttuğu bazı köşe başlarıdır. Bu örgütsel ilişkilere dayana dayana devleti ele geçirmek, Türkeş'in 1944 yılından beri kafasında üç hilai ile allayıp pulladığı ve gönlünde beslediği arslandır.

Üstelik önümüzde bir de 12 Mart deneyi var. Bu dönemde Türkeş'in asker-sivil bürokrasinin hangi kesimleri ile ilişkili olduğu gözle görülecek biçimde ortaya çıkmıştır. Bunun kanıtlanması için, bir kaç sıkıyönetim iddianamesinin ve kararının incelenmesi bile yeterlidir.

Feyzioğlu da, ancak bir olağanüstü dönemde, kendisini ayakta tutabilir. Bu Kayserili profesör, bir mangalık partisini çeşitli renklere boyatmış ve ancak böylece, 12 Mart hükümetlerini yönetme olanağını elinden bırakmamıştır. Yapılacak ilk se-

çım. Cumhuriyetçi Güven Partisi'nin tabelalarını bile hurdacı depolarına yollayacaktır.

Muhalefet yapmak ile dedikodu yapmak arsındaki farkı bile henüz kavramayan Demokratik Parti, gün geçtikçe kaybettiği sandalyeleriyle, eriye-çürüye siyasal hayattan herhalde yakında silinecektir. Bu Parti'nin "Divan Edebiyatı"na pek meraklı lideri, önümüzdeki seçimde parti divanını bile kuramazsa bu hiç kimse için şaşırtıcı olmayacaktır.

Adalet Partisi, bu miras kavgasında MSP'nin, kendi "terekesine" gözkoyduğunu çoktan anlamıştır. Demirel, Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Milli Nizam Partisi yerine kurulan Milli Selamet Partisi'nin kapatılması için, 1973 seçimlerinde Trabzon'da:

Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan partilerin muvazaa yoluyla yeniden açılmaması için tedbir gerekir, derken, savcılara karanlıkta göz kırpıyor ve bu Parti'nin kapatılması gerektiğini açıkça ilan ediyordu. Kırat'ın sırtında tesbih çekip sakal sıvazlayan MSP, anahtarı Adalet Partisi'nin oy depolarının paslı kilitlerinde çevirmeye başlamıştır.

Gerede olaylarındaki sorumluluğundan kurtulmak amacıyla basın toplantısı düzenleyen Adalet Partisi Bolu Milletvekili ve Meclis Başkan Vekili Ahmet Çakmak önce kendisini:

Ben dengeli adamım, diye tanımlayıp övdükten sonra, Gerede'de olaylara karışanlar arasında MSP'lilerin bulunduğunu açıklamıştır. AP yanlısı basında olaylarda MSP parmağı olduğunu belirten satırlar yayınlamıştır.

Adalet Partisi için tek çıkar yol, MSP'yi kapatıp seçime gitmektir. MSP'nin önümüzdeki dönemde kapatılmasını isteyecek ve bunun için, elinden geleni ardına bırakmayacak tek parti, sadece ve sadece Adalet Partisi'dir. MSP kapatılırsa, bu mirasa AP'nin konacağı sanılmaktadır.

AP, 12 Mart'a benzer bir dönemin yeniden gelmesini de yürekten arzulamaktadır. Böyle bir dönem gelirse, yeniden Anayasa suikastçılığı yapılacak ve, ülkenin ilerici örgütleri kapanacak, devrimci yazarlar ve öğretim üyeleri yeniden cezaevi hücrelerine kilitlenecektir. Bu ortamda da:

Aşırı sağa ve aşırı sola karşıyız... gerekçesinin kalkanıyla, MSP'nin kapılarından anahtarları sökülüp alınacak ve yerlerine kör kilitler asılacaktır.

Şunu açıkça görmek gerekiyor: Seçimlerden kârlı çıkacak iki parti, CHP ile MSP'dir.

Bu koşullarda ülkenin dört bir bucağında, yoğunluğunu gittikçe artıran huzursuzluk ve özellikle silahlı eylemler, taşlı sopalı saldırılar, "pusuda" bekleyen "kontrgerilla cuntası"nın ekmeğine yağ sürmekte ve işlerini kolaylaştırmaktadır.

MSP olayı ve bu Parti'nin Atatürk ilkelerine karşı tutumu, bazı çevreler için sadece sahte ve suni bir gerekçe olacaktır. Toplumda demokrasiye ve özgürlüklere karşı olanların tek amacı, emekçi sınıfların söz ve örgütlenme özgürlüğünü ortadan kaldırmaktır.

Fakat şu kuralı hiç unutmamak gerekiyor: Tarihin çarkını geriye doğru çevirmeye kalkanlar, hep bu çarkın dişlileri arasında yok olmuşlardır.

(Cumhuriyet, 25 Haziran 1975)

KANIKSAMAK...

Hergün bir yeni kanlı olayla karşılaşmaktayız. Art arda gelen bu olaylar, toplumun duyarlılığını da yok etmektedir. Kanlı cinayetlerden, milyonluk yolsuzluk dosyalarına kadar, uygar bir ülkede yeri göğü birbirine katması gereken olaylar:

- Olur böyle şeyler... denilerek unutturulmakta ve bundan da acısı toplum bu tür olaylara alıştırılmaktadır.

Son onbeş yılın olaylarını gözlerinizin önüne getiriniz.

1960 Nisan'ında polis-öğrenci çatışmasında vurularak öldürülen Turan Emeksiz, toplumu derinden sarsmış ve bu ölüm, ihtilalin gerekçeleri arasında yer almıştı.

Bir de 1965 yılından bu yana işlenen cinayetleri düşününüz; devrimci gençler sokak ortalarında birbirleri ardından birer ikişer vurularak öldürülmüş ve hiçbirinin katili bulunmamıştır. Ülkenin demirbaş politikacıları, öğrenci kanlarıyla sulanmış kaldırımlara basa basa iktidarda kalmayı uygun görmüşlerdir.

Son günlerde yaşadığımız olaylar toplumun birçok kesiminde ilgisizlikle karşılanmaktadır. Gün geçtikçe şiddetini artıran kanlı saldırılar, demokratik yaşantımızın bir parçası olmuş-

tur. Toplum olarak artık bu tür olayları kanıksadığımız anlaşılıyor:

"Olur böyle şeyler... gerekçesinin arkasına kanlı cinayetler ve milyonluk yolsuzluklar gizleniyor. Milyonluk yolsuzluklara alıştık... Gencecik delikanlıları kanlı kefenlere sararak gömmeye alıştık... İşkence evlerine alıştık... Dayağa alıştık... Sokak ortasına atılarak işsizliğe mahkum edilenlere alıştık... Ellerinden işi ve ekmeği alınanlara, kapıları kurşunlanan öğretmenlere ve kanunsuz emirlere alıştık... Böylece:

Olur böyle şeyler... vurdumduymazlığı toplumun birçok kesimini sarmaktadır.

Geçmiş cinayetleri kolaylıkla unutan bir toplum, bundan sonra dökülecek kanların da sorumluluğuna ortak oluyor demektir. 12 Mart öncesi öldürülen gençlerin katilleri neden mahkeme önüne çıkarılmamıştır? Hangi yasadışı emir bu insanları devlet mahzenlerine yollamıştır?

Unutuldu bütün bunlar

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Nixon, muhalefet partisini gizli yöntemlerle dinlediği için Beyaz Saray'dan kaçmak zorunda kaldı. Hindistan Başbakanı Gandi'nin siyasal yaşamı, bir yüksek mahkeme tarafından sona erdirildi. Yunanistan'da cunta döneminin sorumluları, tutuklanarak mahkeme önüne çıkarıldı.

Bir de Türkiye'ye bakın...

12 Mart 1971 günü, dört orgeneralin imzaladığı bir "muhtıra" ile; "Cumhuriyet'in geleceğini ağır bir tehlike içine düşürmek" gerekçesiyle suçlanan bir Başbakan, üç yıl sonra yeniden başbakanlık koltuğuna sıçradı.

Bazı komutanlar, Cumhuriyet'i tehlikeye düşürdüğünü kabul ve ilan ettikleri Başbakan yerine, ülkedeki bütün devrimcileri cezaevlerine yolladılar. Üstelik, en yakın arkadaşlarını, devirdikleri Başbakan'ın imzasıyla ordudan uzaklaştırıp, işkence evlerine gönderdiler

Bunlar da unutuldu...

27 Mayıs Devrimi'nin şerefli generali Cemal Madanoğlu, tutuklanarak cezaevine gönderildi. Tümgeneral Celil Gürkan ellerine ve ayaklarına zincir bağlanarak Erenköy'de işkence evine gönderildi. Kurmay subaylar, ünlü yazarlar, fidan gibi deli-

kanlılar. genç kızlar, işçiler ve sendikacılar, işkence masalarına yatırıldı. Bütün bunlar da:

Olur böyle şeyler... özürüyle geçiştirildi. Bazı "şeyler" de oldu bu arada; baskı yönetiminin Genelkurmay Başkanı, binlerce lira aylık ve yüzbinlerce lira "temettü" ile bir bankanın yönetim kurulu üyeliğine getirildi. İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Faik Türün de bir başka yönetim kuruluna oturtuldu. İzmir Sıkıyönetim Komutanı da bir büyük mağazada yerini buldu. Bu ilişkiler de önemsenmedi. Her olayla bir parça alıştık. Bu olupbitenlere de:

- Olur böyle şeyler diyebildik.

Bir takım yolsuzluklar, devletin en yüksek bürokratik kuruluşlarına kadar sıçradı. Bunların belgeleri, karpuz sergisi gibi herkesin önüne serildi. Bunlar da, tıpkı işkence dosyaları ve cinayetler gibi, unutuldu gitti.

Şimdi toplum olarak, yeni dar boğazlara sürüklenmekteyiz. Aynı olaylar, bu kez başka adlarla yeniden yaşanacak gibi görünmektedir.

Demokratik bir toplum için en büyük tehlike yolsuzluklara, karanlık cinayetlere ve haksızlıklara karşı kamuoyunun duyarlılığını yitirmesidir Yaşadığımız olaylar, demokrasimiz için bir utanç sayfasının kanlı satırlarıdır.

Unutmayalım ki, bazı insanlar, cinayetlere, haksızlıklara ve yolsuzluklara susarak da katılmış olurlar...

(Cumhuriyet, 27 Haziran 1975)

KIŞKIRTICILAR SAHNEDE...

Son haftalarda bütün yurtta oluşturulan kargaşa ortamını hep birlikte izliyoruz. Ülkenin dört bir bucağında, kanlı saldırılar birbiri ardından sahneye konulmaktadır. On yıl önce, Türkiye İşçi Partisi'ne ve ilerici öğretmenlere yöneltilen taşlı, sopalı saldırılar bu kez CHP üzerinde yoğunlaştırılmaktadır.

Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasal koşullar 1967 öncesinde Yunanistan'da yaşanmıştır. Ortanın solundaki "Merkez Birliği Partisi"nin giderek güçlendiğini gören sağcı güçler, CIA ile Yunan Gizli Haber Alma Örgütü "KYP" arasında irtibat su-

baylığını yapan Albay Papadopulos'un önayak olduğu bir hükümet darbesiyle iktidara gelmişlerdir. Yunanistan'daki darbe öncesi Merkez Birliği Partisi gibi CHP de, giderek güçlenmekte ve yapılacak ilk seçimlere şimdiden en güçlü iktidar adayı olarak girmektedir.

Sağcı partiler, ülke sorunlarının tam bir özgürlük ortamında konuşulmasını istememektedirler. Bunların amacı, bir yandan, ilerici aydınların düşünce ufuklarına çağdışı yasakların tel örgülerini germek, öte yandan da bir kargaşa ortamı yaratarak:

Devletin güvenliği... milli bütünlük... komünizm tehlikesi... gibi soyut gerekçelerin kıskacıyla halkın ve bürokrasinin güçlü kesimlerini şartlandırmaktır.

Kargaşa yaratmanın en elverişli ortamı, üniversite gençliği arasında kanlı çatışmalar çıkartmak ve bunların yoğunluğunu artırmaktadır. Bu iş için özel olarak eğitilmiş "kışkırtıcı ajanlar" öğrenci olaylarında görev alırlar. İşte bu yolla;

Anarşik hareketler başladı. Öğrenciler polise ateş açtı... gibi gazete başlıklarıyla bürokratik kurumları şartlandırma süreci tamamlanmış olur.

1971 öncesi olaylarında kışkırtıcı ajanlar, önemli roller oynadılar. Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencileriyle jandarma kuvvetleri arasında 5 Mart 1971 günü çıkan kanlı çatışmada en etkin eylemcilerden birinin "kışkırtıcı ajan" olduğu devletin resmi belgesiyle kanıtlandı. Parlamento önünde oturma grevi yapanlardan birinin yine hükümet tarafından görevlendirildiği mahkemede ortaya çıktı. Bir fabrika önünde işçilere bildiri dağıttıkları için yedişer buçuk yıla mahkum olan öğrencilerden birinin bu olayı örgütlediği kendi ifadesiyle saptandı. Bunlar gibi, tam bir düzine kışkırtıcı ajan tesbih taneleri gibi kamuoyunun önüne serildi.

Bu konu parlamentoya getirildiğinde o günlerin baş sorumlusu Demirel, kürsüye fırlayıp:

Bir tane kışkırtıcı ajanın adını veremezsiniz, diyordu ama, bu belgeler birdenbire kamuoyu önüne fırlatılınca, susmayı ve bir daha bu kışkırtıcı ajan konusunu ele almamayı uygun gördü.

Kışkırtıcı ajan konusu, bir hukuk devleti için yüz karasıdır!.. Devletin önce bazı insanları suç işlemeye kışkırtıp, sonra da bu suçları cezalandırması, ancak ortaçağ ilkel hukukuna yakışır.

Birdenbire yoğunluğunu artıran eylemlerin içinde kışkırtıcı ajan etkisi aramamak, sanırız ki, safdillik olacaktır.

12 Mart öncesi eylemlerine kışkırtıcı ajanlar sokan, Kültür Sarayı ve Marmara Vapuru'nun yakılması gibi olayları düzenleyenler, Cephe çadırlarında eski görevlerine devam etmektedirler.

Bu anlayışın yeni örneği Almanya'da verildi. "Avrupa Barış ve Özgürlük Komitesi" imzasıyla yayınlanan bildiride acemice kullanılan sözcüklerle kışkırtıcılık yapılmış ve devletin resmi ajansı bu bildiriyi, CHP'nin İstanbul'da düzenlediği açık hava toplantısının yapılacağı gün yayınlanmak üzere gazetelere yollamıştır. Bildiri:

Türkiye'de ezilen emekçi sosyalist kardeşlerimiz, T.H.K.O., TKP gizli örgütlerimizin Kürt-Alevi ve Ermeni işbirliği ile el-ele vererek Doğuda bağımsız Kürt devletini kurmaktayız... diye başlamaktadır. İlk satırından son satırına kadar, acemi bir kışkırtıcın elinden çıktığı anlaşılan bildiride:

Şimdi bu savaşımızda bizi destekleyen Turan Güneş ve Kıbrıs Kahramanı ikinci Atatürk sayın Ecevit'i biz de destekleyeceğiz denilmektedir. Bununla da yetinilmemekte ve:

Yıllardır yürüttüğümüz yeraltı faaliyetlerimizle hedefimize ulaşmamızın çok zor olduğu anlaşılmaktadır. Artık açık bir savaşa girip kurtuluş gemisini limanda bekleyen kaptanımıza teslim etmeliyiz. Türkiye'de bulunan ananıza, babanıza, kardeşlerinize, yediden yetmişe bizden olan herkese yazın, bildirin, hiç yılmasınlar, bağırsınlar, çağırsınlar, her tarafı işgal edip vursunlar kırsınlar... gibi, satır satır tertip ve yalan kokan sözcüklerle. önce bazı suçlar oluşturup sonra da bunu CHP'ye bağlamak istemektedirler.

Bu yolla, bürokrasinin etkili kesimlerini, istedikleri biçimde şartlandırmak, bundan sonra:

- Bakın Ecevit kimlerle işbirliği yapıyor... diyerek, akıllarınca CHP'yi kendi düzenledikleri ve körükledikleri anarşi ortamının sorumlusu olarak göstermek amacındadırlar.

Sokak ortalarında gençleri kurşunlayan bunlardır. Genç kızlara, delikanlılara, teğmeninden tümgeneraline kadar ilerici subaylara işkence yapanlar bunlardır. İşçileri ve sendika liderlerini, "sabotaj yaptı" diye işkence masalarına yatırıp, hücrelere kilitleyen bunlardır. Kışkırtıcı ajanlara suç işlettikten sonra, "beyaz kitap" adıyla utanç belgeleri çıkartıp, suçlarını ilerici ay-

dınlara ve işçilere yükleyen bunlardır... Cezaevinde Anayasa Profesörü tokatlatan, dekanlara buz kırdırtan bunlardır Her türlü suçu yurttaşın gözünün içine baka baka işleyenler, yine bunlardır.

Ellerinden geleni ardlarına koymasınlar. Bilsinler ki, bir toplum yirminci yüzyılda korkularla, kanlı saldırılarla, çağdışı yasaklarla ve kışkırtıcı ajanlarla yönetilemez.

Hiç şüpheniz olmasın: Kazdıkları kuyuya bir gün kendileri düşeceklerdir!..

(Cumhuriyet, 30 Haziran 1975)

HUKUK ADINA...

Ankara Hukuk Fakültesi'nde her yıl öğrenciler tarafından yayınlanan "Ceride-i Kantar" adlı güldürü dergisinde, yıllarca önce Türk vatandaşı öyle tanımlanmıştı:

"Türk vatandaşı, Alman ceza usulüne göre yargılanan, İtalyan Ceza Kanunu'na göre cezalandırılan, Fransız İdare Hukuku'na göre yönetilen, İsviçre Medeni Kanunu'na göre evlenip boşanan ve İslam Hukuku'na göre gömülen kişidir."

Kara Avrupası hukukundan aldığımız anayasal ilkeler ve idare hukuku, politikacıların elinde tanınmaz biçimlere sokulmuştur. Şair Tevfik Fikret'in dediği gibi "Kanun diye kanun diye, kanun tepelenmış", Anayasa ve anayasal kuruluşları ayaklar altına alanlar:

Biz Cumhuriyet'i koruyoruz.. diye demagojinin imdat simitleriyle karanlıklarda kulaç atmışlardır.

Yaşadığımız olağanüstü dönemde bunun en acı örneğini birlikte yaşadık. Dört orgeneralin imzaladığı muhtırayla başbakanlık koltuğuna oturan bir hukuk profesörü önce:

Anayasa'yı uygulayacağız... demiş, birkaç gün geçtikten sonra Anayasa'nın "lüks" olduğunu açıklayarak, silahların gölgesinde ve Sıkıyönetim'in emrinde Anayasa'yı değiştirmeye yönelmişti.

Ceza Yasası'na bakarsanız Anayasa'yı "tağyir, tebdil ve ilga" etmeye girişenler ölüm cezasına çarptırılırlar. Ülke baştan başa

bir esir kampına döndürüldükten, Anayasa profesörleri ve ilerici yazarlar ceza evlerine kapatıldıktan sonra, Anayasa'yı değiştirenler, bununla da yetinmemişler ve cezaevlerine doldurdukları insanları, Anayasa'yı silah zoruyla değiştirme suçlarıyla yargılamak istemişler.

Ne adına?

Anayasa ve hukuk devleti adına yapılmıştır bütün bunlar. Kamuoyunu çocuk kandırır gibi kandırmaya çalışanlar:

Filistin çöllerinden Stockholm'a kadar uzanan anarşistler... devletimizin temeline dinamit koyanlar... devletiyle milletiyle bölünmezlik... kavramlarını kullana kullana yasadışı egemenliklerini sürdürmüşlerdir.

Bu hukuk anlayışının bir yeni örneğini TRT Genel Müdürlüğü ile ilgili Danıştay kararında yaşıyoruz. Danıştay Dava Daireleri Kurulu, İsmail Cem'i TRT Genel Müdürlüğü'nden alan Bakanlar Kurulu kararnamesiyle, bu göreve Prof. Nevzat Yalçıntaş'ı atayan kararın uygulanmasını durdurmuştur. Bu kararın taraflara bildirilmesinden sonra, Yaçıntaş'ın Genel Müdürlük koltuğunu İsmail Cem'e bırakması gerekirken, Cephe karargahının "Serdar-ı Ekrem"i:

- Ben Danıştay kararı uygulamam, demiş ve Yüksek Mahkeme kararını buruşturup atmıştır. Üstelik Partisi'nin ileri gelen bir sözcüsü, Danıştay önünde siyasi kabadayılık gösterilerine de girişmişti.

Şimdi ise Bay Demirel, kararlarına uymadığı Danıştay'a başvurarak:

Vermiş bulunduğunuz yürütmeyi durdurma kararını kaldırın, demekte, daha doğrusu diyebilmektedir. Siyasal iktidar tarafından uygulanmayan ve hiçbir koşul altında uygulanmayacağı açıklanan bir kararın kaldırılması için Danıştay'a başvurmak, "Cephe hukuku"nda ne anlama gelmektedir acaba? Danıştay yürütmeyi durdurma kararını kaldırırsa Demirel:

Danıştay kararını uyguluyorum, diyerek Nevzat Yalçıntaş'ı yerinde tutmaya devam mı edecektir? Yalçıntaş da:

- Ben mahkeme kararlarına saygılıyım, deyip koltuğuna iyice sarılacak mıdır? Danıştay eski kararında direnirse Demirel yine:

- Danıştay kararını uygulamam... diyecekse soralım: Öyleyse, nedendir bu çaba? Neden kararın kaldırılması için Danış-

tay'a başvurulmaktadır? Eğer karar hüküm ifade ediyorsa, uygulanır. Etmiyorsa Danıştay'a başvurup, uygulanmayan kararın kaldırılmasını istemenin, hukukla, mantıkla ve akılla bağdaşacak ne yanı vardır? Kiminle alay ediliyor? İsmail Cem ile mi? Nevzat Yalçıntaş'la mı? Danıştay'la mı? Yoksa Anayasa düzeniyle mi? Kiminle ve neyle?

Ve ne adına bütün bunlar?

Kendilerine sorarsanız demokrasi adına, hukuk devleti adına ve Anayasa adınadır yaptıkları... Anayasayı değiştirirler, Anayasa adınadır... İnsanlık dışı işkence evleri kurarlar... hukuk devleti adınadır. Cezaevi hücrelerine bir gecede binlerce aydın doldururlar, demokrasi adınadır.

Anayasa düzeni ve hukuk devleti adına son on beş yıldır bir başbakan, iki bakan, bir kurmay albay, bir binbaşı ve üç devrimci genç ipe çekildi. Binlerce insana yüz binlerce yıl tutan hapis cezaları verildi. Bütün bunlardan sonra dönüp dolaşıp. Danıştay kararı dinlemeyen bir başbakan dönemine geldik. Bunca kan, bunca idam sehpası, mahkeme kararlarına meydan okuyan bir başbakanı ayakta tutmak için midir?

(Cumhuriyet, 2 Temmuz 1975)

İŞİN İÇ YÜZÜ

Türkiye'de olup bitenlere akıl erdirmek oldukça güçleşti. Özellikle son beş yıldır yaşanan olaylar akılları iyice karıştırdı. Her yeni olay karşısında:

Acaba bunda ne gibi bir bit yeniği var?.. diye ister istemez bazı sorulara takılıp kalıyoruz. Eminim ki birçok yurttaşın kafasında aynı sorular reklam ışıkları gibi yanıp sönmektedir Bugünlerde Sovyet Rusya'yla bir ticaret anlaşması imzaladık.

Söylendiğine göre, bu anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerinin Sovyetler'le imzaladığı en geniş olanaklı anlaşmaymış. Atatürk ve Lenin zamanında bile böyle bir anlaşma imzalanmamış. Öyle diyorlar...

Aynı günlerde, Milliyetçi Cephe'nin anlı şanlı başkomutanı, Türkiye'deki Amerikan üslerini de kapatmaya karar verdiğini

dosta ve düşmana ilan etmiştir Bir düşünün bakalım ne oluyor...

Olanlar olmuş bir kere... Amerikalıları küstürmüşüz. Bu bir Ruslarla anlaşmışız. Bu iki. Ne oluyoruz? Nerelere gidiyoruz? "Son bağımsız Türk Devleti" yok mu ediliyor?.. Yani, Amerika gitsin de. Rusya mı gelsin?..

Ben kendi hesabıma düşündüm, taşındım. şu sonuca vardım: Demirel bal gibi Marksizm'i benimsemiş bir liderdir Marksist, Leninist hatta Maoist'tir. Marksist'tir; çünkü ülkede sınıf çelişkilerini artırmış, ayrıca bu çelişkilere "birader kredileri" yoluyla, kendi çelişkisini eklemiştir Anayasa'da:

Hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz... biçiminde tanımlanan bir kural vardır Görüldüğü gibi burada:

- Hiç bir aileye imtiyaz tanınamaz... denilmektedir Demirel kendi ailesine ayrıcalıklar sağlayarak, sınıf çelişkilerini kamuoyu önüne daha aydınlık biçimde sunmuştur

Bu konuda, kendisine yardımlarını esirgemeyen zamanın Devlet Planlama Örgütü Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı, şimdiki Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, Demirel ailesine kredi verebilmek için gecesini, gündüzünü birbirine katmış ve bu devlet hizmeti uğruna on beş yıl askerlik görevinden istemeyerek de olsa kaçmak zorunda kalmıştır

Ergenekon kredi dağıtmak gibi, devletimiz ve milletimizle bölünmezlik ilkesiyle sıkı sıkıya ilişkili bu işte, sağlığını da yitirmiş ve Demirel ailesine krediler sağladığı günlerde aldığı "çürük" raporuyla vatan hizmeti yapma görevinden yoksun kalmıştı. Yedek asteğmen olarak levazım subayı olması bile sağlığına aykırı görülen Ergenekon, vatanın ve milletin yüksek menfaatlerini korumak için kendini heder etmiş, sağlık kurulu raporuyla sabit olan elim hastalığına rağmen Maliye Bakanı olarak çalışma fedakarlığını göstermekten geri kalmamıştır. Bütün bunlar, sınıf çelişkilerini keskinleştirmek, sınıf savaşının kaçınılmazlığını anlatabilmek ve bu gerçekleri geniş halk yığınlarına benimsetmek için ustaca seçilmiş yollardır.

Hem üsleri kapatmaya çalış, hem de Ruslarla anlaşma yap... Acaba, şu malum "Bizim Radyo" bu işler için ne gibi yayın yapmaktadır?.. Anadolu Ajansı bu konuda kamuoyunu yeterince aydınlatmadığından, bizler de bu kökü dışarıda radyonun yorumlarını bir türlü öğrenemiyoruz.

Anlaşıldığına göre Demirel, son yıllarda "milli demokratik devrim" teorisini uygulamaktadır. Büyük çelişkinin Amerikan emperyalizmiyle Türk halkı arasında olduğunu öteden beri bilen Demirel, önce Amerikan üslerini kapatmayı, bundan sonra yavaş yavaş Ruslar'la anlaşmayı uygun görmüştür. Demirel'in bu konuda izlediği yollar, ileride "türlü çeşitli taktikler" adı altında dünya sosyalistlerinin incelemesine açılacaktır.

Demirel'in demokratik devrim stratejisinde en büyük yardımcılarından biri de hiç şüphesiz sosyalizmin Arapça'sını küçük yaştan beri bilen Necmettin Erbakan'dır. Hatırlarsınız, bir zamanlar AP basını Erbakancılar için:

Yeşil komünistler, derdi. Demek oluyor ki, bunda da bir "bit yeniği" varmış, yeşil ya da kırmızı olsun zevklerle renkler tartışılmaz. Erbakan'ın da bu işlerle bir ilgisi var, görülüyor ki:

Amerikan üslerini kapatacağız, denildiğinde kimse sesini çıkaramamıştır. Kaleyi içten fethetmek buna derler işte...

Bırakın Ruslarla anlaşma yapmayı, bizlerden biri:

- Amerikan üslerini kapatan şu ikili anlaşmaları kaldırın, dese, hemen arkasına adam takılır, dosyası tutulur, telefonu dinlenir, Askerliği er olarak yaptırılır, yurtdışına gitmek isterse pasaport verilmez. Fakat Demirel sadece bunların sözünü etmiyor:

Bir aya kadar silah ambargosunu kaldırmazsanız üsleri kapatmak için müzakereye girişirim, diyerek kahraman "ecdadımıza" layık olduğunu hemen kanıtlayıveriyor.

Üs kapatmak kolay mı? Ucuza devlet arsası kapatmaya benzemez, insana eninde sonunda hesap sorarlar. Bunların hepsini bilen Demirel, "Demokratik Devrim Teorisi"ni adım adım uygulamış, bir yandan Amerikan emperyalizmine karşı koyarken, öte yandan sınıf çelişkilerini artırarak Sovyet Rusya'yla ticaret anlaşması yapmıştır.

Amerikan üslerine karşı çıkarak "milli bütünlüğü" bozan, Ruslarla anlaşma imzalayarak, "son bağımsız Türk devleti"nin temeline dinamit koyan Demirel hakkında dava açacak, "devletimiz ve milletimizle bölünmezlik" ilkesine inanan bir savcı yok mu?..

Marksistler, Leninistler, rejim düşmanı anarşistler, nerelere kadar sızmışlar görüyor musunuz?..

(Cumhuriyet, 4 Temmuz 1975)

MUMYALAR MÜZESİ

Türk toplumu, son yıllarda bir değişim süreci içinde yaşamaktadır. İnsanlar, kurumlar ve kuruluşlar, bu süreç içinde yeni nitelikler ve çağdaş boyutlar kazanmaktadır. Toplumun her kesimindeki dalgalanmalar, halkın duygu ve bilincinde yansımakta ve ülkede yeni birikimler doğmaktadır.

Bu birikimin son örneğini Konya'da gördük. Ankara'dan Konya'ya kadar yol boyunca dizilen köylerden gelen işçi ve köylü yurttaşlarımız, Konyalılar ile birlikte Ecevit'i dinlemek için Mevlana Alanı'nı, baştan başa doldurmuşlardı. Son seçim toplantılarının bir özelliği var: Şimdiye kadar görülmemiş biçimde ve sayıda, işçi ve köylü kadınlar da Ecevit'i dinlemektedir. Bu değişim sürecine, erkekler gibi kadınlar da katılmaktadır Toplumun gelenekçi kesiminin kabukları böylece çatlamaktadır artık.

Halkın bu bilinçli girişimine karşı, Ankara'da yosun tutmuş politikacılar, soğuk savaş günlerinden arta kalan antikomünizm silahlarıyla bu gelişimi durduracaklarını, kendi saltanatlarını ise yine eskisi gibi sürdüreceklerini sanmaktadırlar. Bunlar, toplumsal gelişmeleri ve sosyal uyanışları "zabıta vakası" sayan çağdışı düşüncelerin çirkin iskeletleridir.

- Aşırı cereyan... Yıkıcı düşünce... Milletlerarası komünizm... gibi suç gerekçelerinin paslı kalkanlarıyla insanları korkutmak, sindirmek ve yoketmek isteler.

Bunları dinlerseniz, üç beş yazar beş on sendikacı, üçyüz dört yüz öğrenci ve öğretmen cezaevine atılır. Ecevit'e komünist denilir, TRT'de cephe borazanları öttürülür ve bazı yurtsever bürokratlar yerlerinden alınırsa, Türkiye güllük gülistan olur. Şimdiye kadar diledikleri ve özledikleri budur. Mahalle bekçisi kafasıyla "zabıta vakası"nı önlemek çabasıyla darağaçları kurup, gencecik delikanlıların iplerini çekmek için kuyruğa girerler, ilerici öğretim üyelerini hücrelere kilitlemek için birbirleriyle yarışırlar, yazarlara gözdağı verebilmek için her türlü karanlık yola başvururlar.

Halk bu sorunlara artık bambaşka gözle bakmaktadır. Eski çamlar gerçekten bardak olmuştur. Halk gürül gürül akan bir şelale gibi, alanlara dolmakta, ve kendi gür sesini yükseltmektedir. Bu sesin yankısı içinde:

Sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmak veya memleket içinde müesses sosyal ve iktisadi nizamların herhangi birini devirmeye matuf... diye başlayan suç gerekçeleri unutulmaktadır. Cezaevleri, çelik kelepçeler ve cezaevi ranzaları unutulmaktadır.

Çağdışı politikacıların kör belleklerine şu gerçeği bir türlü sokamadık. Sosyal olaylar birer "zabıta vakası" değildir. Toplum içindeki çatışmalar, bu toplumun temellerini oluşturan ekonomik ve siyasal temellerden doğmaktadır. Olaylara sadece ceza yasası penceresinden bakıp:

Onu da atın içeri. Bunu da atın içeri. Öbürünün sesini kesin... gibi "zabıta tedbirleri" ile halkın uyanışını önleyebilmiş bir iktidarı, dünya tarihi şimdiye kadar kaydetmemiştir İnsanların beyinlerinde ve yüreklerinde oluşan bilinç ve duygu nehirleri, yüzyıllardır karanlık köprüleri fırlatıp atmakta ve çağımız aydınlık aşamasına doğru akmaktadır.

Türk toplumunu bu süreç dışında tutmak için "seferberlik" ilan etmiş bulunan Cephe karargahı, çağdışı yasaklarla insanların beyinleri üzerine "ipotek" kurarak, soğuk savaş günlerinden kalan şartlanmalarla:

- Ruslar geliyor... Komünizm tehlikesi her tarafı sardı... diye diye, tel örgülerle, kelepçelerle, yalanla-dolanla, demagoji ve iftira ile halkın uyanışına karşı direnmektedirler.

Bir trenin penceresinden çevreyi izlediğinizi düşünün. Gözlerinizin önünden insanlar, binalar, ağaçlar ve yollar nasıl, birer birer geçip gerilerde kalırsa, toplumsal uyanışın lokomotifi de, siyasal görüntüleri öylesine geride bırakmaktadır.

Soğuk savaşın cadı kazanında demagojinin odunlarıyla insan beyinlerini kavurmak isteyen bu çağdışı politikacı kalabalığı, halkın bilinç düzeyini gördükçe, saldırılarını büsbütün arttırmaktadır.

Yoksul halk çocuklarının yurtseverlik duygularını saptırarak, onları birer paralı asker gibi, ilerici düşünceye saldırtanların, bu gençlerin ellerine silah tutuşturan sahte komutanların. önceki gün Konya'da toplanan binlerce insanı görmelerini isterdim. Dudakları uçuklardı herhalde...

Türk toplumu bilinçli bir birikimin aydınlık aşamasındadır. Bu aşamanın parıltısından korkanlar, her türlü karanlık yola

başvurarak seçimleri engellemek, silahlı saldırılarla halkta çılgınlık yaratmak için ellerinden geleni yapacaklardır.

Boşadır çabaları... Bilinç rüzgarları toplumun her kesimini sarmaktadır. Bu uyanış, sandıkları gibi "zabıta vakası" değildir. Çağdışı politikacı kalabalığı, ellerindeki idam kementleri, çelik kelepçeler ve cezaevi kilitleriyle, bu uyanışı durdurmaya çalışmaktadır. Sayın Ecevit bunlar için:

Halkın on yıl gerisindeler, dediği zaman büyük tepkiyle karşılaşmıştır. İnanın Ecevit bu çağdışı politikacı kalabalığına "iltifat" etmiştir.

Halkın bu uyanışı karşısında bunların yeri olsa olsa mumyalar müzesi olabilir ancak...

(Cumhuriyet, 7 Temmuz 1975)

UNUTTURULAN MEZAR TAŞLARI...

Dün, gazetelerin köşesine sıkışmış küçük bir haberde, Şavşat ilçesinde öğretmen Hasan Şimşek'in bir süre önce öldürüldüğü bildirilmekteydi. Öğretmen Hasan Şimşek, bilinmeyen kişilerce dövülmüş ve kaldırıldığı hastanede ölmüştür

Bu kaçıncı cinayettir?

Orta-Doğu Teknik Üniversitesi öğrencisi Taylan Özgür binlerce insanın gözleri önünde, İstanbul'da Beyazıt meydanında öldürüldü. Katilin adı gazetelerde yazılmasına rağmen, soruşturma dosyası hemen kapatılıverdi.

Nail Karaçam, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencisiydi, Ankara Fen fakültesi önünde güpegündüz pusuya düşürülerek öldürüldü. Aynı günlerde Hukuk Fakültesi öğrencisi İlker Mansuroğlu da, karnından vurularak öldürüldü.

Bu cinayetlerin katilleri de bulunmadı.

İşçi yurttaşımız, Hıdır Altınay, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün altıncı katından atılarak öldürüldü. Olaya "intihar" denilerek soruşturma dosyası kapatıldı.

İstanbul'da Mehmet Cantekin ve Mehmet Büyüksevinç adlı öğrenciler sağcı saldırganlarca delik deşik edilerek öldürüldüler. Katillerin adları o günlerdeki gazetelerde yayınlandı. Bu dosyalar da bir süre sonra unutuldu.

Battal Mehetoğlu, bir gece sabaha karşı, "toplu namaz" kıldıktan sonra Devlet Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi önüne gelen bir saldırgan grubun açtığı yaylım ateşiyle olay yerindeki polisin gözleri önünde öldürüldü.

İstanbul'da "Kanlı Pazar" adı verilen olayda, Mehmet Ali Aytaç ve Duran Erdoğan adlı yurttaşlarımız dövülerek ve bıçaklanarak öldürüldüler. O günlerde Mehmet Ali Aytaç'ı bıçaklayan toplum polisinin fotoğrafı gazetelerde yayınlandı. Bu da unutulmuş dosyalar arasına katıldı.

Niyazi Tekin adlı öğrenci İstanbul'da Balıkesir Yurdunu basan sağcı saldırganlarca vurularak öldürüldü. Fakat katili bulunmadı.

İzmir Yapı-İş Sendikası Başkanı Necmettin Giritoğlu, Aliağa Rafinerisinde, Rus mühendislerin Türk şoförü tarafından durup dururken öldürüldü. Olayın üzerindeki esrar perdesi ise bugüne kadar kaldırılamadı.

Şerif Aygün ve Hüseyin Çapkan adındaki işçi yurttaşlarımız yevmiyelerini almak için gittikleri fabrika kapılarında kurşunlanarak öldürüldüler. Bu cinayetlerin de hesabı sorulmadı.

Unutuldu bunlar hep...

12 Mart Muhtırasının üstüne bağdaş kurarak iktidara gelen politikacılar, kanlı cinayetleri unutturup, ülkede devrimci avına giriştiler. Sokak ortasında insanlar vuruldu. Dağ başında kurşuna dizilenler oldu. İdam sehbaları kuruldu. Cezaevlerine binlerce insan dolduruldu.

Aynı günlerde, Koray Doğan adındaki Orta-Doğu Teknik Üniversitesi son sınıf öğrencisi, Ankara'da sokak ortasında, güpegündüz, sırtından kurşunlanarak öldürüldü. Hiç kimse bu karanlık cinayetin hesabını soramadı.

12 Mart hukuku, bütün bu cinayetlerin üzerine bir kanlı sünger çekerek, geçmişi unutturmak istedi.

14 Ekim 1973 seçimlerini izleyen günlerde arkası kesilen cinayetler, Ecevit hükümetinin, türlü siyasal oyunla "yumuşak iniş" zorlandığı günlerden sonra, yeniden başlatıldı.

İstanbul Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğrencisi Şahin Aydın, sağcı saldırganlarca bıçaklanarak öldürüldü. Tarih 19 aralık 1974.

Adana'da CHP mitingini izleyen Hüseyin Örek adlı bir işçi yurttaşımız da sağcı saldırganların sopa darbeleriyle can verdi. Tarih 22 aralık 1974.

23 Ocak 1975 günü, Vatan Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğrencisi Kerem Yaman, sağcı komandolarca pusuya düşürülerek öldürüldü.

27 Şubat 1975 günü Battal Öz adlı bir öğretmen, gözü dönmüş bir gerici tarafından, öğrencilerin gözü önünde, ders verdiği sınıfta vurularak öldürüldü. 3 Mart 1975'te Erdemli'de Murat Gökten adlı bir öğretmen de evinde bilinmeyen kişilerce öldürüldü.

28 Mart 1975 günü, Veli Yıldırım adlı bir Ankara Turizm Yüksek Okulu öğrencisi, sağcı saldırganların sopalarıyla öldürüldü. 4 Haziran 1975 günü Adapazarı'nda Göl Gazinosu önünde öğretmen Hikmet Demir de karanlık cinayetlerin kurbanları arasına katıldı.

Herkesin gözleri önünde oluyor bütün bunlar: Öldürülenler devrimci öğrenciler, işçiler ve öğretmenlerdir. Öldürenler ise ırkçısı, turancısı, kafatasçısı, Ülkücüsü, komandocusu, ümmetçisi, gericisi, Abdulhamidcisiyle, gerici cephenin kanlı militanlarıdır.

Bir ülke ki, birbirleri ardından vurularak öldürülen gençlerin, öğretmenlerin ve işçilerin mezar taşları, geçmişin karanlıklarına gömülmek istenir... Bir ülke ki, milyonluk yolsuzluklar demagojinin tozbulutu içine gizlenir... Bir ülke ki işkence evleri, kontrgerilla örgütleri, kanlı katiller unutturulur... Bir ülke ki, Büyük kentlerde "Komando kampları" dağ başlarında "Nurcu kursları" düzenlenir, kimseden ses çıkmaz. O ülkede, demokrasiden söz edilemez. Hukuk devleti var sayılamaz... Anayasa yürürlüktedir denilemez.

Unutturulmak istenen mezar taşları, sağcı politikacıların utanç belgeleri ve gizli saldırgan örgütlerin suç belgeleridir. Kanlı kaldırımlardan, devrimci gençlerin, öğretmenlerin ve işçilerin mezar taşlarına kadar uzanan yolda demokrasi kundakçıları kol gezmektedir.

(Cumhuriyet, 9 Temmuz 1975)

HANGİSİ SUÇ ACABA?..

Sağ basının, bilgisizlik ve yeteneksizlik konularında birbirinden fukara yazar ve çizeri, şu son günlerde hep birlikte Ecevit'in kışkırtıcılık yaptığını ileri sürmekte ve bu görüşlerine dayanak olarak:

Memurlar yasadışı emirleri dinlememeli... yolundaki konuşmayı örnek göstermektedirler.

CHP Genel Başkanı Ecevit, İstanbul'da Taksim alanında yaptığı konuşmada, devlet memurlarının yasadışı emirlere uygulamamaları gerektiğini anlatmış ve kamu görevlilerinden devlete sahip çıkmalarını istemiştir. Ecevit ayrıca yaptığı her konuşmada, polis kadrolarının parti militanlarıyla doldurulmak istendiğini, buna karşı da direnilmesi gerektiğini anlatmaktadır.

Bunları söylemek suç mudur?

Eğer yasadışı emirlere karşı direnilmesi ceza yasasında yeri olan bir suç ise, bu durumda, Cumhuriyet Savcıları'nın hiç duraksamadan Ecevit'in dokunulmazlığının kaldırılması için gereken işlemlere başvurmaları gerekmektedir. Oysa durum bambaşkadır.

Anayasamızın 125'inci maddesinde, kamu görevlilerinin yasadışı emirleri dinlemeyecekleri, bir Anayasa buyruğu olarak yer almaktadır. Anayasa açıkça:

Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan bir kimse, üstünden aldığı bir emri, yönetmelik, tüzük, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir... demektedir. Anayasa bununla da yetinmemekte ve yasadışı emri yerine getirmek istemeyen kamu görevlisine hukuksal yollar da önermektedir: Eğer yasadışı emrin uygulanmasını isteyen amir, verdiği emrin yerine getirilmesini isterse, bu durumda kamu görevlisi yazılı olarak verilmesini ister. Ancak bu koşulla, yasadışı görülen emir, bu yasadışı emri veren amirin yazılı beyanı ile uygulanabilir. Anayasa, yasadışı emrin yerine getirilmesi konusunda bir önemli kural daha koymaktadır. Maddenin bu bölümü:

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez, yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz... biçimindedir.

Görülüyor ki Anayasa, yasa, tüzük ve yönetmeliklere aykırı olarak verilen bir emrin yerine getirilmesi, emir vereni de, bu emri uygulayanı da sorumluluktan kurtarmamaktadır.

Anayasa'mızın 132'nci maddesine göre, mahkeme kararlarını yerine getirmek bir Anayasal zorunluluktur. Bu kararları uygulamamak ve uygulamamakta direnmek, Anayasa'nın yargıya ilişkin hükümlerinin çiğnenmesi, son zamanlarda çok kullanılan bir tanımla açıklarsak, "Anayasa'nın bir kısmının tağyir, tebdil ve ilgası" demektir. Bakanlar Kurulu üyeleri için, Türk Ceza Yasası'nın 146'ncı maddesindeki suçu oluşturan bu yasadışı eylem, bu kararları uygulamayan genel müdür gibi üst kesimdeki bürokratlar için, "Anayasa'yı ihlale feran iştirak" biçiminde de görülebilir. Yüksek Mahkeme kararlarına göre, Danıştay kararlarını uygulamayan devlet memurları Türk Ceza Yasası'nın 240'ıncı maddesine giren, görevi kötüye kullanma suçunu işlemektedirler.

TRT örneğini alalım...

İsmail Cem'i TRT Genel Müdürlüğü'nden alan ve bu göreve Prof. Nevzat Yaçıntaş'ı atayan Bakanlar Kurulu kararnamesini inceleyen Danıştay Dava Daireleri Kurulu, her iki işlem hakkında da yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Başbakan Demirel, bu kararın kaldırılması için kendi imzasıyla Danıştay'a başvurmuş, ancak Dava Daireleri Kurulu, bu kez daha büyük bir çoğunlukla, yürütmenin durdurulması kararının sürdürülmesini kararlaştırmıştır.

Bu hukuksal durum karşısında, Nevzat Yalçıntaş'ı TRT Genel Müdürlüğü koltuğunda oturtan ne bir yönetmelik, ne bir yasa, ne de Anayasa hükmünden söz etmeye olanak yoktur.

Öyleyse Yaçıntaş, Genel Müdürlük koltuğunda nasıl oturuyor?..

Kaba kuvvete dayanarak oturuyor. Yasaları, tüzükleri, yönetmelikleri çiğneyerek oturuyor. Anayasa'ya meydan okuyarak oturuyor!..

Şimdi soralım: Hukuksal yetkisi olmayan, hiç bir Anayasal dayanaktan güç almayan ve koltuğunda oturduğu her gün, Türk Ceza Yasası'nın maddelerini çiğneyen bir Genel Müdür, Anayasa'da yazıldığı gibi, yönetmelik, tüzük ve yasaya aykırı emirler vermiyor mu?.. Bu emirlere karşı direnmek mi, yoksa bu emirleri körü körüne uygulamak mı hukuka uygundur?..

Demokrasi tarihimiz için kapkara bir leke olarak kalan bir olağanüstü dönem yaşadık. Bu dönemde Anayasa ve hukuk ayaklar altına alınarak çiğnendi. Yasadışı emirlerle devlet yönetildi, bürokrasi teslim alındı. İşkence emirleri verildi. İşkence yapmak suç değil miydi?.. Suçtu. Fakat, devletin birçok asker ve sivil yetkilisi bu sorumluluklara ortak oldular. Karar oturumunda, aldığı yasadışı emirlerle, mahkeme kürsülerine çıkıp, yüzlerini ilk kez gördükleri insanları mahkum edenler görüldü. Bu da emirle oluyordu. Hukuk saygısı, yasadışı emirlerin şiddeti karşısında ezilip gitti. Bir gecede, yurtsever subayların sicilleri, bir kalem oynatılmasıyla bozuldu. Aldığı yasadışı emirle sicil karalayıp, insanları sokak ortasına bırakanların vicdanları sızlamadı. Bu da emirdi ve uygulandı. Çünkü devlet, emir demekti ve devlet, verilen bu emirlere körü körüne boyun eğmeyi gerektirmekteydi!..

Ya, devlet kimdi öyleyse?

Üç-beş demirbaş politikacı ve özel teşebbüsün uzattığı koltuklarda ayda binlikler sayan bir iki emekli general... Bu olağanüstü dönemde devlet adına hukuka, Anayasa'ya karşı direnenlerin emirleri başüstünde tutuldu.

Yirmi birinci yüzyılda "medeni cesaret" uygarca direnişin adıdır. Başta kamu görevlileri olmak üzere bütün yurttaşların görevi, yasadışı emirleri dinlememektedir. Bunu söylemek değil, yasadışı emirlerin uygulanmasını istemek suçtur. Anayasa, açıkça yasadışı emirlerin yerine getirilmemesini istemekte ve bunun yollarını öngörmektedir. Anayasa'nın "uyanık bekçiliği" bu Anayasa'nın üstüne serilen Milliyetçi Cephe çadırlarının kapıkulluğu mu demektir acaba?...

(Cumhuriyet, 11 Temmuz 1975)

BELGELER ORTADA...

Cumhuriyet'te iki gün önce, Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel ile ilgili bir haber okumuştunuz.

Haberdeki, Süleyman Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel'in oğlu Yahya Demirel'in, yurt dışına mobilya ihracatı ile

ilgili bazı ilginç öyküleri hepinizi şaşırtmıştır. Bugün hep birlikte, haber kaynağı dosyayı birlikte inceleyerek, bazı belgelere kısaca göz atacağız.

Yahya Demirel, Ankara'da Kavaklıdere'de, Rıza Şah Pehlevi Caddesi, No:13/12'de orman ürünlerinin yurt dışı satışlarıyla ilgili özel şirketin başında Libya, İtalya ve Kıbrıs'a mobilya ihracatı yapmaktadır. Yahya Demirel firmasının Libya'ya 200 takım ceviz kaplama yatak odası takımı ile, İtalya'ya 400 takım yemek odası ve 400 takım yatak odası ihraç istemleri, Ticaret Bakanlığı'nca 22 Kasım 1974 tarihinde 2182 ve 2183 sayılarla tescil edilmiştir. 24 Nisan 1973 gün ve 7/6270 sayılı Bakanlar Kurulu kararnamesine göre, yurt dışına mobilya ihracatı yapan firmalar yüzde 75 oranında vergi iadesi sağlamaktadırlar

Yahya Demirel'in birden bire mobilya ihracatına merak salması, Ticaret Bakanlığı'nın bazı bürokratlarınca endişe ile karşılanmış ve Bakanlık İhracat Genel Müdürlüğü 25 Kasım 1974 gün ve 14680 sayılı yazı ile Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na başvurarak:

– Bu işlerde büyük oranda kâr sağlanıyor. Gümrük çıkışlarında çok dikkatli araştırma yapmanız gerekiyor... demiştir.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Gümrükler Genel Müdürü Recai Erk imzası ve 2.2.1975 gün ve 35602 sayılı yazı ile Yahya Demirel'in mobilya ihracatını Karadeniz Ereğlisi'nden yaptırdığı, gümrük çıkışlarında incelemelerin titizlikle sürdürüldüğü bildirilmiştir.

Yahya Demirel, yurt dışına sattığı mobilya satış tutarını 27.377.394 Türk lirası olarak göstermiş, bundan 1973 yılında çıkarılan karamameye göre, 20.530.455 lira vergi iadesi sağlamıştır. Bu yirmi milyonluk vergi iadesinden sonra Yahya Demirel, Ticaret Bakanlığına yeniden başvurarak, Libya'ya 940 adet yemek odası takımı ihraç etmek istemiştir. Bunun tutarı, 16.820.027 liradır. Bundan sağlanacak vergi iadesi ise 12.610.080 liradır. Yani, yirmiyedi milyon liralık satış yap, buna karşılık devlet yirmi milyon vergi iadesi sağlasın, 16 milyona karşılık da 12 milyon liralık vergi iadesi şakır şakır, Yahya Demirel'in avuçlarına aksın.

Devlet malı deniz nasıl olsa...

Ticaret Bakanlığı'nın yetkilileri 10.3.1975 gün ve 425 sayılı teleks notu ile, Yahya Demirel'in İsviçre'de alıcı firma olarak

gösterdiği firma hakkında Bern Ticaret Ataşesi'nden bilgi istemiştir.

Bern Ticaret Ataşesi Tarık Celal Güven, 12.3.1975 tarihinde 551 sayılı teleksinde aynen şu cevabı vermiştir. Teleks notunu aktarıyorum:

– Bankalar aracılıyla gizli olarak yaptırılan araştırma sonucunda, yukarıda mezkûr yazılar konusu İ.B.P.75/1000 Lausanne adresinde Etablissements Mopar isimli bir firmanın mevcut olmadığı anlaşılmıştır Ayrıca Lozan telefon rehberinde bu isimli bir firma yer almamaktadır. Bilgilerinize arz olunur.

Ticaret Bakanlığının o günlerdeki Müsteşarı Şeref Durugönül, 10.3.1975 gününde Bern Ticaret Müşavirliği'ne çektiği telekste:

75, Boite Postale Lausanne adresinde yerleşik olduğu bildirilen Etablissements Mopar isimli firmanın mevcut olmadığının anlaşıldığına dair Bankalarca veya mahalli Ticaret Odasından alınmış ve alınacak bir belgenin acilen Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir...demiştir.

Lozan Ticaret Odası, Yahya Demirel'in yurt dışına sattığı mobilyaların alıcı firması olarak gösterilen "Etablissements Mopar" adında bir firmanın Odalarına kayıtlı bulunmadığını bildirmiş; bu yazı, Bern Ticaret Ataşeliği tarafından Ticaret Bakanlığı'na, 7.5.1975 gün ve 879 sayı ile bildirilmiştir.

İsviçre'nin ünlü bankalarından "Societe de Banque Suisses" ve "Union de Banque Suisses", 10 ve 11 Mart 1975 günü ayrı ayrı olmak üzere, Yahya Demirel'in alıcı firma olarak gösterdiği firmayı tanımadıklarını bildirmişlerdir.

Ticaret Bakanlığı, Yahya Demirel'in, İtalya'ya yaptığını ileri sürdüğü mobilya ihracatı için de bilgi toplamıştır. Bakanlığın,18.3.1975 gün ve 19.322.772.70/500 sayı ile çektiği telekse, Milano Ticaret Ataşesi Aslan Erdil, 4.4.1975 gün ve 129/463 sayı ile verdiği cevapta;

– Malumları olduğu üzere, İtalya'da mobilya sanayii gelişmiş durum göstermekte ve özellikle Ortakpazar ülkelerine yönelik önemli ihracatta bulunulmaktadır... Memleketimizden İtalya'ya yapılmış önemli miktarda mobilya ihracatına rastlanmamıştır...

Diğer taraftan, piyasada yapılan soruşturmada, Mart ayı içinde Türk menşeli düşük kaliteli 30 ton mobilyanın İsviçre'ye

sevkedilmek üzere Cenova'ya getirildiği öğrenilmiştir... demektedir.

Roma Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği'nin, 5.4.1975 gün ve 1400-1404 sayılı yazısında, Ticaret Müşavir Yardımcısı İstemi Gürsal ise:

– Gerek İtalya'da mobilya imal ve ithali ile iştigal eden pek çok sayıda firma arasında yapılan araştırma, gerekse İtalyan ticaret istatistiklerinin incelenmesi ve İtalyan Dış Ticaret Enstitüsü "İCE" nezdinde de yapılan soruşturma sonunda Türkiye'den İtalya'ya ihraç edilen mobilyalar hakkında herhangi bir bilgi sağlamak mümkün olmamıştır... diyerek Yahya Demirel'in kimlere satış yaptığının saptanılamadığını belirtmiştir.

Bütün bu yazışmalardan sonra, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdür Yardımcısı Dinçer Asena, 14 Mayıs 1975 gününde, 19.322.772.70 sayı ile Yahya Demirel'e gönderdiği resmi yazıda aynen:

– "İstanbul İhracat Birlikleri Umumi Kâtipliğinin 5.3.1975 tarih ve 1410 sayılı yazısına ekli olarak gönderilen Libya'ya 940 takım yemek odası takımı ihracatını öngören tescil beyannamesi incelenmiş ve isafı uygun görülmemiştir" demiştir.

12.5.1975 gün ve 11292 sayılı belgeden de anlaşıldığı üzere, Adalet Partili Ticaret Bakanı bile, Başbakan'ın yeğeninin isteklerinin yerine getirilmemesini emretmek zorunda kalmıştır

Evet dosyanın bir bölümünü birlikte okuduk... Bu konuyu ortaya çıkartan Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Şeref Durugönül, Demirel Hükümeti güvenoyu alır almaz, görevinden uzaklaştırılmıştır.

Buraya bir "mim" koyun...

Bu mobilya ihracatının iç yüzü nedir? Bu ihracattan Yahya Demirel şimdiye kadar kaç milyon lira kazanmıştır? Bütün bunlar, parlamentoda araştırma konusu olmalıdır. Bu ülkenin milyonları, Başbakanın ailesine böyle cömertçe nasıl bağışlanabilmektedir? Yok mu bir hesap soran?!...

İşte elimizde dosya. İşte önümüzde olayı aydınlatacak bütün belgeler...

Acaba bu dosyayı ortaya çıkartanlar, "devletin ve milletin bölünmezliğine karşı çıkıp, demokrasinin temellerine dinamit koyan" Marksist, Leninist, hatta Maoistler midir?

(Cumhuriyet, 14 Temmuz 1975)

CANLI YAYIN...

TRT Genel Müdürü değişti amma, gerek kurum içinde, gerekse yayınlarda henüz istedikleri değişiklikleri pek yapamadılar. Sağcı yayın organlarında, bu konuda yakınıp duran satırlar uçuşmaktadır.

Hatırlarsınız, bir zamanlar haber bültenlerinden önce gösterilen dünya haritasının Kuzey Amerika bölümü Lenin'e benzetilmişti. "Milliyetçi" Yalçıntaş geldiği günden beri, Lenin'e benzeyen Kuzey Amerika fırıl fırıl dönmekte ve böylece "milli birlik ve beraberliğimiz" tehlikeye düşmektedir.

Bununla da kalınsa iyi...

Radyo ve televizyonda çalınan şarkı ve türkülerle de, Anayasa "tağyir, tebdil, ve ilga" edilmekte, "Sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde tahakkümü" kurulmakta, halk "suç işlemeye tahrik ve teşvik" edilmektedir.

Bir bir ele alalım...

Radyolarımızda ve televizyonda sıksık Kars türküsü çalınmaktadır. Bu türkü:

– Soldan sağa, sağdan sola, salla bayrağı düşman üstüne...diye bitmektedir Bilindiği gibi, devletimizin resmi doktrini, "aşırı sağa" ve "aşırı sola" karşı olmayı gerektirir devletini ve milletini sevenler "aşırı ortacı" olmak zorun[illegible]ur Türküde, bir satırda iki kez "sol" sözcüğü geçmektedir Bir savaş türküsü olduğuna göre soldan sağa bayrak sallamak ne anlama gelmektedir? Ya sağdan sola sallanan bayrağın ne anlamı vardır?

Her halde bir anlamı vardır. Vardır ki, Ankara Sıkıyönetim 1 nolu Mahkemesi 23 aralık 1972 gün ve 1972-126 sayılı kararın 59.sayfasında, bu türkünün suç olduğu açıkça yazılmıştır.

Bu türkü gibi, bazı uzun saçlı erkek sanatçıların, hoplayazıplaya okudukları:

– Kızılcıklar oldu mu?... türküsü de, açıkça komünizm propagandası yapmak demektir. Çünkü bilindiği gibi, "kızıl" komünistler için kullanılan bir renk çeşitidir. Erbakan da bu konuyla yakından ilgilenmiş ve beğenmedikleri düşüncelere:

– Renksiz ...demiştir. Kızıl seçmen yaşını geçmiş olan büyük komünist, "kızılcık" ise o henüz komünist olmamış ancak bü-

yüğünce komünist olacak, küçük komünist demektir İkide bir de hiç anlamı yokken:

Kızılcıklar oldu mu?...diye sormak, "fesat yuvalarında" toplanmış sadece "Marksist-Leninist" olmakla yetinmeyen, üstelik "Maocu" olmak küstahlığını gösteren ana okulu, ilkokul ve ortaokullardaki komünistler iyi yetiştiriliyor mu?...anlamına gelmektedir. Bu türküye bir de:

– Yarınlar bizim... şarkısını ekleyin. İkisini bir arada dinlerseniz:

– Kızılcıklar oldu mu? / Yarınlar bizimdir...satırı ortaya çıkar ki, bu "Komünist manifestosu"ndan da daha etkili bir çağrı demektir.

Devam ediyoruz...

Türk müziğinin unutulmaz sanatçısı Üstad Münir Nurettin Selçuk:

– Ben giderim sağıma, o çeker beni sola... demektedir. Buradaki anlam çok açıktır. Şarkıdaki "ben" anlaşıldığı gibi "millet" demektir. Millet sağına doğru gitmek istemekte, ancak "o" milleti sola çekmektedir. Adapazarı seçimi bunu göstermedi mi?

"O" kimdir?...

"O" Ecevit'tir. Milleti sola çekmektedir.

Görüldüğü gibi, "sol" sözcüğünün yerleştirildiği her şarkıda, her türküde, sinsice propaganda yapılmakta ve gizli örgütlere işaret çakılmaktadır. Şu da mı rastlantıdır?

Bakın şu sözlere:

– O yana dönder beni, bu yana dönder beni / Sağ yanımda yare var, sol yanıma dönder beni...

Burada da açıkça, "Sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmak" amacıyla propaganda yapılmakta ve hiç çekinilmeden:

– Sol yanıma dönder beni...denilmektedir.

Sol ne demektir? Sol Marksizm demektir. Millet düşmanlığı demektir. Namusuyla kazanan yurttaşa düşman olmaktır. Başbakanın yakınlarının yurt dışına mobilya sattığı ve milyonlarca lira kazandığı yolunda dedikodu yapıp hür demokratik rejimi yıkmak demektir. Leninizm demektir. Maoculuk demektir.

Materyalist olmaktır. Vatanı ve milleti "Tasarruf Bonosuyla" satmak demektir. Yıllarca cezaevlerinde yatıp, bu fakir milletin hakkını yemek demektir.

Radyo ve televizyonda bunun gibi, "milli birlik ve beraberlik ruhuna" aykırı, "ülkemiz ve devletimizle bölünmezlik" ilkesini zedeleyici, "milli ahlakı" bozucu, "devletin dış güvenliğini sarsıcı" şarkı ve türküler çalınıp söylenmektedir.

– Kalenin dibinde taş ben olayım / Gelene geçene yoldaş olayım... ne demektir allahaşkına?

"Yoldaş" kimlere denir? Marksist, Leninist, anarşist, materyalist, Troçkist, Stalinist olan insanlar topluluğundaki kızıl anarşistler birbirine "Yoldaş" derler.

Şuna bakın:

– Gelene geçene yoldaş olayım...

Bu açıkça, herkes komünist olsun demektir.

TRT yasasının 9'uncu maddesi uyarınca Genel Müdür:

– Milli güvenliğin, kamu düzeninin veya devletin dış güvenliğinin gerekli kıldığı hallerde... görevinden alınmaktadır.

Bu şarkı ve türküleri çaldıran TRT Genel Müdürünün görev başında bulunması, ecdadımızın kemiklerini sızlatmıyor mu? Şimdi Yalçıntaş'a bir şarkıyla soralım:

– Gitmek mi zor, kalmak mı zor?...

(Cumhuriyet, 16 Temmuz 1975)

KÖKÜ DIŞARIDA CEREYAN...

Başbakan Süleyman Demirel, yarın Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov ile Edirne'de buluşarak, Türkiye ile Bulgaristan arasındaki elektrik sisteminin açılış töreninde bulunacaktır. Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada:

– 20 temmuz 1975 günü Türkiye ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti arasındaki yeni elektrik sisteminin bağlanması için yapılacak tören... diye başlayan bir duyuru ile konuyu basına yansıtmıştır.

Yani açıkçası ve Türkçesiyle, komşumuz Bulgaristan'dan "kökü dışarda cereyan" almaktayız. Elektrik enerjisini yeterince üretemediğimizden, başka ülkelerden "cereyan" almaya kalkışıyoruz. Yani ülkemizdeki Amerikan üslerini bu "kökü dışarıda cereyan" ile mi aydınlatacağız acaba?

"Kökü dışarıda cereyan" diye tam buna denir işte. Bu türlü çeşitli "cereyan" arasında iyice üşüttük ki, hem komünistlerden cereyan alıp, hem de kapitalist Amerika'nın bir türlü kapatamadığımız üsleri için, süre üzerine süre tanıyoruz.

Geçen haftalarda da, Sovyet Rusya yöneticileriyle imzalanan bir anlaşmayla, komünizmle mücadele amacıyla kurulduğu söylenen "Milliyetçi Cephe" iktidarı, milyonlarca "ruble" yardım kredisi sağlamıştır.

Bu kredinin de "kökü dışarıda"dır...

Aynı günlerde, Amerikan ve Rus astronotları, uzayda buluşarak kenetlenmektedir. Uzayda buluşan Amerikan ve Rus astronotları, bu mutlu anlaşma ve birleşmeyi votka içerek kutlamayı düşünmüşlerdir.

Bu işleme bir türlü akıl ermemektedir.

Türkiye, Sovyet Rusya saldırısına karşı kurulmuş bulunan NATO'nun üyesidir. Ülkenin yönetimi:

– Sola ve komünizme karşı birleştik...diyen biri birinden komünizm düşmanı görünen, maşallahlık, dört liderin kurduğu bir koalisyonla yönetilmektedir. Bu dört dörtlük iktidar, ülkelerinde komünizmi kurmayı amaçlamış ülkelerin yöneticileriyle ballı börekli anlaşmalar yapmakta, sonra içeriye dönüp:

– Uluslararası komünizm... Kökü dışarıda cereyan... Aşırı akım... gibi soyut gerçeklerle, "Devlet ve millet bütünlüğünü koruduğunu, kasıla kasıla, ona buna saldıra saldıra, kanıtlamaya çalışmaktadır.

İnsaf, insaf...

Madem komünizmle mücadele ediyorsunuz, öyleyse neden devletlerinin temelinde "Marksist-Leninist" ilkeler yaratan aşırı solcu ülkelerden yardım dileniyorsunuz?

Adı solcuya çıkmış bir yazar, Allah saklasın sosyalist ülkelere gidip, gördüklerini Türkiye'de yayınlamaya kalksa:

– Vay komünizmi övüyorsun?... diye, ünlü 142'nci maddenin tokmağı ile kapısı çalınır.

Rusya'dan kredi, Bulgarlar'dan elektrik alınırsa, bu "kökü dışarıda" ilişki olmaz mı?

Düşünün ki, bugün Milliyetçi Cephenin derme-çatma çadırlarında bağdaş kurmuş bulunan bu sağcı partiler yıllarca:

– Komünizm tehlikesi... diye diye milletin ensesinde boza pişirmişlerdir.

Konu işçi hakları ise, gelsin ceza yasaları...

Sonra komünizm tehlikesi, uluslararası komünizm, kökü dışarıda cereyanlar, bunların hepsi bir anda unutulur ve:

– Gelsin paralar... denir.

Belki gözünüzden kaçmıştır, bu arada Türk Merkez Bankası, Maliye Bakanlığının yaptığı son anlaşmayla da Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankasıyla ticari ilişkilerde bulunacaktır.

Görüyorsunuz: Marksist-Leninistlerle kredi anlaşmaları, elektrik enerjisi alımı, Mao'cularla ticari ilişki sürüp durmaktadır. Bundan sonra da gözlerini dışarıdan içeriye çevirip:

– Komünizm tehlikesi aldı yürüdü...Kızıllar örgütleniyor... Tarihi düşmanımız Rusya...diye insanlar, sabah akşam kelepçeyle kovalanır.

Kökü dışarıda olan, paradır, sermayedir, kredidir, ticari ilişkidir, petrol şirketleridir, yabancı firmalardır, Mobil'dir, Shell'dir, British Petrol'dür, Morrison şirketidir.

Tek cümleyle özetleyelim isterseniz: Kökü dışarıda olan kapitalizmdir...

NATO'su, CENTO'su, CIA'sı, "Kontr-gerilla"sı, da işte bu "kökü dışarıda" kapitalizmin, karakolları ve bekçi kulübeleridir.

Şimdi, sosyalist ülkelerden de yardım dilenilmeye başlanılmıştır. Marksistin'den, Leninistin'den, Mao'cusundan yardım alınıyor.

Neler oluyor baksanıza...

İçeride, komünizmle mücadele için cephe açanlar, dışarıda, komünistlerden yardım alıp, ülke yönetmeye kalkışıyorlar.

Komünizmle mücadele için mi? Marksizmin kökünü kazımak için mi?...Leninistleri kesmek için mi? Mao'cuları asmak için mi? Niçin bunlar niçin? Uzayda kenetlenip, votka içen Rus ve Amerikan astronotlarına eğlence gerek yoksa bunun için mi?.

Ülkemizin meydanlarını, caddelerini ve evlerini aydınlatmak için, "kökü dışarıda cereyan" alanlar, biraz vicdanlarını ve kafalarını aydınlatsalar, iyi olmaz mı?.

Bakarsınız, bir gün, bu "kökü dışarıda cereyan" çarpar bunları...

(Cumhuriyet, 19 Temmuz 1975)

TAVERNA BARIŞ HAREKATI...

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil, geçtiğimiz hafta, "Tahidromos" adlı bir Yunan dergisine demeç vererek, tarihe, coğrafyaya ve edebiyata ışık tutmuştur. Çağlayangil, Bakanlık odasında, Yunanlı gazateci Lianise'ye:

– Koskoca bir mazinin ve tarihin altında iki halk topluluğuyuz. Yıllarca yanyana yaşadık, birlikte pastırma yedik, salep içtik. Birbirimizin dilini anlıyoruz...dedikten sonra, Türk-Yunan dostluğunu yeni temeller üzerine oturtan şu açıklamayı yapmıştır:

– Antalya'da valilik yaptığım sıralarda, günün birinde bir mektup aldım. Bir tüccar, Yunanistan'da bir tekstil dokuma fabrikası olan Yannis Pehlivanadis isimli bir zat, bana yazdığı bir mektubunda, Antalya'ya gelmek için müsaade istemekteydi. Çünkü onlar, Yunanistan'da kiraladıkları bir gemiyle doğdukları yerleri ziyaret etmek istiyorlardı.

Çağlayangil, Hükümete başvurarak, Yunanlıların Türkiye'ye gelip, Doğdukları yerleri gezmelerini sağlar, bu insancıl girişimleri yapan, Çağlayangil'i de Yunanlılar Atina'ya çağırırlar. Öykünün bu bölümünü, yine "Tahidromos" dergisinden okuyalım. Çağlayangil şöyle anlatıyor:

Daha sonra beni Atina'ya davet ettiler. İstanbul'dan 1951 yılında araba ile hareket ettim ve geceyi Selanik'te geçirdim. Unutulmaz anılarım vardır...

Çağlayangil, 1951 yılında yaptığı gezide Selanik'te bir gece kaldıktan sonra Atina'ya geçer. Yine Çağlayangil'i dinleyelim.

– Sonra bir hafta da Atina'da kaldım. Hayatımın en güzel hatıralarındandır.

Çağlayangil, hiç şüphesiz, çok partili düzenin renkli politikacılarından biridir. Bakınız Atina'da geçirdiği günleri Yunan basınına nasıl aktarıyor:

– Tavernalar, sevimli insanları ve beni dansa davet eden 17 yaşında genç bir kızı hatırlıyorum.

Çağlayangil 46, Yunanlı kız ise 17'sinin baharını yaşıyor o günlerde. "Unutulmayan hatıralara" devam edelim:

– Ben tek kelime Elence bilmiyordum. Kız ise ne Türkçe, ne İngilizce ne de Fransızca biliyordu. Birden bire bana,"Pamo na figuma" (gel gidelim) demez mi?

– Ben şaşırdım. "Ne demek istiyordu ki," babası bana baktıktan sonra, şöyle dedi: "Kızım seni kaçırmak istiyor; araban var mı? Araban varsa, al götür ben de kurtulayım..."

İhsan Sabri Çağlayangil, Kıbrıs Barış Harekâtının birinci yıldönümünde başından geçen bu tarihi olayı anlattıktan sonra, devlet adamı kararlılığı ve ciddiyeti içinde:

Bu söylediklerimle, yaşayış tarzımızın ne kadar benzediğini ve tarih ile coğrafyamızda birbirimizle yaşamaya mahkûm edildiğimizi belirtmek istiyorum... demektedir.

Çağlayangil eşi bulunmaz bir devlet adamı olduğu ve özellikle dünya diplomasi tarihine büyük katkılarda bulunduğu için bütün konuşmalarının birer birer incelenmesi gerekmektedir.

Çağlayangil'e göre tavernada dans eden 17 yaşındaki bir kızın, dans ettiği yabancıyı evine çağırması ve kızın babasının da bu işi kolaylaştırması, Yunanlılara olduğu kadar Türk geleneklerine de uygun düşmektedir. Çağlayangil, kendisini dansa davet eden kızı ve babasını anlattıktan sonra:

– Bu söylediklerimle yaşayış tarzımızın ne kadar benzediğini belirtmek istiyorum... demektedir.

Acaba bir gece kulübünde 17 yaşındaki bir Türk kızının, 46 yaşındaki Yunanlı Valiyle dans ettikten sonra, onu evine çağırması, Türk babanın da, "araban varsa kızımı al götür" demesi, biz Türklerin yaşayış "tarzına" uymakta mıdır?

Sanmıyoruz...

Yalnız yanıldığımız bir nokta olabilir. Milliyetçi Cephe ikide birde:

– Manevi değerler... örf ve adet... milli ahlak... gibi sözler ile ne kadar geleneklere düşkün olduklarını anlatmak isterler Çağlayangil'in anlatmak istediği acaba, Milliyetçi Cephe'nin "manevi kalkınma" ilkeleri ile "milli ahlak" anlayışı olmasın

Tabii ki, bilemiyoruz...

Çağlayangil bu konuşmasıyla, "dünya halklarının kardeşliği" kavramına Atina'daki "tavernalar"dan ışık tutmakta, Türk-Yunan dostluğunu hiç kimsenin ele alamadığı ilişkiler çerçevesine oturtmakta, kıta sahanlığı, Ege'de petrol arama sorunu ve Kıbrıs Barış Harekâtı gibi konuları, 17 yaşındaki Atinalı bir genç kızın unutulmaz anılarıyla, bir çırpıda çözüvermektedir.

Çağlayangil gibi bir Dışişleri Bakanını bulmak gerçekten çok güçtür Bilgi derseniz var, görgü derseniz, derya gibidir Ünü Atina tavernalarına kadar uzanmış ve Türk-Yunan dostluğuna damgasını vurmuştur

Barış görüşmeleri, Atina tavernalarında yapılsaydı, siz görürdünüz Milliyetçi Cephenin zaferini...

Kıbrıs'ı baştan başa alır, bununla da yetinmez bir gece ansızın Çağlayangil'i dansa davet eden 17 yaşındaki Atinalı kızın evine bile giderdik.

Şimdi, Ecevit'in gençliğinde yazdığı "Yunanlı Kardeşim" adlı şiiri, "temcit pilavı" gibi, ısıtıp ısıtıp süren sağcı yazarlar ve bu şiiri seçim meydanlarına atanlar, Çağlayangil'in "Taverna Barış Harekâtı" hakkında bilmem ne düşünürler?

(Cumhuriyet, 21 Temmuz 1975)

DİNAMİTİN FİTİLİ...

Ticaret Bakanlığı eski müsteşarı Şeref Durugönül'ün evi, iki gün önce arka arkaya, dinamitlendi ve kurşunlandı. Durugönül, Ticaret Bakanlığında müsteşar olarak görev yaptığı sürede, Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel'in yurtdışına mobilya satışındaki bazı yolsuzlukları ortaya çıkarmış ve bu dosya bütün belgeleriyle kamuoyu önüne serilmiştir.

Durugönül'ün suçu budur...

Yahya Demirel, yurtdışına yirmi yedi milyon liralık mobilya sattığını ileri sürerek, devletten yirmi milyon kazanç sağlamış, Libya'ya on altı milyon lira tutarında yemek takımı satıp, bundan on iki milyon lira kazanmayı amaçlarken, işlemlerine el konulmuş ve bazı yolsuzluklar saptanmıştır.

Yapılan uzun araştırmalardan sonra, Yahya Demirel'in İsviçre'de mobilya satışlarının alıcı firması olarak gösterdiği "Etablissement Mopar" adlı firmanın bulunmadığı anlaşılmış ve belgelere bağlanmıştır.

Durugönül, bu yolsuzluğu ortaya çıkartan Ticaret Bakanlığı Müsteşarıdır...

Demirel, Erbakan, Feyzioğlu ve Türkeş'in oluşturduğu "Milliyetçi Cephe" iktidar koltuğuna adımını atar atmaz, Durugönül de görevinden alınmış ve yerine "milliyetçi-toplumcu" bir müsteşar getirilmişti.

Şimdi bu yolsuzlukları ortaya çıkartan Ticaret Bakanlığı Müsteşarı'nın evi önce dinamitleniyor, sonra da kurşun yağmuruna tutuluyor. Bu bir "zabıta vakası" mıdır acaba?..

Evlere atılan dinamitin fitili, bir takım rastlantıların kıvılcımıyla ateşlenmiyor. Amaçları açık seçiktir. Devlet bürokrasisinde, yolsuzluklara karşı çıkanları sindirmek ve başkalarına da gözdağı vermektir.

Devlet katında bazı kişilerin dokunulmazlıkları vardır. Bir takım bürokratların görevi, devlet olanaklarıyla bu kişileri zengin etmektir. Eğer devlet hazinesini korumaya çalışırsanız, başınıza binbir bela gelir... denmek istenmekte ve sanki;

- Eğer sahip olduğunuz yetkilerle bizlere hizmet ederseniz, sırtınız yere gelmez. İşte örnek ortada: Yılmaz Ergenekon, Devlet Planlama Teşkilatı ve Uygulama Dairesi Başkanı iken, Demirel ailesine kredi sağlamış, bugün Maliye Bakanı olmuştur... diye örnek verilmektedir.

Şüphesiz bu dinamitleri Başbakan kendisi emir vererek attırmıyor. Fakat her ülkede, her dönemde, ayrıcalıklı kesimlerin "bekçi köpeği" olmaya alışık "eşkıya" bulunur. Bunlar, karanlık merkezlerden emir alıp arı kovanlarına çomak sokanları ısırmaya çalışırlar.

Yıllarca devlet çarkı döndürülmüştür: Devlet örgütü ayrıcalıklı kesimlerin ellerine avuçlarına kredi dağıtan bir musluk gibidir. Bankacılık oyunları, binbir türlü yolsuzluklar, şeytanın aklına gelmeyecek oyunlarla, devlet soyuldukça soyulur; buna karşı sırtını iktidara dayamış milyonerler türer. Bürokrasi çarkında bu düzene karşı çıkanlar birer birer ezilir.

Bu yolsuzluklar, birer birer ortaya çıkarıldığında, suç gerekçeleri hiç değişmez:

Vatanın ve milletin bütünlüğü... Uluslararası komünizm... Devletin temeline dinamit koyanlar... gibi soyut sözler ve suçlarla, düzenin kirli çarklarını hergün döndürürler.

Bu düzen bir takım insanları zengin etmek için kurulmuş kapitalist düzendir. Bu düzende, ticari işlemler ve bankacılık oyunlarıyla bazı insanlar zengin edilir. Çünkü düzenin adı kapitalizmdir. Kapitalist düzende, bazı ayrıcalıklı kişilerin zengin edilmeleri düzenin temel kurallarından biridir. İş çevreleriyle siyasal iktidar arasında bir özdeşlik bulunması da, düzenin kaçınılmaz bir sonucudur.

Türkiye'de son on yılın kapitalizmi, Başbakan Demirel'in ailesini zengin etmiştir. Mobilya satışından milyonlar kazanan Yahya Demirel, henüz yirmi beş yaşında bile değildir. Bu servet bu yaşta kendi alın teriyle kazanılmadı... Yahya Demirel'in babası Hacı Ali Demirel, devlet kredileri ve ucuza kapatılan devlet arsalarıyla zengin oldu. Demirel ailesine, krediler sağlayan Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı Ergenekon, bugün Maliye Bakanlığı koltuğunda oturmaktadır.

Demirel ailesi, herkesin gözü önünde devlet olanaklarını kullana kullana zengin edilmiştir. Bütün bu yolsuzluklar parlamentoya getirildiğinde Demirel:

Bulun 226'yı düşürün, diyerek meydan okumuştur. 12 Mart'ın, Atatürkçülüğü dillerinden düşürmeyen generalleri, Cumhuriyet'i "korumak ve kollamak" yerine, Demirel'e kolkanat germişler ve bütün yolsuzluk dosyalarını unutturmuşlardır. Sonra da birer ikişer, özel teşebbüsün uzattığı koltuklara oturarak, günlerini gün etmeye çalışmışlardır.

Eşkıyanın dinamiti, üniversite profesörlerinden sonra, devletin namuslu bürokratlarının kapılarına da fırlatılabilmiştir. Bundan sonra, kanlı siyasal cinayetlerle, bu dosyalar üzerine suskunluk perdeleri çekilebilir ve bütün namuslu bürokratlar ürkeklik, korkaklık ve yılgınlık çemberi içine hapsedilmek istenebilir. İsmet Paşa'nın bir sözünü hatırlarım:

Bir memlekette namus erbabı, en az namussuzlar kadar cesur olmadıkça gerçek kurtuluş yoktur...

Eşkıyanın bu gece ne yapacağı belli olmaz, fakat ürkmeden, çekinmeden bu namussuz eşkıyanın üstüne gidilmelidir.

Devletin namuslu bürokratları ve ileri kuruluşları, ellerindeki dinamit ve silahlarla saldıran üç-beş eşkıyaya boyun mu eğecektir?...

(Cumhuriyet, 23 Temmuz 1975)

HATIRLAMADA YARAR VAR...

Geçen haftalarda, milyonluk yolsuzlukların belgeleri, kamuoyu önüne serildi. Son, on-on beş yıldır devlet çarkında öngörülen oyunlar birer birer ortaya konulmaktadır. Ancak kanlı cinayetler, işkenceler gibi yolsuzluklar da toplum yaşamımızın vazgeçilmez koşulları arasına girmiştir

Kıbrıs Barış Harekatı'ndan sonra, Yunanistan'da Albaylar Cuntası düşürülmüş, yerine sağlı sollu partilerin seçimlere katılabildiği özgür bir ortam getirilmiştir Türkiye'de de hükümet değişikliği olmuş, Ecevit "yumuşak inişle" iktidardan uzaklaştırılarak, ülke çapında Cephe çadırları kurulmuştur.

Yunanistan'da Cunta döneminin bütün sorumluları mahkeme önüne çıkarılmış, cinayetlerin ve işkencelerin hesabı bir bir sorulmaya başlanmıştır. Türkiye'de ise, "Olur böyle şeyler... denilerek, 12 Mart zulüm ve işkence döneminin bütün sorumluları unutturulmuştur.

Yolsuzluk söylentileri de unutulup gitmiştir. Artık kimse devlet kesesinden açılan milyonlarca liralık krediler üzerinde durmuyor. Bunlara da alışıldı nedense.

Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın boyunlarına idam hükmü asan, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No.lu Askeri Mahkeme Başkanı Tümgeneral Ali Elverdi, üç gencin idam kararını imzalarken, bu yolsuzluklar hakkında şunları söylüyordu. Kararın on ve on birinci sayfalarını açalım ve Elverdi'yi dinleyelim:

"Ekonomik sıkıntı, buhran, politik tutarsızlık, 26 milyonluk birader yolsuzluğu söylenti ve çalkantıları ve bunun gün ışığına çıkması yolundaki çabaların baltalanması yolundaki ayak oyunları..."

Bugün Adalet Partisi listelerinden parlamentoya girmek için Bursa kahvelerinde dolaşan Sıkıyönetim Mahkemesi eski

Başkanı bile, görüldüğü gibi Demirel yönetimi hakkında o günlerde:

- 26 milyonluk birader yolsuzluklarının gün ışığına çıkması ayak oyunlarıyla engellenmiştir, demektedir

Şimdi bütün bunlar unutuluyor...

Amerikan Cumhurbaşkanı Nixon, muhalefet partisini gizli yöntemlerle dinlediği için, kamuoyunun baskısına dayanamayarak, Beyaz Saray'ı hıçkırıklarla bırakmak zorunda kaldı.

Siz bir de Türkiye'ye bakın: Türkiye İşçi Partisi'ne yollanan mektupların güvenlik örgütlerince okunduğu belgeleriyle kanıtlanarak ortaya çıkarıldı. Buna da kimse aldırmadı. Gerekçe ise hemen hazırdı:

- Vatanın ve milletin bütünlüğü... aşırı cereyanlar... gibi ipe sapa gelmez bir sürü soyut kavramlarla sorunun özü unutulup gitti.

Yasadışı işler bununla da bitmedi... Gençlik örgütleri arasına bir sürü "kışkırtıcı ajan" sokuldu. Her olayın içinde devletin gözü ve kulağı vardı. Bunlar parlamento kürsülerine getirildiğinde, kürsüye fırlayan Demirel:

Bir tek kışkırtıcı ajanın adını açıklayamazsınız, dedi. Dedi ama, bu söz henüz kulaklarda yankılanırken, gazetelerde kışkırtıcı ajanların kimlik kartları birer birer ortaya kondu. Bu da unutuldu...

Gençler, sokak ortalarında birbirlerinin ardından birer ikişer kurşunlanarak öldürüldüler; ama sanki ceza yasalarında yer alan "adam öldürme suçu" sanki siyasal cinayetler için yürürlükten kaldırılmıştı. Kanlı mezar taşları da geçmişin karanlıkları içine gömülerek unutturulmak istendi.

Anayasa Mahkemesi kararlarına karşı çıkılmış, Danıştay kararları Milliyetçi Cephe çadırları önünde paspas gibi çiğnenmiş, bunlara da alışılmıştır. Devletin güçleri, yüksek mahkeme kararlarını uygulamamak için kullanılmış, bu da demokrasimizin bir gereği sayılmıştır.

Herşeye alıştık böylece... Sokak ortasında vurulan gençlere... Dağbaşında kurşuna dizilen delikanlılara... Kapıları kurşunlanan öğretmenlere... Evlerine dinamit atılan profesörlere, namuslu bürokratlara, işkencelere... İşkence evlerine götürülen generallere, yazarlara, genç kızlara... Yirmi altı milyonluk, yirmi milyonluk, on iki milyonluk yolsuzluklara... Başbakan ailesine

kredi muslukları açan devlet memurlarına... Kışkırtıcı ajanlara... Kiralık katillere alıştık artık.

Siz bundan sonrasına bakın bir de... Bu yolsuzluklarla uğraşıp, devletin çıkarlarını savunanlar, binbir türlü iftiranın, alçakça saldırıların kıskacıyla, göreceksiniz nasıl ezilmek istenecektir?..

Bütün bunlara susulacak mı?.. Hayır!..

Demokrasi ayakta kaldıkça, bütün ilerici siyasal örgütler, namuslu devlet memurları, her türlü olanağı kullanarak yolsuzlukları haksızlıkları ve adaletsizlikleri, gün ışığına çıkarmalıdır.

Sağ basına bakarsanız Başbakan Süleyman Demirel son yolsuzluk söylentileri üzerine bir zamanlar Demirel ailesine milyonlarca kredi sağlayan Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon'a:

Yolsuzluğu babam dahi yapsa, onu da cezalandırın, demiştir. Emir bu kez yüksek yerden gelmektedir. Her ne kadar Demirel'in babası hayatta değilse de, bu sözü bütün devlet memurları emir kabul edip, yolsuzluklara karışanlar Başbakan'ın yakınları da olsa bunları cezalandırmalıdır.

Emir, emirdir...

(Cumhuriyet, 25 Temmuz 1975)

DÖNEMECİN IŞIKLARI...

Türkiye'de dış politika oldum olası, gizlilik perdeleri arasında yürütülmüş, devletin geleceğini etkileyen bir çok karar ve ilişki, kamuoyunun gözleri önünden kaçırılmıştır. Bugün hukuksal bağlayıcılığını yitirdiği söylenen "ikili antlaşmalar"ın anlam ve kapsamı da, yıllarca herkesten gizlenmiştir.

Hükümetçe verilen, üslerin kapatılması kararının niteliği ve kapsamı konularında da, henüz bir açıklığa kavuşmuş değiliz. "Ortak tesis" adındaki Amerikan üslerinin Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tam denetimine geçmesi ne anlama gelmektedir?..

Bu üslerde, elektronik aygıtlar aracılığı ile haber alma işlemleri yapılmakta ise:

Ortak tesisleri kapattık, deyince, bu üslerin NATO karargahları ve Amerikan Silahlı Kuvvetleri için topladıkları haber

ve bilgiler, bundan sonra, belirli haber alma merkezlerine gönderilmeyecek midir?

NATO'ya özgü görevler dolayısıyla çalışmalarına izin verilen İncirlik üssü, Türkiye çapında kurulmuş olan Amerikan üslerinden idi. Aynı haber ve bilgileri bu kez, Türk denetimindeki üslerden almaya devam edecekse, üslerin kapatılması kararının etkinliğinden söz edilebilecek midir?..

Bu ve bunun gibi sorular, henüz aydınlığa kavuşmuş değildir.

Amerikan üslerindeki yoğun bilgi ve haber toplama çalışmaları, bir "şalter"in indirilmesiyle son bulmayacağına göre, bu kararın etkin sonuçlarını, kamuoyun önünde hep birlikte tartışmak gerekecektir. Bu tartışma yerine:

Devletin bütünlüğü ve güvenliği... Gizli kalması gereken sır... gibi soyut gerekçeler ile, bu konular yine bürokrasi çarkının karanlıklarına itilecekse, yıllarca çevrilen kısır döngünün içinde yeniden zaman yitireceğiz demektir.

Türkiye'de dış politika konularını, "NATO kafası" ve "Amerikan gözlüğü" ile görmeye alışık politikacılar ve bürokratlar devlet yönetimindedir. Bunlar, dış politika sorunlarını, ikinci dünya savaşı ertesinde başlatılan soğuk savaş koşullarıyla görüp yorumlar ve uygularlar.

Bunlara göre, devletimizin güvenliği NATO ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri'yle yakınlığımıza bağlıdır. Dış politikada, ilişki kurulabilecek ülkeleri, ancak NATO koşulları belirler. NATO ilişkileri dışındaki dostluklar, devletin güvenliğine ve bölge barışına karşıdır.

Dış politikada bu denli koşullandırılmış olan kafalar, iç politikada devletin yönetimini:

- Komünizm tehlikesi... Rusya saldırısı... uluslararası komünizm... gibi soyut ve anlamsız gerçekler üzerine oturtmuşlardır. Demokrasi yıllar yılı hem iç, hem dış politikada, utanç duvarlarının yasakları içine hapsedilmiş ve bu baskılara karşı direnenler

- Aşırı cereyan, yıkıcı düşünce... tehlikeli fikir... gibi hukukta yer almayan yasadışı değer yargılarıyla ezilmek istenmiştir.

Şimdi bir dönemeç noktasındayız...

Her biri birbirinden koyu komünizm düşmanı ve Amerikan dostu dört siyasal liderin oluşturduğu "Milliyetçi Cephe"

iktidarı, bir yandan ülkemize elektrik enerjisi bağlayıp, Irak'tan döşenen petrol boru hattının temelini atarken öte yandan, sınırlı da olsa bazı Amerikan üslerini kapatmaya karar verebilmektedir.

Düşünün ki, bu ülkede Amerikan emperyalizmine karşı çıkıp, ikili antlaşmaların kaldırılmasını ve üslerin kapatılmasını isteyen nice vatan evladı, Amerikaya karşı olmayı vatan ihaneti ve casusluk sayan bir kör çarkın acımasız dişlilerin arasında ezilmek ve yok edilmek istenmiştir.

Şimdi soruyoruz:

- Kim haklıymış, kim?..

Amerikan emperyalizmine karşı canları ve kanları pahasına direnenleri, soğuk çelik kelepçeler, ihanetin kör karanlığında şakırdayan paslı zincirler, delikanlıların körpe boyunlarına geçirilen yağlı kementler, üç ayaklı idam sehpaları ve yosun tutmuş ceza yasalarıyla kovalayanları vicdanlarıyla başbaşa bırakarak, bir gerçeğe parmak basalım:

Türkiye bundan sonra, iç ve dış ilişkilerimizi NATO karagahının pencerelerinden izleyen "Brüksel kafası" ile yönetilemez. Artık köprülerin altından akan sularda, iç politikanın kirli çamaşırlarını yıkamaya da olanak kalmamıştır.

Türkiye, dış politikasını dünya ve bölge barışının gereklerine göre, çok yönlü ilişkilerin çerçevesine oturtmak zorundadır. Bunun içindir ki, ulusal savunma ve güvenliğimiz bütün boyutlarıyla ve koşullarıyla tartışılmalı ve gerçekçi çözümlere bağlanmalıdır.

Ulusal güvenliğimiz, "Pentagon generallerine" değil, ancak kendi ulusumuza güvenilerek sağlanır.

Bunu anlayabildiler mi acaba?...

(Cumhuriyet, 28 Temmuz 1975)

SON TANGO...

Milliyetçi Cephe'nin, birbirinden "milliyetçi" dört lideri, Anadolu'da bazı tesislerin temel atma törenlerinde bulundukları

günlerde, aynı zamanda Türk-Amerikan ortak tesislerinin de temellerine dinamit koymaktaydılar.

Bana sorarsanız, Amerikalılara çok ayıp ediyoruz. Bu adamlar yıllarca, canlarını dişlerine takıp, bizleri komünizm tehlikesine karşı korumuşlar ve "hür teşebbüse" dayalı kalkınma yolunda Türkiye'yi "nurlu ufuklara" yöneltip, "büyük Türkiye'yi" yaratmışlardır. Şimdi Başbakan Demirel:

Bir ülkenin kalkınmasıyla savunması yabancılara bırakılamaz, demektedir.

Bunlar, ideolojik maksatlarla söylenmiş, Marksist, Leninist ve hatta Maoist düşünceleri andırmaktadır.

- Neden?... diye sorarsanız, nedenini de söyleyelim: Türkiye ile Amerika, dünya ve bölge barışının korunması için bir araya gelmişlerdir. Et nasıl tırnaktan ayrılmazsa, Türkiye'de Amerika'dan ayrılmaz. Türkiye Amerika'dan ayrılırsa, Ruslar gelip Türkiye'ye yerleşiverir.

Bu Amerikalılar olmasaydı, "milli birlik ve beraberliğimiz" nasıl korunur, "son bağımsız Türk Devleti" nasıl ayakta kalabilir," devletimizle, milletimizle bölünmezlik ilkesine nasıl sahip olunabilir ve Amerika'da yerleşmiş yüksek mühendislerimize, nasıl ve ne şekilde, Amerikan firmalarında komisyonculuk gibi işler bulabilirdik?..

Ayıptır, ayıp... Bizler adına komünizmle mücadele edenler kim? İşte bu fedakar Amerikalılar... Bizi Rus saldırısından koruyanlar kim? Bu barış sever Amerikalılar... Irz ve namusumu koruyanlar kim? Amerikalılar, hep Amerikalılar...

Böyle dost kovulur mu hiç?..

Amerikalılar komünizm tehlikesini önleyebilmek için 1950'lerde, komünizme karşı savaşmak üzere bizi de Kore'ye çağırmak nezaketini göstermişlerdi. Kore'de, Amerikalılarla, Kore halkına karşı bir "Milliyetçi Cephe" oluşturarak omuz omuza dövüşmüştük. Eğer Kore'de dövüşmeseydik, komünizm oradan buraya doğru yayılır ve bugün "kızıl çizmelerin" altında ezilmiş olurduk. Olmaz mıydık?..

Amerikalıları Türkiye'den kovmak "silah arkadaşlığı"na ise hiç sığmaz...

Biz Türkler, Amerikalılara karşı hep haksız davranıyoruz. Adamlar, Türkiye'ye "barış gönüllüleri" yollayıp, özellikle Do-

ğu'da Türkçe bile bilmeyen yurttaşlarımıza İngilizce öğreteceklerdi. İçimizdeki ideolojik maksatlı bazı kişiler:

- Barış gönüllüleri Türkiye'de casusluk yapıyor... demesinler mi!?.. Yalanın böylesi görülmemiştir. Amerikalılar niçin casusluk yapsın? Amerikalılar bizim "müttefikimiz" değil mi? Amaçları halkımız uyandırmak ve milliyetçi duyguları güçlendirerek milli birlik ve beraberliğimizi sağlamaktır.

Amerikalıların kalplerini çok kırdık, çok...

Amerikalı dostlarımız, devleti korumak ve güvenliğini sağlamak için, bazı istihbarat ve güvenlik örgütlerine danışmanlar da yerleştirmişlerdir. Amaçları nedir?.. Türkiye'yi, solcuların ve komünistlerin şerrinden koruyarak, "milli birlik ve beraberlik ruhunu" sağlamaktır elbetteki.

Bazı solcular buna da karşı çıktı...

Bir düşünün bakalım: Güvenlik örgütlerinin Amerikalı danışmanları olmasaydı, "kontrgerilla" adlı "milliyetçi" örgüt kurulamazdı. Bu örgüt kurulmayınca, söyler misiniz bana, millet düşmanı solcular, nasıl sorguya çekilir. Marksist yazarlar, Leninist tümgeneraller, Maocu genç kızlar, bülbül gibi nasıl konuşturulabilirdi?..

Amerikalılara yapılan, Türk misafirperverliğine de yakışmaz...

Yakışmaz çünkü bu Amerikalıları Türkiye'ye çağıran bizleriz. İkili anlaşmalar yapan bizleriz. Genç kızlarımızı, Türkleri iyice tanımaları amacıyla Amerikan çavuşlarıyla başgöz edenler, yine bizleriz.

Biz Türkler, bu silah ambargosu konusunda galiba biraz fazlaca alınıyoruz...

Bu Yunan asıllı Amerikalılar olmasaydı, yine gül gibi geçinip gidecektik şu ölümlü ve komünizmli dünyada. Aramızı bozanlar hep onlar, görüyorsunuz. Baksanıza, Ford bizim için nasıl çırpınıyor, Kissinger kendisini parçalıyor. Yemeden içmeden kesilmiş zavallı!..

Bugünlerde Amerikalılara, "milliyetçi" basında bile, ağza almadık küfürlerle saldırılıyor. Açıkça:

- Hain Amerikalılar!.. bile denilebiliyor Amerikalılar neden hain olsun?.. Hainler bizim aramızdadır. Değil mi?.. Bizde hain sayısı öyle çok ki istatistiklere bile sığmaz.

Bu konu, "milli birlik ve beraberliğimiz" ile yakından ilgili, çok ciddi bir sorundur. Bu nedenle parlamento olağanüstü toplantıya çağrılmalı ve Türk-Amerikan ilişkileri yeni baştan gözden geçirilerek, eski dostluğumuz yeniden kurulmalı ve eski sadık, müşfik ve cömert dostun düşman olmayacağı, bütün dünyaya duyurulmalıdır.

Kalkın ey "ehl-i vatan", memleket elden gidiyor!..

(Cumhuriyet, 31 Temmuz 1975)

ÖZERKLİK ADINA

Son günlerde üniversitelerimizde asistanlar birbiri ardından, üniversitelerden atılmaktadır 12 Mart döneminde "tağyir, tebdil ve ilga" edilen Üniversiteler Yasası yerine yürürlüğe konan yasa gereğince, bazı asistanların üniversiteyle ilişkileri kesilmektedir.

Bu Üniversiteler Yasası da Anayasa Mahkemesi'nde iptal edilmiştir. Ancak, Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi henüz yazılmadığı için asistanları kollarından tutup sokak ortasına attıran yasa hükmü de yürürlükten kalkmamakta ve üniversitede sık sık "temizlik" gereğinden söz edenlere olanak vermektedir

Üniversitemize asistan olmak, yoksul yurttaşlarımız için "arslanın ağzında" tutulan lokmayı kapması kadar güç bir iştir. Fakülteyi "pekiyi" derece ile bitiren bir öğrencinin karşısındaki en büyük engel, yabancı dil sınavıdır. Bu yabacı dili ise ancak, orta öğrenimini yabancı bir dille yapan, paralı okulları bitirmiş öğrenciler yeterince bilmektedir "Akademik kariyer" henüz başlangıcında yabancı dil bilme güçlüğü ile sınırlanmaktadır. Üniversite asistanlığı, bir yabancı dili yeterince bilenlere açık olduğu için bilim adamı olma ayrıcalığı ister istemez, varlıklı ailelerin tekeline girmektedir.

Oysa bu engeli ortadan kaldırmak çok kolaydır...

Fakülteyi belirli derecede bitirenler arasında, nesnel ölçülerle yapılacak sınav sonunda kazananlar ya yurtdışında, ya üniversitelere bağlı olarak kurulacak dil okullarında yabancı dil eğitiminden geçirilirse, bu eşitsizlik kaynağı kurutulmuş olur.

Fakat, üniversite öğretim üyelerinin büyük çoğunluğu kendilerine benzeyen öğretim üyelerinin yetişmelerini istedikleri için midir bilinmez, bu eşitsizliğin ortadan kaldırılması amacıyla en küçük çaba bile harcamamışlar ve asistanlarını, varlıklı aile çocukları arasından seçmişlerdir. Böylece, üniversite öğretim üyeliği halk çocuklarına kapanmış ve Anadolu liselerinde yetişmiş nice pırıl pırıl beyin, bürokrasinin kör çarkları arasında unutulmuş gitmiştir.

Bu söylenenler, asistanlık konusunun bir yanı. Geçelim güncel soruna...

Üniversitelerimiz, son yıllarda günden güne gelişen siyasal ve sınıfsal biçimlenme ile, temelinden sarsılmaya başladı. Bütün dünya gençliğini saran özgürlük ve kişilik kavgası, Türk üniversitelerine de sıçrayınca yosun tutmuş profesörler ve ordinaryüsler de hemen:

- Biz de reform istiyoruz, diye gençlerle kol kola girdiler.

12 Mart döneminin, Kamu Hukuku Profesörlüğü'nden emekli Başbakanı bile, sonradan ipe çekmek için uğraştığı gençlerin boykot ve işgal eylemi için parlamento kürsüsünden:

Bu bir patlamadır. Gençler yerden göğe haklıdırlar, diye başlayan söylevler ve öğütler vermekten kendini alamadı.

Üniversite içinde birçok asistan, doçent ve profesör, kendilerine ayrıcalık tanıyıp bilim kürsülerine getiren bu bozuk düzenle çatışmaya başladı. Üniversitelerin sadece profesörü, doçenti ile değil, asistanı ve öğrencisiyle oluşacak kurullarla yönetilmesi istendi. İçte "demokratik üniversite" kavgası verilirken, dışa karşı da "ülkenin bağımsızlığı" "Amerikan emperyalizmi", "ikili antlaşmalar", "Amerikan üsleri", "doğal kaynakların millileştirilmesi" "Anayasa'nın eksiksiz uygulanması" gibi konularda siyasal kavgaya girildi. Bu kavgada birçok asistan önemli görevler üslendiler.

Hoş karşılanmadı bunlar... 12 Mart Muhtırası, üniversitenin başına bir balyoz gibi inerken, profesör, doçent ve asistanlardan da kurban istiyordu. Kurbanlar da hemen bulundu ve sıkıyönetim "vur emri" ile duyurulan bildirilerine, bazı devrimci öğretim üyeleri birer kurbanlık koyun gibi seçilip seçilip koyuldular Kürsülerinden birer birer alınıp götürülen profesörleri, doçentleri ve asistanları göz ucuyla izleyen nice profesör; ya susmayı, ya Sıkıyönetim Savcılarıyla işbirliği yapmayı çıkarlarına uygun gördü.

Sıkıyönetim dosyalarının içinden ihbarcı profesör, doçent ve asistan adları da çıktı. Bunlar birer hamam böceği gibi, dosyaların içinden çıkıp, sağa-sola kaçıştılar... Üniversite kürsülerinin ardına gizlenip, binbir türlü oyunla çıkar düzenlerinin çarklarını çevirmeye alışık olanlar:

- Fırsat bu fırsat... gün bu gün, deyip, arkadaşlarını ele vermeyi, onlar için suç uydurmayı, kişiliklerine ve meslek onurlarına da uygun gördüler.

Üniversiteyi yola getirmek için "tedbir" gerekiyordu. Tedbirin bir bölümünü sıkıyönetim makamları uygulamıştır Bir çok profesörün, doçentin ve asistanın üzerine hücreler kilitlendi. Direnenler direnebildi.

Cezaevine girip çıkanların bir kısmı düğme ilikleyip bir kenara ilişti. Bir kısmı da, üç-beş aylık bir tutukluluktan sonra, cephe değiştirip iş ve sermaye çevrelerinin kervanlarına katıldı, ya da "Milliyetçi Cephe" çadırları önünde türlü şaklabanlıklarla bol ücretli işler kapmaya çalıştı. İstenen olmuştu...

"Tedbir"in bir de üniversitenin kaynağında alınması için, 12 Mart balyozu altında değiştirilen Üniversiteler Yasası'na, üniversiteye diledikleri gibi asistan alıp, her nasılsa üniversite de kalmış olan asistanları da temizlemek için hükümler getirdiler.

Son günlerde, Anayasa'ya aykırı olduğu saptanan Üniversiteler Yasası'nın kalkanıyla kürsülerinden alınıp, birçok profesörün gözleri önünde sokağa atılan asistanlar, 12 Mart Hukuku'nun üniversitede yarattığı yıkıntının yaşanan örneklerini gözler önüne sermektedir.

Üniversite öğretim üyeleri, her gün kürsülerinin üstüne inip kalkan 12 Mart'ın paslı balyozundan korkmamayı ne zaman öğrenecekler acaba?.

(Cumhuriyet, 2 Ağustos 1975)

İDEOLOJİK MAKSAT

Çok partili düzenimizde en çok suç sayılan kavramlardan biri de, toplumsal sorunları "ideolojik" açıdan değerlendirmek ve bunlara çözüm yolu aramaktır. İdeolojik düşünce, bilimsel

düşünce demektir. Fakat çağ dışı politikacı kalabalığı ve bu kalabalığın kapı kulluğunu yapan bürokratlar, ideolojik düşünceyi, vatan ihanetine kadar varacak bir suç çeşidi olarak görmüşlerdir.

- İdeolojik maksatlara dayanarak... gibi suç gerekçeleri, politikacıların dillerinde, savcı iddianamelerinde çok görülmüş ve duyulmuştur.

İnsan düşüncesi, belirli yöntemlere ve bilimsel kaynaklara dayanırsa tutarlı olabilir. Bu yöntemler de, gökten "zembil" ile inmez. Bilim dünyası yüzyıllarca süren bir oluşum sonunda düşünce yöntemlerini saptar ve insanlara armağan eder. İdeolojik düşünce, bu aşamalardan sonra elde edilen bilgilerden oluşur. Bu bilgilere sahip olan insan kafası, olayları birbirine bağlı nedenler ve sonuçlarıyla yorumlar ve çözüm yolları arar.

İdeolojik olmayan düşünce, bilimsel yöntemlerden çok, insanların rastgele sahip oldukları kişisel duygularla oluşur. Olayların yorumunda ve eleştirisinde, bilimsel yaklaşımlar yerine, duygusal izlenimler söz konusu olur. Örneğin bir dış politika konusu gelince, "mahalle kavgası" ağzıyla:

- Amerika'ya "al üssünü, git" diyeceksin. Ruslara "sen bizim işimize karışma" dersin; Papaz Makarios'a da bir tokat atarsın... diye başlayan açıklamalar yapılır İdeolojik olmayan düşünce budur...

Bu tür açıklamalar mahalle kahvelerinin sınırında bitse, toplum açısından pek büyük bir zarar meydana gelmez. Ama bilimsel düşünceyi casusluk sayan anlayış, iktidar koltuklarında cirit atmaktadır.

Kıbrıs'a çıkmışken tamamını alıp, Fatih'in torunları olduğumuzu ispat edelim... diye "hamaset" edebiyatını, çağımızın güçler dengesi içinde südürebilmiş politikacılara Başbakanlık Vekilliğinin emanet edilebildiği bir ülkede yaşıyoruz.

Dış politikada bugün karşılaştığımız çıkmaz sokağı, yıllarca önceden görebilmiş olanlar, gelmiş geçmiş iktidarların bitmez tükenmez kinleriyle, ezilmek ve boğulmak istenmiştir. Amerikan emperyalizminin nedenini ve amacını bilimsel temellere dayanarak anlatmaya çalışanlar:

- İdeolojik maksatlara dayanarak... diye başlayıp, Ceza Yasası'nın ünlü 141 ve 142'nci maddeleriyle biten suç gerekçeleriyle kovalanmışlardır.

Dış politikada olduğu gibi ülkenin ekonomik ve sosyal sorunlarını da, toplum biliminin çağdaş anlayışla değerlendirip, çözüm yolları bulmaya çalışanlar, bürokrasinin aynı kör testeresiyle kovalandılar.

- Solcuların hepsini atın içeri, sallandır bir ikisini, susturun o namussuzu da... gibi Abdülhamit kafasıyla devlet yönetmeye kalkanlar, yıllar yılı iktidar koltuklarında kurulup oturdular.

- Aşırı cereyanlar Yıkıcı düşünceler... İdeolojik maksatlar gibi içi boş ve anlamsız kavramların ipoteği ile bilime, özgür düşünceye karşı savaş açmış olanların bugünkü durumlarını hep birlikte izliyoruz.

Biri ötekinden daha fazla komünizm düşmanı ve Amerikan dostu görünen dört siyasal liderin oluşturduğu koalisyon:

- Sola ve komünizme karşıyız, denilerek kuruldu. Fakat bir süre sonra ekonomik koşulların zorlamasıyla, komünizmi devletlerin temel inancı yapan Sovyet Rusya'dan şimdiye kadar eşine rastlanılmamış krediler alındı. Bulgaristan'dan da elektrik aktarıldı. Aynı günlerde kapitalist Amerika'ya önce,

- Sadakat cezalandırılamaz, denildikten sonra, bir zamanlar "üs" olmayan, "tesis" olduğu ileri sürülen askeri bölgelerde Amerikan egemenliğine son verilmek istendi. Bunlar Milliyetçi Cephe'nin hangi çelişkilerin yumağı ile yuvarlandığını, renkli fotoğraflar gibi gözler önüne sermektedir artık... İdeolojik düşünce, bütün bu soruların karşılığını, nedenleri ve sonuçları ile yıllar yılı kamuoyunun gözü önüne sermektedir. İşte korkuları da budur. Bu düşünceler topluma yayıldıkça, devleti yöneten politikacı kalabalığı, kardan adamlar gibi birer birer erimekte ve yerlerini, çağdaş düşünceye inanmış olanlara terketmeye zorlanmaktadır.

Bilimsel düşüncenin özgürce yayılabilmesi için, ceza yasalarında, birer jandarma gibi kelepçeyle bekleyip duran ünlü 141 ve 142'nci maddelerin kaldırılması, gazete ve dergi kapatmak, yazar tutuklamak gibi çağdışı baskı yöntemlerinin "mevzuat" içinden sökülüp atılması gerekmektedir. Sağlı sollu her türlü ideolojinin serbestçe ve özgürce konuşulabildiği ve örgütlenebildiği bir ortamın yaratılması, çağdaş burjuva demokrasilerinin vazgeçilmez temel koşullarıdır.

Ama nerede bu hoşgörü?.. Türkiye'yi yıllarca, çağdışı baskılarla yönetmekten sanık politikacılar topluluğu, kendi yetersiz-

liklerini ve bilgisizliklerini, düşünce yasaklarıyla örtmeye ve silmeye çalışmışlardır.

İdeolojik maksatlarla... diye başlayan suç gerekçelerini, kendi siyasal ve sınıfsal iktidarlarının iç yüzünü ortaya koyanların başlarını ezmek için kullanmışlardır hep.

İdeolojik düşünmeyenlerin içler acısı durumunu da görüyorsunuz... Düşünceler, tehlikeli ve tehlikesiz diye ikiye ayrılmaz; aşırı olan aşırı olmayan düşünce ayırımı da hiç bir açıklık sağlamamaktadır. Düşünceler, ancak yanlış düşünce, doğru düşünce diye ikiye ayrılabilir. Bu düşüncelerin yanlışlığı ve doğruluğuna özgür bir toplumda ancak halk karar verebilir.

İdeolojik maksat... aşırı cereyan... tehlikeli düşünce... fikir suçu... Bunlar hep, ülkede emekçiden yana bir düzen isteyenler için kullanılmıştır. Siz hiç sağcılıktan yargılanan bir "fikir suçu sanığı" gördünüz mü şu son zamanlarda?.. Görmemişsinizdir. Çünkü ideolojiden yoksun olmak, fikirden de yoksun olmak demektir çağımızda...

(Cumhuriyet, 4 Ağustos 1975)

BOŞLUK...

Türk dış politikası bugün tam anlamıyla bir çıkmaz sokağın içindedir. Cidde'den Helsinki'ye kadar uzanan yolla, Milli Cephe diplomasisinin ürkek ve kararsız ayak izleri bir uzlaşmaz çelişkinin halkalarını da gözler önüne sermektedir.

Yıllar yılı içerde bol demagoji, komünist edebiyatı, dışarda Amerikan diplomasisinin boynu bükük dostluğu ile, ne Batılı ne Doğulu olabilmiş bir devlet politikasının iflas masasında dağılmış senetlerini okuyoruz artık.

Çok partili düzen görüntüsü altında, "Parlamenter Faşizm"i bütün yoğunluğu ile uygulamış, emekçi sınıfların söz ve örgütlenme özgürlüğünü hukuk müzelerine kalkması gereken yasa maddeleriyle boğmak istemiş bir politikanın uğrayacağı son durak Helsinki değildir elbette ki.

Başka çıkmaz sokakları da göreceğiz.

Düşünün ki, bu ülke elli-elli beş yıl önce emperyalizme karşı kurtuluş savaşı verilerek kurulmuştur. Türkiye Cumhuri-

yeti'nin temelinde 20. yüzyılın ilk bağımsızlık savaşının harcı yatmaktadır. Bu harç, ülkenin "yedi düvele" karşı bağımsızlığına inanmış boz kalpaklı devrimcilerin alın teri ve yiğit Anadolu halkının kanlarıyla yoğrulmuştur.

Bugün, Kurtuluş Savaşı'nın bilincinden çok uzaktayız. Ülkemiz İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaratılan soğuk savaşın ve bloklar arası gerginliğin olumsuz koşulları içinde, dört elle sarıldığımız Amerikan dostluğunun sahte faturalarını ödemektedir.

Bir yıkıntının toz bulutu içinde yaşıyoruz son günlerde.

Kıbrıs Barış Harekatı başladığında, Ankara'da özgürlükçü bir iktidar işbaşındaydı. Atina'da ise, faşist albaylar yönetiminde sağcı bir iktidar ayakta durmaya çalışmaktaydı. Kıbrıs çıkarması öncelikle bu siyasi denklemi değiştirdi. Öncelikle albaylar cuntası, yerini Karamanlis'e bıraktı. Türkiye'de ise Ecevit yönetimi "yumuşak inişle" istifaya zorlandı.

Siz şimdi sonuca bakın.

Atina sokaklarından tank paletlerinin izleri silindi. Yunanistan sağlı-sollu partilerin katıldığı seçimlerle demokratik düzeni kurmaya çalışırken, Türkiye'de 12 Mart faşizminin baş destekçileri bir araya gelerek "Milliyetçi Cehpe" çadırlarını kurdular.

Yunan rejimi, albaylar yönetimiyle yitirdiği saygınlığı adım adım kazanırken, Türkiye Ecevit hükümetiyle dünya kamuoyunda topladığı ilgi ve saygınlığı her gün bozuk para gibi harcamaktadır.

Denklem ters dönmüştür. Türkiye "hür teşebbüsçülük" "Batı medeniyetçiliği" "Amerikan dostluğu" gibi kilometre taşlarını geride bırakmasına rağmen, hiç bir batılı ülkede demokratik bir ülke izlenimini bırakmamaktadır Çünkü Türk demokrasisi düşünce yasaklarıyla donatılmıştır. Batı demokrasilerinin temel koşulları, ülkemizde komünistlik sayılmış ve bir çok aydın, Batılı muhafazakarları kahkahalarla güldürecek suç gerekçeleriyle cezaevi hücrelerine kilitlenmiştir.

Üçüncü dünya ülkeleri için de hiç içaçıcı durumda değiliz. Türkiye, emperyalizme karşı başkaldıran Asya ve Afrika uluslarının bağımsızlık savaşlarını benimsememiş ve sömürgeci devletlerle birlikte Birleşmiş Milletler'de, ezilen uluslar aleyhine oy kullanmıştır. 20. yüzyılın ilk bağımsızlık savaşını veren ulusun mirasçıları olarak, emperyalist ülkelerin emir ve gözetiminde

davranmayı, değişmez politika yapan bir devletin üçüncü dünya ülkelerince desteklenmesi olanaksızdır.

Türk dış politikası yıllarca Amerikan emperyalizminin ipoteği altında tutulmuştur. Bu ipotek yıllarca Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin "hınk deyicisi" durumuna sokmuştur.

Amerika ve Rusya'nın, iki dünya devi olarak egemenlik sınırlarını yeniden gözden geçirirken, Türkiye'yi hangi boşlukta bir yere fırlattıkları yavaş yavaş belli olmaktadır.

Türk dış politikası bir boşluktadır şimdi. Bundan sonra Cidde'den Helsinki'ye Washington'dan Brüksel'e kadar uzanan boşlukta Türkiye bir sarkaç gibi sallanacak, bir fırıldak gibi dönüp duracaktır

Ne zamana kadar?..

Bu boşluk, ancak Kurtuluş Savaşı'nın bağımsızlık bilincine sahip çıkabilecek, dünya ve bölge barışını çok yönlü ilişkilerle koruyabilecek özgürlükçü bir yönetimin işbaşına gelmesiyle doldurulabilir.

Ama ne zaman?

(Cumhuriyet, 6 Ağustos 1975)

HELSİNKİ KAPLANI...

Helsinki doruğu üzerinde yeterince durulmadı. Her ulusun tarihinde Helsinki doruğu gibi büyük olaylar bulunur Helsinki zaferini Türkiye'ye kazandıran politikacı, hiç şüphesiz Süleyman Demirel'dir. Bu bakımdan, Sezar'ın hakkını Sezar'a, Demirel'in hakkını Demirel'e vererek, Helsinki "seferi" üzerinde gereği gibi durmak gerekmektedir.

Gerek politikada, gerekse sporda, yüzümüzü yurtdışında güldüren yurttaşlarımızı içten duygularla kutlamak hepimizin görevidir. Demirel, her zamanki alçak gönüllüğü içinde, Helsinki zaferini büyütmemiş, bu büyük olayı küçük basın toplantılarıyla anmaktan öteye bir gösteri yapmamıştır.

Helsinki zaferi böyle mi kutlanmalıdır?

Parlamento, hemen olağanüstü toplantıya çağrılmalı ve Helsinki doruğu görüşmeleri, "ulusal bayram" olarak kabul edilmelidir. Bu bayramın adı da "ulusal bağımsızlık ve saygınlık

günü" olarak saptanırsa, bu büyük zafere gereken önem verilir, "yedi düvele" karşı Türkiye'nin haklarının nasıl korunduğu da, gelecek kuşaklara ancak böyle anlatılmış olur.

"Helsinki" adı geçince insanın göğsü kabarıyor ve "Milliyetçi Cephe"nin neden kurulduğu ve günden güne, yeni doğmuş gürbüz çocuklar gibi, nasıl serpildiği de iyice anlaşılmış oluyor.

Ne kadar iftihar etsek azdır!..

Bir zamanlar "milli futbol" takımımız Avrupa sahalarında hiç başarı gösteremez, kalecilerimiz kalelerin önünde trafik polisi gibi gelene geçene el sallardı. İşte o günlerde, Almanya'da, milli takımımızın Alman futbol takımı ile yaptığı karşılaşmada kalemizi koruyan Turgay, köşeden köşeye uzanarak, gol yemeden milli gururumuzu korumuş ve bu yüzden kendisine:

- Berlin panteri... adı takılmıştı.

Aradan yıllar geçti.

Madrid sahalarında, "Real Madrid" takımı ile karşılaşan Beşiktaş futbol takımımızın kalecisi Varol da, İspanyol faşistleri karşısında kahramanca dövüşerek gol yememiş, bunun üzerine Varol'a:

- Madrid arslanı... denilmiştir.

Demirel de tıpkı Turgay ve Varol gibi, milli gururumuzu, devletimiz ve milletimizle bölünmezlik ilkesini, milli birlik ve beraberlik ruhunu, Türk milliyetçiliğine yaraşır bir şekilde koruduğu için kendisine:

- Helsinki kaplanı... adı verilmelidir.

Türk halkı böyle adlara çok düşkündür. Albaylıktan gönülsüz emekli Alparslan Türkeş'e, titreyip sık sık kendilerine dönmeleri gereken, "hodri meydan" bakışlı, "milliyetçi-toplumcu" tosunlar, "başbuğ" adını bu yüzden takmışlardır.

Feyzioğlu, komünizmi her gördüğü yerde tahta kurusu gibi ezmeyi meslek haline getirdiği için kendisine, bazı "ideolojik" maksatlı kişiler tarafından "Mc Carty" adının verilmesi, ad verme tutkusunun bir sonucudur. Bilindiği gibi kendisine ayrıca:

- Şerbetçi... adı da takılmıştır.

Erbakan'ın, gerek üniversitede işgal etmiş bulunduğu akademik ünvan, gerekse Allah katındaki ayrıcalıklı yeri dolayısıyla "Hoca" adıyla anılması, "milli görüşe" de son derece uygun düşmektedir.

Demirel'in de hem Başbuğun, hem Mc Carty'nin hem de Hoca'nın lideri olması dolayısıyla, kendisine yaraşır bir adın bulunması, Milliyetçi Cephe'nin devamı için zorunlu bir tedbir olarak görülmelidir...

"Helsinki kaplanı", Türk diplomasi tarihinin bu en büyük zaferini dillerden düşürmeyecek bir ad olarak, yediden yetmişe, sağcıdan, solcuya, herkes tarafından benimsenmelidir.

Bilirsiniz, 1948 Olimpiyatları'nda, Milli Güreş Takımımızda Yaşar Doğu, Celal Atik, Nasuh Akar, rakiplerinin sırtlarını mindere yapıştırarak tuşla galip gelmişlerdi.

Son Helsinki zaferi bundan da büyüktür!

Biz Türkler için çarpışan Amerikan Devlet Başkanı Ford, Demirel'i görür görmez, 1948 yılındaki güreşçilerimizi hatırlamış olacak ki:

Siz neden saunaya gitmiyorsunuz?.. diye sormuştur. Amerikan Devlet Başkanı, acaba hamama girenin terleyeceğini mi anlatmak istemiştir?.. Belki...

Ford'un bu anlamlı sorusunun altında Türk-Amerikan ilişkilerinin geleceği okunmaktadır. Ford Demirel'e, kahvaltı sofrasına bakıp bakıp:

Yumurtanın sarısı... demekle yetinmeyecektir elbette ki. Bu gibi anlamlı sözlerle, geleceğe ışık tutacaktır

Siz neden saunaya gitmiyorsunuz?.. sorusunun altında; açıkça:

Yüklerinizi atıp, biraz hafifleyin... sözü saklanmaktadır.

Yani?.. Yanisi şu ki Ford, Demirel'in Feyzioğlu, Türkeş ve Erbakan'dan kurtulmasını istemektedir. "Helsinki kaplanı" bunu anlamışa benzemektedir.

Evet. "Helsinki Zaferi" için, bir haftalık bayram ilan edilmeli, caddelere "Helsinki" adı verilmeli, bayramda geceleri fener alayları düzenlenmelidir.

Helsinki adı, azgelişmiş demokrasimizin çok gelişmiş diplomasisine "altın harflerle" yazılmalıdır.

(Cumhuriyet, 9 Ağustos 1975)

HANGİ BİRLİK, HANGİ BERABERLİK?..

Siyasal yaşamımızda yıllar yılı bozuk plaklar gibi döndürülen bazı kavramlardır. Bunlar, her gün kullanıla kullanıla özlerine yabancılaşır ve bambaşka bir nitelik kazanırlar. "Milli birlik ve beraberlik ruhu" bu kavramlardan biridir.

Ülkeyi yönetenler, siyasal bunalımların kavşak noktalarında,:

Milli birlik ve beraberlik ruhuna her zamankinden daha fazla muhtaç bulunduğumuz şu günlerde... diye başlayan acıklı söylevlerle, siyasal iktidarlara destek sağlamaya çalışırlar.

"Milli birlik ve beraberlik ruhu", sağcı politikacıların kullana kullana eskitemedikleri bir kalkan gibidir:

- Milleti dilim dilim bölen solcular... gibi anlamsız ve soyut gerekçelerle, kendilerinin "milli birlik" istediklerini, solcuların ise bu birliği bozduklarını söyler dururlar.

Solcular toplumu sınıflara bölmezler. Ancak kapitalist ilişkilerle sınıflara bölünmüş olanların yerlerini saptarlar ve emekçi sınıfların siyasal iktidarı ele almaları için çözüm yolları gösterirler. Toplumun sınıflara bölünmesi, kapitalizmin eseridir. Ulusu "dilim dilim" bölenler ise sermayeci partilerdir.

Bir sağcı partiyle solcu bir partinin, çeşitli yurt sorunlarında ayrı görüşleri vardır. Bu partilerin, özellikle "ulusal güvenlik" konusunda aynı görüşleri savunmaları olanaksızdır. Bu partiler, tüm ulusal sorunları ayrı sınıfların gözlükleriyle gördükleri için, "ulusal güvenlik" konusunda da temelinden birbirinden farklı görüşleri savunurlar.

"Milli birlik ve beraberlik ruhu", kurtuluş savaşımızda emperyalizme karşı savaşılırken, bir ölçüde kurulabildi. Bu bir kurtuluş savaşıydı ve saldırgan ordular, Anadolu topraklarına saldırmışlardı. Bu koşullarda, kimin "millici", kimin "işbirlikçi" olduğu açıkça belli olmaktaydı. Buna rağmen İstanbul hükümeti, Mustafa Kemal ve arkadaşlarına "Bolşevik", kendilerine ise "milliyetçi" adını takmıştı. Atatürk, Kurtuluş Savaşı'ndan sonra bu işbirlikçileri:

- Gaflet, dalalet ve hatta hıyanet içinde olanlar... diye tanımlamış ve bu tür insanların her dönemde görülebileceklerini söylemiştir. Türkiye'de "milli birlik ve beraberlik ruhu", sağcı iktidarların, başta ulusal güvenlik olmak üzere ülkenin bir çok

sorununun halkın gözleri önünde tartışılmasını önlemek için başvurdukları bir demagoji silahıdır.

Çok partili düzenlerde, "milli birlik ve beraberlik ruhu"nun herkesçe anlaşılabilecek tanımını yapmak hemen hemen olanaksızdır. Bir solcu partinin, ulusal güvenlik, savaş sanayii, NATO, ikili anlaşmalar ve bölge barışı gibi konularda, bir sağcı partiyle aynı çözüm yollarını düşünmesi kendi görüşlerinin inkarı demektir.

Son günlerde "milli birlik ve beraberlik ruhu", Amerikan silah ambargosu dolayısıyla istenmektedir. Türk-Amerikan ilişkileri silah ambargosuyla ortaya çıkmış değildir. Bu ilişkilerin bugünü kadar, dünü de önemlidir.

Türkiye, Amerikan emperyalizminin bir "ileri karakolu" olarak seçilmiş ve yıllarca da bu amaçla kullanılmıştır. Türk iç politikası, yıllar yılı, Amerikancı görüşlerle biçimlendirilmek istenmiştir. Bugün, "Milliyetçi Cephe"nin liderliğini yapan Demirel, siyasal yaşamına, bir Amerikan firması komisyonculuğundan, Amerika'nın o günlerdeki Devlet Başkanı Johnson ile çekilmiş fotoğraflarını parti kongrelerinde dağıtarak başladı. Aynı günlerde Newyork Times gazetesi Demirel'i:

İnönü hükümetinin düşürülmesine kara verilmiştir. Demirel Türkiye'nin siyaset ufkunda yeni bir yıldızdır. Mr. Demirel, Eisenhower bursuyla bir zamanlar Amerika'da eğitim yapmış, olağanüstü zeki bir mühendistir. Kendisi ve partisi, ABD ile yakın ilişkiler sürdürmeyi ve Türkiye'nin NATO'da kalmasını sağlamayı yüklenmiştir... diye tanıtmaktaydı.

12 Mart 1971 tarihinden sonra en büyük suç, Amerikan emperyalizmine karşı savaşmış olmaktı. Bazı sıkıyönetim yargıçları:

- İkili anlaşmaları eleştirmiştir... diye, yazarları ve öğretim üyelerini ağır hapis cezalarına çarptırdılar ve hücrelere kapattılar. Bu kararların mürekkebi kurumadı daha...

1950'lerde Kore'ye asker gönderip, uzak Asya bozkırlarına Anadolu halkının mezar taşlarını yerleştiren Menderes hükümeti, "milli birlik ve beraberlik ruhu" gerekçesiyle her türlü tartışmayı susturmuş ve bir çok yurtseveri cezaevine doldurmuştu.

İkili anlaşmalar yoluyla ülkemizin Amerikan üsleriyle donatıldığını, yabancı petrol şirketlerinin, bir savaş olasılığında uçaklarımızın yakıtını keseceklerini, ordumuzun silahsız bırakılacağını söyleyenler ise, yıllarca siyasal iktidarların bitmez tükenmez kinleri ile kovalandılar. Hapsedildiler, ipe çekildiler, sokak ortasında sorgusuz-sualsiz vuruldular, işkence masalarına yatırıldılar.

Şimdi de aynı adamlar "milli birlik ve beraberlik ruhu"ndan söz ediyorlar... Hangi ruh?..

Pentagon generallerinin emriyle Kore'ye asker gönderen ruh mu?.. Ülkenin dört bir bucağına Amerikan üsleri yerleştiren ruh mu?.. Yabancı petrol şirketlerine milyonlar kazandıran ruh mu?.. Emperyalizme karşı çıkan bütün yurtseverleri cezaevlerine dolduran, gencecik delikanlıları idam sehpalarına çeken, fidan gibi genç kızları işkencelerin acımasız ellerine terke eden ruh mu?.. Evet, evet, hangi ruh? Söyler misiniz hangi ruh?..

Şimdi bütün bunları unutup bir kez daha dillere pelesenk olan "milli birlik ve beraberlik ruhu", toplumsal uyanışı, antiemperyalist tepkileri boğmak için kullanılmış bir sahte maskedir.

Milli birlik ve beraberlik ruhuymuş!..

Ey ruh, geldinse, Amerikan üslerinin kapısına üç kez vur. Duymayan kaldıysa duysun, uyanmayan varsa uyansın!

(Cumhuriyet, 11 Ağustos 1975)

DEMİREL'İN GENELGESİ...

Başbakan Demirel, son günlerde yayınladığı bir genelgeyle, "kanunsuzluk" ve "yolsuzluklarla" savaşılmasını istemekte ve:

- İdarenin bütününe hakim olan fazilet ve sorumluluk şuurunu her türlü şüphe ve isnatlardan masun tutabilmek için, münferit de olsa suiistimal ve kanunsuzluk vakaları, süratli ve müessir şekilde takip olunmalıdır, demektedir.

İğneyi kendinize çuvaldızı başkasına batırmak gerekmektedir... Önce "kanunsuzluk" konusundan başlayalım:

Demirel yönetiminde, Danıştay kararlarını yerine getirmemek siyasal iktidarların olağan davranışı sayılmaktadır. Oysa,

Anayasa ve Ceza Hukuku açısından danıştay kararlarını yerine getirmemenin belirli sorumlulukları bulunmaktadır.

Aklı başında hangi hukukçuya sorarsanız sorun, mahkeme kararlarını yerine getirmemenin suç sayılacağını söyleyeceklerdir. Türkiye Barolar Birliği geçenlerde yayınladığı özlü bir incelemeyle, Danıştay kararlarını yerine getirmemenin ne gibi hukuksal sonuçlar doğuracağını, "alemi kör ve sağır" sayanların da anlayacakları dille açıklamıştır.

Demirel:

- Kanunsuzlukla savaşalım, demekte ancak kendisi ayağının altına aldığı Danıştay kararları ile, en büyük kanunsuzluğun canlı simgesi olarak Başbakanlık koltuğunda oturmaktadır.

TRT konusu henüz canlılığını korumaktadır. Danıştay Dava Daireleri Kurulu, İsmail Cem'i Genel Müdürlükten alıp bu göreve Nevzat Yalçıntaş'ı getiren kararnamelerin yürütmelerini durdurmuş, ancak Demirel yönetimi bu kararı dinlememiştir. Nevzat Yalçıntaş, böylece hukuk devletinin yüreğine taş gibi oturmuştur. Bu, "kanunsuzluk" değildir de nedir Allahaşkına?

Demirel, genelgesinde:

- Münferit de olsa, suiistimal ve kanunsuzluk vakaları, süratli ve müessir şekilde takip olunmalıdır, demektedir.

Bu "münferit vakalar"dan bir tanesi basına "mobilya yolsuzluğu" adıyla sunulmuştu.

Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel'in, yurtdışına mobilyaya satışından milyonlarca lira kazandığı, bir süre önce basında yazılıp çizilmiştir. Bu konuyla ilgili belgeler kamuoyu önüne birer birer sunulduğunda Ticaret Bakanı Halil Başol:

İhbar olursa konuyu inceletirim, demiş, fakat nedense bugüne kadar kendisinden hiç ses seda çıkmamıştır.

Acaba ne oldu bu mobilya işi? Bir Ticaret Bakanı, Başbakan'ın yeğeninin karıştığı yatak ve yemek odası alışverişindeki söylentileri yalanlamazsa koltuğunda nasıl rahat oturabilir?

Bu öylesine karışık bir iş ki, olayı ortaya çıkartan Ticaret Bakanlığı eski müsteşarının evi dinamitlenip kurşunlanmış, yine de kimsenin kılı kıpırdamamıştır.

Gerçekten ne oldu bu mobilya dosyası? Ne beklemektedir? Yoksa, İsviçre'de yetkili bankalar ve ticaret odalarınca bir türlü varlığı saptanmayan yabancı firma, yeniden sokak ortasında bulunmuş mudur? Bilinmez tabii...

Başbakan Demirel, yayınladığı genelgede açıkça:

Suiistimal ve kanunsuzluk vakaları süratli ve müessir şekilde takip olunmalıdır, demektedir. Bu emri "mobilya dosyası" için de geciktirmeksizin yerine getirmek gerekir.

Yoksa bu mobilya satışı, Demirel'in tamimi ile "münferit de olsa..." "kanunsuzluk" ve "suistimal" olayları arasında değil midir? Bu konu araştırılsa da hepimiz aydınlansak iyi olmaz mı?

Her nekadar, bu yatak odası takımlarının bir zamanlar atalarımızın at koşturdukları Avrupa'ya "milliyetçi" amaçla götürülüp satılmak istendiği söylenirse de, konunun bir an önce açıklığa kavuşması, herkes için son derece yararlı olacaktır galiba.

"Mobilya Dosyası" kadar, 26 milyonluk Ziraat Bankası kredileri ve Sosyal Sigortalar borçları da, yeterince soruşturulmuş değildir. Hatırlarsınız, bir zamanlar Ziraat Bankası'nın Hacı Ali Demirel'e açtığı usulsüz krediler günün konusu olmuş ve 12 Mart 1971 tarihinden sonra, üç devrimci gencin ipini çeken ve yüzlerce devrimciyi mahkum etmekle övünen General Ali Elverdi bile, Adalet Partisi'ne olan bütün aşkına rağmen:

- 26 milyonluk birader yolsuzlukları... diye başlayan gerekçeler yazmaktan kendini alamamıştı. Her neyse...

Başbakan Demirel, yayınladığı genelgeyle bütün "kanunsuzluk" ve "yolsuzluk" olaylarının etkili biçimde izlenmesini istemektedir. Eğer bu, devlet ile alay etmek değilse, bütün kamu görevlilerinin, Danıştay kararlarını yerine getirmek ve yolsuzluk dosyalarını ortaya çıkarmak için çalışmaları emredilmiş demektir.

İşte, önce bugüne kadar yerine getirilmeyen Danıştay kararlarından başlayarak "kanunsuzlukları" önleyelim, ondan sonra da, mobilya yolsuzluğu başta olmak üzere, Ziraat Bankası kredileri, Sosyal Sigorta borçları gibi konuları gün ışığına çıkaralım.

Başbakan genelgesinde haklıdır: "İdarenin bütününe hakim olan fazilet ve sorumluluk şuurunu her türlü şüphe ve isnattan masun tutabilmek için, münferit de olsa suiistimal ve kanunsuzluk vakaları süratli ve müessir şekilde takip olunmalıdır."

Ama nasıl?.. Bir bilen var mı acaba?..

(Cumhuriyet, 13 Ağustos 1975)

MİLLİ SELAMET T.A.Ş.

Erbakan, son basın toplantısıyla, MSP anahtarının, kilidinde pek rahat durmayacağını açıklamış bulunuyor Milliyetçi Cephe çadırlarına Adapazarı'ndan esen rüzgârlar, son bir ayda, bu sağcı dört silahşörün arasını da biraz bozmuştur. MSP, Demirel'in kendilerine Adapazarı seçimlerinde "türlü-çeşitli" oyunlar oynadığı kanısındadır.

Adapazarı seçimlerinden hemen sonra, MSP adına yayınlanan bir bildiride:

– Milliyetçi Cepheye "millilik" vasfı veren MSP'dir... denilerek, başta Demirel olmak üzere, Türkeş ve Feyzioğlu, dolaylı yollarla suçlanmıştı. Aynı günlerde, 1973 seçimlerinde AP için kullanılan "renksizler" sözü, yeniden ağızlara alındı. Erbakan şimdi, koalisyon protokolunun imzaladığı günlerde "Milliyetçi Partiler"in, ortak listeyle seçime katılmalarını öngören bir yasa taslağının altına vurduğu mührü de unutarak:

– Seçimlerde, "dostluk başka, alışveriş başka" diyeceğiz... gibi sözlerle, Demirel'e uzaktan çalım atmaya çalışmaktadır

Biz bunları kendi hallerine bırakarak, bir başka konuya geçelim...

MSP'nin bugünkü lider kadrosu, 12 Mart 1971 tarihinden önce, "Milli Nizam Partisi" yönetiminde bulunmaktaydı. Bu parti Anayasa Mahkemesi'nce kapatılınca, hep birlikte, bu kez, Milli Selamet Partisi'ni kurarak, seçimlere katıldılar.

12 Mart 1971 tarihinden sonra Atatürkçülüğü dillerinden düşürmeyen asker sivil yönetici kadro işbaşındayken, iki siyasal parti, Anayasa Mahkemesi'nce kapatıldı. Bunlardan biri Türkiye İşçi Partisi'ydi. TİP kapatılmakla kalmadı, parti yöneticileri, onar, on beşer yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

Aynı Anayasa Mahkemesi, Necmettin Erbakan'ın genel başkanı bulunduğu Milli Nizam Partisi'ni laikliğe aykırı tutumu nedeniyle kapattı. Fakat Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Türkiye İşçi Partisi yöneticilerinin beş yıldan yirmi yıla kadar hapislerini isteyen sıkıyönetim savcıları ve komutanları her nedense, Erbakan ve arkadaşlarının kıllarına bile dokunmadılar.

MSP'liler, işlerini bilen insanlardı. O günlerde, Erbakan İsviçre'ye giderek, bir süre başını dinlemeyi uygun buldu. Öteki yöneticiler de, kederlerinden ne yaptıklarını bilemedikleri için, ticaretle uğraşmaya karar verdiler.

Şimdi açalım Ticaret Sicili Gazetesi'ni...

18.5.1971 tarihinde, bir takım Müslüman kardeşler bir araya gelerek bir anonim şirket kurdular. Şirket, İPA Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Pazarları Anonim Şirket adıyla kurulmuştu ve sermayesi beşyüz bin liraydı. "22876" sicil sayısı ile kayıtlanmış bulunan anonim şirketin yönetim kurulu: Hasan Armutçuoğlu, Orhan Batı, Abdülkerim Doğru, Mehmet Satıoğlu, Enver Muammer Özkan'dan oluşmaktaydı. 18.6.1971 gün ve 4275 sayılı Ticaret Sicili Gazetesi, bu şirketin süresiz olarak kurulduğunu belirtmekteydi.

Aradan bir yıl geçti...

20.9.1972 gün ve 4655 sayılı Ticaret Sicili Gazetesi'ni açanlar, MSP yöneticileri tarafından kurulmuş bulunan bu şirketin, bir yıl içinde, sermayesini, beş yüzbin liradan, beş milyon liraya yükselttiğini görerek:

– Allah bunlara "yürü ya kulum" dedi ki, bunlar da Allah'ın sevgili kulları olduklarından, yüce yerden gelen bu emri dinleyip, uygun adımlarla yürüdüler... diye düşünmüşlerdir herhalde.

Bazılarına göre bu şirketin adı, "İslam Pazarları" biçimindedir. Yani, "İPA", İslam Pazarlarının kısaltılmış adıdır.

Hiç önemi yok, bana sorarsanız...

Önemli olan, bu şirket, kimlerden kurulmuştur? Kimlerle ticaret yapmaktadır? Ne alıp ne satmaktadır? MSP ile, bu şirketin bağlantısı nedir?

Aynı lider kadrosunu bir başka anonim şirkette de görmekteyiz. 8.5.1971 gün ve 4242 sayılı Ticaret Gazetesi'nde "22709" sayı ile kayıtlanmış "Nidaş Nizam Neşriyat ve Dağıtım Şirketi" Hasan Aksay, Fehmi Cumalıoğlu, Hasan Armutçuoğlu, Mehmet Satoğlu, Orhan Batı tarafından kurulmuştur. Bu şirketin sermayesi de, iki milyon liradır. Şirket sermayesi, dörtyüzer bin liralık paylara bölünmüştür

Hasan Aksay, 1973 seçimlerinden sonra kurulan Ecevit ve Demirel Hükümetleri'nde, Devlet Bakanlığı yapmıştır. Abdülkerim Doğru Sanayi Bakanlığı yapmaktadır. Fehmi Cumalıoğlu ve Orhan Batı, Milli Selamet Partisi genel başkan yardımcılıklarında bulunmuştur. Orhan Batı, bugün Karayolları Genel Müdürlüğü makamında tesbih sallamaktadır. Çalışma Bakanı Ahmet Tevfik Paksu da, "Nidaş Nizam Neşriyat ve Dağıtım Şirketi"nin denetçisi olarak görev almıştır.

Görüldüğü gibi MSP anahtarı, her yeri açıyor. Cami kapısı açıyor. Milliyetçi Cephe kilidi açıyor. Solcu partiyle ortaklık kapısı açıyor ve anonim şirketi kapılarını da açıyor. Yağ satıyor, bal satıyor, kağıt satıyor, kitap satıyor, gazete çıkarıyor, gayrimenkul alıyor, ipotek veriyor, ipotek alıyor.

1971 yılında partileri kapanmış, bunlar hemen "besmele" çekip şirket açmışlar, Allah rızası için, ellerinde ne varsa, dökmüşler ortalığa. Camiye yardım yaparcasına, paraları toplayıp toplayıp, şirketleri birer birer kurmuşlar.

Allah kabul etsin...

Oldu olacak, bu ara, toplanıp şirketleri birleştirseler ve hep birlikte, "Milli Selamet Anonim Şirketi" kursalar, "milli görüşe" uygun davranmış olmazlar mı? Hem biliyorsunuz, anonim şirketleri Anayasa Mahkemesi de kapatamaz...

(Cumhuriyet, 15 Ağustos 1975)

KORUTÜRK'Ü İZLERKEN...

Dünyanın her yerinde devlet başkanları birtakım katı protokol kurallarıyla kuşatılmışlardır. Devlet Başkanları bu "protokol bürokrasisi"nin içinde hapsedilmek istenir. Çevrede içten duygular, iyi niyetli eleştiriler yerine sadece biçimsel saygıyla örtülmüş bir yalnızlık duvarı yükselir. Bu duvar günden güne yükselerek, devlet başkanları ile halk arasında kurulması gereken duygu ve düşünce köprülerine bir türlü geçit verilmez.

Bir haftadır sayın Cumhurbaşkanı Doğu Karadeniz gezisindeydi. Cumhurbaşkanı beraberinde Genelkurmay Başkanı, deniz Kuvvetleri Komutanı, bazı müsteşar ve genel müdürler ile bölge sorunlarını inceliyor, bilgi alıyor, düşünce ve eleştirilerini de ileri sürüyor. Hep birlikte bürokrasinin "resmi geçitini" izliyoruz.

Sanırım ilk kez sayın Korutürk'ün bir yurt gezisine, bu kadar çok sayıda gazeteci katılıyor. Çankaya Köşkü'nün kapıları, basına böylece bir ölçüde açılmış oluyor. Bu bir bakıma oldukça sevindiricidir. Devlet Başkanı'nın çevresindeki "Köşk bürokrasisi" bütün özellikleriyle gözlerimiz önündedir şimdi. Gezinin ilk günlerinde, devlet başkanını yakından tanımaya ve

görmeye gelen halk, Korutürk'ü caddelerden hızla geçen arabasının içinde ancak şöyle bir-iki saniye izleyebiliyordu. Oysa halk devlet başkanı ile konuşmak, belki de sorunlarını anlatmak için can atıyordu. Fakat devlet başkanı ile konuşmak ne kelime, arabasına yaklaşmak bile olanaksızdı. Bürokrasi duvarı hemen hemen her yerde halkla Cumhurbaşkanı arasına bir demir kafes gibi girmekteydi.

Bu görüntü, basında hemen eleştirildi. Sayın Cumhurbaşkanı sanırım bu eleştirileri de değerlendirerek, gezinin üçüncü gününde Ordu-Giresun il sınırında kendisini karşılamaya gelen yurttaşlarla bir süre görüştü. Sonra da Giresun'da kendisini saatlerce belediye binası önünde bekleyen halka seslendi. Halkla ilişkisi arttıkça, duygu ve düşünce alışverişi de kendiliğinden canlanıyordu. Bunu gözle görmek mümkündü.

Seçim yasakları dolayısıyla bakanlar bu geziye katılamıyor. Bu nedenle bakanlar yerine müsteşarlar ve genel müdürler gezide oldukça terliyorlar. Her ilde valiler, belediye başkanları, vali yardımcıları, şube müdürleri, Ankara'dan gelen genel müdürler ve müsteşarlar ortasında sanki Resmi Gazete satırları arasına düşmüş gibi oluyoruz nedense.

Devlet Başkanı her ilin bürokratlarını konuşturup, bu konuşmaları beraberindeki başkent bürokratlarına dinletiyor. Anlayacağınız bu gezi bürokratlar arasında söyleşilerle sürüp duruyor şimdilik.

Cumhurbaşkanı Samsun'dayken şehrin 10-15 kilometre yakınındaki Karadeniz Bakır Fabrikaları'nda grev sürüyordu. Sayın Korutürk bu grevin sürdürüldüğü işyerlerinin hemen yakınındaki azot tesislerinde bir işçi temsilcisini dinledikten sonra, işçi-işveren ilişkilerine değinen bir konuşma yaptı. Giresun'da Seka Aksu Kağıt Fabrikası'nda Genel Müdür Aziz Gümüş'ün açıklamaları biter bitmez işçi temsilcilerini dinlemek istedi. Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş Aksu Şube Başkanı Dursun Durhan, Cumhurbaşkanı'na işçilerin işverenlerle hiçbir uyuşmazlıkları olmadığını söyledi. Oysa, sendika şube başkanı Cumhurbaşkanı'na işverenle hiçbir uyuşmazlıklarının olmadığını söylerken, Selüloz-İş Seka İşyerlerinde tam 45 konuyu kapsayan bir uyuşmazlık dosyasıyla uzlaştırma kurulu masasındaydı.

İşte bir küçücük örnek sizlere... Sayın cumhurbaşkanından gerçekler hep bu gibi yollarla gizlenmek isteniyor. Samsun'da grevci işçiler Cumhurbaşkanı'nca dinlenilmiş olsa, gerçekler Cumhurbaşkanı'na belki bütün çıplaklığı ile yansıtılırdı. Toplumu ilgilendiren konularda en büyük tehlike, sorunların karanlıklara itilmesi ve bunların özgür tartışma ortamından kaçırılmasıdır.

Cumhurbaşkanı'nın çevresindeki bürokrasi çemberi, ister istemez bazı gerçeklerin devlet başkanı katına çıkmasını önlemektedir. Örnek ortada: Eğer işçi, işverenle uyuşmazlığının olmadığını söyler, işveren de Cumhurbaşkanı'nın önünde bunu onaylarsa, ortalık günlük güneşlik gösterilir ve böylece gerçekler saklanmış olur. Örnekleri çoğaltınız. Birçok konu işte böylece saklanarak, gizlenerek ya da bürokrasi çarkının türlü engellerine çarpa çarpa Cumhurbaşkanı'ndan kaçırılmaktadır.

Doğu Karadeniz'in en büyük sorunlarından biri şimdi fındık taban fiyatlarıdır. Cumhurbaşkanı'mızın bölge halkının bu derdine eğilmesi, fındık üreticisiyle konuşması, kim bilir ne kadar yararlı olacaktır. Bunun gibi, bürokrasinin sert ve bükülmez kurallarını, protokolün biçimsel saygıyı düzenleyen kalıplarını bir yana itip, halkla başbaşa konuşulsa, sanırım ki kurulması için çalışılan beraberliğin duygu temelleri atılabilir. Devletin başıyla sokaktaki, tarladaki, fabrikadaki adam arasında kaynaşma da sağlanabilir.

Son gezide görebildiklerimiz şimdilik bunlar...

Köşkün kapısı halka ve basına açıldıkça kimse korkmasın, ne devletin temelleri sarsılır, ne de anayasaya "tağyir, tebdil ve ilga" edilir. Bundan sadece devlet başkanı güç ve saygınlık kazanır. Cumhurbaşkanı ile halk arasında örülen "protokol duvarları" yıkıldıkça Cumhurbaşkanı'nın saygınlığı sadece anayasal kurallara değil, bunlarla birlikte, yurttaşların duygularına ve düşüncelerine de dayanır.

(Cumhuriyet, 18 Ağustos 1975)

İŞBİRLİĞİ

Ceza Yasası'na göre, "bir sosyal sınıfın" bir başka sosyal sınıf üzerinde "tahakküm" kurması suçtur. Burada "tahakküm"

kuran sınıf, işçi sınıfı olarak yorumlanmakta ve böylece uygulanmaktadır. En kaba ayrımla sınıflar, burjuva ve işçi sınıfı olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu iki ana sınıf arasında emekçiden sermayeciye doğru çeşitli sınıf ve tabakalar yer almaktadır.

İş adamları, yani yasal deyişle işverenler burjuvazinin çekirdeğini oluştururlar. Bu iş adamlarının işyerlerinde "bedenen ve fikren" çalışanlar ise, yasalarda "işçi" olarak adlandırılırlar. Sosyal demokrasi ise emek ile sermayeyi belirli bir denge içinde tutmayı amaçlayan bir siyasal düzen çeşididir.

Yasalara ve uygulamalara şöyle kısaca göz atın. "Tahakküm" kurma amacıyla yargılanan ve mahkum edilenlerin tümü, işçi sınıfı bir başka sosyal sınıf üzerinde yani "burjuvazi" üzerinde "tahakküm" kurmak istediği için, yasanın kıskacına alınmışlardır.

Acaba işçi sınıfı burjuva sınıfı üzerinde tahakküm kurmak ister de burjuvazi işçi sınıfı üzerinde "tahakküm" kurmaz mı? Kurmak istemez mi? Ya da bu "tahakkümü" kurmak için girişimlerde bulunmaz mı?

Bir adım daha ileri gidelim... Bugünkü ekonomik ve siyasal koşullar karşısında, burjuva sınıfı ile işçi sınıfının eşit haklara ve özgürlüklere sahip olduğunu söyleme olanağı var mıdır? Toplumda sosyal demokrasinin amaçladığı sınıflararası denge ekonomik, yasal ve siyasal biçim ve yöntemleriyle belirmiş ve toplum barışı bugüne dek kurulabilmiş midir acaba? Kurulamamıştır şüphesiz...

Öyleyse ceza yasalarında kurulmasından korkulan "tahakküm" yeralmakta, fakat varlığı toplumsal hayatın birçok kesiminde görülen bir başka tahakküm, bir başka sınıf tahakkümü görmezlikten gelinmektedir.

Sosyal demokrasi emek ve sermaye arasında bir siyasal denge kurulmasını öngörür. Bu denge kurulacak ve emekçi sınıflar yasal ve siyasal olanaklarla kendilerini sermaye sınıfına karşı koruyacaklardır.

Ama nasıl? Bütün sorun burada işte...

Bırakınız sosyalizmi, komünizmi... Türkiye'de yıllardır sosyal demokrasiden yana olanlar bile cadı kazanlarının dibine çökmüş çamurlarla karalandılar, yargılandılar, cezaevlerine atıldılar. Şimdi devlet koltuklarında:

Sola ve komünizme karşıyım... gerekçesi ile cephe kurmuş bulunanlar oturup durmaktadır. Bunlar yıllar yılı emekçi

sınıfların Anayasal haklarını kullandırmamak, türlü baskılar, türlü yalanlar ve türlü biçimleriyle en azından bir sosyal demokrasi ortamını kurdurmamak için çalışmış bulunan "sabıkalı" siyasetçiler topluluğudur. Tahakküm kuranlar da bunlardır...

Emekle sermaye arasında bir barış kurulmamışsa, bunun suçu bunun sorumluluğu hep emekçilere ve emekçiden yana olan aydınlara yükletilmek istenmiştir. "Sınıf tahakkümü" mü? Emekçiler ve emekçiden yana olan aydınların suçudur... "Milli birlik ve beraberlik" mi? Bu birliğe karşı çıkanlar yine solculardır... "Bölücülük" mü? Hep bu solcular milleti dilim dilim bölmüşlerdir.

İşçi ve işveren arasında neden işbirliği kurulmuyor, diye sorulursa, bunun bugünden düne kadar aşama aşama uzanan nedenlerine cesaretle eğilmek gerekir.

İşçisiyle, memuruyla ülkedeki tüm emekçiler anayasal haklarını aslanın ağzından çekip çekip almaktadır. O kadar geçmişe gitmeyin. 1960 yılından önce grev hakkından sözetmek neredeyse vatan ihanetiyle eş tutulacak suç çeşiti olarak işçilerin karşısına çıkarılmıştı. İhtilal, süngü ucuyla getirdiği Anayasa ile grev hakkını işçilere armağan etti. Toplumun bütün emekçi sınıflarına söz ve örgütlenme özgürlüğü tanıdı.

Sonra ne oldu? Ne olacak? 12 Mart balyozu 27 Mayıs devriminin özgürlük mührü ile kazınmış Anayasa'yı silah zoruyla değiştirerek, emekçilerin bir başka kesimi olan memurların örgütlenme hakkını ellerinden koparıp aldı.

Haydi buyrun kurun dengeyi!..

Denge başından bozuktur. İşte en temel sorun bu. İşçi sınıfı ile işverenler en azından eşit silahlarla donatılmış değildir. Bu dengesizlik sadece ekonomik alanda kalmamış, bütün çelişkileriyle siyasal ve hukuksal sonuçlar da doğurmuştur.

Bırakalım bütün bunları da, sizlere bir örnek verelim isterseniz. Papadopulos'un Atina'da, Nihat Erim'in de Ankara'da iktidar koltuklarına yapıştıkları günlerde İstanbul'da Türk ve Yunan iş adamları bir araya gelerek "Türk-Yunan İşadamları Derneği"ni kurmuşlardı.

Eğer bu dernek iki ülkenin işverenleri arasında değil de devrimci işçileri arasında kurulsaydı siz o zaman görürdünüz gürültüyü... Yok "milli birlik", yok "tarihi düşmanımız", yok "Yunan palikaryası" ve daha akla gelecek bir sürü suç gerekçesi yaban arıları gibi vızır vızır fırlatılırdı birtakım insanların üzerine.

Sırası gelmişken soralım isterseniz: "Türk ve Yunan İşadamları Derneği"ni kuranlar "milli birlik ve beraberlik" sağladılar da, emekçiler, işçiler, dar gelirli memurlar ve ilerici aydınlar bu beraberliğe karşı mı çıktılar?

Ben de bunu merak eder dururum.

(Cumhuriyet, 19 Ağustos 1975)

ÇIRPINIRDI KARADENİZ...

Siyasal olayları ve sosyal oluşumları birer "zabıta vakası" olarak görmeye alışmış bir takım devlet adamları vardır. Bunlar her olayın arkasında hep "ideolojik maksatlı" bir kaç kişi ya da örgüt ararlar.

Başlarını ezeceksin... Bir ikisini sallandıracaksın... Hepsini atacaksın içeri... gibi kestirme çözüm yollarıyla devlet yönetmeye kalkanlar hemen hemen her ülkede görülmüştür.

Kafa kesmek, adam asmak, içeri adam almak gibi yollarla ülkelerini kalkındırmış bir tek devlet adamına tarih şimdiye kadar tanık olmamıştır. Siyasal olayların toplumu oluşturan ekonomik ilişkilerle açıklanacak nedenleri vardır.

Sınıf çelişkilerini solcular yaratmamışlardır. Solcular kapitalist ilişkilerle belirli sınıflara bölünmüş olanların yerlerini saptayıp bu uzlaşmaz çelişkilere çözüm yolları aramaktadırlar. Yıllarca başları ezilmek istenen solcular toplumu oluşturan nedenleri birer birer saptayıp gözler önüne sermektedirler. Bunun içindir ki:

Milleti dilim dilim bölen solcular... gibi suç gerekçeleriyle suçlanırlar, yargılanırlar ve mahkum edilirler. Ne için? Elbette kendi suçlarını örtbas etmek içindir bütün çabaları...

Milleti dilim dilim bölenler kapitalist ilişkileri sürdürerek devleti yabancı sermayeye, ülkeyi uluslararası faşizmin ahtapot kollarına teslim edenlerdir. İşte bugün solcuların bıkmadan, usanmadan savaştığı Amerikan emperyalizminin gerçek yüzü bütün çirkinliği ile görülmüştür artık. Nerede şimdi "dost ve müttefikimiz" Amerika'ya alkış tutup, Amerikan emperyalizmine karşı çıkanların kafalarını ezmek isteyenler? Ve acaba hangi kafaları ezmeye çalışıyorlar şimdi?

Bir ülke ancak kendi haklarına güvenerek ayakta kalabilir Bunu yıllar yılı solcular yazdı. Türkiye'nin savunması Amerika'ya bırakılamaz. Bunu solcular kanıtlamaya çalıştı. Amerikan üslerini de, ikili anlaşmaların da kaldırılmasını isteyenler de solculardı... Buydu bütün suçları...

Amerika, hani o büyük, o dost, o müttefik Amerika... Hani o dünya barışı için emir ve komutalarına girip, Kore'de uğurlarına Anadolu halkının kanlı kefenlerini ve adsız mezar taşlarını armağan ettiğimiz Amerika, Türkiye'yi Yunanistan karşısında silahsız bırakabilmek için her türlü yola başvuruyorsa, o zaman lütfen devlet yöneticileri ve kafa ezmeye meraklı olanlar ellerini vicdanlarına koyarak düşünsünler...

Yabancı şirketlere karşı çıktı: Ezin kafasını!.. İkili anlaşmalara karşı çıktı: Ezin kafasını!.. Amerikan üslerinin kaldırılmasını istedi: Ezin kafasını!.. Altıncı Filo'yu protesto etti: Ezin kafasını!..

- Bir ikisini sallandırın... Atın içeri... Ezin kafasını...

İşte böyle yönetildi Türkiye... Adam sallandırarak, baş ezerek, adam içeri atarak, devleti kurtarmaya çalışanların, hangi çıkmaz sokaklar karşısında şaşırıp kaldıklarını izliyoruz bugün hep birlikte.

Kafa ezerek hep devleti kurtarmak istemişlerdir. Oysa halk gereksiz kalabalıkmış gibi unutulmuştur bir yerlerde. Devleti kurtarmanın yolunu kafa ezmekte bulmuş olanların bugün Amerikan ambargosunu nasıl yorumladıklarını hem acı ile hem de gülerek izliyoruz.

Şimdiye kadar Amerika'ya sırtını dayayıp kafa ezmek istemişler ve bugün kafaları ezilmek istenenlerin söyledikleri birer birer ortaya çıktıkça da şaşırıp kalmışlardır.

Cumhurbaşkanı'nın Doğu Karadeniz gezisinde "Nusret" mayın gemisi ile, Hopa'dan Trabzon'a giderken bunları düşünüyordum kendi kendime. "Adatepe" ve "Gayret" muhriplerinde pırıl pırıl genç subaylar, gemilerinin teknik özellikleri hakkında bilgi verirken benim aklım ister istemez Amerikan silah ambargosuna takılıp duruyordu.

Gemilerin güvertelerinden Karadeniz'in sularına bakarken soyadını bu denizden almış bir yiğit devrimciyi, Harun Karadeniz'i düşünüyordum. Ölümünden üç gün önce görüştüm kendisiyle.

- Giresun'un Bulancak kazasında okudum. Oralara benden selam söyleyin, demişti.

Düşünüyordum. Harun Karadeniz, Amerikan emperyalizmine karşı direndiği için kafası ezilmek istenen devrimcilerden biriydi. Önce sağ kolunu omuzundan kesip yurtseverlik borcunun diyeti olarak fırlattı yöneticilerin suratına, sonra da devrimci namusunu bir mezar taşına kazıyarak bu dünyadan göçüp gitti.

Gerçekleri korkmadan haykırmak, devletin bağımsızlığını savunmak, kafa ezmeyi devlet yönetmenin tek yolu olarak benimseyenlerin affetmediği büyük suçlar olmuştur hep.

Bir ülke ancak kendi halkına, kendi yurtsever subaylarına, namuslu aydınına güvenerek kendisini savunabilir. Gemilerden Karadeniz'in dalgalarına bakarken, bunlar kafamın içinde dönme dolaplar gibi dönüp durmaktaydı.

Ve İstanbul'da Kadıköy'de, kör testere gibi vicdansız insanların ölüme mahkum ettikleri aslan gibi bir delikanlı ölümle pençeleşiyordu.

Harun Karadeniz'e gerçekleri yüksek sesle haykırmanın cezası ödetilmek istendi. Erken öten horozun başını kesmeye alışmış bir toplumda inanarak ve dövüşerek öldü.

Vakitsiz öttüğü sanılan horozların başlarının kesilmesiyle aydınlıklar önlenebilseydi, insanlık bugünkü aşamasında olamazdı. Hem bu horozların başları bitmez, tükenmez ki, kesile kesile...

(Cumhuriyet, 22 Ağustos 1975)

SESLENİŞ...

Dağ gibi karayağız birer delikanlıydık. Babamız, sırtında yük taşıyarak getirirdi aşımızı, ekmeğimizi. Arabalar şırıl şırıl ışıklarıyla caddelerden geçerken, bizler bir mumun ışığında bitirdik kitaplarımızı. Kendimiz gibi yaşayan binlerce yoksulun yüreğini, yüreğimizde yaşayarak katıldık o büyük kavgaya. Ecelsiz öldürüldük. Dövüldük, vurulduk, asıldık.

Vurulduk ey halkım unutma bizi!..

Yoksulluğun bükemediği bileklerimize, çelik kelepçeler takıldı. İşkence hücrelerinde sabahladık kaç kez. İsteseydik, diplomalarımızı, mor binlikler getiren birer senet gibi kullanırdık. Mimardık, mühendistik, doktorduk, avukattık. Yazlık, kışlık katlarımız, arabamız olurdu. Yüreğimiz işçiyle birlikte attı, köylüyle birlikte attı. Yaşamımızın en güzel yıllarını, birer taze çiçek gibi verdik topluma. Bizleri yok etmek istediler hep.

Öldürüldük ey halkım unutma bizi!..

Fidan gibi genç kızlardık. Hayat, şakırdayan bir şelale gibi akardı gözbebeklerimizden. Yirmi yaşında, yirmi bir yaşında, yirmi iki yaşında, işkencecilerin acımasız ellerine terkedildik. Direndik küçücük yüreğimizle, direndik genç kızlık gururumuzla. Tükürülesi suratlarına karşı, bahar çiçekleri gibi, taptaze inançlarımızı fırlattık boş birer eldiven gibi. Utanmadılar insanlıklarından, utanmadılar erkekliklerinden.

Hücrelere atıldık ey halkım unutma bizi!..

Ölümcül hastaydık. Bağırsaklarımız düğümlenmişti. Hipokrat yemini etmiş doktor kimlikli işkencecilerin elinde, öldürüldük acınmaksızın. Gelinliklerimizin ütüsü bozulmamıştı daha. Cezaevlerine kilitlenmiş kocalarımızın taptaze duygularına, birer mezartaşı gibi savrulduk. Vicdan sustu. Hukuk sustu. İnsanlık sustu.

Göz göre göre öldürüldük ey halkım, unutma bizi!..

Kanserdik. Ölüm hergün bir sinsi yılan gibi, dolaşıyordu derilerimize. Uydurma davalarla kapattılar hücrelere. Hastaydık. Yurt dışına gitseydik kurtulurduk belki. Birbuçuk yaşındaki kızlarımızı öksüz bırakmazdık. Önce kolumuzu, omuz başından keserek, yurtseverlik borcumuzun diyeti olarak fırlattık attık önlerine. Sonra da otuz iki yaşında, bırakıp gittik bu dünyayı ecelsiz.

Öldürüldük ey halkım, unutma bizi!..

Giresun'daki yoksul köylüler. Sizin için öldük. Ege'deki tütün işçileri, sizin için öldük. Doğu'daki topraksız köylüler, sizin için öldük. İstanbul'daki, Ankara'daki işçiler, sizin için öldük. Adana'da paramparça elleriyle, ak pamuk toplayan işçiler sizin için öldük.

Vurulduk, asıldık, öldürüldük ey halkım unutma bizi!..

Bağımsızlık, Mustafa Kemal'den armağandı bize. Emperyalizmin ahtapot kollarına teslim edilen ülkemizin bağımsızlığı için kan döktük sokaklara. Mezar taşlarımıza basa basa, devleti yönetenler, gizli emirlerle, başlarımızı ezmek, kanlarımızı emmek istediler. Amerikan üsleri kaldırılsın dedik, sokak ortasında sorgusuz-sualsiz vurdular.

Yirmi iki yaşlarındaydık öldürüldüğümüzde ey halkım, unutma bizi!..

Yabancı petrol şirketlerine karşı devletimizi savunduk: Komünist dediler. Ülkemiz bağımsız değil dedik; kelepçeyle geldiler üstümüze. Kurtuluş Savaşında, emperyalizme karşı dalgalandırdığımız bayrağımızı, daha da dik tutabilmekti bütün çabamız. Bir kez dinlemediler bizi.

Bir kez anlamak istemediler bizi...

Vurulduk ey halkım, unutma bizi!..

Henüz çocukluğumuzu bile yaşamamıştık. Bir kadın eline, değmemişti ellerimiz. Bir sevgiliden mektup bile almamıştık daha. Bir gece sabaha karşı, pranga vurulmuş ellerimiz ve ayaklarımızla çıkarıldık idam sehpalarına. Herkes tanıktır ki, korkmadık. İçimiz titremedi hiç. Mezar toprağı gibi taptaze, mezar taşı gibi dimdik, boynumuzu uzattık yağlı kementlere.

Asıldık ey halkım, unutma bizi!..

Bizi öldürenler, bizi asanlar, bizi sokak ortasında vuranlar, ağabeyimiz, babamız yaşlarındaydılar. Ya bu düzenin kirli çarklarına ortak olmuşlardı, ya da susmuşlardı, bütün olup bitenlere. Öfkelerini bir gün bile karşısındakilere bağırmamış insanların gözleri önünde, öldürüldük. Hukuk adına, özgürlük adına, demokrasi adına, batı uygarlığı adına, bizleri bir şafak vakti ipe çektiler.

Korkmadan öldük ey halkım unutma bizi!..

Birgün mezarlarımızda güller açacak ey halkım, unutma bizi... Birgün sesimiz hepinizin kulaklarında yankılanacak ey halkım unutma bizi.

Özgürlüğe adanmış bir top çiçek gibiyiz şimdi, hep birlikteyiz ey halkım unutma bizi, unutma bizi, unutma bizi...

(Cumhuriyet, 25 Ağustos 1975)

YA BİZİMKİLER?

Komşumuz Yunanistan'da, faşist cuntacılar hep birlikte yargılanarak çeşitli hapis cezalarına çarptırıldılar. Şimdi Yunan kamuoyu, cuntacılar hakkında verilen ölüm cezalarının yerine getirilip getirilmemesini tartışmaktadır.

Kıbrıs'ta Sampson darbesi yapıldığında, Atina'da faşist bir yönetim hüküm sürmekteydi. Ankara'da ise, genel seçimlerle özgürlük kapılarını aralamış bulunan Ecevit yönetimi işbaşındaydı.

Kıbrıs çıkartması bu görüntüyü değiştirdi: Atina'da faşist albaylar çetesi, iktidar koltuklarını Karamanlis'e bırakırken, Türkiye'de özgürlükçü Ecevit yönetimi "yumuşak inişe" zorlanıyordu. Ecevit Hükümeti'nin istifasından sonra yaratılan "iktidar boşluğu" bir süre sonra, "sola ve komünizme" karşı kurulduğu söylenen bir sağcı iktidar ile doldurulmaya çalışıldı.

Kıbrıs çıkartmasından sonra, iskambil kağıtları gibi birbirleri üzerine devrilen cuntacı albayları izleyen Ecevit:

Atina'ya da özgürlük götürdük... diyordu. Hiç kuşkusuz haklıydı, amma Atina'ya özgürlük götürülürken, Türkiye'den de özgürlükler parça parça taşınıp götürülüyordu. Karamanlis liderliğindeki Yunanistan, her türlü sol düşüncenin sergilendiği bir genel seçimden güç alırken, Türkiye'de Demirel'in öncülüğünde, seçimden kaçan, biri ötekinden koyu özgürlük düşmanı dört parti lideri bir yandan komünistlerden mali yardım alıp ekonomiyi ayakta tutmaya çalışırken, bir yandan da bazı yazar ve çizerleri komünistlik gerekçesiyle cezaevlerine atarak "milliyetçilik" taslamaktadır.

Yunan rejimi, cuntacı albayların sürdükleri kara lekeyi silmeye çalışarak, dünya kamuoyunda yitirdiği saygınlığı yeniden kazanmaktadır. Türkiye ise:

- Aşırı cereyanlar... yıkıcı düşünce... zararlı akımlar... komünizm... gibi "kocakarı ilaçları" ile Türk ve dünya kamuoyu önünde, çağdışı görüntülerin soluk izleri olarak silinip gitmektedir.

Dünya kamuoyu, Albaylar cuntası karşısında özgürlükçü Ecevit yönetimini alkışlamaktaydı. Aradan geçen zaman, Ankara'da tomurcuklanan özgürlük çiçeklerinin, tank paletleriyle çiğnenmiş Atina sokaklarında açtığını gösterdi.

Kıbrıs sorununda da, Türk ve Yunan rejimlerinin dünü, bugünü ve yarını arasında bağ kurmak gerekmektedir.

Şimdi elinizi vicdanınıza koyarak düşününüz... Atina'da ölüm cezasına çarptırılan Papadopulos, Patakos ve Makarezos, anayasal düzeni silah zoruyla değiştirmek suçuyla yargılandılar. Acaba Yunan cuntacılarının uyguladıkları yöntemler ile 12 Mart 1971 tarihinden sonra, Türkiye'de de siyasal iktidarların başvurdukları yöntemler arasında hiç benzerlik yok mudur?

Papadopulos, bir askeri darbe ile işbaşına geldi. Türkiye'de, 12 Mart Muhtırası, Ceza Yasası'nın suç saydığı bir yöntemle iktidarı devirdi. Papadopulos rejiminde Yunan aydınlarına, sendikacılarına, öğrencilerine ve ilerici subaylara ağır işkenceler yapıldı. Türkiye'de, "kontrgerilla" adı verilen bir işkence köşkü başta olmak üzere sıkıyönetimin bulunduğu her bölgede bütün devrimciler en ağır işkencelerden geçirildi.

Yalan mı bunlar?

Papadopulos'un Atina'da, Bay Erim'in de Ankara'da iktidar koltuklarına bağdaş kurdukları günlerde, Türk ve Yunan burjuvaları arasında yakın ilişkiler de kuruldu. İşbirlikçi Türk ve Yunan dostluk örgütleri oluşturuldu. Tahran-Ankara-Atina gerici çemberini kurup, Ortadoğu'daki oyunlarını bu çemberi parmağında çevirerek sürdürmeye çalışan dünyanın "uzatmalı" jandarması Amerika, bu cuntacılık serüvenlerinden pek hoşlanmaktaydı. İşte Türkiye'de, Amerikalıların istedikleri haşhaş yasağı da bugünlerde kabul ediliverdi.

Uzatmayalım... Yunanistan ile Türkiye'nin dünya kamuoyundaki görünümleri ve izlenimleri, günden güne değiştirilmekte ve Atina hergün saygınlığını arttırmaktadır. Türkiye'de ise MC iktidarı, soğuk savaş günlerinden kalma antikomünizm silahı ile kendi yurttaşlarını korkutarak, sindirerek devleti yönetmeye kalkmakta ve dünya kamuoyu karşısında tek başına sipsivri kalmaktadır.

Karamanlis, Yunanistan rejimi üzerinden artık faşizm tehlikesini silip atmıştır. Cuntacı Albay Papadopulos ve arkadaşları en ağır biçimde cezalandırılmış ve ülkelerini kendi ordularıyla bir gecede işgal etmiş olmanın cezasının ne olduğu görülmüştür.

Yunan rejimi cuntacıları yargılarken, bizler de 12 Mart döneminin önde gelen yöneticilerini bankaların bol ücretli yöne-

tim kurullarına, kontenjan senatörlüklerine getiriyor ve parlamentoya milletvekili olarak sokmaya çalışıyoruz.

(Cumhuriyet, 28 Ağustos 1975)

PASAPORT ARSLANIN AĞZINDA...

Hukuk düzenimizin içinde paslı çiviler gibi saplanıp kalmış bazı yasa hükümleri vardır. Bunlar, anayasal özgürlüklerin karşısına dikenli teller gibi çekilmiştir. Pasaport Yasası bu dikenli tellerin sadece bir bölümüdür.

Pasaport Yasası'na göre, İçişleri Bakanı yurtdışına çıkmasında siyasal sakınca gördüğü yurttaşlara pasaport vermeyebilir. Yurttaşların anayasal özgürlükleri, İçişleri Bakanının iki dudağı arasındadır. İçişleri Bakanları bu yetkilerini, Emniyet Genel Müdürlüğü'nce düzenlenen dosyalara bakarak kullanmaktadır.

Anayasal haklarını kullanan yurttaşların siyasal görüş ve eylemlerini saptayarak dosyalar tutmak, polis devleti yönetimidir. Buna günlük dilde "fiş tutmak" denilmektedir. Emniyet örgütlerinin arşivlerinde, adı solcuya çıkmış ne kadar yurttaş varsa, bunların birer dosyası bulunmaktadır. Bazı insanlar için:

- Müseccel komünist, denir, bilirsiniz. Bu, komünist olduğu devlet tarafından saptanmış ve dosyası tutulmuş solcu demektir.

Yasaları karıştırırsanız, yurttaşlar hakkında dosya tutmayı gerektiren hiçbir hükme rastlamazsınız. Devletin, yurttaşlarını fişlemek, onları siyasi düşüncelerine göre ayırmak gibi yetkileri yoktur. Bütün demokratik anayasalar gibi bizim, 12 Mart balyozunun saldırısından güçbela kurtulmuş Anayasa'mızda:

- Siyasi düşünce ve felsefi inanç ayırımı yapılamaz... denilmektedir. Yurttaşlar hakkında dosya tutulması, açıkça, devletin bazı örgütlerinin siyasal düşünce ve felsefi inanç ayrımı gözeterek çalıştıklarını kanıtlamaktadır. Yurtdışına çıkmak için pasaport isteyen bir yurttaşın hemen dosyası araştırılır, eğer dosyada solculukla ilgili bir kayıt bulunuyorsa pasaporta damga vurulmaz.

Yurtdışına çıkmanız uygun görülmemiştir, denilerek Emniyet Genel Müdürlüğü kapıları yurttaşların yüzlerine kapatılır.

Bu dosyaları tutanlar kimlerdir? Hangi hukukçu, hangi siyasal bilim uzmanı bu raporları incelemekte ve kesin sonuçlara varmaktadır? Bunlar pek doğru dürüst bilinmez... Hakkınızda dosya varsa yandınız demektir. Siyasal inançlarınızı bu dosyalarla, bu fişlerle hemen belirleyiverirler:

- Marksisttir... Leninisttir... Maoisttir... Anarşisttir...

Bir insanın Marksist olup olmadığı, Leninist ilkeleri savunup savunmadığı, mahkemelerde bile, uzun uzadıya süren yargılarla bir türlü saptanmamaktadır. Savcının komünizm propagandası saydığı düşünceleri, mahkemeler suç saymamakta, bilirkişiler komünizm propagandası tanımında bir türlü birleşememekte. Yargıtay bu konuda çeşitli kararlar vermektedir. Dosya tutulurken bu gibi işlemlere hiç başvurulmamakta, bilmediğiniz masalarda, sizi belki hiç görmemiş olan bir takım devlet yetkilileri, hakkınızda bir sürü değer yargıları sıralamakta, Marksist, Leninist ve Maocu olduğunuza bile karar vermektedirler. Bu "gizli yargıçlar"ın kararları ile, bazı insanlar damgalanmakta, işe alınırken, yurtdışına çıkarken, askerlik görevini yaparken, türlü engellerle karşılaşmaktadırlar.

Pasaport Yasası, tek parti döneminden miras kalmıştır. Bu yasada, tek partili düzenin hukuk anlayışıyla İçişleri Bakanlarına, bazı yurttaşların yurtdışına çıkmasını engelleyen yetkiler tanınmıştır. Sağcı bir partiden seçilmiş bulunan İçişleri Bakanı, solcu inançları savunan bir yazara:

Yurtdışına çıkması sakıncalıdır, diyerek pasaport vermemektedir. Çok partili burjuva demokrasilerinde, sağcı görüşler kadar solcu görüşler de söz ve örgütlenme özgürlüklerine sahiptir. Sağcı partilerden gelmiş İçişleri Bakanları, hiçbir hukuksal dayanağa ve bilimsel temellere dayanmadan tutulmuş dosyalara bakarak:

- Bu komünisttir yurtdışına çıkarmayın... Öbürü anarşisttir, sınırda yapışın yakasına, diyebilmektedir.

Son günlerde, Yalçın Küçük arkadaşımıza pasaport verilmediğini gazetelerden okuyoruz. Milli Selamet Partili İçişleri Bakanı Asiltürk, şimdi Ortadoğu Teknik Üniversitesi eski öğretim üyelerinden ve yazar Yalçın Küçük'ün yurtdışına çıkmasında bir sakınca bulunup, bulunmadığına karar verecek!

Şu dünyanın işine bakın siz... Yalçın Küçük'ün, yurtdışına çıkmasını engelleyen bir mahkumiyeti var mı?. Yok. Öyleyse nedir bu engellerin amacı?.. Kim vermiyor, pasaportu kim?

Vergi kaçakcısı işadamlarının ve eli tesbihli, çember sakallı hacı adaylarının yurtdışına çıkmasına bakın, hiç karışıyor mu İçişleri Bakanları?...

(Cumhuriyet, 29 Ağustos 1975)

YASAKLAYIN BU OYUNLARI...

Son günlerde, arka arkaya oyun yasaklarına tanık olmaktayız. Anadolu'da ilerici bir sanat topluluğunun oyun sahnelemesi hemen hemen olanaksızdır. Valiler birbirleriyle yarışırcasına oyun yasakları koymakta, böylece sanat özgürlüğü ortadan kaldırılmaktadır.

Bu tutum,sadece toplumsal konulara değinen oyunlar için söz konusu olmaktadır. Suya sabuna dokunmayan Amerikan türü güldürülere, sahnelerimiz ve perdelerimiz alabildiğine açıktır. Bir tiyatro yazarı sınıfsal çelişkileri sergiliyorsa, savcılar, emniyet müdürleri, valiler hemen eyleme geçerek bu tür oyunları yasaklamaktadır. Tek partili düzenden kalan "Sansür Nizamnamesi" gereğince, toplumsal konuları perdelere yansıtan filmler sansür edilmekte ve sinemalar, çoğunlukla yerli ve yabancı seks filmlerine açılmaktadır.

Bir tiyatro oyununu yasaklamak için gerekçe hazırdır. Valiler:

Oyununuza asayiş nedeniyle izin verilmemiştir, diyerek oyunları yasaklayıp, sağcı İçişleri Bakanları'nın gözlerine girmeye çalışırlar.

İdare amirlerinin temel görevi, anayasal hakların özgürce kullanılmasını sağlamaktır. Kendilerine devlet yetkileri bu nedenle verilmiştir. Öyledir ama, anlat anlatabilirsen...

Anayasa, 21. maddesi ile sanat özgürlüğünü güvence altına almıştır. Vali ve kaymakamların görevi, öncelikle sanatsal yapıtlarının il sınırları içinde serbestçe gösterilmesini ve sergilenmesini sağlamaktır.

Oysa valiler bunun tam tersini yapmaktadırlar. İller idaresi Yasa'sının bazı maddelerine tutuna tutuna, tiyatro oyunlarını yasaklamakta ve yetkilerine, anayasal hakların kullanılması için değil, kullanılmaması için başvurmaktadırlar

Savcıların ise tiyatro oyunlarını yasaklamak için başvuracakları bir sürü yasa maddesi vardır. Bunların biri ya da ikisi gerekçe olarak kullanılırsa, Anadolu'da hiç bir oyunun oynanması olanağı yoktur.

- Hükümetin manevi şahsiyetine hakaret... Devletin emniyet kuvvetlerini tahkir... Bir sosyal sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerine tahakkümünü kurmak... Cemiyetin muhtelif sınıflarını kin ve adavete teşvik... Halkı suç işlemeye tahrik... Suç olan fiili övmek... gibi suçları kapsayan yasa maddeleriyle düzenlenen iddianamelerle, toplumsal konulara değinen oyunlar birbirleri ardından yasaklanabilmektedir.

Artık Anadolu'nun birçok kentinde ve ilçesinde siyasal amaçlı oyunlar oynanmamaktadır. Bazı valiler, emniyet müdürleri ve savcılar, görevli bulundukları il ve ilçelere, ilerici sanat topluluklarını sokmamaktadırlar. Siyasal iktidar için bu oldukça büyük bir başarıdır.

Oyun oynuyorsanız, toplumun birbiriyle çatışan sınıflardan oluştuğunu unutacaksınız... İşçiden, köylüden, bunların yoksulluğundan söz etmeyeceksiniz... Emperyalizmin sözünü etmeyeceksiniz... Abdülhamid'ten aman sakın ha, hiç mi hiç söz açmayacaksınız.

Çünkü var... "Cennet-i mekan", "Ulu Hakan" Abdülhamid Han Hazretleri, siyasal iktidarı oluşturan partilerden birinin "manevi lideri" sayılır. Var mı Abdülhamid'e yan bakan?! Abdülhamid'e yan baktınız mı, eleştirdiniz mi, Cumhuriyet Hükümeti'nin Adalet Bakanı çok kızar. Hemen Cumhuriyet Savcılarına emir verir. Ve hemen Cumhuriyet Yasaları gereğince, Abdülhamid'i eleştirenlere dava açılır.

Cumhuriyet uğrunadır hep bunlar... Cennet-i mekan Abdülhamid Han'ı Cumhuriyet'in ellinci yılında eleştirmek, komünistliktir, Cumhuriyet düşmanlığıdır, devletin temeline dinamit koymaktır, anarşistliktir, Marksist'iktir, Leninist'liktir.

Abdülhamid'i savunmakta, belki bir ölçüde hakları da var... Amerikalılar'la ikili anlaşmaları Abdülhamid mi imzaladı? Hayır. Amerikan üslerini Abdülhamid mi verdi? Hayır. Yabancı petrol şirketlerine milyonlarca lirayı Abdülhamid mi bağışladı? Hayır. Pek de günahı yok adamcağızın. Hep "Jön Türkler"in iftirası, hep İttihatçılar'ın yalanı...

Şimdi siyasal eleştirili oyunlar ardı ardına yasaklanıyor. Bana kalırsa, bu oyunlar için sanatçı arkadaşlarımız boşuna uğraşıp duruyorlar. Milliyetçi Cephe silahşörlerini hergün televizyonlarda, radyolarda, gazetelerde izliyor bütün Türkiye. Bunlar başlı başına komedi topluluğudur. Ne gerek var, ayrıca bunların oyununu oynamaya?!..

(Cumhuriyet, 30 Ağustos 1975)

ŞELLEFYAN DÜZENİ...

Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel'in İsviçre'deki üç firma aracılığı ile, İtalya, Libya ve Kıbrıs'a mobilya ihraç ettiğini ileri sürerek Merkez Bankası'ndan yirmi milyon lira para aldığı, bir süre önce gazetelerde açıklanmıştı. Olayın belgeleri, bir karpuz sergisi gibi, teker teker kamuoyu önüne getirilmiş, fakat, siyasal iktidar, bütün olup bitenleri, tribün seyircisi gibi göz ucuyla izlemekle yetinmiştir.

Altan Öymen arkadaşımızın, İsviçre'de yaptığı bir araştırma sonunda saptadığı sonuçlar, dün Cumhuriyet'te yayınlanmıştır. Mobilya yolsuzluğunun bu aşamasında, karşımıza ünlü Mıgırdıç Şellefyan çıkmıştır. Yahya Demirel'in İsviçre'de ticari ilişkide bulunduğunu ileri sürdüğü "Etablissement Mopar" adlı firmanın, Lozan Ticaret Odası ve İsviçre bankalarında kayıtlı bulunmadığı anlaşılmış, bu kez, varlığı saptanamayan bu firmanın adres olarak gösterdiği yerde, Mıgırdıç Şellefyan'ın kardeşinin oturduğu ortaya çıkarılmıştır.

İşte buyurun belgelerini...

İşe bakın siz! Yurttaşların devlete ödedikleri vergiler, türlü oyunlarla Demirel ailesine aktarılmakta, "teşvik tedbiri" "kredi" ve "vergi iadesi" adı altında milyonlarla para, bu "Isparta prenslerini" zengin etmektedir.

– Aşırı cereyan... yıkıcı düşünceler... devletiyle milletiyle bölünmezlik... gibi gerekçelerin arkasından, işte böyle ucu, kökü dışarıda ticari ilişkiler çıkmaktadır.

Adını koyalım: "Şellefyan düzeni"dir bu...

Devletin önemli koltuklarına adamlarını yerleştir. Milyonlarca kredi al. Kimse hesabını sormasın. Hesap sormaya kalkanları, türlü yollarla ezmeye, sindirmeye, korkutmaya çalış. Gelsin krediler, gelsin paralar.

– Komünizm tehlikesi... kökü dışarıda cereyanlar milletin bütünlüğü...

Uyut uyutabildiğin kadar...

Ziraat Bankası'ndan alınan 26 milyonluk krediler ne oldu? Ne olacak! Birkaç küçük memur cezalandırıldı, milyonlar yine Demirel ailesine kaldı. Demirel'lerin sahibi bulunduğu "Terakki Kollektif Şirketi"ne, zamanın Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı Yılmaz Ergenekon'un 18.1.1968 gün ve 39 sayılı belgeyle tanıdığı "teşvik tedbiri" ne oldu? Ne olacak! Yılmaz Ergenekon, Maliye Bakanı oldu...

Başka, başka?

Ergenekon'un kredi dağıtmaya, devlet kasasını beklemeye yeterli bulunan sağlığı, askerlik görevi yapmaya engel görüldüğü için, on beş yıl süren asker kaçaklığından sonra, aldığı "çürük raporu" ile vatan görevi yapmaktan kurtuldu.

Yok ki hesap soran!..

Mobilya yolsuzluğu ortaya çıkarıldığında ne oldu? Ne olacak: Ticaret Bakanlığı eski müsteşarının evine dinamit atıldı, bir gün sonra kapısı kurşunlandı. Ticaret Bakanı kemküm ettikten sonra sustu. Aynı günler Demirel devlet memurlarına:

Yolsuzlukları süratli takip edin... diyen bir genelge yayınladı. Genelge, seçim yasaklarına aykırı olarak, devlet radyolarından okundu. Bu ne "perhiz" bu ne "lahana turşusu" değil mi?

Değil herhalde...

Eğer yolsuzlukla savaşılmak isteniyorsa, önce Ziraat Bankası'nın usulsüz kredilerinden başlayalım. Sonra Yılmaz Ergenekon'un Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı'yken dağıttığı milyonlarca liralık krediler ortaya çıkarılsın. Mobilya ihracatının bütün belgeleri, Mıgırdıç Şellefyan'ın Türkiye'deki ticari ilişkileri, kimlerle ne gibi yakınlıklar kurduğu birer birer araştırılsın.

Haydi, haydi, ne duruyorsunuz?! Halep ordaysa, arşın burada...

Bizler belki yalan söylüyoruz. Elimizdeki dosyalar düzmecedir. Demirel'in yeğeni, hiç bir zaman mobilya ihracatı yap-

mamış, Merkez Bankası'ndan vergi iadesi adıyla yirmi milyon lirayı tıkır tıkır cebine indirmemiştir.

Bizler, Marksist, Leninist ve Maoistleriz. Devletimizi ve milletimiz bölmek istiyoruz. Devlet düşmanıyız. Kökü dışarıda cereyanlara bağlıyız. İşte bu nedenle, devleti yıkmak için, Demirel ailesinin haksız yere zengin edildiğini yazıyoruz. Devletin bütün arşivleri ellerinizdedir. Bütün olanaklarınızı kullanarak elimizdeki belgeleri çürüterek, Marksistliğimizi, Leninistliğimizi, anarşistliğimiz ve hatta Maoculuğumuzu kanıtlayın.

Ne duruyorsunuz, kanıtlayınız yalan yazdığımızı...

Hey, bu yoksul ulusun milletvekili ve senatörleri! Hey bu ülkenin namuslu yazarları ve gazetecileri!.. Hey Cumhuriyet Savcıları ve Yargıçları, hey yurtsever memurlar!.. Hep birlikte bu yolsuzlukların üzerine gidelim.

Parlamento aritmetiğinin kerrat cetveliyle parmak hesabı yapıp, kürsülerden:

– İşte yakam, gelin yapışın, demek kolaydır.

Elimizdeki belgelerle yakalara yapışıyor, ve "Şellefyan düzeni"nin hesabını soruyoruz.

Haydi, durmayın. Verin cevabını!..

(Cumhuriyet, 1 Eylül 1975)

BÖYLE YORUMLANIYOR

Demirel'in sözcüsü ve gözcüsü bir gazetede üç yıldızın arkasına gizlenerek yazı yazan bir emekli, Sayın Korutürk'ün son konuşmalarını şöyle değerlendirmektedir:

Sayın Cumhurbaşkanımız, son demeci ile seçimlerde hangi siyasi partilere oy verileceğini ve hangilerine verilmeyeceğini, telmihen açıklamışlar ve böylece milleti aydınlığa kavuşturmuşlar...

Gökyüzünde yalnız gezen yıldızlar kadar kimliği gizli üç yıldız yazar, her ne kadar "Denge" adlı bir sütunda yazı yazmaktaysa da, arasıra dengeyi oldukça kaçırmaktadır. İki gün önceki yazıda denge öylesine şaşırılmıştır ki, yıldızların altında kabadayılık gösterisi yapmaya özenirken, kendini de ele vermiştir.

Üç yıldız yazarı, 3 Kasım 1972 gününde yapılan bir gizli "brifing"ten söz etmekte ve 12 Mart'ın asker ve sivil yöneticilerince yapılan bu toplantı hakkında bilgi vermektedir. Yazar:

- Asker arkadaşlarımızdan öğrendiğimize göre, diye kandırmacalara başvurmaktaysa da, her satırıyla bir görgü tanığı coşkusu içinde, bu toplantıda Ecevit ile bir general arasındaki tartışmayı anlatmaktadır.

Üç yıldızlı "Dengeci"nin anlattığına göre, bu gizli brifingte, Türkiye'deki yıkıcı akımlar ve solcu örgütler hakkında bilgiler verilmiş ve toplantıya Kontenjan Senatörü olarak katılmış bulunan Sayın Korutürk, verilen bilgilerden çok etkilenmiştir.

Bu böyle midir, değil midir pek bilinmez. Üç beş ay önce "Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Genelkurmay Başkanı" arasında oluşturulacak bir üçlü yönetimle, solun ezilmesi gerektiğini öneren üç yıldızlı yazar, şimdi de Sayın Korutürk'ün konuşma ve demeçlerini, önerdiği siyasal çözüme uygun olarak yorumlamaktadır.

Cumhurbaşkanı'nın son gezisinde değindiği konular, bir çok siyasal eğilim sahibi tarafından yorumlamaya elverişli ip uçları vermiştir. Sayın Korutürk, Rize'de vilayet konağı balkonundan yaptığı konuşmada, Amerikalılar'ın Türkiye'ye yaptıkları "ihanet"den söz ettikten sonra:

Sizi yönetenlere güveniniz, demiştir. Bu söz, acaba ne anlama gelmektedir? Şu anda Türkiye'yi, kendi kendilerine "Milliyetçi Cephe" adını takan dörtlü ortaklık yönettiğine göre, bu söze ne anlam vermek gerekecektir? Tartışma bu noktadan başlamıştır...

Sayın Korutürk aynı gezisinde, aynı gün Hopa limanına iner inmez yaptığı konuşmada ise:

- Çiçeksever, konuksever, barışsever, çocuksever... sözcükleriyle tanımladığı Sovyet halkına dostluk duygularını yollamıştı. Bir gün sonra Trabzon'da Korutürk, Marksist felsefenin ve şeriatçılığın devlete hakim olmasına izin vermeyeceklerini söylemiştir.

Bu üç ayrı konuşmadan da, ayrı siyasal sonuçlar çıkarmak kolaydır. Gizli brifinglerin görgü tanığı üç yıldızlı yazar bu konuşmalarda sadece:

- Marksist felsefenin devlete hakim olmasına izin vermeyeceğiz... bölümüne ağırlık vermekte ve Korutürk'ün, Milliyetçi Cephe partilerinin desteklenmesi gereğini açıkladığını söylemektedir.

Marksizm'in anlam ve kapsamı üzerinde, Türkiye henüz bir aydınlığa kavuşmuş değildir. Bu konular yıllarca yasaklanmış ve toplumsal sorunların Marksist görüş açısından değerlendirilmesi, vatana ihanetle eş tutulacak suçlar arasına alınmıştır. Sosyal oluşumları birer "zabıta vakası" olarak görmeye alışmış bir takım insanlar, solun her kesimini suç sınırlarına sokabilmek için, kavram kargaşaları yaratmışlardır.

Yirminci yüzyıl burjuva demokrasilerinde, Marksist-Leninist düşünce ve eylemlere karşı kapitalizmin tek direnme yolu sosyal demokrasi ilkeleridir. Bütün dünyada bir kavganın görüntülerine tanık olunmaktadır.

Türkiye'de, sosyal demokrat CHP, son yıllarda kapitalizmin ilkel ve ücretli savunucularınca, Marksist'likle suçlanmaktadır. Üstelik bunun ülkemizde tek geçer akçe olduğu sanılmaktadır.

Köprülerin altından çok sular aktığını, yıldızlardan izleme olanağı yoktur ve bu nedenle Demirelci üç yıldız yazarı "Mc Cartizmin" bozuk plağını çevirip durmaktadır. Sayın Korutürk'ün Trabzon'da yaptığı konuşmayı:

- Adalet Partisi'ne oy verin, CHP Marksist'tir, ona sakın oy vermeyin, diye yorumlamak acaba mümkün müdür?.. Şüphesiz, bu gibi yorumlara yol açan, Marksizm konusundaki değişik düşünceler ve değerlendirmelerdir.

Marksist partilerin özgürce örgütlenip seçimlere katılamadığı demokrasilere, çağdaşlık niteliği vermek olanaksızdır. Bugün, başta komşumuz, faşizm sabıkalısı Yunanistan olmak üzere bütün Batılı ülkelerde Marksist partiler özgürce seçimlere katılmaktadırlar.

Anayasamıza göre sosyalist parti kurmak suç değildir. Yaşlıların suç saydığı, ihtilalci yöntemlerle siyasal iktidarı ele geçirip sınıf diktatoryası kurmaktadır. İhtilalci yöntemleri benimseyen sosyalist partilere demokrasi kapılarını kapatmak, siyasal partileri demokrasinin vazgeçilmez öğesi sayan Anayasa'mızla bağdaşmaz. Cumhurbaşkanı'nın yemininde, bu Anayasa'nın sayılıp korunacağı da yazılmaktadır. Anayasa çiğnenmeden, sosyalist partileri birer suç örgütü olarak nitelemek de olanaksızdır.

Bilmiyoruz, sayın Korutürk, konuşmalarını yorumlayan sağ basının tutumundan hoşnut mudur?...

(Cumhuriyet, 3 Eylül 1975)

MOBİLYA KAPİTALİZMİ

Altan Öymen, mobilya yolsuzluğu konusuna yurtdışından ışık tutarak, "alemi kör ve sersem" sananlara gereken dersi vermektedir. Geçtiğimiz pazar gününden bu yana Cumhuriyet'te okuduğunuz haberler, Başbakan Demirel'in 26 yaşındaki yeğeninin sahibi bulunduğu şirketin, "vergi iadesi" yoluyla nasıl milyonlar kazandığını ve bu kazanç ortaklığının hangi "kökü dışarıda" ilişkilere dayandığını bir bir ortaya koymaktadır.

Mobilya yolsuzluğu, ilk bakışta, kapitalizmin para kazanmak ve hazineyi soymak için başvurduğu yolları sergilemektedir Vergi iadesi, yurtdışına mal satan iş adamlarını zengin etmek için hazırlanmış bir kazanç kapısıdır.

Yurtdışına mobilya satmak isteyen bir ihracatçı, diyelim ki bu mobilyanın bir tanesini imalatçıdan yüz liraya satın alıyor. Bunu, 200 liradan yurtdışına satmış görünen ihracatçı, satmış göründüğü bu 200 liranın, yüzde yetmiş beşini, "vergi iadesi" adı altında, Merkez Bankası'ndan almaktadır.

Burada bütün hüner, herhangi bir limandan yurtdışına mal ihraç ettiğini kanıtlayan belge almaktır. Bu belgeyi aldıktan sonra Merkez Bankası'na gidip paraları almaktan başka hiçbir iş kalmamaktadır. Bu iş için Bakanlar Kurulu, 12.4.1973 gün ve 7/6270 sayılı kararnameyi çıkarmıştır. 29.7.1972 tarihinden geçerli olmak üzere çıkarılan bu kararnameye göre, her türlü mobilya için yüzde yirmi beş "vergi iadesi" ayrıca buna ek olmak üzere, "özel banka hesabı" kaydıyla yüzde elli oranında ödeme yapılması öngörülmüştür.

Yahya Demirel, Libya, İtalya ve Kıbrıs'a sattığı mobilya bedelleri için Merkez Bankası'na gitmiş ve yirmi milyon parayı cebe indirmiştir. Bir limandan, yurtdışına mobilya gönderdiğinizi kanıtlayan belge aldıktan sonra isterseniz bu mobilyayı denize atın, yine de Merkez Bankası'na gidip, satmış göründüğünüz mobilya tutarının yüzde yetmiş beşini tıkır tıkır, Merkez Bankası kasalarından alabilmektesiniz.

İşte kapitalizm budur...

Yoksul yurttaşların, işçinin, köylünün, memurun ve namuslu tüccarın verdiği vergiler, dönüp dolaşıp bir takım işadamlarının cebine konmakta, bundan da en çok "suyun başındakiler" yararlanmaktadır.

Yahya Demirel, 23.2.1974 günü, 446 sayı ile Kıbrıs'a 497,694 dolarlık, 30.4.1974 günü, 1213 sayı ile Kıbrıs'a, 244,892 dolarlık, 24.11.1974 günü, 2182 sayı ile Libya'ya 214.000 dolarlık, aynı gün İtalya'ya 937.600 dolarlık mobilya sattığını ileri sürerek, 20.530.455 Türk lirası, yani yirmi milyon lirayı Merkez Bankası'ndan çekip, kasasına indirmiştir.

Ticaret Bakanlığı, "vergi iadesi" adı altında bu kazanç kapısının kapatılması için gereken çabalara girişmiş, sürdürülen araştırmalar sonunda Yahya Demirel'in, mobilyaların satımı için İsviçre'de gösterdiği firmaların varlığı saptanamamıştır. Bunların resmi belgeleri tek tek elimizdedir.

Yapılan soruşturmaların ciddiyeti, Yahya Demirel'in Ticaret Bakanlığı'na başvurarak istediği izin belgesinin verilmemesine yol açmıştır. Başbakanın yeğeninin, 5.3.1975 günü Libya'ya yapmak istediği 1.214.442 liralık satış, Bakan'ın emri ile durdurulmuştur. Demirel, yurtdışına mobilya ihracatını, "Inter Tradaimpex. Co. Ltd." "Etablissement Mopar" ve "Comammar Com. Ltd" firmaları aracılığı ile yaptığını ileri sürmekteydi. Yapılan araştırmalarda, bu firmalardan "Etablissement Mopar"ın varlığının saptanmadığı, Lozan Ticaret Odası ve İsviçre bankalarının yazılarıyla anlaşılmıştır.

Altan Öymen, Lozan'da yaptığı araştırma sonunda bu firmanın adres olarak gösterdiği yerde, ünlü "azınlık kompradoru" Mıgırdıç Şellefyan'ın oğlunun oturduğunu saptamıştır.

Mıgırdıç Şellefyan, Demokrat Parti milletvekilliği yapmış, Bayar ve Demirel ile yakın ilişkiler kurmuş bir iş adamıdır. Şellefyan, "vergi iadesi" başta olmak üzere her türlü ticari yolla zengin olmuştur. Bu ünlü Mıgırdıç Şellefyan, günün birinde bankalardan aldığı milyonlarca krediyi cebine indirmiş, bir gece ansızın Türkiye'den kaçıp, İsviçre'ye yerleşmiştir. Mobilya alım satımının arkasında başını gösteren, bu Mıgırdıç Şellefyan'dı, işte...

Altan Öymen, yurtdışında yaptığı araştırmada "Etablissement Mopar" gibi, öteki firmaların da varlığının saptanma-

dığını yazmaktadır. Artık bundan sonra Yahya Demirel, müşavirleri, avukatları, yurtiçinde ve dışında adamlarıyla paçaları sıvayıp bu firmaların varlığını kanıtlamak zorundadır.

İşte bakın ki, Yahya Demirel'in yurtdışında mobilya alım satımı yaptığı firma "Comammar" da, Cenevre'de bankalarca tanınmamaktadır. Tanınmamak bir yana, yine rastlantıya bakınız ki bu firma, Ticaret Bakanlığı'nın soruşturmaya başladığı gün hemen adres değiştirmiştir. İş iyice karışıktır görüldüğü gibi...

Mobilya öyküsü, sizlere Türkiye'de kapitalizmin nasıl işlediğini ortaya koymaktadır. Yurttaşın binbir güçlükle verdiği vergiler, kapitalizmin "türlü-çeşitli" oyunlarıyla, Başbakan'ın yeğenine aktarılmakta ve demokratik düzen, kardeşler, yeğenler saltanatı sağlamaya yaramaktadır Son yıllarda, muhtıralar alınıp verilmiş, mahkemeler kurulmuş, insanlar hücrelere atılmış, işkencelerden geçirilmiş, idam sehpalarında delikanlılar sallandırılmış ve sonunda işte böyle, Başbakan'ın yeğeni zengin edilmiştir.

Yaşasın "hür teşebbüse" dayalı çok partili düzenimiz!..

(Cumhuriyet, 4 Eylül 1975)

KİM BUNLAR?

Ecevit'e karşı düzenlenen Elazığ saldırısı, kendilerine "Milliyetçi Cephe" adını takanların örtbas edilmeyecek suçlardan biridir. Bir ayağı, azınlık kompradoru Mıgırdıç Şellefyan'a bağlı öbür ayağı cami minberlerine dolaşan, iş adamlı, yeşil sarıklı, komandolu saldırganlar seçim güvenliğini ortadan kaldırmak için yurdun dört bucağında eyleme geçirilmişlerdir.

Diyarbakır'dakiler bunlardır... Tokat'takiler bunlardır Erzincan'dakiler, Amasya'dakiler, Adana'dakiler bunlardır... Gerede'de salyalı ağızlarıyla 31 Mart gösterilerine kalkanlar, yine bunlardır. Bunlar, Elazığ'da devletin güvenlik güçleri önünde, ülkenin en büyük partisinin liderine saldıran, taşlı, sopalı, dinamitli, bombalı, suç örgütünün eşkıyalarıdır.

Yıllardır sırtları sıvazlandı. Cevdet Sunay adında bir Cumhurbaşkanı çıktı, bu eşkıyaya kol kanat gerdi. Dağlarda, orman-

larda, bu kamplarda, sağcı teroristler yetiştirildi. Anayasaymış, siyasi partiler yasasıymış, ceza yasasıymış, hiç kimse dinlemedi. Üstelik, 1944 yılından beri her türlü ihtilal örgütünün kapısında dolaşmış bulunan ihtilal spikeri Türkeş, bunlar için:

- Devletin emniyet kuvvetlerine yardım ediyorlar, diyebildi. Sıkıyönetim yargıçları, bunların "meşru" devlet kuvvetleriyle eş tutulabileceğini belirten kararlar imzaladı.

Şimdi her yere saldırsınlar. Saldırsınlar ki, Mıgırdıç Şellefyan İsviçre'deki villalarında rahat uyusun. Saldırsınlar ki, Başbakan'ın yeğeni devletin milyonlarca lira parasını cebine indirebilsin. Saldırsınlar ki, yabancı petrol şirketleri kasalarına paralar doldursun. Saldırsınlar ki, toprak ağaları bir karış topraklarını yoksul köylüye kaptırmasın. Saldırsınlar ki, ithalatçılar milyonlar üstüne milyonlar koyabilsinler.

"Mıgırdıç Şellefyan"ın paralı askerleridir bunlar. Mobilya yolsuzluğunun bekçileridir bunlar.

Bugün Türkiye, koskoca dünyada tek başına bırakılmıştır. Emekçi halkımızın, yurtsever aydınlarımızla kenetlenerek, devletimizin onurunu kurtaracağı günlerde oluyor bütün bunlar.

Kurtuluş Savaşında da böyle oldu... "Kuva-i İnzibatiye" adı altında "hiyanet çeteleri" "Kuva-i Milliye"ciler üzerine işte böyle saldırdılar Böyle kandırılarak, böyle kışkırtılarak, böyle ağızlarında salya, böyle ellerinde silahla, böyle utanmadan ve sıkılmadan...

Elli beş yıl öncesini yaşıyoruz... Vahdettinlerin, Damat Feritlerin, Anzavur Ahmetlerin, Çerkez Ethemlerin, Konyalı Delibaşların torunlarıdır bunlar; kim olacak!..

Said-i Nursi'nin, Derviş Vahdeti'nin, Derviş Mehmet'in mirasçılarıdır bunlar. Kim hesap soracak?..

Vursunlar, kırsınlar... Vurun başbuğ adına... Vurun arkadaşlarını idam sehpalarına gönderen muhbir adına... Vurun yabancı şirket temsilcileri adına... Vurun Mıgırdıç Şellefyan adına... Vurun sizlere göz kulak olanların adına... Vurun ithalatçılar, ihracatçılar, komisyoncular montajcılar, adına vurun... Vurun Damat Ferit adına vurun, vurun; tanklarıyla, toplarıyla, filolarıyla yurdumuza gelenler adına vurun... Mıgırdıç Şellefyan adına vurun!..

Akan yurttaş kanıymış, aldırmayın!.. Siz "Kuva-i İnzibatiye" çetelerisiniz. Başlarınızda nice Damat Feritler, nice Anzavurlar var!.. Vurun korkmayın...

Türkiye'de, halkın uyanışını kanla boğmak isteyenler, dün Diyarbakır'da, Amasya'da, Tokat'ta, Gerede'de sahneye koydukları oyunları, önceki gün Elazığ'da yinelemişlerdir. Bütün amaçları, böyle saldırılarla seçim güvenliğini ortadan kaldırmak ve 12 Mart dönemi gibi açık faşizmi adım adım geri getirmektir. Yarın, büyük kentlerde siyasal cinayetlere de tanık olacağız göreceksiniz.

Vatan, millet, şanlı tarih, necip millet... gibi sözlerin arkasında, nasıl bir avuç mutlu azınlık ötesi, halkın kanını emiyor; bunlar ortaya konmasın, dönen dolaplar açıklanmasın!.. Halkın gözü açılmasın!.. Bütün korkuları budur...

Bu halk, elli-elli beş yıl önce ne emperyalist ordularına yenildi, ne de Anzavur çetelerine... Bugün, bir avuç ilkel faşist özentisi mi engel olacak aydınlıklara.

Kim korkar hain kurttan?...

(Cumhuriyet, 6 Eylül 1975)

BİLGİLERİNİZE...

Komşumuz Yunanistan'da, 1967 darbesiyle iktidarı elegeçiren albaylar cuntası, ülkelerini bir gece içinde işgal etmenin hesabını vererek ağır cezalara çarptırıldılar. Bu cuntanın emrinde, "kontrgerilla" adlı işkence örgütünde, ilerici subaylara ve devrimci işçilerle, öğrencilere işkence yapan subay ve erlerden de, Atina Askeri Mahkemesi'nde birer birer hesap sorulmaktadır.

Papadopulos davasının tutanaklarına göre, 1967 darbesinden bir süre önce generaller, aralarında gizli toplantılar düzenleyerek düzeni silah zoruyla devirmek istemişler, uzun süren hazırlıklardan sonra Albay Papadopulos, ihtilalcilerin deyimiyle "düğmeye basarak" iktidarı elegeçirmiştir Gerekçe:

- Ülkeyi komünizm tehlikesinden kurtarmak... biçimindedir Bu gerekçe. ülkelerine faşizmi getirmek isteyen her ihtilal örgütünce kullanılmaktadır.

Bugün demokratik düzeni yerleştirmeye çalışan Yunanistan'da, artık hiç kimse albaylar çetesince kullanılan gerekçelere inanmamaktadır Köprülerin altından çok sular akmıştır ve:

Komünizm tehlikesi... Devletin bütünlüğü... gibi soyut sözlere hiç kimse inanmamaktadır. Herkes biliyor ki, bunlar albaylar cuntasının kendilerini haklı göstermek için uydurdukları ve kullandıkları yalanlardır.

Komşumuz Yunanistan, Albaylar Cuntası'ndan kurtulmuştur. Albaylar kulaklarından tutulup, birer birer cezaevlerine atıldığında görülmüştür ki, komünizm Yunanistan'a gelip yerleşmemiştir. Bu olgu bile, albayların dayandıkları gerekçeleri çürütmeye yetmektedir.

Albaylar Cuntası, adına "kontrgerilla" denilen bir işkence örgütüyle, ilerici subaylar başta olmak üzere öğrencilere ve işçilere en ağır işkenceleri yapmış, faşizme boyun eğmeyen yüzlerce Yunan subayı, generali, albayı, binbaşısıyla, işkence masalarına yatırılmıştır

İşkencenin adı Atina'da da "kontrgerilla"dır, dikkat edin... Türkiye'de 12 Mart 1971'den sonra, birçok devrimci yazar, öğrenci, sendikacı ve subay İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün emriyle Erenköy'deki işkence evine yollanmıştır. Şu rastlantıya bakın ki, Atina'daki gibi. İstanbul ve Ankara'daki işkence yerlerinin adı da "kontrgerilla"dır.

Rastlantı mıdır? Hayır!..

"Kontrgerilla", Amerikan Milli Savunma Bakanlığı emrinde Panama kanalında kurulmuş bulunan bir tür askeri eğitim okulunun adıdır. Uluslararası faşizmin Yunanistan ve Türkiye'deki üslerinin ad da "kontrgerilla"dır.

Türkiye'de bir tek gizli örgüt varsa, o da "kontrgerilla"dır. Türkiye'de bir tek Anayasadışı kuruluş varsa, o da "kontrgerilla" örgütüdür. İlhan Selçuk, Doğan Avcıoğlu, İlhami Soysal, Faik Türün'ün emriyle bu örgütte işkencecilere teslim edildi. Tümgeneral Celil Gürkan, ellerine, ayaklarına zincir bağlanarak "kontrgerilla" üssünde sorguya çekildi. Yarbay Talat Turan, Milli Birlik Komitesi üyesi Numan Esin, Faik Türün'ün emriyle işkence masalarına yatırıldı. 27 Mayıs Devrimi'nin şerefli komutanı Korgeneral Cemal Madanoğlu'nun bütün yakınları birer birer işkenceden geçirildi. Yarbay Necdet Düvencioğlu'na alık almaz işkenceler yapıldı.

Marmara vapurunu batırdınız... Kültür Sarayını yaktınız... denilerek, işçiler uydurma suçların gerekçesiyle idam istemiyle yargılandılar. "Kontrgerilla" işkencecileri suç ve suçlu yarattılar durmadan.

İşkence altında en ağır suçları üstlenen sanıklar, mahkeme önünde yargıç karşısına çıkınca hep birlikte beraat ettiler. İşkencelerden kimse hesap sormadı amma...

83 deniz subayı, uydurma raporlar ve Faik Türün'ün emr yle bir gecede gözaltına alınıp. işkence köşklerine götürüldüler. Gencecik subayların boyunlarına idam kementleri atmak isteyen savcı, mahkemenin beraat kararı karşısında, diplomasını yırtıp atmadı; aynı tür iddianameleri yazmaya devam etti. Ama Faik Türün'ün işkencecilere teslim ettiği genç subayları beraat ettiren Hakim Albay Remzi Şirin ve Yarbay Refik Karaa, görevlerinden alındı ve bu mahkeme de kaldırıldı.

Sıkıyönetim adaleti de buydu işte...

İşkencelerin baş sorumlusu Faik Türün, şimdi İstanbul'dan senatör adayıdır. Kan kusturduğu aydınlardan, grevlerini yasakladığı işçilerden oy mu isteyecek dersiniz?..

Yunanistan'daki gibi, Türkiye'de de cuntacıları ve işkencecileri yargılayan mahkemeler kurulsa bile, ne olur acaba?.. Birbirlerini suçlar, birbirlerini ele verirler herhalde.

12 Mart yönetimin önde gelen iki komutanıyla görüştüm. Her ikisi de, işkencelere karşı olduklarını söylüyorlardı. İkinci derecede sorumlu bir başka komutanla görüştüm. O da, işkencelere en az bizler kadar karşı olduğunu yana yakıla anlatmaya çalışıyordu.

Peki, kim sorumlu bu işkencelerden? Kim?...

Hangi ülkede olursa olsun, hangi çağda, hangi koşullarda olursa olsun, işkence yapmak bir insanlık suçudur. Türkiye de, bu suçun kara lekesini silmeden, ne içerde ne dışarıda özgürlükten ve demokrasiden söz edemez.

Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan Papadopulos ve işkenceciler davasının tutanaklarını 12 Mart muhtıracılarına ve onların emrindeki işkencecilere, "bilgilerinize" kaydıyla yolluyoruz...

(Cumhuriyet, 9 Eylül 1975)

SOY SOP KREDİLERİ...

Demirel, son mobilya öykülerinin dallanıp budaklanması üzerine iyice çileden çıktı. Artık Ecevit'e ağız dolusu küfürler ediyor. Demirel'e sorarsanız, Ecevit "cinnet" geçirmektedir Üstelik, mobilya yolsuzluğuna değinmek, basbayağı güç bir iş olmuş. Baksanıza ne diyor:

– Bu çeşit iddialarda bulunmak, soy sop, haysiyetten mahrum olmanın neticesidir...

Başbakanın kardeşi Hacı Ali Demirel'e yasa dışı yollarla kredi verdikleri gerekçesiyle Ziraat Bankası memurları disiplin cezalarına çaptırıldılar. Ziraat Bankası Disiplin Kurulu, 3.11.1972/92-1974/39 sayılı kararı ile, Hacı Ali Demirel'e, Ziraat Bankası Ankara Yenişehir, Maltepe ve Isparta Şubeleri'nde bankacılık oyunlarıyla, milyonlarca lira kredi verildiğini saptamıştır.

İftiradır, iftira...

Hacı Ali Demirel, memleketin "irfanına" katkıda bulunmak için özel Yükseliş Koleji'ni açmış ve gecesini gündüzüne katarak çalışmışsa, suç mu işlemiştir? İşte, varını yoğunu ortaya koyarak, yoktan var ettiği Yükseliş Koleji'ni üstün başarı ile bitiren oğlu Yahya Kemal Demirel, kısa sürede memleketimizin milyonerleri arasına katılmış ve yurt dışına mobilya satarak yüzümüzü ağartmıştır. Mobilyalarımız, atalarımızın at koşturduğu Viyana kapılarına kadar dayanmıştır. Böylece hepimiz iftihar edelim bununla.

Ziraat Bankası Disiplin Kurulu'na bakarsanız, bunlar hiç önemli değildir. Bankanın Yenişehir Şubesi'nde 420 dosya sayılı ticari müşteri Hacı Ali Demirel, 641/750 sayılı vadesiz ticari tevdiat hesabından özel Yükseliş Koleji için bol miktarda kredi almıştır.

Alır. Hakkıdır

Banka bir adama kredi verirken "soy sop, haysiyet" aramaktadır. Eğer soyda sopta, asalet, haysiyet ve fazilet varsa, hemen kredi açmaktadır. Bu nedenle, bankalara dönüp:

– Neden Demirel'in kardeşine kredi açtınız?... diye sorulmaz. Olsa olsa, Demirel ailesine neden öbür bankalardan da kredi verilmediği sorulabilir

Ziraat Bankası Disiplin Kurulu, Hacı Ali Demirel'in ortağı bulunduğu şirketlere, 124/160 sayılı senet karşılığı avans hesabı dışında, usulsüz paralar verildiğini, 1.7.1967-14.11.1968 tarihleri arasında 2 milyon, 14.11.1968-24.1.1969 tarihleri arasında 3 milyon altıyüz dokuz bin, 24.11.1969- 30.9.1970 tarihleri arasında 7 milyon beşyüzondokuz bin lira usul ve yasaya aykırı olarak para verildiğini saptamışsa da, bu da bir iftiradır.

İftiradır, iftira...

Komünistler her yere sızıyorlar. Belki Ziraat Bankası disiplin kurulu üyeleri arasına bir "servet düşmanı" karışmış ve iftiralarla dolu bu kararı yazdırmıştır. Yoksa, genç yaşında hac seferini yapıp Allah ne verdiyse, memlekete yararlı olmak isteyen bir Ispartalı iş adamı, neden usulsüz kredi alsın?

Hepsi yalan, hepsi iftira...

Hacı Ali Demirel'in, ortakları arasında bulunduğu "Terakki Kollektif Şirketi"nin Isparta Ziraat Bankası Şubesi'ndeki 641/558 sayılı hesabı incelenirse, 22.10.1968-14.4.1970 tarihleri arasında, en yüksek tutar, 2.10.1969 tarihinde 5.647.511.07 lira, yani yaklaşık olarak beşbuçuk milyondan fazla para, usulsüz olarak Demirel'lerin kasasına akmıştır.

Ziraat Bankası Disiplin Kurulu kararı böyle...

Var mı Demirel'in burada emri? Yok. Bankanın müdürü mü Demirel? Değil. Başbakan olarak kendisi mi istemiş? Yok, hayır. Mobilya ticaretini kendisi mi yapmış? Hayır. Hem Yahya Demirel, Ecevit zamanında para almamış mı? Evet almış.

Öyleyse? Evet öyleyse, bunların hepsi iftira...

Orman ürünlerine ihraç gücü kazandırılmasına ilişkin kararname, havada yem arayan kuşu komünistlikle suçlamaya hazır bulunan eski başbakanlardan Ferit Melen hükümetinde, iş çevrelerinin gözbebeği Naim Talu'nun Ticaret Bakanlığı'nda hazırlanarak 24.4.1973 günü yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir Mobilya ticaretinde usulsüzlük ilk kez, Ecevit Hükümeti iş başından uzaklaştırıldıktan sonra, 25 Kasım 1974 günü anlaşılabilmiş ve soruşturma 12.5.1975 gününe kadar sürmüştür. Türk kamuoyu bu konuyu, 12 Temmuz 1975 günü öğrenmiştir. Yahya Demirel'in İsviçre'de alış veriş yaptığını ileri sürdüğü firmaların izine rastlanmadığı da kamuoyuna aynı günlerde yazılmıştır.

Mobilya ticaretinde usulsüzlük olduğunu araştıran Ticaret Bakanlığı'nın bütün yetkilileri, Müsteşarı, İhracat Genel Müdürü, yurt dışındaki ticaret ataşeleri, birlikte oturup, Demirel ailesini yıpratmak için herhalde aralarında "gizli örgüt(!)" kurmuşlardır.

Çünkü yazılanların hepsi iftiradır...

Ticaret Bakanlığı Müsteşarı, bu nedenle görevinden alınmıştır. Bunların hepsi, devletimizle, milletimizle bölünmezlik ilkesine karşı olup, her biri birer rejim düşmanıdır. Demirel ailesinin "soy sop" üstünlüğü ile almaya hak kazandığı kredilere ve elde ettikleri kazanca karşı çıkan herkes, önce kendi soyunu sopunu iyice araştırmalıdır.

Düşünsünler bakalım...

Babaları, elma bahçelerinden iki buçuk milyon para toplayıp, 1948 yılında çocuklarına vermiş midir? Kendileri böyle zengin babanın çocukları olarak "parasız yatılı" okuduktan sonra mühendis olup, Amerikan firmalarında komisyonculuk almışlar mıdır? Parti Başkanı seçilirken, "mason" olmasına rağmen, mason olmadığını söylemişler midir? Birdenbire milyoner olup, Ankara'nın göbeğinde özel okullar dikmişler midir? 26 yaşında milyoner olup, yurt dışına mobilya satmışlar mıdır?

Soy sop diye buna denir işte...

Kırat binenin, kılıç kuşananın, toprak işleyenin, su kullananın, mobilya satanın, vergi iadesi alanındır. Soyları, sopları, hanları, arabaları, kredileri ve mobilyalarıyla memleketimizi yönetenlere iftira edenlerin başına, Demirel kadar taş düşer inşallah...

(Cumhuriyet, 11 Eylül 1975)

AMAN KAÇIRMAYALIM

Değerli iş adamlarımızdan Yahya Demirel, geçtiğimiz hafta, bir gece ansızın, beraberinde "saz arkadaşları" ile İsviçre'ye uçuverdi. Yahya Demirel, Cenevre'de "Intercontinental" otelinde kalmaktadır. Yakınları, bu genç iş adamının "rahatsız" olduğunu söylemişlerdir.

Türkiye'de son zamanlarda rahatı kaçanlar, nedendir bilinmez, soluğu İsviçre'de almaktadır. Mıgırdıç Şellefyan adlı ünlü işadamı, Türkiye'de "türlü-çeşitli" yatırım yapıp, devletin bankalarından krediler alarak gül gibi geçinirken, birden bire ortadan kayboldu. Ver elini İsviçre...

Bu kaçıştan en çok üzülen insan sanırım, Mıgırdıç Şellefyan'ın içtikleri su ayrı gitmeyen dostu, Süleyman Demirel'dir. Şellefyan ile Demirel'in haftanın belirli günleri başbaşa konuşup, hem "hür teşebbüs" hem de devletin güvenliğini koruduklarını bilenler, bu iki dostun ayrı kalmalarından ülkemizin ne gibi kayıplara uğrayacağını elbette düşünmüşlerdir.

Korkulan da başa gelmiştir bir bakıma... Mıgırdıç Şellefyan, eğer 12 Mart 1971 tarihinden önce devlete olan borçları dışında, neyi var neyi yoksa toplayıp gitmeseydi, Demirel 12 Mart günü şapkası elinde, sokak ortasında şaşırıp kalmazdı. Fakat şarkı ne diyor:

Ayrılsak da beraberiz...

Şimdi de beraberler.

Mıgırdıç Şellefyan, yurtdışına kaçarken gözleri arkasında kalmıştır. Şellefyan, Türk ekonomisinde kendi bıraktığı boşluğun Yahya Demirel tarafından doldurulacağını bildiği için, vicdan huzuru içinde memleketimizi terketmiştir.

Yahya Demirel, kısa sürede, Mıgırdıç'ın bıraktığı boşluğu doldurmasını bildi. Ticari zeka, kendisine ailesinden miras kalmıştır ne de olsa. Amcasının izinde kısa sürede, alın teri dökerek, yirmi altı yaşında Türk milyonerleri arasına katıldı...

Ne mutlu bizlere...

Kapitalizm nereye dayanır?.. Sermaye birikimine... Peki, bu sermaye nasıl birikecek... Elbette, her mahallede bir milyoner yaratarak, nurlu ufuklara doğru koşacağız... Devlet, ihracatı artırmak için ne yapacak?... Teşvik tedbiri verecek.. Kime verilecek?.. Kimin sırtı pekse, ona verecek. Kim akıllıysa ona verecek. Ne var bunda yani?..

At binenin kılıç kuşananın...

Bir kez bu Demirel ailesi ata binmesini çok iyi biliyor. "Kıratın" üstüne ailece çıkmışlar, bir türlü inmiyorlar. Kılıcı da kuşanmışlar. Kılıç dediğimiz, CHP'den dönme Selahattin Kılıç değil şüphesiz. Burada kılıç, emekli Orgeneral Faik Türün,

Tuğgeneral Ali Elverdi, Koramiral Cemal Süer gibi memleketimizin yüz akı paşalardır.

Alın Türün Paşayı...

Türün Paşa sıkıyönetim cephelerinden yönetim kurulu koltuklarına kadar her yerde komünizme karşı arslanlar gibi dövüşürken kimi koruyordu Yahya Demirel'in güvenliğini?.. Ali Elverdi Paşa, idam kararlarından sonra kalem kırarken, yüzlerce yıl tutan hapis cezası keserken, kimi ve neyi koruyordu? Önce devleti, sonra demokrasiyi, ondan sonra dünya barışını, bundan sonrada, hiç şüphesiz Yahya Demirel'in yurtdışına mobilya satmak için, kendisine Anayasa, Ferit Melen ve Naim Talu tarafından tanınan ticaret özgürlüğünü?.. Değil mi efendim?

Bana kalırsa, biz, memleketimizi kalkındıran ve özellikle devletimiz ve milletimizle bölünmezliğimizi sağlayan bazı iş adamları ile politikacılara çok haksız davranıyoruz. Mıgırdıç Şellefyan, bizleri göz yaşları içinde bırakarak çıkıp gitti. Gelmiyor işte!.. Yahya Demirel de kızıp:

- Satmıyorum mobilyalarınızı! derse ne yapacağız Allah aşkına? Dünya aleme rezil olmayız mıyız hiç? Gözlerimiz yollarda kalır vallahi..

Bütün Ortak Pazar ülkeleri, Yahya Demirel'i paylaşamazlar. Bu yaşta bu hüner, bu yetenek, bu zeka, bu kültür kolay bulunur mu dersiniz!?.. Hangi batılı iş adamı, yüz liraya satmış göründüğü bir koltuk karşılığı, devletten yetmişbeş lira almayı düşünmüştür bu güne kadar?.. Üstelik "soy-sop, haysiyet" de var...

Önce Mıgırdıç Şellefyan İsviçre'ye gitti. Sonra Erbakan, Partisi'nin kapısına mühür vurulunca, İsviçre göllerine baka baka, Sıkıyönetim'in bitmesini bekledi. Şimdi aynı İsviçre, ünlü iş adamımız, "mobilya kralı" Yahya Demirel'i bağrında saklamaktadır. Ya bir de, memleketimizi kalkındırmak için gecesini gündüzüne karıştırdığı için bir türlü fırsat bulup, askerlik şubesine uğrayamamış olan Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon da İsviçre'ye giderse, "hür teşebbüs" öksüz kalmaz mı?

Nasıl Mıgırdıç Şellefyan memleketimizin binbir güçlükle yetiştirdiği iş adamlarımızdan biriyse, Yahya Demirel de öyledir. Bunların Türkiye'ye küsüp, hüner ve yeteneklerinden Or-

tak Pazar ülkelerini yararlandırmaya karar vermeleri, Türk ekonomisini baltalamak demektir. Türkiye'de binbir güçlükle yetişmiş iş adamlarının, tıpkı "beyin göçü" gibi, Türkiye'yi terkedip gitmelerine kimin gönlü razı olur?!..

Yahya Demirel, memleketine dön. Amcan, Mıgırdıç yüzünden çok üzüldü. Bir de sen üzme. Seçimlerden sonra, mobilyalar da, vergi iadesi de seni bekliyor.

(Cumhuriyet, 14 Eylül 1975)

LUNS VE SEÇİM SANDIĞI...

Bizler son günlerde Yahya Demirel'in mobilya alım ve satımıyla uğraşıp, Başbakan Demirel'in en yakın arkadaşı Mıgırdıç Şellefyan'ın izini ararken, başımıza bir de NATO Genel Sekreteri Luns çıktı. Luns, Milliyetçi Cephe'nin seçim kampanyasına karışarak:

Türkiye'de seçimler 12 Ekim'de yapılacaktır. Eğer değişme olmazsa, korkarım ki ambargo sorunu, Başbakan Süleyman Demirel'in Batı yanlısı hükümeti üzerinde olumsuz etki yapacaktır, demektedir.

"Hariçten gazel okuyan" NATO Genel Sekreteri, tam anlamıyla, "kökü dışarıda" bir biçimde, üstelik "ideolojik maksatla" Türkiye'nin içişlerine karışmaktır. Milliyetçi Cephe, bir yandan Sovyetler'den kredi, Bulgarlardan elektrik enerjisi alıp, öte yandan Libya gibi Müslüman kardeşe güvenirken, NATO Genel Sekreterinin kallavi boyundan da destek almaktadır.

Luns, ağzından çıkan bu sözü yalanlamak için, şimdi binbir dereden su getirmekte ve bu büyük siyasal "potu":

- NATO hiçbir üyenin içişlerine karışmaz. Bu bizim genel politikamızdır, diyerek örtbas etmeye çalışmaktadır.

Luns'un boyu ile zekası arasında doğru orantı bulunmadığından olacak, NATO'nun Demirel'i desteklediğini ağzından kaçırıvermiştir NATO'nun bu Hollandalı sekreteri. İyi de etmiştir...

NATO ve bu örgütün "patronu", Amerika Birleşik Devletleri, şirketleri, Pentagon Generalleri, Merkezi Haberalma Teşkilatı CIA'sı, Panama Anti Gerilla Okulu, Barış Gönüllüleri

ile ülkemizde yıllardır cirit atmaktadır. Yıllardır, Amerika içişlerimize karışmakta, ancak bu ilişkiler:

- Hür dünya... Komünizm tehlikesi... Devletin güvenliği gibi sözlerin arkasına gözlenerek yürütülmektedir.

Türkiye'de yürürlükte olan petrol ve maden yasaları yabancılarca hazırlanıp, Demokrat Parti'nin Bayar'lı, Menderes'li, Zorlu'lu, Yırcalı'lı yönetimin oylarıyla yürürlüğe konmuştur Bugünkü Milliyetçi Cephe iktidarının başkomutanı bile, bir Amerikan firmasının Türkiye'deki komisyoncusu değil miydi?..

Amerikalılarla, işte böylesine içli dışlıydık. Hani ne derler böyle dostluklara:

- Can ciğer kuzu sarması...

Türkiye'de güvenlik örgütlerine, acaba "uzman" adı altında kaç Amerikan yetkilisi yerleştirilmiştir?.. Bunlar, ilkemizde hangi somut siyasal olaylarla ilgilenmişlerdir? Bunlara kimse cevap veremez... Kapalı kapılar ardında, gizli dosyalar üzerinde devletin kilit noktalarında ne işi vardı bu Amerikalıların?.. Gerekçe ararsanız, manav sergisinde "Washington karpuzu" kadar çoktur bu tür sözler.

Dünya ve bölge barışını korumak için, Türk ve Amerikan yetkilileri bir araya gelerek, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra başlayan soğuk savaş stratejisi ve kuzey komşusu Sovyetler'den yönetilecek sızmalara karşı olmak üzere...

Ve bunun gibi bir sürü söz...

Ulusal güvenliğimizden Amerikalılar sorumludur. Dünya barışından Amerikalılar sorumludur. Devletimiz ve milletimizle bölünmezliğimizden Amerikalılar sorumludur.

Amerika bizim canımız, feda olsun kanımız...

İşte böyle yönetildi Türkiye yıllarca. Dış politikamıza da, iç politikamıza da, bir takım ekonomik ilişkiler, güvenlik ve savunma sorunları aracılığı ile Amerikalılar gelip oturmuştur ülkemizde. Ambargo kararı alırken bunun için rahattır Amerika. Elini kolunu bağlamış Türkiye'nin yıllarca nasıl olsa.

Petrol kaynaklarını millileştirebilir misiniz? Hayır. NATO'dan çıkabilir misiniz? Hayır. Ya ne yaparsınız? Kuru sıkı bir kaç söz... Göstermelik bir iki davranış... Gücünüz buna yeter ancak!

Luns, yeni bir söz söylemiş değil, işin özünü araştırırsanız. Amerika'nın Türkiye'de, NATO aracılığı ile kurduğu resmi ilişkileri açıklayan bir sözü ağzından kaçırmıştır. İşte o kadar!

Sovyet kredileri, Bulgar enejisi, mobilya dövizleri, titreyip kendine dönen başbuğlar, iki kulhuvallah bir elhamlı motor profesörleri ve NATO Genel Sekreteri'nden "takviyeli" Bay Demirel, geçtiğimiz pazar günü Parti'sinin temsilciler meclisinde:

Vatandaşı sandık başına götürmeyi başaracağız... Sandığı koruyacağız... Sandığa sahip olacağız, demiştir.

Aman yeğeni duymasın. Bu sandıkları da mobilya niyetine yurtdışına satıp, milyonlarca lira vergi iadesi alarak, başını yine belaya sokabilir...

(Cumhuriyet, 17 Eylül 1975)

KAPİTALİZM BUDUR...

Son günlerde, "vergi iadesi", "teşvik tedbiri" "yatırım indirimi" gibi maliye bilimine özgü kavramlarla, bazı politikacıların adları yan yana gelmekte ve böylece kapitalizmin az gelişmiş demokrasimize tıpa tıp uyan biçimi gözler önüne serilmektedir.

Başbakan Demirel'in yakın arkadaşı Mıgırdıç Şellefyan'ın da adının karıştığı "mobilya dosyası", Yahya Demirel'in son İsviçre gezisiyle renklenirken, bağımsız milletvekili Dr. Sadettin Bilgiç'in ortakları arasında bulunduğu bir başka şirkete, kereste alım satımıyla ilgili "teşvik tedbiri" sağlandığı ortaya çıktı.

Sadettin Bilgiç operatör doktordur. Fakat her nedense, hemşehrisi Demirel'ler gibi o da kereste alım satımıyla ilgilenmiş ve bir anonim şirkete ortak oluvermiştir. Kereste satımıyla operatörlük arasında bir ilgi kurulamıyorsa da Dr. Bilgiç'in bu işi "vatanın yüksek menfaatlerini" korumak için yaptığı konusunda hiç kimsenin şüphesi bulunmaması gerekir.

Bir de "Sağlık Bankası" sorunu vardı. Dr. Bilgiç, soyadına pek uygun olarak "Sağlık Bankası" kurmuş ve memleketin sağlığına hizmet etmek için gerekli girişimleri yapmışsa da bir süre

sonra, bu banka hakkında soruşturma açılmış ve bu değerli parlamenterin, telefonu başta olmak üzere bazı mallarına el konmuştur.

Nankörlük diye buna denir işte.

Politikacıların ticaretle uğraşmayacaklarına ilişkin hiçbir yasa hükmü yoktur. Bilgiç ticaret konusunda Anayasal özgürlüklerini kullanarak banka açıp kapatmış ve sonunda kereste alım satımında karar kılmıştır. Buna kimsenin bir itirazı olamaz. Bilgiç'in şirketine sağlanan olanaklar, yasaya uygundur Kararnameye de uygundur. Yani bütün olup bitenler, "kitaba" uygun düşmektedir.

İşte sorun burada. Kapitalizm de budur işte. Devletin bütün olanakları siyasal bilimde adlarına "elit" denilen siyasal seçkinlere dağıtılır. Para, kredi, teşvik tedbiri, yatırım indirimi, gümrük bağışıklığı gibi yollarla, sermaye ile politikacılar ve bazı büyük bürokratlar arasında köprüler kurulur. Bu köprüler bir kez sağlam ayaklara bağlandı mı, artık kapitalizme karada ölüm yoktur.

Özel sektörün, durup dururken, "Milli Harp Sanayii" kurmak için çeşitli ilişkiler kurmak istemesi de bu yüzdendir. Savaş sanayiinin özel girişim eliyle kurulması sanayi burjuvazisinin ülke savunmasında söz sahibi olması, siyasal etkinliğinin büsbütün artması demektir.

Bunlar sadece Türkiye'de saptanmış olgular değildir. Kapitalizmin hüküm sürdüğü her ülkede, aşağı yukarı bu ilişkiler oluşturulur ve geliştirilir. Yoksul ülkelerin kapitalizmi, dışarıya bağımlı olduğundan, yani ünlü tanımla "kökü dışarıda" ilişkilere dayandığından, siyasal alanda, uluslararası güçlerle, yerli burjuvazi içli dışlı ilişkilere girer. Bakarsınız bir yabancı şirketin temsilcileri birkaç ayda, Amerikan Cumhurbaşkanlarının kolunda çektirdikleri fotoğraflarla siyasal merdivenleri hoplaya zıplaya tırmanır. Bir bakarsınız, bir yabancı şirketin müdürü, burnunu siyasete sokarak, sahte belgelerle genel başkanlık seçimlerine katılır. Bundan da gülüncü, NATO Genel Sekreteri iki metre boyuyla, kafasını senato üçte bir yenileme seçimlerine sokar. Kapitalizmin siyasal görüntüsü bu...

Olağanüstü dönemde Türk soluna kan kusturmuş olanların, birer ikişer banka yönetim kurullarına, Umumi Mağazalar'a,

özel şirketlere bol ücretle oturmaları da kapitalizmin gereğidir Memduh Tağmaç, 12 Mart döneminin Genelkurmay Başkanı'dır; ne anlar bankacılıktan ki, bir büyük bankadan ayda onbinlerce lira maaş ve yılda yüzbinlerce lira "temettü" alır? Orgeneral Faik Türün'ün Umumi Mağazalar'daki bilgi ve görgüsü nedir ki acaba? Adalet Partisi Genel Başkanı'nın önünde "esas duruşa" geçen sıkıyönetim komutanlarının, maliyeyle, ekonomiyle, ticaretle ilgili bilgileri var mı ki, bunlar birer ikişer özel sektör koltuklarına oturtulur?

- Hangi bilgiyle, hangi tecrübeyle?.. diye sormayın hiç.

Bunların cevabı çoktan verilmiştir. İşte sevgili okurlar, yıllar yılı bazı düşüncelerin, bazı öğretilerin yasaklanması bu yüzdendir. Hem, bazı düşüncelere karşı olacaksın hem sana devletten de özel sektörden de "türlü-çeşitli" olanaklar sağlanacak... Birşeyler anlatmıyor mu bu?..

Bir yabancı şirket Türkiye'ye uçak mı satacak? Hemen bulurlar kolayını; Hava Kuvvetleri'nden emekli olmuş bir general bulurlar, bir de bazı asker yöneticilerle ilişkiler sürdürmesini beceren politikacı; ve böylece ticaret özgürlüklerini kullanırlar güzelce...

Hepsi de aşırı akımlara karşıdır. Hepsi de son bağımsız Türk devletinin komünistlerin ellerine geçmemesi için kanlarının son damlasına kadar savaşmaya hazırdırlar. Hepsi de Marksistlerin kafalarının ezilmesi konusunda milli birlik ve beraberlik ruhu içindedir. Hepsi de demokrasiye bağlıdırlar.

Demirel'in siyasal hayata atılışından tutun, mobilya alım satımının ilginç öykülerine kadar hemen hemen her yerde kapitalizmin olgularına tanık olmaktayız. Alın Dr. Bilgiç'i, alın Türün'ü, alın Tağmaç'ı, alın daha başkalarını.. Uçak alıp satanları alın. İşte hepsi, kapitalizmin canlı olguları ve simgeleridir.

Onların hep birlikte korudukları, bizlerin ise değiştirmek istediğimiz düzen budur işte...

(Cumhuriyet, 18 Eylül 1975)

HAVAN ATIŞI...

Ecevit ile birlikte seçim gezisindeyiz. CHP liderinin konuşmalarını, halkın bu konuşmaları nasıl değerlendirdiğini, sağcı

saldırganların ne biçimde örgütlendiklerini ve desteklendiklerini hep birlikte izliyoruz.

Sağcı şehir eşkıyaları, Bayburt ve Giresun'a bağlı Eynesil ilçesinde taş, sopa ve silahla saldırdılar. Ecevit, önce güvenlik kuvvetlerinden görevlerini yaparak bu saldırganları susturmalarını istiyor. Eğer güvenlik kuvvetlerinde duraksama olursa; "Eşkıyanın üzerine halkla gireriz" diyerek kürsüden iniyor ve saldırganların üzerine yürüyor.

Sağcı saldırganlar hemen hemen her yerde örgütlenmişler. Eynesil'de AP'li Belediye yöneticileri de bunların başlarına geçmişti. Belediyenin sahip bulunduğu bir binanın teras katında önce:

Milliyetçi Türkiye, diye bağırdılar. Sonra da çivili sopaları Ecevit'i izleyen halkın üzerine fırlattılar. Bundan sonra da tabanca atışı başladı.

"Milliyetçi Türkiye" istiyorlarmış... Yani Amerikan firması komisyoncusundan Başbakanlı ve Mığırdıç Şellefyan'lı Türkiye mi?

"Milliyetçi Türkiye" istiyorlarmış... Yani yurdun dört bucağını kuşatan, içlerine hiç Türk yetkilisi sokulmayan Amerikan üslerinde "gözaltında" tutulan Türkiye mi?

"Milliyetçi Türkiye" istiyorlarmış... Yani vergi iadesi, teşvik tedbiri gibi yollarla sıfırdan milyoner olanların "Şellefyan düzeni" mi?

Bağırsınlar ki Kıbrıs'ta, Ege'de haşhaş yasağında dimdik tutulan ulusal onurumuz üç-beş komando bozuntusunun, beş-on Şellefyan korucusunun salyalı tükürüğü ile çamura bulanmak istesin...

Yağma yok ama!..

Halk bütün olup bitenleri bilinciyle ve duygusuyla izliyor. Gerektiğinde saldırganların üzerine de yürüyor. Milliyetçi Cephe 1973 seçimlerinden sonra şimdi saldırma yöntemlerinden yarar umuyor. Böylece halkta korku ve yılgınlık yaratarak seçim sandıklarına ipotek koymak istiyorlar.

Bir bu saldırganları düşünüyordum, bir de yol boyunca sabah-akşam demeden şalvarları, yemenileri, başörtüleri, çarşafları ve kucaklarında çocuklarıyla Ecevit'i karşılamaya, dinlemeye ve uğurlamaya gelen kadınları... Ve içimde o büyük Türk ozanının satırları taşıyordu:

Ve kadınlar, bizim kadınlanmız... Korkunç ve mübarek elleriyle anamız, avradımız, bacımız... Kadınlar, bizim kadınlarımız...

Emekçi Türk kadını tarladan koşmuştu. Fabrikadan, evden koşmuştu ve belki Bayburt'taki, Eynesil'deki saldırganların Ankara'daki perde arkası kışkırtıcılarına "erkeklik" ve "mertlik" dersi veriyordu. Ecevit'in son bir yıllık gezilerinin bazılarına katıldım. Bu gezilerin en önemli özelliklerinden biri, bu kadar çok sayıda kadının bir araya gelerek Ecevit'i izlemeleridir. Her halde bu, Türk siyasal yaşantısında yepyeni bir aşamadır.

Bu gezilerden edindiğim izlenim şu: Halk genel seçimlere oranla daha çok bilinç ve coşkuyla CHP'yi destekliyor. Ecevit, bütün dürüstlüğü ve yetenekleriyle sosyal demokrat eylemin liderliğini üstlenmiş ve bu işlevi başarıyla yürütüyor.

Ecevit anlatıyor... Düzenin bütün kirli dolaplarını açıklayarak Ecevit buradan başkent politikacılarının nasırlaşmış suratlarına yolsuzluk dosyalarını sanki birer tokat gibi fırlatıyor. Ecevit bunları anlatırken, sağcı saldırganlar da bağırıyor:

- Milliyetçi Türkiye...

Ecevit anlatıyor:

- Mıgırdıç Şellefyan...

Saldırganlar bağırıyor:

- Milliyetçi Türkiye...

Devrimci gençlerin elindeki pankartları okuyorum:

- Emperyalizme hayır... Bağımsız Türkiye... Ne ezen, ne ezilen, hakça düzen...

Köylülerin, işçilerin taşıdıkları pankartları okuyorum:

- Faşizmi nasırlı ellerimizle yıkacağız... Biraderler, yeğenler, yiyenler düzeni değil, kardeşlik düzeni istiyoruz...

Sağcı saldırganlar bağırıyor:

- Milliyetçi Türkiye...

Ecevit, bir "havan atışı" yapar gibi halkın duygu ve bilinci ile hemen kaynaşıyor. CHP lideri, çevresindekileri aşıp doğrudan doğruya halkın duygu ve bilinciyle bütünleşiyor. Halkın engin bir bilinç denizi gibi dalga dalga kürsülere alanlara ve yollara doğru koşuyor. Ve bu alanlardan, bu yollardan taşıyor...

Bu gücü yenmek hangi Amerikan komisyoncusunun, hangi Başbuğun, hangi motor profesörünün harcıdır acaba?..

Seçim meydanlarından sizlere binlerce aydınlık selam, sevgili okurlar... İşçilerin selamı, köylülerin selamı, devrimci gençlerin ve yiğit Anadolu kadının selamı var sizlere...

(Cumhuriyet, 21 Eylül 1975)

DAĞDAN KESTİM KERESTE...

Yahya Demirel'in mobilya alım satımıyla ilgili yayınlarımızdan dolayı hakkımızda yüzbinlerce lira tutan tazminat davası açıldığını, sizler gibi ben de gazetelerde okudum. Emin olun sevindim. Belki bu yolla Demirel'lerin ayakları mahkemelere alışır da, böylece günün birinde bütün krediler, teşvik tedbirleri, vergi iadeleri bağımsız Türk mahkemeleri önünde tartışılabilir.

Son zamanlarda her nedense, önüne gelen kereste satışıyla ilgilenmeye başladı. Bu keresteleri kaldırırsanız, altlarından altın madeni çıkıyor galiba. Herkes kereste alıp satıyor. Demirel:

Herkesin cebine polis koyamayız, demekte haklıdır. Elimizdeki polis kadroları sınırlıdır. Telefon dinlemek, mektup açıp okumak, adam adam izletmek gibi ülkenin bütünlüğü ile ilgili görevleri bir yana bırakırsak, herkesin cebine birer polis koymak gerçekten çok güçtür.

Bu nedenle herkesin cebine polis değil "teşvik belgesi" konulmaktadır...

Ceplere polis yerleştirmek gerçekten de güçtür. Fakat ceket ceplerine polis, gömlek ceplerine komiser, pantolon ceplerine emniyet amiri mi konulacaktır? Bunun yerine, Başbakanın yeğeninin cebine bir "teşvik belgesi", Ispartalı eski dost Dr. Sadettin Bilgiç'in cebine başka "teşvik belgesi" koyarsanız, memleketin bütünlüğüne daha büyük hizmette bulunmuş olursunuz.

Bu kereste ve mobilya işi oldukça kârlı bir ticaret konusu oldu son yıllarda. Baksanıza, Operatör Doktor Sadettin Bilgiç de mesleği ile uzaktan yakından ilgili olmayan, kereste işine merak sararak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan "teşvik belgesi" alıverdi.

Satış deyince aklıma geldi. Geçenlerde Altan Öymen bu köşeden yazmıştı. Yahya Kemal Demirel'in mobilyaları, Ankara'dan satın alınıyor. Isparta'da incelenerek "ekspertiz raporu" veriliyor. Sonra Karadeniz Ereğlisi limanından Kıbrıs'a, Magosa'ya gönderiliyor. Neden Mersin limanından değil? Neden İzmir limanından değil?.. Pek kimse bilemez bunları...

Ne bileyim ben, belki ailece tanıdıkları için, Demirel'ler, aile doktoruna başvurur gibi, Dr. Bilgiç'e başvurup mobilyalara, böyle "hava değişimi" ve "deniz havası"nın iyi gelip gelmeyeceğini sormuşlardır.

Neden söz ediyorduk? Demirel'lerden

Bilirsiniz, Demirel'lerin adının karıştığı bir kredi konusu vardı. Ziraat Bankası, "Mobilya Kralı" Yahya Kemal Demirel'in babası Hacı Ali Demirel'e usulsüz krediler vermiş ve bankanın bazı yetkilileri bu usulsüzlüklerden sorumlu tutularak, çeşitli disiplin cezalarına çaptırılmışlardı.

Cumhuriyet Gazetesi'ne dava açan Yahya Demirel'in avukatı, bu Ziraat Bankası konusu için bizleri neden mahkemeye vermez acaba?.. Biz bu avukatı yakından tanırız. Avukat dediğin dava açar, dilekçe yazar, dava ile ilgili bütün işleri yürütür. Bu başka bir tür avukat, baksanıza:

- Davalılar mahkum olacaklardır, diyor hiç çekinmeden.

Avukat mısın, yargıç mısın sen? Beyimiz avukatlığı bırakıyor, yargıçlığı da özenip şimdiden davaların sonucunu söylüyor. Hukukla uzaktan yakından ilgili olanlar:

Yalan, iftira ve isnatlarla dolu, meşreplerine uygun... gibi sözlerin Borçlar ve Ceza Yasaları'nın hangi maddelerine girip çıktığını çok iyi bilirler. Bu avukat bilmiyorsa, yakında öğrenir bunu da...

Neyse, sözü uzatmadan Ziraat Bankası işine gelelim yine de: Ziraat Bankası Disiplin Kurulu, 3.11.1972/92 1974/39 sayılı kararında, Hacı Ali Demirel'e usulsüz kredi veren banka memurlarını birer birer cezalandırmıştı. Ziraat Bankası Ankara Yenişehir, Ankara Maltepe ve Isparta şubelerinde yapılan soruşturma sonunda Hacı Ali Demirel'e verilen usulsüzlükler bir bir saptanmaktadır.

Hacı Ali Demirel'e Ziraat Bankası'ndan usulsüz kredi veren memurlardan, bankanın Ankara Yenişehir Şubesi Müdür Yardımcısı Rafet Gürsel, soruşturma devam ederken, 1.7.1972 tarihinde istifa ederek hemen ticarete atılmıştır.

Ne ticareti acaba?.. Kereste ticareti yine...

Onu da anlatalım... Rafet Gürsel "OR-KO Ticaret" adı altında, tıpkı Yahya Demirel ve Dr. Sadettin Bilgiç gibi, "kereste" ticareti ile ilgilenmeye başlamıştır. Adres: Atatürk Bulvarı, Ercan Apartmanı, 70/2-A ve Siteler Demirhendek Caddesi, no.28. Şirketin kuruluş tarihi 18.8.1972, tescil sayısı 24791.

Rafet Gürsel, bir süre sonra kiminle ortaklık kurar bilir misiniz? Kiminle olacak? Hacı Ali Demirel ile...

Adi ortaklık, Hacı Ali Demirel, Rafet Gürsel ve Rafet Gürsel'in halası Firdevs Gürsel arasında kurulmuş olup, Rafet Gürsel'in sermaye payı yüzde 32, Hacı Ali Demirel'in ise yüzde 45'tir. 1928 Çorum doğumlu olan Rafet Gürsel, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni bitirmiş, bankacılığa merak sarmış, bankanın Yenişehir Şubesi'nde Demirel'lere krediler dağıttıktan sonra da, Demirel ailesiyle ortaklık kurmuştur.

Ziraat Bankası kredileriyle Demirel'lerin ne ilgisi vardır... diye merak edenler varsa, buyursunlar öğrensinler.

Başta, onbeş yıl askerlik şubelerinden kaçmayı başaran Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon olmak üzere...

(Cumhuriyet, 23 Eylül 1975)

HANGİSİ DOĞRU?..

Geçenlerde NATO Genel Sekreteri, Senato üçte bir yenileme seçimlerine burnunu sokup, Adalet Partisi'ne oy verilmesini istedikten sonra, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Gerald Ford, Stanford Üniversitesi'nde yaptığı konuşmada:

- Amerika başka ülkelerin iç işlerine karışmaya devam edecek, demiştir. Adamlar hiç çekinmeden, ne yaptıklarını ve ne yapacaklarını kendi dilleriyle açıklamaktadırlar.

Amerikanın başka ülkelerin iç işlerine karışması ne demektir? Hükümet darbesi düzenlemek, Merkezi Haberalma Örgütü CIA aracılığı ile kargaşa ortamı yaratarak bu ülkelerin güvenlik örgütlerine yerleştirdikleri görevliler ve kışkırtıcı ajanlar ile birlikte, bir Amerikancı darbenin koşullarını yaratmak, bundan sonra da faşist yönetimler kurmak, Amerikan dış politikasının vazgeçilmez yöntemleridir.

Amerika, yurtdışına faşizm "ihraç" etmektedir... 1967 yılında, Atina sokaklarını bir gecede işgal eden Albay Papadopulos, CIA ile Yunan Gizli Haberalma Servisi arasında ilişkileri düzenleyen bir CIA ajanıydı. Şili'de Sosyalist Devlet Başkanı Allende'ye karşı kanlı darbe düzenleyen General Pinochet de, eğitimini Amerika'da yapmış bir Pentagon kuklasıydı.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, biri "Washington Uluslararası Polis Akademisi" öteki Panama Kanalı'nda "Anti-Gerilla Okulu" olmak üzere belli başlı iki okuldan, faşist darbeci ve işkenceci sivil ve asker yöneticiler yetiştirilmektedir. Yoksul ülkelerde:

Komünizm tehlikesi... devletin güvenliği... gibi gerekçelerin üzerine basa basa gelen her faşist darbenin arkasında, Amerikan Gizli Haberalma Örgütü CIA'nın parmağını aramak gerekmektedir.

Gelelim Türkiye'ye... Türkiye'de faşist düzen kurmak isteyenlerin hepsi Fatihler'in, Yavuzlar'ın, Kanuniler'in ve Abdulhamidler'in torunları oldukları için ne CIA ile ne de Pentagon generalleriyle hiç ilişki kurmamışlardır. Hemen hemen hepsi de helal süt emmiş, yerli malı "alaturka" faşistlerdir.

Hiç bir Türk CIA ile ilişki kuramaz!..

Türkiye'de bir takım bilinmez kişiler, Amerikancı bir darbe düzenleyeceklerse, bugünlerde gizli çalışmalar yürütüyorlardır. Ama bize ne?.. Biz başka konuya değinelim:

Bugünlerde Türkiye ve Amerika'yı ilgilendiren somut sorun Kıbrıs ve silah ambargosunda düğümlenmektedir. Geçenlerde, 18.9.1975 günü, televizyon 20 haberlerinde Washington muhabiri Nihal Güreş'in bir haberi yayınlandı. Haber şöyleydi:

- Başkan Ford, bu hafta içinde, Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komisyonu'na bir mektup gönderdi. Ford bu mektubunda, ambargonun kaldırılmaması halinde Türkiye'deki üslerin tümüyle kapanabileceği, oysa Batı ittifakının güvenliği bakımından üslerin hayati önem taşıdığı uyarısında bulunmuştur...

Yani demek, Türkiye'deki Amerikan üsleri tümüyle kapanmamıştır... Bizim etkili ve yetkililere bakarsanız, Türkiye'deki bütün Amerikan üsleri, 26 Temmuz 1975 günü tam

anlamıyla Türk yönetimine geçmiştir. Başbakan Demirel'in 2 Ağustos 1975 günü basına verdiği demeçte:

- Bu anlaşma artık hukuken ölmüş bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti topraklarında faaliyetlerine müsaade edilmiş bulunan bütün ortak savunma tesislerinin görev ve faaliyeti durdurulmuştur, denilmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Ford ile Türkiye'de Milliyetçi Cephe'nin Başkanı Demirel'in aynı konuda verdikleri bilgi birbirini tutmamaktadır. Biz Demirel'e mi inanalım, Ford'a mı, yoksa Yalçıntaş'ın televizyonuna mı?..

Ford'a bakarsanız, Türkiye'deki Amerikan üslerinin tümü kapatılmamıştır. Demirel'i dinlerseniz, Türkiye'deki bütün Amerikan "ortak tesisleri" Türkiye'nin tam denetim ve yönetimine geçmiştir. Hangisi doğru acaba?..

Demirel'in doğru söylemek konusunda, yurttaşları kuşkuya düşüren bir çok davranışı vardır. Henüz Adalet Partisi Genel Başkanlığı'na adaylığını koyarken:

- Ben mason değilim... demiş, ancak Ankara'da Bilgi Locası'nın 43 sayılı üyesi olduğu belgeleriyle ortaya konmuştur. 1973 seçimlerinden önce Trabzon'da Milli Selamet Partisi'nin Anayasa Mahkemesi'nce kapatılmasını istemiş, bu konu kendisine bir basın toplantısında hatırlatıldığında:

Böyle bir beyanım yoktur, diyebilmiştir. Acaba yine eski alışkanlıklarını sürdürerek, Amerikan üsleri ve silah ambargosu konularında, Amerika Birleşik Devletleri'ne ayrı bilgi, Türk yetkililerine ve kamuoyuna başka bilgi mi vermektedir?

Başkan Ford:

- Amerika başka ülkelerin içişlerine karışmaya devam edecek, demektedir. Amerika, bundan sonra da Türkiye'nin içişlerine karışmaya devam edecekse, buna Kıbrıs, silah ambargosu ve Amerikan üsleri yol açacaktır.

Fakat görülüyor ki, Türkiye'yi bu denli ilgilendiren konularda kamuoyunda yanlış ve eksik bilgi verilmekte, bir yandan Türk kamuoyu önünde Amerikan üslerinin tümünün yönetiminin Türk yetkililerinin eline geçtiği ileri sürülürken öte yandan, Amerikan üsleri üzerinde pazarlıkları sürüp gitmektedir.

Bilirsiniz Demirel, bir zamanlar da:

- Üs yoktur, tesis vardır, demişti. Üs ve tesis kavramları İngilizce'de "base" sözcüğünden türetilmiştir. "Base" kavramı-

nın sözlükteki karşılığı ise "kaide, temel, esas, ayak, taban" olduğu gibi, "alçak, adi, rezil" anlamlarını da kapsamaktadır. Kavram karışıklığı işte, ne yaparsınız!..

Ne karışık işlermiş bunlar!..

(Cumhuriyet, 25 Eylül 1975)

ESKİ HAMAM, ESKİ TAS

Türkiye'deki Amerikan üslerinin kapatılıp kapatılmadığı, çalışmalarının durdurulup durdurulmadığı konuları üzerinde dururken, Dışişleri Bakanlığı dosyaları arasından bir resmi yazı, gelip masamıza kondu. İçinde bulunduğumuz Eylül ayının 3'ünde, Dışişleri Bakanı yerine Genel Sekreter Büyükelçi Şükrü Elekdağ imzasıyla, Maliye ile Gümrük ve Tekel Bakanlıkları'na gönderilen yazıda, Türkiye'de görevli Amerikan personelinin ayrıcalıklarının eskisi gibi sürüp gitmesi istenmektedir.

Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Şükrü Elekdağ'ı yürekten kutlamak gerekmektedir. Kıbrıs sorunu, silah ambargosu gibi konulardan zaman ayırıp, Amerikalıların arabalarını elverişli olanaklarla alıp satmaları konusuyla ilgilendiği için kendisine "Barış Ödülü" bile verilse yeridir.

Türkiye'de görevli Amerikan personelinin ellerindeki arabaları nasıl satacaklarına ilişkin, Bakanlıklar arasında bir sürü yazışma gelip gitmiş şimdiye kadar. Sonunda, Şükrü Elekdağ, 3.9.1975 gününde "çok acele" kaydıyla, 7205/75/Tuy-4039 sayılı yazıyı ilgili Bakanlıklara göndermiştir.

Amerikan Temsilciler Meclisi'nin Türkiye'ye silah satış ve yardımını durdurduktan yani Türkiye'ye "ambargo" koyduktan sonra, Gümrük ve Tekel Bakanlığı bir gümrük tebliği çıkartarak, gümrük resmi alınmadan Türkiye'ye sokulan eşyanın yurt içinde satılamayacağını, başkalarına devredilemeyeceğini ve bağışlanamayacağını belirtmiş, bu konudaki kuralları da saptamıştır.

Gümrük Tebliği, 4 Ağustos 1975 tarihlidir. Bu tebliğde, Amerikan Birleşik Devletleri makamları tarafından Türkiye'ye ithal ve buradan ihraç olunacak askeri malzeme, teçhizat, ikaz maddeleri ve eşyanın giriş ve çıkış işlemleri ile ilkeler belir-

lenmektedir. Belirlenen bu ilkelere göre, giriş çıkış işlemlerinde, Türk yasalarına ve 6375 sayılı yasa ile onaylayan 19 Haziran 1954 tarihli "Kuzey Atlantik Andlaşmasında Taraf Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne Dair Sözleşme"nin uygulanacağı açıklanmaktadır.

Gümrük Tebliği'nin 3'üncü maddesinde, Türkiye'deki Amerikan personelinin "makul miktarda" yiyecek, ikmal maddeleri ve öteki eşyayı gümrük resmi vermeksizin ithal edebilecekleri belirtilmektedir. Örneğin içki ve sigara gibi maddelerde "makul miktar"ın saptanması için Amerikan yetkilileri Dışişleri Bakanlığı kanalıyla ihtiyaçlarını gümrük makamlarına bildireceklerdir.

Gümrük Tebliği'nin 3'üncü maddesinde, 6427 sayılı yasa ile onaylanan "Kuzey Atlantik Andlaşması'na Taraf Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne Dair Sözleşme"nin uygulanmasını düzenleyen 23 Haziran 1954 tarihli anlaşmanın yürürlükten kaldırılmasıyla bazı sorunların ortaya çıktığı anlatılmakta ve bu hukuksal durum karşısında "ortak tesis" dışında kalan "satış mağazaları" açılmasına izin verilmeyeceği belirtilmektedir. Yine karşımıza "ortak tesis" çıktı görüyorsunuz... Milliyetçi Cephe'nin Başkomutanı, Amerikan Morrison Şirketi'nin Türkiye eski temsilcisi, Süleyman Demirel 23 Temmuz 1975 gününden sonra, Türkiye'deki bütün Amerikan üslerindeki yönetim ve denetim yetkisinin Türk makamlarının eline geçtiğini resmi yolla açıklamış ve 2 Ağustos 1975 günü basına verdiği demeçte de:

Türkiye Cumhuriyeti topraklarında faaliyetlerine müsaade edilmiş bulunan bütün ortak savunma tesislerinin görev ve faaliyeti durdurulmuştur, demiştir. Gümrük Tebliği'nde ise, Amerikan üslerindeki mağazalar, kantinler ve subay klüplerinin yeni durumları düzenlenmektedir.

Yani "ortak tesis" adı verdikleri Amerikan üslerinde, Amerikan personelinin, yine de eskisi gibi yaşamaya devam edecekleri düşünülerek, sadece bazı kayıtlamalar getirilmektedir.

Faaliyetleri durdurulan Amerikan üslerindeki Amerikalılar acaba şimdi ne yapmaktadırlar? Bu soruyu:

Sakız çiğniyorlar, diye cevaplandırmak mümkün olmadığına göre, üsler sorunu konusunda kamuoyunun yeterli ölçüde aydınlatıldığı söylenebilir mi?..

Gümrük Tebliği'nde "ortak tesis" adı verilen "üs"lerdeki "faaliyetin" devam ettiği açıkça kabul edilmekte ve bu konuda yeni düzenlemeler yapılmaktadır.

Evet devam edelim. Gümrük Tebliği'nin 3'üncü maddesinin "I-i" bendinde gümrük resmi ödenmeksizin Türkiye'ye sokulan taşıt araçlarının, Türkiye'de başkalarına satılamayacağı, devredilemeyeceği ve bağışlanamayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Dışişleri Bakanlığı, Amerikalıların bu güncel ve önemli sorunu üzerinde durarak, Türkiye'deki Amerikan personelinin birbirlerine araba satışı ve devri konularında karşılaştıkları güçlükleri çözebilmek için şu öneride bulunmuştur. Şükrü Elekdağ imzasıyla çeşitli bakanlılara gönderilen yazının bir bölümünü aynen aktarıyorum:

- 6427 sayılı Kanunla tasdik edilen NATO Kuvvetler Statüsü Sözleşmesi'nin tatbikatına müteallik anlaşmadan ABD'nin yararlanmasına son verildiğine, bununla beraber geçici statüdeki hükümler baki kalmak şartıyla, 6375 sayılı Kanunla tasdik olunan NATO Kuvvetler Statüsü Sözleşmesi'nin uygulanmasına devam olunduğuna göre, münhasıran anılan sözleşmenin kapsamına giren ve muafiyetten yararlanan şahıslar arasında vuku bulacak eşya ve otomobil satışlarını gümrük, mali ve kambiyo mevzuatımız yönünden bir engel yoksa eskisi gibi muameleye tabi tutmanın, ABD personeline ülkemizdeki ikametleri sırasında lüzumsuz rahatsızlıklar verilmemesi yolundaki anlayışımıza uygun düşeceği mütalaa olunmaktadır...

Amerikalılar, Türk devletinin elini kolunu bağlarcasına silah ambargosu koymakta, bizim Dışişleri Bakanlığı ise işi gücü bırakıp Türkiye'deki Amerikalıların birbirleriyle araba satışlarında "rahatsız olmamalarını" düşünerek, çalışmalar yapılmaktadır.

"Milliyetçi görüş" bu mu dersiniz?..

(Cumhuriyet, 27 Eylül 1975)

BESLEME...

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, 23 Eylül 1975 salı günü iş adamları ve sanayicilerle yaptığı özel toplantıda:

– İçinizde kredi isteyip de alamadım diyen kimse çıkmaz. Sizin beslediğiniz basın hergün bize saldırır. Küfreder. Siz onları yine de ilanlarla beslersiniz... demiştir.

Ergenekon son günlerde Demirel ailesini arslanlar gibi savunmaktadır. Önce "bazı gazeteciler" adını verdiği sağ basının çağrıldığı yarı kapalı bir basın toplantısı düzenledi sonra da, 10 Eylül 1975 tarihli bir küçük "broşür" çıkartarak, şimdiye dek yaptığı açıklamaları yayınladı.

Basıldığı matbaa bile belirtilmeyen ve bazı çevrelere kucak dolusu dağıtılan bu broşürün 14'üncü sayfasının 9'uncu satırında:

– Ayrıca ilave edeyim ki, firmaların sahipleri arasında Şellefyan adında bir kişi bulunmamaktadır... denilmektedir. Bern Ticaret Ataşesi Tarık Celal Güven'in Ticaret Bakanlığı Müfettişlerine yolladığı "1541 D. 611 G" sayılı ve 18.8.1975 günlü yazıda ise aynen:

– Tarih ve sayısı yukarıda kayıtlı yazınızda Etablissement Mopar firmasına ait olarak verilen Chatoau dü sec 18 Laussanne adresinde ve (021 / 298645) telefon numarasında, Lozan ticaret rehberinde Arden Şellefyan isimli bir kimse görülmektedir.

Demirel ailesini korumak için, bu resmi yazıları bile görmezlikten gelmektedir Bay Ergenekon...

Maliye Bakanı Ergenekon'u yalanlayan bu resmi belgede imzası bulunan Bern Ticaret Ataşesi Tarık Celal Güven ile Ticaret Ataşeleri Ayhan Yaman ve Güneş Üçer, Adalet Partili Ticaret Bakanı tarafından hemen görevlerinden alınmışlardır.

Bu ne şiddet bu ne celal efendiler?!..

Devletin namuslu bir müsteşarı mobilya yolsuzluğunun üzerine gider, işinden olur, üstelik kapısı dinamitlenir, evi kurşunlanır. Devletin yurt dışındaki namuslu memurları, yolsuzluğu ortaya çıkarttıkları için görevlerinden alınır.

Buna adıyla sanıyla "suçluların telaşı" denir, başka ne ad bulalım?

Bu Yılmaz Ergenekon, tam Demirel'e göre Maliye Bakanı'dır. Türk kamuoyu kendisini ilk kez, Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı'yken tanıdı. Ergenekon, Demirel ailesinin sahibi bulunduğu "Terakki Kollektif Şirketi"ne, 18.11.1968 tarihinde 39 sayı ile "teşvik belgesi" ver-

miş, ayrıca Hacı Ali Demirel'in ünlü Yükseliş Koleji'ne yatırım indirimi sağlayarak, Demirel ailesinin zenginliğine unutulmaz katkılarda bulunmuştur.

Aynı Yılmaz Ergenekon, bir büyük iş adamımıza, İngiltere'de açacağı gazoz fabrikası için oldukça yüklü olanaklar ve krediler sağladıktan sonra Devlet Planlama Teşkilatı'ndaki görevinden ayrılarak, kendilerine olanaklar sağladığı özel şirketin hizmetine bol ücretle geçivermişti.

Böylece hizmetleri unutulmamıştır...

Ankara Hukuk Fakültesinde Medeni Hukuk öğretim üyesi olan Ergenekon'un ekonomi ve maliye ilmine ilgisi, kaymakamlık yaptığı günlere mi rastlamaktadır, bunu pek bilemiyoruz amma, memleket kalkınmasıyla bu denli yakından ilgilendiğinden, bir akşamüstü, herhangi bir askerlik şubesine gitmeyi unutmuş ve tam on beş yıl "bakaya" olarak, askerlik görevinden kaçmayı başarmıştır.

On beş yıl özürsüz olarak askerlik görevinden kaçmak, askeri ceza yasasında yaptırıma bağlanan suçlardandır. Her nedense hiç bir askeri savcı Bay Ergenekon'un peşine düşmemiş ve Maliye Bakanı'nın asker kaçaklığı suçu çeşitli af yasaları ile affedilmiştir.

Sonunda bir "çürük raporu" alarak askerlikten paçasını kurtarmıştır Maliye Bakanımız.

Hani şaka bir yana, insanın Ergenekon'a:

– Sen üçbuçuk aylık kısa yedek subaylık döneminden yararlanarak askerliğini yap... diyeceği geliyor amma, adam ne yapsın; bir dakika bile maliye bakanlığını bıraksa, hür teşebbüs çöker, memlekette başka bir rejim kurulur. Ve Yahya Demirel'in yaptırdığı mobilyalar Viyana kapılarına kadar dayanamaz.

Medeni Hukuk Doçenti Ergenekon, bir ara, Ankara Hukuk Fakültesine yeniden öğretim üyesi olmak amacıyla başvurduysa da, profesörler kurulu, kendisinin üstün yeteneklerini sezemediği için, olumsuz oy kullandı ve Ergenekon da kendisini bu darbeyle özel teşebbüs koltuklarında buluverdi.

Geliş o geliş...

Şimdi bu Yılmaz Ergenekon, özel teşebbüsü baskı altında tutarak, ilerici ve namuslu basının ilanlarını kestirmeye çalışmaktadır. Bunun için kullandığı kelimeye bakın:

– Beslediğiniz basın...

"Besleme basın" diye, üç dört günlük muhabirken, birden bire memleketin milyonerleri arasına katılıp, Ergenekon'un konuşmalarını çarşaf çarşaf basan türedi gazete sahiplerine denir.

Mobilya ticareti ile ilgili belgeleri yayınlayan gazete sahipleri, yazı işleri müdürleri ve yazarları, Yılmaz Ergenekon gibi kişilikleri ve geçmişleri olmadığı için övünç duymaktadırlar.

(Cumhuriyet, 29 Eylül 1975)

VE HATTA MAOİST"

İstanbul Sıkıyönetim eski komutanı anlı-şanlı Türün Paşa, en sonunda baklayı ağzından çıkardı. Şu söylediklerine bakın allahaşkına:

– Bizim 12 Mart döneminde uyguladığımız politika halkın desteğini kazanma politikası olmuştur. Yaptıklarımızı halka dayanarak yaptık. Bunda da Mao'dan esinlendim...

"Kontr-gerilla paşası" işi iyice azıtmış görüyorsunuz, Mao'dan esinlenmiş ve böylece eyleme geçmiş:

– Mao'nun "balığı değil, suyu kazanın" düşüncesiyle hareket ettim. Balığı, yani anarşisti tek yakalamaktansa, suyu yani anarşistin ortamını içinde yaşanmaz hale getirmeyi düşündüm ve uyguladım.

Paşaya gel paşaya...

Paşa hazretleri balığa ve suya düşkün olduğu için Marmara yolcu gemisinin bazı Maocular tarafından batırıldığını ileri sürerek, işçileri ve öğrencileri işkence masalarından geçirtmiş ve uydurma suçlar yaratarak, insanların hayatını zindan etmeye çalışmıştır. Bu olayın bütün sanıkları beraat edince de:

– Ben bunların suçsuz olduklarına inanmıyorum... diyecek kadar da işin ucunu kaçırıvermişti.

Kontr-gerillacı, özel teşebbüsçü, milliyetçi, mukaddesatçı ve hatta Maocu paşamız, bu aklıyla bin yıl yaşasa, bizim gibi yazar-çizer takımına eğlence de çıkacak demektir. Kendisini bir yerde görürsek:

Bu aklın hepsi sizin mi? diye sormamız gerekir. Fakat bizler, Gazeteciler Sendikası gibi Türün'e ısmarlanacak acı kahveye

sahip olmadığımızdan bu tür sorular sorma zevkinden de hiç yararlanamayacağız, herhalde.

Türün paşanın burnundan kıl aldırmadığı günlerde, ikide bir:

– Marksist, Leninist ve hatta Maoistler... diye başlayan bildirilerini anımsayanlar, bugün İstanbul sokaklarında" devletin manevi şahsiyeti" gibi dolaşmaya özenen bu Mao yöntemleri uygulayıcısı paşanın, Mao'dan örnek aldığını okuyunca:

– Adamın aklından zoru mu var? diye düşünmesinler hiç. Türün geçenlerde de:

– CHP adaylığı için bana niye teklifte bulunmazlar bilmem... deyivermemiş miydi?

Türün'e bakın Türün'e...

Ve hatta Maoist olmuş, da kimsenin haberi olmamış.

İşkence yaparken Mao'dan esinlenmiş de, acaba Umumî Mağazaları Yönetim Kuruluna girerken Lin Piayo'ya mı özenmiş bu kontrgerilla paşası?

Yarın, öbürgün, bir de aniden:

– Fırtına I harekatını yönetirken, Kuzey Vietnamlı general Giap gibi davrandım diyebilir.

Bizler için tam hazine bu Türün...

Senatoya girip bir de kürsüye çıksa, siz o zaman seyredin eğlenceyi. Hani bir de anılarını yazarsa, Türk edebiyatı da, Harp tarihi de unutulmaz belgeler kazanır birdenbire.

Bakarsınız yarın Lenin'i taklit ettiğini, Marks'ı uyguladığı, Engels'in "Aile ve Mülkiyetin Kökeni"ne ilişkin görüşlerini öteden beri savunduğunu, Castro ile eylem birliği içinde olduğunu, Che Guevara ile aynı görüşleri paylaştığını, General Gonçalves ile aynı kanıda olduğunu açıklayıverir.

12 Mart operasyonları sırasında aranıp aranıp da bulunamayan Mao'cu gizli örgütün "büyük şefi Türün" paşa olmasın sakın?

Türk kamuoyu ilk kez Mao'dan esinlendiğini açıklayan bir paşaya tanık olmaktadır.

Hayırdır inşallah...

İstanbul'da sokaklarda, caddelerde ve duvarlarda Türün için yazılanları okuyunca:

– Adama bu kadar da işkence yapılmaz... diye kendi kendime acıdım paşaya.

Son olaylar Türün hazretlerinin sinirlerini iyice bozmuş olacak, ilerlemiş yaşında belki hepimizi kalbimizden vuracak bir hastalığa yakalanabilir bu gidişle... Paşanın dinlenmeye ihtiyacı var. Yoksa Mao'dan esinlendiğini açıkladığı gibi, yarın Marksçı, Leninci olduğunu da ağızından kaçırıverir.

Yok mu koskoca İstanbul'da bir tam teşekküllü hastane?.

(Cumhuriyet, 1 Ekim 1975)

KREDİ ARANIYOR...

Bir memleketin "hür teşebbüs" yoluyla kalkınabilmesi için sermaye birikimi gereklidir. Demirel ailesi, memleketimizde taş üzerine taş koyabilmek için, gece gündüz çalışmakta ve sermaye birikiminin nasıl oluşacağını gözler önüne sermektedir.

Son günlerde açıklandığı gibi, Demirel ailesinin ortak olduğu şirketlere şimdiye kadar tam 84 milyon 744 bin 34 lira kredi verilmiştir. Mobilya ihracatı dolayısıyla, alınan 20 milyonu da hesaba katarsanız, Isparta güllerinin nasıl renk açtığını hemen anlarsınız.

İşte sizlere örnek iş adamları...

Başta Süleyman Demirel olmak üzere, Hacı Ali Demirel, Yahya Kemal Demirel ve Şevket Demirel, nasıl zengin olduklarını nasıl kredi aldıklarını, nasıl mobilya sattıklarını yazmış olsalar, sanırız ki, bundan bütün memleket yararlanır ve başka ülkelerin adamları da bu kalkınma yöntemlerini benimser.

Bu konuda radyo-televizyon konuşması hazırlanmalıdır...

Demireller birer birer televizyon ekranına ve radyo mikrofonuna çıkıp, "hür teşebbüs" yoluyla memlekete yaptıkları hizmeti, kimseden korkmadan ve çekinmeden anlatırsa, bütün kamuoyu, örneğin mobilya ihracatı yoluyla, nasıl Avrupa'da yüzümüzün ağardığını da öğrenmiş olur.

Bu konuşmalar özelikle, şu içinde bulunduğumuz ramazan ayında "iftar" saatinden sonra yapılmış olsa, bütün müslüman vatandaşlarımız oruç ağızlarıyla helal paranın nasıl kazanıldığını da öğrenmiş olurlardı.

Neyse, bir dahaki sefer...

Memleketimizde bütün bankaların görevi, Demireller'e kredi vermektir. Demireller'in kazanç düzenine karşı çıkmak rejim düşmanlığı demektir. Leninistlik, anarşistlik demektir. Memleketi bölmek, devletimizi yıkmak demektir,

Bunun içindir ki, on beş yıl askerlik şubelerinden kaçmasını beceren ve bu süre içinde Ankara Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Kürsüsü ve Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanlığındaki masasında bulunup bir türlü askerlik görevine götürülemeyen "bakaya" Yılmaz Ergenekon, bugün Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı odasından, Yahya Demirel'in "umumi vekilliğine" özenip, gazetelere tekzipler göndererek de önüne geleni komünistlikle suçlamaktadır.

Bankalar neden sizlere kredi vermez de, Demireller'e avuç avuç dağıtır?... Bunun gerekçesi son günlerde, Demirel'in ağızıyla kamuoyuna açıklanmıştır. Bankalar kredi verecekleri zaman "soy-sop" incelemesi yapmakta ve herhalde muhtarlardan "hüsnühal" kağıdı da aldıktan sonra:

– Alın soyunuza, sopunuza yetecek kadar kredi, güle güle kullanın... demektedirler.

Memleketimiz, hiç şüpheniz olmasın, nurlu ufuklara bu soy sop kredileri ile ulaşacaktır. Ankara'dan satın alınıp Isparta'da incelenip, Karadeniz Ereğlisi limanından ihraç edildikten sonra Magosa'ya gönderilen mobilyalar kalkınma hızımızı artıracak, fert başına düşen ulusal geliri yükseltecektir.

Görüyorsunuz ki Yahya Demirel, Kıbrıs'a çıkarma yapılmadan önce "Mobilya Barış Harekâtı" düzenleyerek, yavru vatanın mobilyasız kalmamasını da sağlamış ve böylece Londra ve Zürih anlaşmalarından sonra Kıbrıs'a en büyük katkıyı yapmıştır.

Vatan Demireller'e minnettardır...

Ancak, bu 84 milyonluk kredilere, teşvik tedbirlerine ve vergi iadelerine rağmen, Demirel ailesi gazetemize ve bizlere dava açarak, sermaye birikimlerine katkıda bulunmamızı istemektedirler.

Biz bu kadar parayı nerden bulalım?

Demirel'lere 84 milyon kredi veren bankalardan kredi mi istesek?! Dr. Saadettin Bilgiç gibi, kurulmamış şirketler için "teşvik belgesi" mi alsak, yurt dışına mobilya ihraç edip, vergi iadesi adı altında milyonlara el mi koysak?...

Yoksa Amerikan Morrison Şirketi'nin, Türkiye komisyonculuğu mu yapsak?

Demireller'e 84 milyon kredi, 20 milyon vergi iadesi az gelmiş galiba. Şimdi de bizden para istiyorlar.

Ne yapsak, ne etsek acaba?

Babamızın, bizleri "parasız yatılı" okuttuktan sonra, elma bahçelerinden toplayıp verdiği ikibuçuk milyon lira yok ki, bir çırpıda ödeyelim parayı?

Nereden bulacağız bu parayı, nereden?..

(Cumhuriyet, 3 Ekim 1975)

KORUTÜRK'E ARZEDİYORUZ...

Demirel ailesine son dört yıl içinde verilen krediler tam tamına 84.744.034 lira tutmaktadır. Garanti Bankasından 1.179.000, Emlak Kredi Banka'sından 375.000, Vakıflar Bankası'ndan 5.200.000, Türk Ticaret Bankası'ndan 7.650.856, Öğretmenler Bankası'ndan 500.000, Pamuk Bank'tan 1.000.000, Türkiye İş Bankası'ndan 11.705.000, Türkiye Halk Bankası'ndan 200.000, Yapı ve Kredi Bankası'ndan 3.526.378, Ziraat Bankası'ndan 24.500.000, Akbank'tan 2.907.000, Türkiye Sanayi Bankası'ndan 26.000.000, lira alınmış ve Demirel ailesi, böylece "soy-sop" kredileriyle zengin edilmiştir.

Ziraat Bankası Disiplin Kurulu, 3.11.1972/92 dosya, 1974/39 karar sayılı kararında, Hacı Ali Demirel'e verilen kredilerde usulsüzlük saptayarak, banka memurlarını cezalandırmıştır. Ankara 8'nci Asliye Ceza Mahkemesi'nin 12.10.1972 gün ve 972/621 sayılı kararıyla, Hacı Ali Demirel'e kredi veren banka memurları çeşitli cezalara çarptırılmışlardır.

Bu memurlardan birinin adı Rafet Gürsel'dir...

Rafet Gürsel, Ziraat Bankası Ankara Yenişehir Şubesi Müdür Muavini'yken, bu işlerin ortaya çıkması üzerine istifa etmiş ve Hacı Ali Demirel ile iş ortaklığı kurmuştur. Bu banka müdür muavininin "Orka Ticaret" olarak adlandırılan şirketi, merkezi Isparta'da bulunan Demirel'lerin "Orman Ürünleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi"nin, yonga levha, kaplama ve kereste ticaretini yapmaktadır.

Demirel ailesine yasa dışı krediler sağlamaktan sorumlu tutulan bir banka müdür muavininin, görevinden ayrılarak, kredi verdiği iş adamlarının şirketlerine ortak olması, herhalde, üzerinde durulacak konulardan biridir

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez, bir başbakanın kardeşine bu kadar cömertçe devlet olanakları sağlanmaktadır. İşin acı yanı şudur ki, her türlü resmi belgeyle kanıtlanan bu ilişkilere rağmen, devlet bütün yetkili ve etkilileriyle susmaktadır.

Önümüzdeki günlerde, bütün namuslu basının ve parlamenterlerin ilk görevleri, Demirel ailesinin mal varlığını bütün ayrıntılarıyla ortaya çıkartmak olmalıdır. Çünkü başbakanın çevresinde böylesine söylentiler dolaşır, resmi belgeler, ticari senetler, teşvik belgeleri ve krediler, başbakanlık koltuğu üzerinden uçup uçup giderse, demokrasinin de, çok partili düzenin de saygınlığı, onarılmaz biçimde yaralanmış olur.

Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel'in, yurt dışına sattığı mobilyaların öykülerini hep birlikte izledik. Bu olay, Batılı herhangi bir ülkede olsaydı, ne başbakan, ne de yeğeni, uzun süre sokaklara bile çıkamazdı. Fakat herhalde, başbakan:

– Yollar yürümekle aşınmaz... diyerek özetlediği siyasal yaşam kuralını şimdilik bu işte uygulamakta ve herkesi şaşırtacak pişkinlik içinde, suçu başkalarının üzerine atmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Maliye Bakanlığı koltuğunda oturan on beş yıllık asker kaçağı "bakaya" Yılmaz Ergenekon, bütün işini gücünü bırakmakta, bir yandan namuslu basının ilanlarını kesmeye çalışırken, öte yandan da Demirel ailesinin "umumi vekili" gibi, sağa sola, usulsüz tekzipler yollamaktadır

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan bugüne kadar, böylesine koşullar içine hiç düşürülmemiştir...

Demirel ailesiyle ilgili krediler acaba hiç araştırılmayacak mıdır? Mobilya yolsuzluğu ile ilgili olarak gazete sütunlarında çarşaf çarşaf yayınlanan belgeler, hiç bir devlet yetkilisini harekete geçirmeyecek midir?

Anladık, Demirel'in dokunulmazlığı var.

Acaba aynı dokunulmazlık zırhı, yirmi altı yaşında iş adamı Yahya Demirel'i de korumakta mıdır? Bizim, Cumhuriyet Gazetesi sütunlarında yayınladığımız belgeler, Ticaret Bakanlığı dosyalarından alınmıştır. Bu dosyalardaki belgeler, Adalet Par-

tili Ticaret Bakanını bile, mobilya ihracatını durdurmaya yöneltmiştir. İddialarımızın bir teki yalan olsa, Ticaret Bakanı mobilya ihracatını durdurabilir miydi acaba?

Başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere bütün yetkilileri göreve çağırıyoruz. Bu memlekette savcılar yok mudur? Neden susulmaktadır bunca belgeye karşı?

Mobilya yolsuzluğunu ortaya çıkartan Ticaret Bakanlığı eski Müsteşarı Şeref Durugönül'ün Diyarbakır'a sürülme kararnamesi şu anda Çankaya'da Sayın Cumhurbaşkanının masasının üstünde onay beklemektedir.

Acaba Sayın Korutürk, bunca belgeye rağmen, bu kararnameyi imzalayacak mıdır?

Dileğimiz şudur:

Cumhurbaşkanı, yürütme organının başıdır. Sayın Korutürk bu kararnameyi imzalamazsa mobilya ihracatçısı Yahya Demirel meydanı boş bulmadığını da görecektir.

Acaba Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakan ile "haftalık olağan görüşme"sini yaparken, Demirel'e başta banka kredileri olmak üzere, bu mobilya yolsuzluğunu da soramaz mı?

Sayın Cumhurbaşkanı bu kararnameyi imzalamadan önce, Ticaret Bakanlığı eski Müsteşarı Şeref Durugönül ile de görüşse, "protokol kuralları" altüst mü olur acaba?

Çankaya'dan bu konuda ses bekliyoruz!..

(Cumhuriyet, 4 Ekim 1975)

GÖZALTINDA MI TUTULUYORUZ?

Amerikan Temsilciler Meclisi'nin silah ambargosu konusunda almış bulunduğu son karar, Milliyetçi Cephe karargahında sevinçle karşılandı. Türkiye'nin parasını peşin olarak ödediği silahların satımını, akıl almaz koşullara bağlayan Temsilciler Meclisi kararını, vicdanlarına ve ulusal onurlarına sindirmiş olanlar:

Bu büyük bir başarıdır, diye meydanlarda kabadayılık gösterilerine bile girişmişlerdir.

Peşin parayla satın aldığımız silahları, Kıbrıs'ta meydana gelebilecek bir savaş için kullanamayacağız, ayrıca iki ayda bir Türk hükümetinin sözünü tutup tutmadığını anlayabilmek için, Başkan Ford, Kongre üyelerine bilgi verecekmiş.

Bununla da bitmiyor, gözaltı işlemi... Başkan Ford, Türkiye'de ekilen haşhaşın, Amerika'ya satılıp satılmadığını araştırarak, Kongre üyelerine bu konuda da bilgi verecekmiş bu koşullar yerine getirilirse, Türkiye parasını peşin olarak ödediği silahları teslim alacak, ancak bu silahlardan bir teki Kıbrıs'ta görünürse, ambargo aynı biçimde yeniden yürürlüğe sokulacakmış.

Sözü uzatmadan, hemen Türk Ceza Yasası'nın 125. maddesini aktarayım sizlere, Bakın Ceza Yasası bu konuda ne diyor.

"Devlet topaklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hakimiyeti altına koymağa veya devletin istiklalini tenkise veya birliği bozmağa veya devletin hakimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmağa matuf bir fiili işleyen kimse ölüm cezası ile cezalandırılır..."

Yasa maddesinde "veya" diye başlayan suç çeşitlerini tek tek inceleyiniz. Türkiye'yi yıllarca yönetmiş olanların eylemlerini bu satırın içinde göreceksiniz:

- Devletin topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin hakimiyeti altına sokmak.. biçiminde tanımlanan suç, acaba içlerine hiç bir Türk asker ve sivil yöneticinin giremediği üsleri Amerikalıların emrine verirken işlenmedi mi?..

"Ortak savunma tesisi", "dünya barışı", "milli güvenlik" gibi bin bir türlü gerekçenin yaldızlarını şöyle bir kaldırırsanız, işte bu yalın gerçek çıkmaktadır ortaya. Kimin egemenliğine verilmişti bu vatan toprakları?..

Gün geçtikçe Türkiye'nin Pentagon generallerince, hangi "stratejik" ve hangi "jeopolitik" açılardan değerlendirildiği, Türkiye'nin toprağı ve insanı ile nasıl harcanmaya hazırlandığı bir bir ortaya çıkmaktadır.

Demokrat Parti döneminde imzalanan ikili anlaşmalardan, yabancı uzmanlarca hazırlanan maden ve petrol yasalarına, buradan, son günlerde, Türkiye'ye silah satmak için tutulan ihtilalci eskilerine kadar uzanan bir çemberde, Türkiye'nin yakın geçmişini okumak anlamak ve yorumlamak mümkündür.

"Devlet topraklarının bir kısmı" Ceza Yasası'nın 125'inci maddesinde yazıldığı gibi, "yabancı bir devletin hakimiyeti altına" konulmuş ve bu ilişkileri eleştirenler:

- Komünizm tehlikesi... Vatanın bütünlüğü... Dünya ve bölge barışı... Milli Güvenlik... gibi ürkütücü gerçeklerle susturulmak istenmiştir.

Türk Ceza Yasası'nın 125'inci maddesinde, devlet topraklarını yabancı bir devletin egemenliği altına koyanların eylemi tanımlandıktan sonra:

Devlet istiklalini tenkis edenler... Ölüm cezasıyla cezalandırılır, denilmektedir.

"İstiklali tenkis etmek" ne anlama gelmektedir?

"Tenkis" sözcüğü eksiltmek ve azalmak anlamına gelmektedir. Yani, devletin bağımsızlığını zedeleyecek eylemlerde bulunmak, bu bağımsızlığı azaltıcı ilişkilere girmek ya da bu ilişkileri sürdürmek, Türk Ceza Yasası'nın 125'inci maddesine giren en ağır suçlardan biridir.

Peşin parasıyla aldığı silahları özgür iradesiyle kullanamayan bir devletin bağımsızlığından söz edilebilir mi? Sözüne güvenilmeyen ve tıpkı, "emniyet-i umumiye nezareti altındaki" sabıkalılar gibi, bütün eylemleri bir başka devletin gözetiminde bulunan bir devletin bağımsızlığı ne anlama gelmektedir?

Bu, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığına karşı işlenmiş bir suç değil de, nedir acaba?

Küçük bir memurun görevini savsaklaması suçtur. Yetkililer hemen kovuşturma açarlar. Eğer, bağdaş kurduğunuz devlet koltuklarında, bir yandan birader ve yeğen zengin eder, öte yandan devletin bağımsızlığını ayaklar altına aldırırsanız, kimse kılınıza bile dokunmaz. Sizi yıkmak için verildiği söylenen "muhtıranın" üzerine biner, yeniden iktidara gelirsiniz, kimse ses çıkaramaz.

Helsinki ve Lima'dan sonra, Amerikan Temsilciler Meclisi'nin kararıyla övünenleri, hangi mahkemenin sanık sandalyesine oturtmak gerekir acaba?...

(Cumhuriyet, 6 Ekim 1975)

HAYALİ SERMAYE T.A.Ş.

Elimizde yeni bir dosya var Dosyadaki bilgileri birer birer okuyorum. Bu dosyada, "hayali sermaye" oyunlarını görüyoruz. "Hayali mobilya" yanında bir de, "hayali sermaye" kavramı çıkıyor ortaya böylece.

"Hayali sermaye" Demirel kardeşlerin sahibi bulunduğu "Orma-Orman Mamülleri İntegre Sanayii ve Ticaret Anonım Şirketi" ile ilgilidir Ziraat Bankası Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 15.3.1972 gün ve 10420 sayılı kararının dördüncü sayfasını açıp okuyorum:

– Orma-Orman Ürünleri İntegre Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketinin, kuruluş ve sermaye tezyidi işlemleri sırasında para olarak bankamıza tevdi edilmesi gereken sermaye payı hakkında Ticaret Bakanlığı'na gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu, böylece mezkûr şirketin kuruluş ve sermaye tezyidi işlemlerinin kanun ve mevzuata aykırı şekilde tekemmülüne sebebiyet verdiği anlaşılmıştır

İmza: Teftiş Kurulu Başkanı Cemal Baki...

Aynı konuyla ilgili 10.3.1972-2 sayılı soruşturma raporunun kapağını da kaldırıyorum. Bu rapor, tam on ay süren uzun araştırmalardan sonra tamamlanmış ve Teftiş Kurulu Başkanlığı'na sunulmuştur. Raporu hazırlayan müfettişin adı Ertaş Aktürk'tür Buyurun rapordan bir parça:

– Orma şirketinin kuruluş ve sermaye tezyidi işlemleri sırasında, Isparta Şubesi'nce Ticaret Bakanlığı'na hitaben 26.12.1969 ve 27.6.1970 tarihli mektupların yazılmış olduğu, bu mektupların birincisinde Şirket sermayesinin 1/4'nü teşkil eden 125.000 liranın şirket kurucuları tarafından bankaya bloke edilmiş bulunduğunun" ve ikincisinin de Şirket sermayesinin 500.000 liradan, 20.000.000 liraya çıkarılması dolayısıyla, artan sermayenin % 25'ini teşkil eden 4.875.000 liranın Bakanlık adına bloke edilmiş olduğunun" belirtilmiş olmasına rağmen, bu işlemler sırasında şirketten nakdi hiçbir tahsilât yapılmamış olduğu...

Böyle gidiyor rapor...

Yani, Türk Ticaret Yasası'nın 285'inci maddesinde, bir anonim şirkette, para olarak taahhüt edilmiş sermaye paylarının

dörtte birinin ödenmiş olması temel koşulken, bu kural, Demireller'in şirketinde geçerli sayılmamış ve bir takım bankacılık oyunlarıyla şirket kurulmuş ve sermayesi 20 milyona çıkarılmıştır.

Türk Ticaret Yasasının 288'inci maddesine göre, Demirel'lerin bu parayı, Merkez Bankası ya da Ziraat Bankası'na yatırmış olmaları gerekmekteydi amma, kim dinler yasayı? Şirket "hayali sermaye" ile kurulmuştur birkez...

Bunlar hep rastlantı mıdır?

Ziraat Bankasından Demireller'e yasa dışı krediler açılır. Özel Yükseliş Kolejinde çalışanların sigorta primleri ödenmediği için 2.639.760.29 lira borç çıkarılır. Bu işlem, Sosyal Sigortalar Kurumu Çankaya Şubesi'nce, 24 Ekim 1972 gün ve 105949 sayılı yazı ile bildirilir... Ankara 8'inci Asliye Ceza Mahkemesi, 12.10.1972 gün 972/29 esas 1972/621 sayı ile Demirel ailesine yasa dışı kredi veren memurları cezalandırılır. Ziraat Bankası Disiplin Kurulu 3.12.1974 gün ve 80 sayılı toplantıyla aynı memurlara disiplin cezası verir. Maliye Bakanlığı, 14 Mart 1973 gün ve 16809 sayılı yargı ile, Ankara Cumhuriyet Savcılığı'na, Çankaya Vergi Dairesi mükellefi Ali Demirel'in 1968 ve 1969 yıllarını kapsayan vergi cezaları olduğunu açıkça yazar. 12 Mart 1974 tarihinde 14947 sayılı yazı, Hacı Ali Demirel'in vergi borcu ve cezalarının tutarını bildirir... Ankara'dan alınıp, Isparta'da "ekspertiz raporu" verildikten sonra, Antalya, Mersin, ve İzmir limanlarından değil, her nedense, Karadeniz Ereğlisi limanından Kıbrıs'a ihraç edilen mobilya takımları ile ilgili olarak, belgeler bir karpuz sergisi gibi gözler önüne serilir ve bu dosyaya elkoyan Ticaret Bakanlığı Müsteşarı görevinden alınıp, Diyarbakır'a atanır. Arkasından mobilya ihracatı ile ilgili yazışmaları gerçeğe uygun biçimde yürüten yurt dışında ne kadar görevli varsa, birer birer yerlerinden alınıp, uzak ülkelere sürülür. Ticaret Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı Şehbender Ergin, durup dururken, görevinden alınıverir. Ve gazetelerde, Demirel ailesine açılan 84 milyon liralık kredinin belgeleri birer birer açıklanır. Son olarak, Demirellerin hayali sermaye ile kurdukları şirketler de ortaya çıkarılır...

Görüyorsunuz, özellikle, şu son birkaç aydır, işi gücü bıraktık, Demirel ailesinin kazancı, soy-sop kredileri, mobilya sa-

tışı, hayali şirketler ve hayali sermaye ile kurulmuş şirketlerin peşinden koşuyoruz. Yazdığımız her satır da, devletin resmi belgelerine dayanıyor. Bütün bunlara karşı verebildikleri tek cevap önceleri:

– Kahrolsun komünistler... Son bağımsız Müslüman Türk devleti... İdeolojik maksatlar... gibi ipe sapa gelmez sözlerdi.

Sonra, biraz açıldılar...

Ticaret Bakanı Halil Başol, aylarca sustuktan sonra, gazetelere bir açıklama göndererek mobilya yolsuzluğu ile ilgili haberleri yalanlamaya cesaret edebildi. Bakan beyefendinin kendileri, mobilya dosyasını gördükten sonra, ihracatın durdurulmasını emretmiş, aradan geçen süre içinde, Ticaret Bakanlığı Müsteşarı, Teftiş Kurulu Başkanı ve yurt dışında, bu konuyla ilgili ataşeler değiştirildikten sonra, lütfen ağızlarını açabilmişlerdi.

Müsteşar Durugönül neden görevinden alındı? Teftiş Kurulu Başkanı Şehbender Ergin neden ve hangi tarihte başka göreve atandı? Yurt dışındaki ataşeler hangi gerekçelerle başka ülkelere sürüldü?

Oldu olacak, buyurun, bu "hayali sermaye şirketi"ni de yalanlayın da, belgeleri birer birer yüzlerinize fırlatalım, olmaz mı?

"Hayali sermaye" ile şirket kuracaksın, sonra da "hayali firmalar" aracılığı ile mobilya satacaksın

Çok partili düzenimiz, Demireller'in elinde, "Hayali Küçük Ali"nin Hayali Karagöz perdesine benzedi ama, yok ki bir hesap soran...

(Cumhuriyet, 10 Ekim 1975)

ISPARTALI SADRAZAMLAR

Seçimle ilgili yasalar gereğince, bu gün sizlere güncel konuları kapsayan siyasal yorumlar yapamıyoruz. Önümüzdeki yolsuzluk dosyalarını da bugün için isterseniz bir yana bırakıp, havadan, sudan, sağdan, soldan, tarihten ve coğrafyadan söz edelim.

Bazı insanlar, siyasal olaylar karşısında nikah memuru tarafsızlığı içinde bulunmayı uygun görürler. Hiçbir işe uzaktan yakından da karışmazlar Bunlar için.

Suya sabuna dokunmaz... derler. Türkçe'mize yerleşmiş çok güzel bir kavramdır bu. Bir ozanımız da, bu atasözünü şöyle yanıtlamış:

- Suya dokunmazmış / Sabuna dokunmazmış / pise bak...

Suya sabuna dokunmayanlar, aşırı sağa ve aşırı sola da karşı olduklarını, ikide bir her yerde söylemekten de geri kalmazlar Bunlar kendilerinin bulundukları noktayı merkez olarak saptayıp, bu noktadan ayrılan herkesi aşırı solculuk ya da sağcılıkla suçlarlar. Bunlar da "aşırı ortacı"dır, bilirsiniz...

Ekonomik konular yazılıp söylenmeden yazarlık yapmak, hem çok kolay hem de çok güçmüş bir bakıma. Kolaymış: çünkü, yazılan yazılar için ne yüzbinlerce lira tutan davalar, ne savcı iddianameleri, ne kelepçeler, ne de hücreler söz konusu değilmiş. Güçmüş: Çünkü, her Allah'ın günü, Sultan II. Beyazıt'ın fıstıklı irmik helvasını nasıl kaşıkladığını, Göksu'daki alemleri, çocukluklarında Fatih yokuşunda oynadıkları kaydırak oyunlarını ve Ramazan sohbetlerini ısıtıp ısıtıp, okuyucunun önüne getirmek, oldukça hüner isteyen bir işmiş doğrusu.

Canım, bugün biz de Osmanlı tarihinden söz edelim şöyle..

Efendim, Osmanlı padişahları, gerçi, adil sultanlarmış amma, istediklerinin boyunlarını bir emirle vuruverirlermiş.

Vurun boynunu, dendi mi, Sadrazam da olsan, vezir de, beylerbeyi de, şehzade de olsan boynun vurulur gidermiş. Düşünün ki, koskoca Osmanlı İmparatorluğu'nun sadrazamısınız, yani başbakansınız; Padişah istedi mi, hemen boğazınız kesiliveriyor.

Oysa şimdi herhangi bir ülkede, bir başbakanın yargılanabilmesi için binbir türlü yoldan geçmek gerekiyor. Önce, parlamentoda çoğunluk bulunacak ve dokunulmazlık kaldırılacak, sonra bir yüce divana gelecek. Orada yargılama aylarca sürecek.

Demokrasinin nimetleri bunlar...

Çandarlı Halil Paşa, Fatih Sultan Mehmet'in sadrazamıydı. Fakat padişah tarafından öldürtüldü. Gedik Ahmet Paşa, Fatih Sultan Mehmet'in veziriazamıydı. Fatih'in oğlu II. Beyazıt tarafından boynu vuruldu. Sadrazam Koca Mustafa Paşa, Keman-

keş Kara Mustafa Paşa, Tarhuncu Ahmet Paşa da çeşitli padişahlar tarafından boynu vurularak öldürülenlerdendir. Görüyorsunuz, Osmanlı padişahlarına sadrazam olmanın hiçbir güvencesi yokmuş...

Padişahlar tarafından boyunları vurulan sadrazamların öyküleri gerçekten çok ilginçtir. Bunlardan bazıları da rüşvet almaktan ötürü öldürülmüşlerdir. Padişah III. Mehmet'in sadrazamı Hadım Hasan Paşa, Yemişçi Hasan Paşa ve III. Osman'ın sadrazamı Silahdar Bıyıklı Ali Paşa da, aldıkları rüşvet nedeniyle birer birer boyunları vurulmuştur

Demokratik hukuk devletinin yürürlükte olduğu herhangi bir ülkede, başbakan hakkında türlü söylentiler de olsa kolay mı öyle hemen boynunu vurma?

Osmanlı tarihinde Ispartalı üç sadrazam vardır. Bilirsiniz belki: Bunlardan birincisi "Halit Hamid Paşa"dır. 1736 yılında Isparta ilimizde doğan Halit Hamid Paşa, bazı yolsuzluklar yapıp haksız kazanç sağladığı gerekçesiyle, 1785 yılında 49 yaşındayken boynu vurularak öldürülmüştür.

Osmanlı tarihinin ikinci Ispartalı sadrazamı "Seyit Hacı Ali Paşa"ydı. 1752 yılında Isparta'da doğan Seyit Hacı Ali Paşa, Allah'tan ve peygamberden utanmadan kendisine ve yakınlarına devlet kesesinden kazanç sağladığı için, padişah emriyle boynu vurdurulmuştur.

Ispartalı üçüncü sadrazam, iki hemşerisi gibi, aynı suçla boynu vurularak öldürülmüştür. 1820 yılında Isparta'da doğan Hüseyin Avni Paşa, elli altı yaşında Osmanlı İmparatorluğu'nda sadrazamken, görevini kötüye kullanıp devlet malına göz diktiği için, padişah tarafından boynu vurularak öldürülmüştür.

Isparta'dan çık, devletin başına geç, padişahın veziri, vezir-i azamı ol, ondan sonra da kendine ve yakınlarına haksız kazanç sağlamaktan ötürü boynun vurulsun!..

Ne derseniz bu üç Ispartalı sadrazamın öyküsüne? Bütün Ispartalı sadrazamlar, devlet malına el atarak kendilerine ve yakınlarına haksız kazanç sağladıkları için boyunları vurularak, öldürülmüş. Hem rastlantıya bakın siz: Hepsi de Ispartalı, hepside yolsuzluk yapmış. Hepsinin de boynu vurulmuş.

Neyse... Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir. Siz kime oy verdiniz bugün?..

(Cumhuriyet, 12 Ekim 1975)

SOL OYLAR ARTIYOR...

Seçim konusunda uzun uzadıya değerlendirmeler yapmadan ben size sonucu söyleyeyim: Ülkede sol oyların sayısı artmıştır. CHP, gerek oy oranı gerekse sandalye sayısını çoğaltmış ve tek başına hükümet kurma olasılığını şimdiden belirlemiştir.

AP kendi açısından bir ölçüde kazançlı çıkmıştır. Demirel'in Milliyetçi Cephe çadırlarını kurarken tasarladığı gelişme gerçekleşmiş ve AP, iktidar olma olanaklarından da yararlanarak oy oranını artırmıştır. Ancak, oy oranındaki bu artış, 1973 genel seçimlerine göredir. AP, Senato üçte bir yenileme seçimlerinden önce sahibi bulunduğu sandalyelerin dörtte birini kaybetmiştir. CHP ise, Senatodaki sandalye sayısını seçim öncesine göre üç katına çıkarmıştır.

Türkiye'de sol, yasadışı baskılara, acımasız işkencelere ve en aşağılık türünden iftiralara rağmen günden güne gelişerek, artık iktidar kapılarına dayanmıştır. CHP, ilk genel seçimde tek başına iktidar olmanın yolunu, 12 Ekim gecesi ak oylarla aydınlatmıştır.

Ülkemizde iktidar olmakla ile hükümet kurmak, birbirlerinden ayrı kavramlardır. 1973 seçimlerinden sonra CHP, MSP, gerçi bir arada bir hükümet kurdular, ancak ne ekonomik ne de sosyolojik anlamda iktidar olmadılar. Çünkü ekonominin can damarı, o günkü sağcı muhalefeti destekleyen sosyal güçlerin elindeydi.

CHP kısa hükümet döneminde, sırtındaki MSP kamburu ile ne parti tüzüğünde öngörülen ilkeleri gönlünce gerçekleştirebildi, ne de ekonominin köprü başlarındaki egemenlikleri kırabildi. CHP'nin kendi programını uygulayabilmesi için, tek başına iktidara gelmesi, biçimsel olarak kurduğu hükümeti, özüyle de iktidar yapması gerekmektedir. Hükümeti iktidar yapabilmek için sosyolojik anlamda, halkın etki ve gücünün de arttırılması, CHP'nin tek başına iktidara gelecek çoğunluğu kazanmasıyla mümkündür.

Bu ne ölçüde gerçekleştirilebilir? Bunu zaman belirleyecektir. Şimdilik görülebilen gerçek, sol olayların etkili ve sağlıklı biçimde artmasıdır. AP, 1969 seçimlerinde yüzde 46 oranında

oy almış ve Millet Meclisi'nde 256 sandalye kazanmıştır. Bu satırların yazıldığı saatlerde önümüze gelen sonuçlardan, CHP'nin, bu oy sayısıyla tek başına iktidar olacağı açık seçik biçimde vurgulanmıştır.

Sağ oylarda bir artış olmamıştır. Sağ oylar, ülke çapında gerilemektedir. AP, DP'nin bir kısım oylarını almış, yani 1961, 1965 ve 1969'da AP için kullanılan oyların bir kısmını yeniden kazanmıştır. CHP'nin kazandığı her oy, sağ partilerin tabanından gelmektedir.

Sol oylar artmıştır. Bu, Edirne'den Ardahan'a kadar, her ilde, her ilçede ve her köyde, vurgunculuğa, hırsızlara, hazine soyan şehir eşkıyalarına karşı tepkilerin büyümesi demektir.

Sol oylar artmıştır. Bu, parti toplantılarının taşlı sopalı saldırganlarca eskisi gibi kolayca basılamayacağı, gençlere uluorta kurşun sıkılamayacağı, Erenköy işkence evlerinde Faik Türün gibilerin saltanat kuramayacağı demektir.

Sol olaylar atmıştır: Bu, komünizm edebiyatı ile önüne geleni karalayıp, sonra da "teşvik tedbiri" alarak parti değiştirenlerin, sokaklarda kasıla kasıla dolaşamayacakları demektir.

Çünkü her ilde, her ilçede, her köyde ve bürokrasinin her kesiminde halkın iktidarını özleyen, yüzbinlerin ve milyonların bulunduğu, işte bu oylarla, bu seçim sandıklarıyla, alanları, caddeleri ve yolları dolduran bu yığınlarla kanıtlanmıştır.

Cezaevi, kurşun, kelepçe, idam sehpası, taşlı sopalı saldırılar, ülkede gürbüz bir çocuk gibi günden güne büyüyen, günden güne gelişen solu geriletmiyor, güçlendiriyor, görüyorsunuz.

Sol, seçim sandıklarında bahar çiçekleri gibi filizleniyor, büyüyor, bugün yüzde kırk altı, yarın yüzde elli, öbürgün yüzde elli beş, böyle gidiyor, böyle gidecek artık. Belli oldu bu şimdiden...

Düşünün ki, bu ülkede üç dört yıl önce Amerikan emperyalizmine karşı çıkmak, halk iktidarından söz etmek, düşünce özgürlüğünü savunmak en ağır suçlardı. Bugün artık sol, özgürlüğün geniş topraklarında... Bunların korkularını bir gübre gibi kullanarak gelişiyor büyüyor, sandıklara sığmıyor.

Bu seçim, sol iktidarın bir kilometre taşıdır. Bundan sonra sağın olaylarını değil, türlü çeşitli oyunlarını göreceğiz...

(Cumhuriyet, 14 Ekim 1975)

OLASILIKLAR ZİNCİRİ

Seçim sonuçları üzerindeki değerlendirmeler bir gerçeği iyiden iyiye kanıtlanmıştır: Sol, sağlıklı biçimde gelişirken, sağ oylar bu oranda gerilemektedir. Sağ partilerin tümünün oylarında yüzde ona yakın bir azalma olmuş, buna karşın sol oylar, bu orana yakın ölçüde artmıştır. Adalet Partisi'nin oy artışı, bir sağ partinin cebinden çıkan oyların bir başka sağ partide toplanması demektir. Sağ partililerin oyları dönmüştür.

Temel sorun da şimdilik budur...

Sağcı partilerin donan ve bundan sonra da çözülüp azalan oylarının, ülkede yeni siyasal bunalımlara yol açacağını söylemek falcılık sayılmamalıdır. Demirel, Milliyetçi Cephe iktidarını kurarak, Bozbeyli'nin DP'sini bölmüş, Erbakan'ın MSP'sini iyice sarsmış ve Türkeş'in komandolarını düzenin çirkin saldırganları olarak ileri sürüp Feyzioğlu'nun koçunu, da kıratın midesine indirerek sağ partiler içinde AP'yi güçlendirmiştir.

Ancak sağ oylar gerilemiş, sol oylar artmıştır. Bu gelişim, egemen çevreler için hiç de iç açıcı değildir. Sağın gerilemesi ve solun gelişmesi, birtakım çevreleri demokrasi dışı çözümler aramaya yöneltebilir. 12 Mart'ın tadını damaklarında duyan bazı etkili ve yetkililer, tuttukları köprü başlarında, "memleketi için düştüğü uçurumdan kurtarmak" ve "komünizmi önlemek" gibi alışılagelen gerekçeleri kullanarak, bir darbe yolunu deneyebilir.

Komşumuz Yunanistan'da 1967 darbesi, iktidara değil, muhalefete karşı yapılmıştır. Muhalefetteki "Merkez Birliği Partisi" ülkede sol birikime sahip çıkıp iktidara tırmanırken Albay Papadopulos'un tankları bir gecede Yunanistan'ı işgal etmiş ve Yunan solunu, cezaevlerine ve işkenceevlerine kapatmıştır.

1973 seçimlerinden sonra MSP ile hükümet kuran CHP, ülkemizde özgürlükçü bir yönetimin kapılarını aralarken, Kıbrıs çıkartmasını izleyen günlerde "yumuşak inişle" iktidardan uzaklaştırılmış ve yerine bugünkü dört başlı MC iktidarı kurulmuştur. Bu iktidarın, izlediği dış politikayla dünyada tek başına kaldığı ve Birleşmiş Milletler'de, kendisi dışında bir oy bile alamadığı ortaya çıkmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri, Uzakdoğu'dan çekildikten sonra bütün ağırlığı ile Ortadoğu'ya yüklenerek Arap-İsrail savaşı-

na bir kalın düğüm atmıştır Şimdilik Amerika için tek sorun Kıbrıs uyuşmazlığının bir çözüme bağlanmasıdır. Kıbrıs sorununun bir çözüme bağlanabilmesi için, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kıbrıs'ın bir kısım topraklarından çekilmesi gerekmektedir

Amerika şimdi Türkiye'de bu kararı verecek bir hükümet aramaktadır. Demirel bu kararı verdiği gün iktidardan tepe taklak gideceğini bilmektedir Böyle bir karar uluslararası her sorunu, "mehter marşı" coşkusu içinde çözmeye çalışan koalisyonun tesbihli ve sakallı kesiminde benimsenmeyecektir Gerek MSP gerekse MHP, bundan sonra Demirel yönetimi için ayak bağıdır.

Uluslararası güçler de, Kıbrıs ile ilgili kararın, iki büyük partiden oluşan bir hükümet tarafından alınmasını uygun görebilirler. Eğer, Kıbrıs konusunda verilecek ödün, Ecevit ve Demirel'in ortak imzalarını taşıyacak olursa, her iki büyük partinin birbirlerine söyleyecek sözleri de olmayacaktır. Küçük partilerin erimekte olduğunu gösteren son seçim sonuçları da, bu kararın alınmasında ayrıca önemli bir etken olabilir.

Ortaya iki olasılık çıkmaktadır: Ya CHP-AP ortaklığı kurarak Kıbrıs sorununu uluslararası güçlerin istediği biçimde çözmek, ya da "uluslararası komünizm" gerekçesini kullanarak sağcı bir darbe düzenlemek...

CHP'nin böyle bir ortaklığa yanaşması, pek akıllıca bir bir tutum sayılmaz. Sayın Ecevit'in bu olasılıkları ve uluslararası oyunları bizlerden daha iyi değerlendirdiği şüphesizdir. Böyle bir ortaklık, Türkiye'de sağlıklı biçimde gelişen solun bu gelişimini durduracak ve sol birikimi başkaca yöntemler aramaya da zorlayacaktır.

Türkiye'de sağcı bir darbe düzenlemek artık eskisi kadar kolay değildir. Faik Türün, üç-beş yıl önce tir-tir titrettiğini sandığı İstanbul sokaklarından, "Cellad Türün" yazılarını okuyarak seçim sandığına gitti. İstanbul halkı, bilinçli oylarıyla "kontrgerilla paşası"na gereken dersi verdi. Bu bir göstergedir...

Yunanistan'da, solcu muhalefete karşı darbe düzenleyenler, bugün cezaevi ranzalarında yatmaktadır. Faşist albayların emrinde işkence yapan "kontrgerilla" yöneticileri ise birer birer kulaklarından tutulup, Atina Askeri Mahkemesi'nin önüne çıkarılmıştır.

Düşüncelerin baskı yöntemleriyle önlenemeyeceğine en canlı ve yakın örnek Portekiz'de verilmektedir. Lizbon dersleri, bazı demirbaş politikacıları ve Faik Türün türlerini uyandıracak kadar taze ve yakındır. Faşizm kutusundan hangi sürprizli renklerin çıktığı, Lizbon'da görüldüğü gibi. hiç şüphesiz. Ankara'dan da ayırd edilmektedir.

Türkiye'de tek güvenceli yol, özgürlükçü demokrasinin bütün koşullarıyla kurulmasıyla aydınlanacaktır. Bunun için de, MC iktidarını hükümete hapsederek, bu partileri kendi çelişkilerinin zincirleriyle bağlamak, CHP için izlenecek tek sağlam yöntemdir.

Bundan sonraki oyunları hep birlikte izleyelim. Yakında ilginç olaylara tanık olacağız çünkü.

(Cumhuriyet, 16 Ekim 1975)

ÖĞRETMENLERE SEVGİLERLE...

Elimizde Milli Eğitim Bakanlığı dosyaları arasında bulunan bazı ilginç belgeler var. Bu belgelerden, Türkiye'de devrimci öğretmenler üzerinde yoğunlaştırılan baskıların niteliklerini anlamak da kolaylaşmaktadır. Bu belgelerden bazılarını inceleyelim birlikte.

Önümüzdeki ilk belge, 21.8.1975 tarihli "Millet Meclisi Özel" başlıklı kâğıda "Nazım Baş" adı yazılmış. İçel bağımsız milletvekili şöyle diyor.

– Eğitim Müdürlüğüne solcu olan, Hacı Dalkıran yerine, kazada çok sevilen, Musa Baş'ın tayinini rica ederim...

Nazım Baş, DP'den parlamentoya girdikten sonra, partisiyle ters düşerek Milliyetçi Cephe iktidarını destekleyerek adından çok söz ettiren "milliyetçi-toplumcu" bir milletvekilidir. DP'ye göre Nazım Baş, DP'den çıkarılmıştır ve bağımsız milletvekilidir. Oysa, üç-dört gün önce, Nazım Baş'ın Demokratik Parti milletvekili olarak, DP'nin MHP ile birleşmesi gerektiği yolunda bir demecini okumuştuk.

Musa Baş, Nazım Baş'ın nesi olur, onu şimdilik bilemiyoruz...

Dosyamızdan bir belge daha çekelim?.

Tokat Ülkü-Bir Şubesi Başkanı Selahattin İçer 25.8.1975 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığına yazdığı bir ihbar mektubunda Tokat Halk Eğitim Merkezi Başkanı Ahmet Koç'un, CHP'li olduğunu ileri sürerek, görevinden alınmasını istemektedir. Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'e bir kolaylık olması için bu ihbar mektubunun tarih ve sayısını verelim: Özel Kalem Müdürlüğü 1 Eylül 1975 gün ve 5504.

Başbakan Demirel'e mektup yazan bir başkasının bu mektubunu birlikte okuyalım. Sındırgı. Camicedit Mahallesi No: 51'de oturan Cemal Uruk, Başbakan Demirel'e şunları yazmış:

– Halen Balıkesir ili, Bigadiç ilçesi Kargın köyü ilkokulu müdürüyüm. Önce sizin izninizle ve Adalet Partisinin yolunda olup, gerekli çabalarımızı vermekteyiz. Yeter ki Allah size sağlık versin. Bütün dileğimiz budur Cemal Uruk, her ne kadar, bütün dileğinin, Allahtan Süleyman Demirel'e sağlık vermesi olduğunu söylemekte ise de başka dilekleri de olduğunu hemen açıklayıvermektedir. Okuyalım mektubu:

– Sındırgı AP camiasının ilgisizliği nedeniyle şimdiye kadar yapmış olduğum tayin isteklerimin daima solcu müfettişler ve Milli Eğitim Müdürleri tarafından geri çevrildiğine şahit oluyorum. Halen açık ve münhal bulunan Sındırgı Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü beş solcu öğretmene karşı, milliyetçi ve Adalet Partili olarak adaylığımı koymuş ve müracaat etmiş bulunmaktayım...

Başbakanlığa yollanmış bu mektup, Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü tarafından, 5.9.1975 gün ve 9707 sayı ile Milli Eğitim Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğüne yollanmış ve sonucun kendilerine bildirilmesi istenmiştir.

Sonuç ne olmuş, ben de merak ediyorum doğrusu...

Milli Eğitim Bakanlığına yollanan şu ihbar mektubu da çok ilginç. Önce ihbarcıların ad ve soyadlarına bakın: Hayrettin Yıkıcı, Zülküf Demirel, Hafız Cicioğlu.

Yani, hem "yıkıcı" hem "Demirel" hem de "hafız" tam Milliyetçi Cephe gibi ihbar kadrosu...

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğünde 18 Eylül 1975 gün ve 5629 sayı ile kayıtlı bulunan bu ihbar mektubunu da birlikte okuyalım.

CHP-MSP ortak hükümetinin kurulmasından bu yana Erzurum Halk Eğitim Merkezi Başkanı olarak tayin olunan M. Sait Durmuşoğlu Halk Eğitim Merkezini alet ederek aşırı ve zararlı faaliyetlerde bulunmaktadır. Ayrıca Erzurum Emniyet Müdürlüğüne yaptığınız müracaat üzerine dairede yapılan aramada aşırı sol eserler ele geçmiştir. Her akşam memleketçe tanınan sol anarşistlerle, Halk Eğitim Merkezinde toplantıları gece geç saatlere kadar sürdürmektedir. Bu toplantıların varlığı milliyetçiler tarafından bilinmekte, toplantılar da takip edilmektedir Böyle bir kimsenin Erzurum gibi, milliyetçi ve mukaddesatçı bir yerde kalması ciddi müessif olaylara sebep olacaktır

Bir de Milliyetçi Hareket Partisi Söğüt İlçe Başkanlığından Milli Eğitim Bakanına gönderilen mektubu okuyalım:

Bizler büyük Osmanlı İmparatorluğunun beşiği Söğüt ilçesinin sakinleriyiz. İlçemizde üç yıldan beri görevli bulunan Muzaffer Tuğyan, görevine layık olduğu şekilde eğilmemekte, politikanın içinde bulunan TÖB-DER'in sanki bir militanıymış gibi faaliyet göstermektedir. CHP İlçe Başkanıyla kırk yıllık dost pozlarına bürünmekte ve Milliyetçi Cephe hükümetinin olduğunu, sağda, solda yaymaktadır. Türk milletine düşman bu şahsın ve ideolojisinin çevremizde tahribat yapmak üzere faaliyete geçtiği bugünlerde durumun nazikliğini gözönüne alarak, sizlere duyurmayı bir görev bildik.

İmza, MHP İlçe Başkanı Ahmet Kayaalap, Tuzaklı köyünden Mehmet İpekçi, Özel Kalem kaydı: 15 Eylül 1975 gün ve 5505.

AP, Antalya ili Serik ilçesi yöneticilerinin bir ihbar mektubu var. İmzalar: AP Gençlik Kolu Başkanı Mehmet İs, İl Genel Meclis Üyesi Ünal Yılmaz, Belediye Meclisi Üyesi Erol Coşkun, Gençlik Kolu Sekreteri Bazak Gönül, Muhasip Üye Mustafa İngeç, Gençlik Kolu Üyesi Ali Kaya, Vahap Güzelcan, Hacı Etli, İlçe Kurulu Üyesi Zeki Karakaya, Antbirlik memuru Süleyman Türker.

Adalet Partisine gönül vermiş bu gereğinden fazla saygıdeğer yurttaşlarımız da, Serik Tekeli İlkokulu Öğretmeni Yaşar Sönmez hakkında uzun uzadıya bir ihbar mektubu yazdıktan sonra:

– Gereğine eğileceğinizi ve milliyetçi arkadaşlarımızı bu solcular karşısında ezdirmeyeceğinize emin olarak, bekliyoruz...

demektedirler. Bu ihbar mektubu Demirel'e "Sayın Genel Başkanımız" diye yazılmış.

Elimizde bir başka belge daha var...

Van Kız Öğretmen Lisesinde açılan kursa katılan 54 öğretmenin adlarının karşısında "Milliyetçi" "solcu", "Kürtçü solcu" "Militan solcu" gibi açıklamalar bulunuyor. Listenin altında el yazısıyla:

– Ahmet Güleç, 12 No'lu Türkçe kursu öğretim üyesi, Hatay Kırıkhan Ortaokulu Türkçe Öğretmeni, 13 yıllık öğretmen, 10 yıllık idareci... Bakanlık müfettişliğinde veya Hatay Kırıkhan Temel Eğitim ve Yatılı Bölge Müd... gibi dilekler okunuyor Demek oluyor ki, Ahmet Güleç, bu görevlere atanmasını istiyor.

Şimdilik bu kadar...

Türkiye'de "örgütlü ihbar şebekesi" nasıl çalışıyor, nasıl etkili oluyor görüyorsunuz. Şimdi soyadı "Erdem" olan Milli Eğitim Bakanının erdemine seslenerek soruyorum:

– Bu ihbar mektuplarını gördünüz mü? Gördüyseniz ne gibi işlemler yaptınız? Ve siz partilerden gelen ihbar mektuplarına göre mi kararnameler imzalayıp, öğretmenleri ilden ile, ilçeden ilçeye, köyden köye sürüyorsunuz?

(Cumhuriyet, 19 Ekim 1975)

SAĞ VE "SELAMET"

Seçim üzerine yazılan değerlendirmeler, ilginç yorumlarla süslenmektedir. Demirel ve AP yanlısı basın İstanbul ilini hesap dışı tutarak yaptıkları toplama çıkarma işleminden sonra:

Milliyetçiler güçlendi... Seçimi AP kazandı... İktidar yolu açıldı... gibi yorumlar yapmaktadırlar.

Türkiye'nin en büyük kentinde verilen olayları görmezlikten gelerek hesap yapmak, hangi mühendisin hesap cetvelinden çıkar, bunu bilemeyiz amma, seçim sonuçları ortadadır. Sağda oyların tümünde azalma olmuş, sol oylar sağlıklı biçimde artmıştır AP'nin oy artışı, sağ partilerin kendi içlerindeki çekişmenin sonucudur. DP oyları, bir ölçüde AP'ye kaymıştır. AP'nin tek başarısı budur...

Demirel, "operasyon"u bir bakıma akıllıca yürütmüştür DP'nin parçalanmasını planlamış ve bu taktiğini adım adım uygulamıştır. AP'nin tek başına iktidara gelebilmesi, ancak DP oylarının tümüyle alınmasına ve bundan sonra MSP'nin çözülüp dağılmasına bağlıdır. Planın ikinci halkası MSP üzerinde dönecektir...

MSP ülkede dinsel sağı oluşturmaktadır Türkiye'de demokrasi yaşayacaksa bazı yurttaşların bu nitelikte ve özde bir partiye oy vereceklerini de kabul etmek gerekmektedir. MSP'nin bir kısım yurttaşları sürükleyen bir birikimi olduğu bilinerek değerlendirmelerin buna göre yapılması, yanılgı payını da azaltacaktır.

MSP olgusunu kabul ederken, bu Parti'nin ve yöneticilerin "ilerici" olduğunu ortaya atmak, bazı seçkin aydınlarımızın pek hoşlandığı düşünce jimnastiğidir. MSP gerici bir örgüttür Düşünce yasaklarına karşı takındığı tavır ile de, gerici olduğu oranda çağdışıdır. Oysa MSP'nin gelişmesi ancak, sınırsız düşünce ortamında mümkün olabilir. MSP'nin motor profesöründen lideri ve yönetici kadrosu bunu göremeyecek kadar da miyoptur.

12 Mart 1971 tarihinden sonra, Atatürkçülük maskesiyle ortaya çıkan "asker-sivil" yöneticiler:

Aşırı sağ ve aşırı sola karşıyız, diyerek solun tümünü ezmeye çalışırken, "sağ" diye sadece Milli Nizam Partisi'nin kapatılmasını yeterli görmüşler, başta Ülkü Ocakları olmak üzere sağın her türlü saldırgan örgütleriyle de, bazı askeri savcılar aracılığı ile açık işbirliğine girmişlerdir.

Milli Nizam Partisini kapattıran 12 Mart yöneticilerinin baş destekçileri kimlerdi? Kimler olacak... Bugün "sağcılık", "milliyetçilik" gibi bayraklarla seçim alanlarında dolaşanlardır. Milli Nizam Partisi kapatılırken, bu sağcı ve milliyetçi partilerden hiçbiri, Erbakan ve arkadaşlarına destek olmamış, üstelik Erim ve Erimgillere arka çıkmıştır.

MSP, Milli Nizam Partisi yerine kurulmuştur.

1973 seçimlerinden, önce Demirel, 29 Eylül 1973 günü Trabzon'da, binlerce yurttaşın önünde, MSP'yi şöyle eleştiriyordu.

Evvela, Anayasadışı partilerin temelli kapatılmasına dair Anayasa hükmünün uygulanmasında, kapatılan partilerin mu-

vazaa yoluyla kurulmasını önleyici hükümlerin takviyesi gerekmektedir. Ayrıca kapatılma davalarının açılması ve yürütülmelerinde çabukluğu sağlayıcı hükümlerin takviyesi gerekmektedir...

Demirel, bu konuşmasıyla, açıkça MSP'nin kapatılmasını istemekte ve bunun için Cumhuriyet Başsavcısı'na göz kırptığı gibi, bazı Anayasa değişiklikleri yapılmasını önermektedir.

Milliyetçi Cephe Hükümeti'nin kurulduğu günlerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Demirel'e bu konuşması hatırlatılmış ve:

- Böyle bir beyanım yoktur... karşılığı alınmıştır. Bu yanıt üzerine aramızda, bazı gazeteci arkadaşların yadırgadığı sert bir tartışma da geçmiştir.

Sanırız ki, MSP'nin kapatılması planları, akıllardan büsbütün çıkarılmış değildir. Ancak, bunun için elverişli siyasal ortam aranmaktadır. Yeniden, aşırı sağa ve sola karşıyız biçiminde gerekçelerle yönetime egemen olmayı düşünen bazı yetkili ve etkililer, hiç kuşkusuz MSP'yi kapatmayı tasarlamaktadırlar.

Böylece, hem MSP oylarının büyük bir kesimi AP'de toplanır, hem de bazı etkili ve yetkililer de ülkenin bağımsızlığında hiç akıllarına getirmedikleri Atatürkçülüğü, MSP'yi kapatmakla kanıtlama olanağı bulabilirler.

Yeter ki, böylesine bir olağanüstü ortam yaratılsın...

Bakalım Demirel, MSP'yi nasıl yenecek?

NOT:

1- Ispartalı sadrazamlardan Kemankeş Ali Paşa, 1624 yılında rüşvetçiliği ve yalancılığı nedeniyle boynu vurularak öldürülmüştür. Şeyhülislam Zekeriyazade Yahya Efendi'nin "Kemankeş Ali Paşa'ya", "terk-i rüşvet babında tacizde" bulunduğu için görevinden alındığı, "Naima Tarihi"nin ikinci cildinin 262 ve 263'üncü sayfalarında yazılıdır. Bu Ispartalı sadrazamın rüşvet aldığı, İsmail Hakkı Danişmend'in "İzahlı Osmanlı Kronolojisi"nin 5'inci cildinin 32 ve 33'üncü sayfalarında da yer almıştır.

2- Halil Hamid Paşa'nın, görevi sırasında rüşvet aldığı "Hakikat-ul Vüzera"da yazılmıştır. Türk Meşhurları Ansiklopedisi'nde İbrahim Alaettin Gövsa, bu bilgiyi aktarmaktadır. (s. 164)

3- Hüseyin Avni Paşa'nın da muhteris ve müstebit olduğu, yine İbrahim Alaettin Gövsa tarafından yazılmaktadır, Mehmet Kemal İnal'ın "Osmanlı Devrinde Son Sadrazamlar" adlı kitabının ikinci basımının 500. sayfasında Hüseyin Avni Paşa'nın, "maliyenin izrarına ve büsbütün izmihlaline yol açtığı" için padişahca azledildiği belirtilmektedir. Hüseyin Avni Paşa'nın Üsküdar'da yaptırdığı yalıya da padişahca el konulmuştur. Aynı tarihçinin bildirdiğine göre, Hüseyin Avni Paşa, kızının düğününde sınırsız para harcadığı için de halkın diline düşmüştür.

4- Demirel'in Ispartalı sadrazamlar yazımızı neden yalanlamak istediğini bir türlü anlayamadık. Acaba, Hüseyin Avni Paşa'nın devlet maliyesine zarar verdiğini yazdığımız için, şimdi tekzipçi Yılmaz Ergenekon da bizi yalanlayacak mıdır' Demirel'in tarihe tuttuğu ışıktan yararlandık. Ara sıra yine bekleriz...

(Cumhuriyet, 22 Ekim 1975)

EĞRİ OTURUP DOĞRU KONUŞMAK

Seçim yorgunluğu geçtikten sonra, partiler iç bünyelerine dönerek bazı değerlendirmeler yaparlar. Bu değerlendirmelerden sonra, gelecek seçimlere yönelik bazı öneriler konuşulur, birtakım ilkeler saptanır. Bu değerlendirmeler özellikle CHP için son derece önemlidir.

Türkiye'de demokrasinin gelişimi, CHP'nin tek başına iktidara gelmesine bağlıdır. Ülkemizde sağ oylar azalmaktadır. Azalan sağ oyların bir kesimi CHP'ye akmaktadır. CHP dışındaki solun büyük bir bölümü, soğukkanlı değerlendirmeler yaparak, bu seçimlerde CHP'yi desteklemiştir. Seçim sandıklarında, CHP dışındaki solun azımsanmayacak oyu vardır. Bugünkü görünümle, CHP bir birikimin mirasçısıdır...

12 Mart Muhtırası, CHP'yi ikiye bölmüş, bir kısım CHP'liler faşizmin siyasal kadrolarını oluştururken, Ecevit'in liderliğindeki bazı CHP'liler de "Sunay-Tağmaç-Erim" üçlüsünde rengini ve kişiliğini bulan "ara rejim"e vargüçleriyle karşı çıkmışlardır.

Ecevit'in bu haklı ve bilinçli tavrı, Türkiye'de demokrasi aşamasında, çok önemli bir kilometre taşı dikmiştir. Dikilen bu kilometre taşı, zaman zaman 12 Mart döneminde derece de-

rece sorumlulukları olan asker-sivil yöneticilere parti kapılarını açmakla yara almıştır Fakat, genel bir değerlendirme yapılırsa, Türkiye'de "sosyal demokrat" akımın etkili ve güçlü bir liderin sürükleyici gücüyle, günden güne geliştiği söylenebilir

Ancak görülen odur ki, CHP'nin öteki yöneticileri Parti'yi Ecevit'in itici, yaratıcı, sürükleyici gücüyle ayakta tutmanın rahatlığı içindedir. Parti içinde bir kadro çalışması şimdiye dek, sağlam temellerle kurulmuş değildir Partı yönetimi ile basın arasında köprüler de gereği gibi kurulmamıştır. Şu kadarını izninizle söyleyeyim: Genel Başkan Ecevit'in basın toplantılarının bir çoğu, zamanında ajanslara iletilememiştir Seçim gezilerinde kürsünün nereye kurulacağını, otobüsün nereye park edileceğini bile Ecevit kararlaştırmaktadır

Ecevit'e duyulan güven, korkarız ki bir ölçüde parti yöneticilerini rahatlığa itmiştir. Bu rahatlığın açacağı sorunlar, herhalde önce CHP'yi zedeleyecektir

CHP, parlamento içinde en çok sandalyeye sahip bir partidir. Ancak bir Parti'nin parlamentodaki etkisi, sayısıyla orantılı değildir. Milletvekilleri ve senatörlerin büyük bir kısmı dağınıklık içindedir. Dosyalı ve belgeli muhalefet anlayışı, her nedense CHP'lilerce bir türlü gereği gibi benimsenememiştir.

CHP'li parlamenterlerin her konuda belgeli ve dosyalı çalışması gerekmektedir. Bilmiyoruz Ecevit'in dışında kaç parlamenter, örneğin şu mobilya yolsuzluğunun dosyasını tutmuştur. Kaç kişi Saadettin Bilgiç'in teşvik belgesi ile ilgili haberler kesilip dosyalara konmuştur? Kaç milletvekilinde, Demirellerin kredileriyle ilgili dosyalar bulunmaktadır? Bunlar gazetelerde çıkan haber ve yazıların birer makasla kesilip dosyalara konulması kadar basit ve kolay işlerdir.

Bir kısım CHP'lilerde "teorik" konuşma hastalığı vardır. Güncel ve ayrıntılı işlerle ilgilenmek, bu "teorik" partililere biraz küçültücü işler gibi gelmektedir. Oysa, bu düzeni halka bütün özellikleriyle anlatabilmek için, örneğin şu ünlü mobilya yolsuzluğunu iyice anlamak gerekir; teşvik tedbirleriyle milliyetçi partiler topluluğuna sağlanan destek arasında bağ kurmak gerekir. Petrol şirketlerinin zam istemleriyle, petrol bayii sahibi milletvekillerinin mallarını, mülklerini, işlerini, güçlerini, paralarını, pullarını iyice bilmek gerekir. Ve bunları anlamak gerekir...

CHP yönetimi ile, parti dışındaki uzman kadrolar arasın da gereken ilgi kurulamamıştır. Bazı "ahbap-çavuş" ilişkileri dışında, ülkede CHP'nin güçlenmesini, iktidar olmasını özleyen aydın beyin gücüyle sıcak ve yakın ilişkiler de kurulmuş değildir. Bunlara CHP kapılarını açmak, partiye güç verir. Bunun yerine, ad ve soyadları nasırlaşmış politikacılarla ilişki kurmak mı gerekir acaba?..

CHP örgütü, özgürlükçü bir demokrasinin en büyük güvence kaynaklarından biridir. Bu tabanın nabzını elinizde tutmazsanız, örneğin baro seçimlerinde gider AP'lisi, MHP'lisi, CGP'lisi ve MSP'lisiyle, aynı adayı desteklersiniz ve içlerinde partinizin üyeleri de olan adayları komünistlikle suçlayan yöneticileriniz olur. Bu tabanın sesini duyamazsınız, TRT Danışma Kurulu'nda CHP sözcüsü gider:

TRT'ye tenkitler azalıyor. Bu bende, TRT'nin tarafsızlığından çok, kalitelileştiği duygusunu uyandırıyor, deyiverir..

Ecevit, duygu ve düşüncelerini bir "havan atışı" yaparcasına, çevresini aşıp halka götürüyor, halka iletiyor. Nerede öteki CHP'liler?.. Nerede araştırma kurulları?.. Ve nerede dağ köylerinden kent kahvelerine kadar yurdu karış karış dolaşacak yöneticiler?..

Ülkemizde özgürlükçü bir düzen kurmanın yolu, sadece CHP'yi alkışlamakla değil, eleştirmekle açılabilir. CHP için derlenip toparlanmanın zamanıdır...

(Cumhuriyet, 24 Ekim 1975)

CİNAYETLERİN ARDINDAN

Viyana Büyükelçimizden sonra, Paris Büyükelçimiz İsmail Erez de önceden planlanmış bir suikastle öldürülmüştür. Her iki cinayet arasındaki benzerlikler, Türkiye'nin örgütlü bir saldırı karşısında kaldığını göstermektedir.

Ele geçen ilk ipuçları, her iki cinayetin de Yunanlılar ya da Kıbrıslı Rumlar tarafından işlendiğini ortaya koymaktadır. Bu ipuçları gerçeği yansıtıyorsa, Kıbrıs sorununu bireysel terörlerle çözmeye çalışan bir çeteyle karşı karşıyayız demektir.

Bu çete kimden güç alabilir?

İki büyükelçimize arka arkaya düzenlenen suikastlerin yaratacağı sonuçları ve bu sonuçların doğuracağı siyasi tepkilerin hesaplanması gerekmektedir. Bu cinayetlerin amacı belli olursa, Türkiye buna çok sert tepki gösterecektir. Bu tepkiler ne yönde gelişebilir ve özellikle iç politikada ne gibi sarsıntılara yol açabilir?

Türkiye'de bazı çevreler, bu cinayetlere karşı "misilleme" yapmayı düşünebilirler. Bu çıkar yol değildir. Uluslararası hiçbir sorun, suikastle, cinayetle ve terörle çözülemez.

Yine birtakım çevreler, örneğin 6-7 Eylül olayları gibi, kamuoyunda haklı olarak beliren öfkeyi, Rum kökenli yurttaşlara karşı bir öç aracı olarak kullanmak isteyebilirler Bu da ilkel bir yağmacılıkla sonuçlanıp, Türkiye'yi haklı sorunlarını savunmaz koşullara sürükler

Bu günlerde düşüncelerden çok, duygular ön plana çıkar, öç alma duygusu birçok insanı etkiler. Şimdilik kaçınılması gereken de budur...

Kıbrıs sorunu dolayısıyla, bütün dünya önünde günden güne itildiğimiz yalnızlığın, ülkemize yeni sorunlar açacağı belliydi. Uluslararası güçlerin, Türkiye'yi bir yalnızlık girdabına sürükledikten sonra, bazı ödünleri benimsetmek istemeleri de doğaldır. Bu uluslararası güçler: Amerika'dır, Dr. Kissinger'dir, Pentagon Generalleri'dir, NATO Genel Sekreterleri'dir, CIA'dır. Ve bunlar gibi açık ya da gizli bir sürü örgüt ve kişidir.

Bu suikastlerin uluslararası güçlerle ilgileri olabilir mi? Kanıtı olmayan bir olayı bir gerçekmiş gibi kabullenmek belki olanaksızdır Fakat CIA bu işe parmak atmışsa, diye düşünmek, düş dünyamızın gereksiz yere zorlanması mı olur acaba? Şimdilik bilemiyoruz...

Bilemiyoruz, ancak henüz kanıtları gün ışığına çıkmamış Kennedy cinayetinden başlayarak CIA'nın karıştığı bütün siyasal olayları birer birer gözlerinizin önüne getirirseniz. Kıbrıs Rumları'nı Türkiye'ye karşı örgütleyerek saldırıya geçirmenin, bu örgütün planları arasında olduğunu da düşünebilirsiniz.

CIA bundan ne kazanır?..

Kıbrıs sorunu Türkiye'de iç politikanın bir anahtarıdır; bu anahtar ne yönde çevrilirse, ülkemizde hükümetler o yöne doğru eğilmek zorundadır. Belki bu anahtar, bazı hükümetleri değiştirip yerine başkalarını da geçirebilir. Bazı gelişmeler ve Türkiye'nin uğradığı saldırılar "milli birlik ve beraberlik ruhu"

diye özetlenen bir siyasal birleşmenin, adımları olabilir Bu da CHP-AP koalisyonuna yol açar.

Hatırlarsanız, Türkiye'de 12 Mart 1971 tarihinden sonra İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom, bir kısım gençler tarafından kaçırılmış ve İstanbul'da Taksim yakınlarında bir apartman katında öldürülmüştü. O günkü siyasal koşullar içinde, acaba neden, İsrail Başkonsolosu seçilmişti?.. Bunu anlamaya pek olanak yoktu.

İsrail Başkonsolosu'nu kaçırarak öldürenlerin yargılanmasında bir nokta hep karanlıkta kaldı. Bu karanlık noktanın arkasında, Hava yüzbaşı İlyas Aydın'ın adı dolaşmaktaydı. Elrom'un, Yüzbaşı İlyas Aydın tarafından kaçırılmasının planlandığı ve öldürüldüğü söylendi. Sonra, bu olaya karışanların hemen hemen hepsi öldürüldü, sadece İlyas Aydın izini kaybettirdi.

Evet kimdi İlyas Aydın? Bu olaya neden karışmıştı?.. ve bugün nerededir acaba?.. Yoksa, İlyas Aydın bir CIA ajanı mıydı?..

Bu sorular belki kolay kolay cevaplandırılamaz. Ancak Elrom olayından sonra, Türkiye'de solun bütün kesimleri üzerinde kurulan yoğun baskı herkesin belleğindedir. Yüzbaşı İlyas Aydın'ın İsrail Başkonsolosu'na sıktığı kurşun, Türkiye'de 12 Mart faşizminin ilerlemesine ve güçlenmesine yol açmıştır Bu bir plan olmaz mıydı?

Siyasal tarih, bu tür cinayetlerin, bazı siyasal dönemlerin başlamasına yol açtığını yazar. Umud edelim ki, iki büyükelçimize karşı girişilen alçakça saldırının arkasında büyük siyasal oyunlar yoktur. Ve yine umud edelim ki, bu cinayetler büyük bir planın uygulamaya konan ilk işaretleri değildir...

(Cumhuriyet, 26 Ekim 1975)

BEYAZ KİTAP VE KARA YALAN

Geçenlerde, Cumhuriyetçi Güven Parti'li senatör Prof. Fethi Çelikbaş'ın, gazetelerde bir demeci yayımlandı. Çelikbaş, İstanbul Sıkıyönetim eski Komutanı anlı-şanlı Faik Türün ile bir rakı sofrasında resim çektirdikten sonra:

Türkiye Gerçekleri ve Terörizm" adlı kitap, bütün yurtta dağıtılmalıdır, dedi.

"Türkiye Gerçekleri ve Terörizm" kitabı, 1973 yılında Başbakanlığın emri ile bakanlıklararası bir kurul tarafından hazırlanmış ve bazı resmi yetkililere dağıtılmıştır Kitabın ikinci adı da ilginç:

"Beyaz Kitap...

Bu, adı "beyaz kitap" olup, içi kapkara iftira ve yalanlarla dolu kitabın 93'üncü sayfasını açalım ve okuyalım:

- İhtilalci Marksist-Leninist'ler, şehir ve kır eşkıyası faaliyetlerine, tedhiş eylemlerine paralel olarak, çeşitli sabotajlara da teşebbüs etmiş ve bunların bazılarını gerçekleştirmişlerdir...

1973 yılında Başbakanlık tarafından hazırlanıp, bugün de, demirbaş politikacı Profesör Çelikbaş tarafından bütün yurda dağıtılması istenen kitapta, Kültür Sarayı'nın Marksist- Leninist-'ler tarafından yakıldığı, Marmara yolcu gemisi ile Eminönü araba vapurunun yine aynı kişilerce batırıldığı yazılmaktadır.

Bunların hepsi koskoca birer yalandır. Bu yalanlarla 12 Mart faşizmi bütün şiddetiyle sürdürülmüş ve bu arada Anayasa, "tağyir ve tebdil ve ilga" edilmiştir. İftiraları okuyalım:

İstanbul'un Taksim semtinde inşa edilen Kültür Sarayı, kültür adına iftihar edilecek bir modern bina idi. Ancak Marksist-Leninist ihtilalciler, bu binayı burjuvazinin hizmetinde bir eser olarak vasıflandırmış ve zaman zaman fazla zararlı olmayan saldırılarda bulunmuşlardır. Nihayet 27 Kasım 1970 gecesi, önceden planlanmış bir sabotaj neticesi Kültür Sarayı'nı yakmışlardır. Sabotajda bilfiil görev alanlar, aşırı solcu bir sendikanın bazı üyeleri ile, Türkiye İşçi Partisi'nin bir üyesidir. Sabotajı tertipleyenler ise muhtelif mesleklere mensup birkaç aşırı solcu ihtilalcidir...

"Beyaz Kitap"daki kara yalanlara devam edelim. Marmara Yolcu Gemisi'nin batırılması öyküsü de şöyle anlatılmaktadır:

Bu sabotaj da, Kültür Sarayı'na sabotaj yapanlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bakım için Haliç tersanesine alınan geminin içkiye düşkün bir kamarotu, sabotajcıların başında bulunan iki kişi tarafından ele alınmış ve 50.000 lira vaadiyle kandırılmıştır. Bu kamarot, nöbetçi olduğu 4/5 mart 1972 gecesi, gizlice gemiden alınıp dışarıya götürülüp içirilerek sarhoş hale getirilmiş ve ayrıca içkisine uyku hapı da atılmıştır... Kamarotu gemide bir kamaraya yatırdıktan sonra, temin ettikleri yağlı bez parçalarını tutuşturup gemiyi de yakmışlardır...

Başbakanlık tarafından hazırlanan "yalanname"nin bir başka sayfasını açarak, "Eminönü araba vapurunun batırılması" başlıklı bölümü okuyalım:

- Kültür Sarayı'nı ve Marmara yolcu gemisini yakan sabotajcılar, bakım ve onarım için Haziran 1975'te Haliç Tersanesi'nde havuza alınan Eminönü adlı araba vapurunu da olduğu yerde batırmışlardır. Havuz kapağı saatli bir bomba ile yerinden sökülerek, ani şekilde havuza su dolmasını ve böylece araba vapurunun da olduğu yerde batmasını sağlamışlardır...

"Beyaz Kitap"ta bu iftiralar devlet adına birer birer sıralandıktan sonra:

Bu üç sabotajın failleri yakalanmış ve Türk adaletine teslim edilmişlerdir, denilmektedir.

Burası önemli işte...

Sabotaj davalarına, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemelerinde bakılmış ve bu suçla ilgili olarak gözaltına alınıp tutuklanan bütün sanıklar beraat etmişlerdir. Yani, devletin resmi kurullarınca hazırlanan kitapta yeralan bütün iddiaların birer iftira olduğu, mahkeme kararıyla saptanmıştır.

Fakat susar mı Faik Türün!?.. Susar mı, Çelikbaş?!..

Türün seçim kampanyalarında yaptığı konuşmalarda, sabotaj davasında beraat edenlerin suçsuz olduklarına inanmadığını söylemiş, Çelikbaş da, işkence evlerinde suç oluşturan bu "kontrgerilla paşası" ile iki kadeh attıktan sonra, "Beyaz Kitab"ın bütün yurda dağıtılmasını istemiştir.

Alın size devlet anlayışı!.. Devleti işte böyle yönetmek istiyor beyler, paşalar ve beyefendiler... Ve böyle yönettiler bir zamanlar da...

Kitaba şöyle göz atınca, devlet adına sıralanan yalanları birer birer görüyorsunuz. Sol örgütün şeması ve eylemcilerin adları yazılırken örneğin 12 Mart'tan sonra hiçbir askeri savcı tarafından sorguya çekilmemiş olan (O.D.T.Ü.) Mimarlık Fakültesi son sınıf öğrencisi Koray Doğan'ın adını okuyorsunuz. Koray Doğan'ın gizli örgüt üyesi olduğu nasıl saptanmıştır peki!?.. Koray Doğan'ın mahkemesi sokak ortasında kuruldu ve Ankara'da güpegündüz sırtından vurularak öldürüldü; kimse bunun hesabını sormadı. Evet, kapandı bu dosya...

Kitapta, İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom'u kaçırıp öldürdüğü söylenen hava yüzbaşı İlyas Aydın'ın adından nedense

hiç söz edilmemektedir. İlyas Aydın üzerindeki kara nokta, bu kitapta da karşımıza çıkmaktadır.

Sıkıyönetim Mahkemesi tutanakları birer birer açıklanmalıdır artık. Bu tutanaklarda, yakın tarihimizin bir çok gerçeği gün ışığına çıkacak ve hem savcılar hem de sanıklar, yerli yerine oturacaklardır. Böylece Türkiye üzerine oynanan oyun da gözler önüne serilmiş olacaktır.

Sıkıyönetim tutanakları gibi, "12 Mart basını" da araştırılıp bir kitap olarak kamuoyuna sunulmalıdır. Olağanüstü dönemde, faşizmin yetkilileri önünde ya iş kapmak ya da aferin almak için el ovuşturup, bugün özgürlük ve solculuk ticareti yapan onur cücelerini de, kalemlerinden tutup kamuoyu önüne getirmek gerekiyor.

"Beyaz Kitap" bir kara dönemin suç belgesidir. Kitabı bu köşeden, iftiracıların yüzlerine fırlatıyoruz...

(Cumhuriyet, 28 Ekim 1975)

İNSAN MANZARALARI...

Dünkü Cumhuriyet'te herhalde okumuşsunuzdur: Demokratik Parti Ordu milletvekiliyken, Milliyetçi Cepheyi desteklemek için partisinden ayrılan Ata Bodur'un, oğlu adına işlettiği benzin istasyonunun kira süresi 15 yıl uzatılmış. Şükrü Bodur'un, 15 yıl süreyle, ayda 17.500 liraya çalıştıracağı istasyonun en azından ayda elli bin liraya kiraya verilebileceği de, haberde örneklere dayanılarak ileri sürülmektedir.

Benzin istasyonunun kira öyküsü de çok ilginçmiş, baksanıza...

İstasyonun mülkiyeti Petrol Ofisi'nindir. Kızılay'daki benzin istasyonu, önceleri bir başkası tarafından işletilirken, Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur'a devredilmiştir. Mart ayı içinde, kira süresinin uzatılması için Şükrü Bodur, Petrol Ofisi'ne başvurur. İstasyona, otomatik yıkama tesisleri kuracağını söyleyerek, kira süresinin uzatılmasını ister. Konu, Genel Müdürlük Kuruluna getirilir. Kurula iki genel müdür yardımcısı da katılmaktadır. Kurul bu istemi, 27 Mart 1975 günü 18/11 sayılı kararıyla reddeder.

Rastlantıya bakın ki 31 Mart 1975 günü de, Milliyetçi Cephe çadırı kurulur...

Milliyetçi Cephe'nin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Selahattin Kılıç'tır. Hükümet bir cumartesi günü güvenoyu alır Pazar sabahı Bakanlığa gelen Kılıç, Bakanlık İdari Daire Müdürü Sami Güven'i tatil günü görevinden alır. Ondan sonra, Müsteşar Teoman Köprülüler de görevinden uzaklaştırılır. Bu arada, Bakanlık Koordinasyon dairesi Başkanı Dr. Ergun Türkcan da görevinden atılır.

Sonra hallaç pamuğu gibi karışır Bakanlık...

Petrol Ofisi'nin iki Genel Müdür Yardımcısı, Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç da Kılıç'ın hışmına uğrarlar. Özyürek, Danıştaya dava açar. Yürütmeyi durdurma kararı alarak eski görevine atanmasını ister. Bakanlık atama işlemini yapmaz. Genel Müdür yardımcılığına, alelacele birini yerleştiriverir.

Milliyetçi Cepheye güvenoyu vermek için partisinden ayrılan DP milletvekili Ata Bodur'un işleri bundan sonra düzelir Ne Petrol Ofisi'yle, ne de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile hiçbir sorunu çıkmaz. Benzin istasyonu, aylığı 17.500 liradan, 15 yıllığına kiraya verilir yine... Nasıl olsa, bu isteğe karşı direnenler de görevlerinden alınmıştır. Böylece 15 yıl boyunca gelir sağlanır Bodurlar'a.

Karadeniz Bakır İşletmeleri'nde de, bir fırtına eser. Önce Genel Müdür Mehmet Erdemir görevinden alınır. Sonra gözler, Genel Müdür Yardımcısı Erdinç Gönenç'e dikilir. Gönenç, Nafiz Yürekli adlı bir büyük iş adamının 115 milyon liralık ihalesine karşı çıkar. İhale komisyonunda bu iş adamının isteğinin reddi yolunda oy kullanır. Bir süre sonra Erdinç Gönenç'in de görevine son verilir.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nda da bazı değişiklikler yapılır. CHP-MSP koalisyonunun TPAO Genel Müdürlüğü'ne getirdiği Raşit Ceylan, Milliyetçi Cephe çadırlarının kurulacağı günlerde istifasını vererek, bir yabancı şirkette görev alır. Genel Müdürlük görevi, bir süre Bülent Atabek tarafından yürütülür. Atabek de Milliyetçi Cephe tarafından görevinden alınır ve yerine Raşit Ceylan'ın yakın arkadaşı Rifat Beyazıt getirilir.

Rifat Beyazıt, TPAO içinde Botaş adlı bir kuruluşun genel müdürüdür TPAO Genel Müdürlüğü daha üst bir görevdir Fakat, TPAO Genel Müdürlüğü'ne gelirken de, "tazminat" adı altında yüzbinlerle tanımlanan bir yüklü para da alır. Bülent Atabek de beş kuruş verilmeden sokak ortasına atılır.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın bir de Yönetim Kurulu vardır. Bu kurulda eski politikacılar ile eski askerler görev yapmakta, kendilerine ayda beş-altı bin lira para verilmekte, ayrıca her yıl, "temettü" adı altında kâr payları dağıtılmaktadır.

Senato üçte bir yenileme seçiminden sonra bu yönetim kurulunda da, küçük bir değişiklik yapıldı. DP'den istifa ederek AP'ye giren, Trabzon Senatörü Ömer Lütfi Hocaoğlu'na da bir iş bulmak gerekmekteydi. Bir olağanüstü toplantı yapılarak, Hocaoğlu, TPAO Yönetim Kurulu üyeliğine getirildi. CHP'den istifa ederek, AP'ye giren Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanlarından Nuri Kodamanoğlu da aynı olağanüstü toplantı sonunda Hocaoğlu'nun yanındaki sandalyeyi kaptı.

Milliyetçiliğin gereğidir bütün bunlar...

Irmak Hükümeti'nin son zamanlarında, CGP kanalıyla, İsmail Arar ve Orhan Kabibay'a da iş bulundu. Arar, 12 Mart yönetiminin canlı bir simgesi gibiydi. O günlerde Demirel'in Başbakan olup olmayacağını soran bir gazeteciye:

– Güldürmeyin beni... diye karşılık vermişti. Şimdi, Arar, Demirel'in Başbakanlığını gördükten sonra, katıla katıla gülüyor ki, kendileri şimdi Etibank Yönetim Kurulu'ndaki göreviyle yetinmektedir.

CHP'yi, 12 Mart döneminde en güç günlerde, "Marksist kışkırtıcılık" gerekçesiyle suçlayıp, Feyzioğlu'nun önünde "esas duruşa" geçen Orhan Kabibay da, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bünyesinde kurulan, "Adaş" adlı bir şirketin "murakıp üyeliği"ni aldı. Sonra bu iş az geldi ki, "Mirage uçakları" Türkiye temsilciliğini üstlendi. Kabibay'ın "ideal arkadaşı" emekli istihbarat amirali Sezai Orkunt da, TRT'de Milliyetçi Cephe Hükümetinin temsilcisi olarak görev yapmaktadır.

İşte size, "memleketimizden insan manzaraları... Bu manzaranın çok renkli görüntüsü içinde, Milliyetçi Cephe kahramanlarını iyi tanıyalım.

(Cumhuriyet, 30 Ekim 1975)

O.D.T.Ü. KAZANI

"Ortadoğu" deyince, akla hemen iki konu gelmektedir Bunlardan biri Arap-İsrail çatışması, ikincisi de Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ndeki huzursuzluklardır. Arap-İsrail savaşını önlemek için Dr. Kissinger bütün gücünü ortaya koymuş ve geçici de olsa bir barış sağlayabilmiştir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi için bu barış henüz sağlanamamıştır.

ODTÜ, 1959 yılında, 7307 sayılı yasaya dayanılarak kurulmuştur. Bu yasa'nın 3'üncü maddesine göre üniversite, dokuz kişiden kurulu bir "mütevelli heyet" tarafından yönetilmektedir. Mütevelli heyet, Milli Eğitim Bakanı'nın önerisi, Bakanlar Kurulu Kararı ve Cumhurbaşkanı'nın onayı ile seçilmektedir Üniversite Rektörü, bu mütevelli heyet tarafından atanmaktadır. Yasa'nın 5'inci maddesini okuyalım:

- Mütevelli heyet, Türk vatandaşı olmayan bir kimseyi, müşavir rektör olarak tayin eder ve müşavir rektör akademik mertebede üniversite rektöründen sonra gelir...

Yani yürürlükteki yasaya göre, örneğin bir Amerikalı'nın, müşavir rektör olarak görev yapması mümkündür. Bu maddeyi, milliyetçiliği kimseye kaptırmayanların vicdanlarına emanet ettikten sonra, konunun hukuksal yönüne değinelim.

Türkiye'de üniversiteleri, 4936 sayılı Üniversiteler Yasası'na bağlı üniversiteler ile özel yasalara göre kurulmuş üniversiteler olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Ankara, İstanbul Üniversiteleri'yle İstanbul Teknik Üniversitesi, 4936 sayılı yasaya göre kurulmuşlardır. Bunlara "klasik üniversiteler" de denilmektedir. Trabzon Teknik Üniversitesi, Erzurum Atatürk Üniversitesi ile ODTÜ, özel yasalara göre yönetilmektedir. Anayasa'nın 120'nci maddesinde üniversitelerin, özerkliğe sahip kamu tüzel kişileri oldukları belirtilmektedir. Özerklik, bilimsel, idari ve mali olmak üzere üç ana dayanaktan güç almaktadır Bilimsel özerklik, üniversite öğretim üye ve yardımcılarının, serbestçe araştırma ve yayın yapma özgürlüklerine sahip olmaları demektir. İdari özerklik, üniversitelerin öğretim üyeleri ve yardımcıları ile öğrencilerin, kendi aralarında seçecekleri yöneticilerce yönetilmeleri demektir. Mali özerklik de üniversitelere parasal olanakları sağlayacak kaynakların güvenceli olması anlamına gelmektedir.

Bu üç ayrı özerklik kavramı, bir zincirin birbirini tamamlayan halkaları gibidir. Anayasa Mahkemesi, 4.2.1965 gün ve 1965/32 esas 1966/3 sayılı kararında, aynen:

- Özerk bir kuruluşun kanunla belirli sınırlar içinde kalmak şartı ile, kendi hareketlerine hakim olacak şekilde işleyişini yine kendisinin düzenlemesi gerekir, demektedir.

ODTÜ, Bakanlar Kurulu'nca seçilen bir mütevelli heyetçe yönetilir. Bu açıdan, ODTÜ için ne idari ne de bilimsel özerklikten söz etme olanağı yoktur. Üniversite Kuruluş Yasası'nın 4. maddesinde şu hüküm yer almaktadır:

- Mütevelli heyet Türk ve diğer devlet vatandaşlarından öğretim üyeleri tayin eder ve bunların ücretlerini, hizmet ve ücret şartlarını ve mukavele esaslarını mer'i mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın tesbit eder...

ODTÜ öğretim üyeleri, birer "hizmet akdi" imzalayarak göreve alınmaktadır. Rektörlük ve öğretim üyeleri arasındaki ilişkiler, özel hukuk hükümlerince düzenlenmektedir. Mütevelli heyet rektörün, rektör ise öğretim üyelerinin işvereni olmaktadır. Öğretim üyelerinin yasal açıdan hiç bir güvenceleri yoktur. Bir öğretim üyesi, istendiği anda bir gün içinde üniversitenin kapısı dışına atılabilmektedir.

Böyle üniversiteye özerk, ya da demokratik denilebilir mi?

Bir öğretim üyesinin yaptığı sınava itiraz edilirse, dava Danıştay'a gidecektir. Fakat, aynı öğretim üyesi görevinden alınırsa, buna karşı Danıştay kapıları kapalıdır. Öğretim üyesini rektör, rektörü mütevelli heyet, mütevelli heyeti de siyasal iktidar seçecek, bizler de:

- ODTÜ öğretim üyeleri bilimsel özerkliklerini kullansınlar, diyeceğiz. Mümkün mü bu?..

Mütevelli heyet sistemi Türk hukukuna yabancıdır. Bizim bildiğimiz hukukta, devlet malında mütevelli olmaz. Olursa da böyle olur işte...

Hacettepe Üniversitesi'nden bir öğretim üyesi, ODTÜ mütevelli heyet başkanlığını yapmaktadır. Aynı öğretim üyesi, Üniversitelerarası Kurul'da üyedir. ODTÜ rektörü iki öğretim üyesi ile birlikte aynı kurula katılmaktadır. Mütevelli heyet başkanı profesör, hem rektörün hem de iki ODTÜ öğretim üyesinin işvereni durumundadır. Böylece, ODTÜ'nün bir işvereni

ile üç profesör ünvanlı işçisi Üniversitelerarası Kurul'da, iki ayrı üniversitenin temsilcileri olarak görev yapmaktadır.

Böylesine garipliğin adı "özerk üniversite" olabilir mi?

ODTÜ Kuruluş Yasası, Anayasa'ya aykırıdır. Öğretim üyelerinin hiç bir yasal güvenceleri yoktur. Üniversite tümüyle, siyasal iktidarın seçeceği yöneticilerce yönetilmektedir Anayasa'nın 120'nci maddesi, Kurucu Meclis'te görüşülürken, komisyon sözcüsü Prof. Muammer Aksoy, ODTÜ Kuruluş Yasası'nı kastederek:

Genel Üniversiteler Kanunu'na zıt birtakım kanunlarla kurulmuş olan ve şimdi ilave edilmek istenen kayıttaki şarta tabii olmayan üniversitelerin, vaktiyle muhtariyet esaslarına aykırı olarak kurulmuş olmasalar bile, bünyelerini değiştirmek zarureti vardır, demiştir.

Üniversite bünyesini değiştirmemiş, sadece bazı öğretim üyelerini değiştirmiştir...

Anayasa koyucu tarafından, kuruluş yasaları değiştirilmek istenen üniversitelerin başında ODTÜ gelmektedir. Fakat yasa şimdiye kadar Anayasa Mahkemesi'ne götürülmemiştir. Şimdi sırasıdır.

ODTÜ öğretim üyeleri uzun bir süre, rektörlerin emirleriyle görevlerinden alınan arkadaşlarını sadece gözlerinin uçlarıyla izlemişler, hiç ses çıkarmamışlar ve o gün onların başına gelenlerin, bugün ya da yarın kendi başlarına geleceğini düşünmemişlerdir.

Haydi, şimdi görev başına... Özerk üniversite ve akademik özgürlük için...

(Cumhuriyet, 1 Kasım 1975)

ÜNİVERSİTELER AÇILIRKEN

Bugün üniversiteler yeni ders yılına başlıyor. Gazeteler Üniversitelerarası Kurul'un, yeni ders yılının törenle başlamasına karar verdiğini yazdı. Üniversite, fakülte ve yüksek okul yöneticileri, öğrenciler arasında başlayacak çatışmalardan oldukça tedirgin görünüyorlar.

Son günlerde, "milliyetçi-toplumcu" gençler, eylemlerini giderek yoğunlaştırdılar. Geçtiğimiz hafta sonu Ankara Tıp Fakültesi'ne yöneltilen kanlı saldırıda, beş-altı öğrenci yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Ankara Hukuk Fakültesi'nde ülkücü gençlerin yöneticilerinden biri, beline taktığı tabancanın emniyetini açık tuttuğu için bacağından yaralandı. İstanbul'da, geçen haftalarda Teknik Üniversite'de kanlı çatışmalar çıktı.

Ne olacak bunun sonu?

Üniversiteler açılınca belleklerimiz ister istemez 12 Mart 1971 tarihinden önceki olaylara takılmaktadır. 1960 yılında gerici, sağcı ve işbirlikçi Demokrat Parti'nin yıkılmasına ön ayak olan üniversite geçliği bundan sonra, ihtilalin süngü ucuyla getirdiği Anayasa'nın özgürlük ortamında bilinçlenerek, ülke sorunlarını bilimsel gözle değerlendirmeye yöneldi.

1960 eylemlerini en bilinçlisi, ulusal petrol ve maden kavgasıyla başladı. Gençliğin arasındaki çatışmalar bu tarihten sonra öz ve nitelik değiştirdi. Düşünce özgürlüğü, anayasal düzen, Atatürk ilkeleri, 27 Mayıs Devrimi, sosyalizm, ulusal petrol ve madenlerimiz, tam bağımsız Türkiye gibi konuları savunan gençliğin devrimci kesimine karşı, o tarihlerde siyasi iktidar Milli Türk Talebe Birliği, Komünizmle Mücadele Dernekleri, İkinci Kuvayi Milliye Dernekleri gibi gerici örgütleri destekledi, Bu örgütlere para yardımı yapıldı. Devlet bütçesinden bu derneklere binlerce lira para ayrıldı. Ülkü Ocakları, bu çatışma içinde yerini almakta gecikmedi. Alparslan Türkeş, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'ni devirip, Parti'nin adını "Milliyetçi Hareket Partisi" olarak değiştirdikten sonra, kamuoyunda adına "komando kampları" denilen eğitim yerleri açtı. Sağcı gençler, bu kamplarda silahlı eğitimden geçti. Bundan sonra "Ülkü Ocakları" bütün sağcı kuruluşların yanında yerini aldı ve sağın "vurucu gücü" oldu.

Hiçbir devlet yetkilisi karışmadı bunlara. Ne Cumhuriyet Savcıları, ne de Milli İstihbarat Teşkilatı...

Devrimci, gençlerle ülkü ocakları arasındaki çatışma giderek büyüdü. Anayasa'dan, özgürlükten, ulusal petrolden, madenden, sosyalizmden söz eden gençler birbirleri ardından kurşunlanarak öldürüldü. Belirsiz örgüt ve kişilerce öldürülenlerin şu kanlı mezar taşlarına bakınız!

Taylan Özgür, Nail Karaçam, İlker Mansuroğlu, Mehmet Cantekin, Battal Mehetoğu, Mehmet Büyüksevinç, Mehmet

Ali Aytaç, Niyazi Tekin, Hüseyin Çapkan, Duran Erdoğan, Şerif Aygün, Yapı-iş Sendikası Başkanı Necmettin Giritlioğlu karanlık bir cinayete kurban gitti. Hıdır Altınay'ın, Emniyet Genel Müdürlüğü'nde sorgusu yapılırken, altıncı kattan kendisini atarak intihar ettiği söylendi.

Kapatıldı bu dosyalar...

Öğrenci kesimleri arasındaki çatışmalar, giderek kanlı olaylara dönüştü. Bu gençlerin katilleri zamanında bulunsaydı, karanlık cinayetlerin üzerine hep birlikte gidilseydi, bunca olay yaşanır mıydı acaba?

Boşuna soruyoruz bu soruyu belki de...

1965 yılından, 1971 Mart'ına kadar bir çok olay, karanlık çevrelerce bilinerek, istenerek yaratıldı bir bakıma; devrimci gençliğin ulusal özlemlerden kaynaklanan eylemlerini yasadışına çıkartmak için her yola başvuruldu. Gençlik arasına "kışkırtıcı ajanlar" yerleştirildi. Yürüyüşlerde kışkırtıcı ajanlar vardı. Adları saptandı. Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ndeki "5 Mart" çatışmasını yönetenlerden biri, kışkırtıcı ajandı; kimlik kartı dava dosyalarının içinden çıktı!.. Genç subayların ulusal sorunlardan söz eden konuşmalarına katılıp, suç işletmeye çalışan ajanlar, mahkeme kararıyla Milli Savunma Bakanlığı'na şikayet edildi... Gençlerin dağa çıkmasını, devrimci subayların silaha sarılarak ihtilal yapmasını sağlamaya çalışan bir üniversite asistanı, gizli raporlarıyla ortaya çıkarıldı... Bunlar gibi daha niceleri, göğüslerinde gizli örgütlerden aldıkları kimlik kartlarıyla kamuoyunun gözleri önüne serildi.

Gençlerin, ancak silahla eyleme geçmesini isteyen ceza hukuku doçentleri vardı!.. Bunlar, 12 Mart'tan hemen sonra, iş ve sermaye çevrelerinde kendilerine uzatılan koltuklara oturtuldular. Her öğrenci yürüyüşünde boy gösteren hukuk profesörleri sıkıyönetim savcıları önünde, ihbar dilekçelerini imzaladılar... Öğrenci forumlarının en ateşli konuşmacılarından birini, bugün milliyetçi cephe çadırlarının önünde kemik yalarken görüyoruz... Devrimciliği kimseye bırakmayan ihtilalci eskileri, işkenceevlerine bıraktıkları arkadaşlarının ardından, gerici partilerin yönetim kadrolarında "esas duruşa" geçtiler, yabancı şirket temsilcilikleri aldılar.

Yaşandı bunlar bir bir...

Şimdi gençler için yeni bir dönem başlıyor. Bu dönemde, belki saldırılar birbiri ardından sürecek, yine karanlık cinayetler işlenecektir. Fakülte yöneticilerine düşen ilk görev, bu saldırganları önce Cumhuriyet Savcıları'na, sonra da, kamuoyuna bildirmektir. Çünkü üzerlerine saldırılan öğrenciler, onların oğulları ve kızlarıdır. Canları, kanları, onlara emanettir

Devrimci öğrenciler de, geçmiş derslerin sınavıyla, olayları serinkanlı gözlemlerle değerlendirmek zorundadırlar. Boykot, eylemlere başvurmak, eskimiş silahların yeniden kullanılması demektir. Bu silah artık karşı tarafı yaralamıyor. Tersine, bu silahı kullananları güç durumlara sokuyor. Karşı tarafa, saldırı için olanak sağlıyor.

(Cumhuriyet, 3 Kasım 1975)

İKİ YABANCI...

Bugün sizlere, askerlik görevlerini yapmadıkları için yurttaşlık haklarını yitiren iki "yabancı"dan söz edeceğim. Bunlardan, birinin adı Reha Oğuz Türkkan, ötekinin Hakkı Keskin'dir. Türkkan sağcı, Keskin ise solcudur.

Reha Oğuz Türkkan 1920 yılında doğmuştur. Gençliğinde, "ırkçı, Turancı" görüşlerinden dolayı kovuşturmaya uğraşmış ve Alparslan Türkeş, Fethi Tevetoğlu, Sait Bilgiç, Nihal Atsız ile birlikte, 1944 yılında "gizli örgüt kurmak" ve "hükümeti devirmek" gibi gerekçelerle tutuklanmıştır. Bu yargılama nedeniyle, bir yıl cezaevinde kalan Türkkan, beraat eder etmez Amerika'ya giderek, orada yerleşmiştir. Bu arada askerlik görevini de yapmayan bu ünlü ırkçı Turancı, titreyip titreyip kendine dönmüşse de, vatan borcunu yerine getirmek için bir türlü Türkiye'ye dönmemiş ve nedenle yurttaşlıktan çıkarılmıştır.

Reha Oğuz Türkkan, Amerikan Pasaportlu bir Türk Milliyetçisidir ve eski "ülküdaşları" tarafından bugün Yaygın Yüksek Öğrenim Kurumu Genel Sekreterliğine getirilmiştir.

Hakkı Keskin, 1943 doğumludur. Almanya'da öğrenimini sürdürürken, "Almanya Türk Öğrenci Federasyonu" Başkanlığı yapmış ve devrimci düşüncelerinden dolayı, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilikle ilişkisi kesilmiştir. 1969 yılında

öğrencilik hakkı elinden alınan Keskin'in, bundan sonra yüksek öğrenimini yarıda kesip er olarak askere gitmesi istenmiştir. Hakkı Keskin öğrenimine devam etmiş ve Hür Berlin Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni başarıyla bitirerek, fakülte yöneticileri tarafından öğretim kadrosuna alınmıştır.

Cumhuriyet okurları çok iyi anımsayacaklardır: 1969 yılında, öğrenimini yarıda kesip, er olarak askere çağrılan ve bir süre sonra da, askerlik görevini yapmadığı için yurttaşlıktan çıkarılan Hakkı Keskin'in öyküsü, Cumhuriyet Gazetesi'nde o tarihlerde uzun boylu yer almıştır.

Hakkı Keskin'in avukatları, 1969 yılında Danıştaya baş vurarak, yurttaşlığı kaybettirme işleminin iptalini istemişler, Danıştay Dava Daireleri Kurulu da bu isteği oy birliği ile kabul etmişti. Danıştayın bu kararı üzerine, Demirel başkanlığındaki Bakanlar Kurulu, 21.11.1970 tarihli Resmi Gazetede Hakkı Keskin için verilen yurttaşlığı kaybettirme kararını geri almıştı.

12 Mart 1971 tarihinden sonra, birtakım ilgililer, Hakkı Keskin ile yeniden uğraşmaya başladılar. Bu kez, ilgililer, doktora çalışmaları yapan Hakkı Keskin'in doktora çalışmalarını yarıda keserek, askerlik görevini yapmasını istediler. Devir öyle bir devirdi ki, üniversite mezunları "kötü hal ve düşünce" gerekçesiyle yedek subaylık haklarını yitiriyorlar ve kıtalara rütbesiz asker olarak yollanıyorlardı.

Hakkı Keskin, doktora çalışmalarının sürdüğünü ileri sürerek, bu çalışmalar bitmeden Türkiye'ye dönmeyeceğini bildirdi. 1111 sayılı askerlik yasası yurt dışında doktora çalışması yapanlara, 32 yaşına kadar, askerliklerinin erteleneceğine olanak sağlayan hükümler de taşımaktaydı. Fakat kim dinler bunları?

Berlin Başkonsolosluğu, 25 Şubat 1972 tarihinde Hakkı Keskin'e pasaportunun yenilenmeyeceğini bildirir. Hakkı Keskin, öğrenimine devam ettiğini söyler, amma kimse dinlemez kendisini artık. Hakkı Keskin yurttaşlıktan atılacaktır. Karar verilmiştir bir kez.

26 Mayıs 1972 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında, Hakkı Keskin'in yurttaşlığı bir kez daha elinden alınır. "Erimsel- Melensel" dönem, ülkeyi bir cezaevine döndürürken, yurt dışında kurulu düzene karşı düşünceler taşıyanları da adım adım izlemekteydi. Anayasanın "lüks" sayıldığı günlerde, Hakkı Kes-

kin'ine de Erimsel-Melensel hükümetlerin yurttaşlığı fazla görülüyordu.

Hakkı Keskin yılmadı...

Bakanlar Kurulu'nun bu kararına karşı yeniden Danıştay'a başvurdu. İşlemin haksızlığını, dayandığı siyasal amacı, yasalara ters düşen özelliklerini bir bir belirterek, hakkındaki kararın bozulmasını istedi. Dava, Danıştay Dava Daireleri Kurulu dosyaları arasındadır bugünlerde.

Hakkı Keskin. 24 Eylül 1974 günü, eğer bir suçu varsa Af Yasasından yararlanmak istediğini bildirdi. 31 Ekim 1974 tarihinde de, askerlik görevini yapmak için gerekli başvuruları tamamladı. Berlin Başkonsolosluğu, 12.11.1974 günü yazdığı bir yazıda, Hakkı Keskin'in, yurttaşlık hakkını yitirdiğini, bu nedenle yeniden yurttaşlığını kazanmadan, askerlik görevini yapamayacağını bildirdi.

İşte sizlere iki yabancının öyküsü...

Türkeş'in eylem arkadaşı Reha Oğuz Türkkan, Milliyetçi Cephe tarafından, Amerikan pasaportuyla Milli Eğitim Bakanlığı'nın döner koltuklarından birine oturtuluyor. Hakkı Keskin'in yurttaşlık bağı ise, işte bu gibi işlemlerle zorla elinden alınıyor.

Ve bütün bunlar, ancak, kırk yaşında askerlik görevine götürülmüş bir başbakanın ve onbeş yıl askerlik şubelerinden kaçan bir Maliye Bakanı'nın "icray-ı hükümet" ettikleri günlerde oluyor...

(Cumhuriyet, 6 Kasım 1975)

"CIA DİPLOMASİSİ"

Dünkü Cumhuriyet'te, Amerika'nın Ankara Büyükelçisi, William Buts Macomber'in, Merkezi Haberalma Örgütü CIA'da görev yaptığını okudunuz. Aynı haberde, bugüne kadar Türkiye'de görev yapan Amerikalı'ların adları sıralanmaktadır. Bunlar Amerikan Büyükelçiliği'nde çeşitli görevlerde bulunmuşlardır. Bugün yayınlanan haberde de, Amerikan Büyükelçiliği'nde Büyükelçi Macomber dışında CIA görevlilerinin adları bildirilmektedir. Dün listesi yayınlanan CIA görevlileri arasında,

1960 öncesinde Amerika'nın Ankara Büyükelçiliği'nde görev yapan George Harris'in adı da yer almaktadır. Mr. Harris, son hükümet bunalımı çıktığı günlerde, yeniden Türkiye'ye gelmiş, bazı politikacılarla görüştükten sonra, ülkesine dönmüştür.

1966 yılında Tabii Senatör Haydar Tunçkanat, Senato kürsüsünden bir CIA raporunu açıklamıştı. Bu raporda:

Rejime bağlı olmayan devlet memurları ve subaylardan en tehlikelileri, bir program çerçevesinde tasfiye edilmek üzere saptanmaktadır... denilmekte ve "sol eğilimlerin boğulması gerektiği" açıkça önerilmektedir. Aynı raporda, 1961 Anayasası'nın da değiştirilmesi istenmektedir.

Rapor, Amerikan Elçiliği'nde görev yapan Albay Dickson'a yazılmıştı. Albay Dickson, bu raporun yayınlandığı günlerde, Türkiye'yi terketti. Aynı günlerde, parlamentoda CIA hakkında bir araştırma önergesi verildi.

Fakat bir süre sonra bu CIA raporu da, Albay Dickson da, araştırma önergesi de unutulup gitti...

12 Mart 1971 tarihinden sonra 1961 Anayasası değiştirildi, devrimci memur ve subaylar, "bir program çerçevesinde", birer birer saptanıp "tasfiye" edildi. Sol eğilimliler, raporda önerildiği biçimde boğulmak istendi.

Hep birlikte yaşadık bu olayları...

22 Kasım 1965 tarihinde, Washington'daki, "Ordu Karargah Dairesi" Genelkurmay İstihbarat Yardımcısı yerine Haberalma Şefi Albay James E. Lazenby imzasıyla, Türkiye'de Amerikan üslerinin statüsünü değiştirmek isteyen görevlilerin adlarının saptanmasını istedi. Amerikanın Türkiye'deki ayrıcalıklarına karşı çıkan Türk yetkililer, birer ikişer görevlerinden alındılar.

Bu arada komşumuz Yunanistan'a da kısaca göz atalım. 1967 yılında, Merkez Birliği ve Birleşik Demokratik Sol Partileri (EDA) çatısı altında gelişen sol oylara karşı, bir askeri darbe düzenleyerek iktidara gelen Albay Papadopulos, CIA ile Yunanistan Gizli Haberalma Örgütü "KYP" arasında "irtibat subaylığı" yapan bir CIA görevlisiydi. 1967 darbesinde, Amerika'nın Atina'daki Büyükelçiliği bir "karargah" gibi çalışmıştır. Büyükelçi Philips Talbot, askeri ataşe yardımcısı yarbay Lipczyk ile Amerikan Elçiliği'nde 1967 darbesinden bir süre önce görev yapmış bulunan Richard Barhum'un faşist darbede par-

makları bulunduğu çok yazılmış ve söylenmiştir. Şah diktatoryasının hüküm sürdüğü komşumuz İran'da ise, Amerika'nın Tahran Büyükelçiliği'ni CIA'nın eski başkanlarından Helms yürütmektedir.

"Atina-Ankara-Tahran" üçgenindeki büyükelçiler, CIA ile ilişkili olursa, bu elçiliklerde bazı karanlık işlerin döndüğünü söylemek gereksiz abartma sayılabilir mi acaba? Tahran'da Şah rejimi, Atina'da Albaylar Cuntası, Türkiye'de 12 Mart yönetimini bir arada düşünürsek, bu karanlık işlerin anlamını değerlendirmek mümkündür.

Bu ilişkiler içindeki karanlık noktaları saptarken, gözlerimizi Şili'ye de çevirmek zorundayız.

Sosyalist Devlet Başkanı Allende, bir faşist darbe sonucunda öldürülerek iktidardan düşürüldü. Bu darbenin, CIA tarafından planlandığı Amerikan Kongresi'nde açıklanmıştır. CIA Başkanı William Colby, Senato Komisyonu'nda 1 Kasım 1973'de şunları söylüyordu:

Şili'nin bütün siyasal partilerine sızabildik ve sağlamca yerleştik. Amerika'dan yana olan bütün Şili'li subay ve generalleri tek tek elde ettik. Bekledik. Öteki bütün yollar tıkanınca, ordunun harekete geçirilmesinden başka çare görmedik...

CIA Başkanı aynı konuşmasında, Allende'ye muhalefet eden partilere 400 bin dolar yardım yaptıklarını da açıklamaktadır. CIA Başkanı, ABD Senato Araştırma Komisyonu'nda, Dışişleri Bakanı Dr. Kissinger'in Şili darbesinin planlayıcıları arasında bulunduğunu da söylemiştir.

"Barış güvercini" Dr. Kissinger'in diplomasisi budur işte: Büyükelçi, konsolos, müşavir, ataşe adı altında CIA görevlilerini bazı ülkelerin başkentlerine yollayarak, bütün dünyayı "CIA diplomasisi" ile yönetmek...

Dr. Kissinger geçenlerde Amerikan Senatosu'nda, Kıbrıs'la ilgili belgelerin açıklanmasına karşı çıkmıştı. Bu belgeler açıklanırsa, belki Ankara, Atina, Lefkoşe arasında görev yapan CIA yetkililerinin adları, sanları da belli olacaktı. Kissinger buna da engel oldu.

Yoksul ülkelerde düzenlenen bütün faşist darbeler "ithal malı"dır ve üzerlerinde "ABD" ve "CIA" damgası kazılıdır. Amerika'nın Ankara Büyükelçisi Mr. William Macomber'i bu-

günlerde "Bir kokteylde" görürsem, kendisine şu soruları soracağım:

CIA adlı suç örgütündeki göreviniz devam ediyor mu?.. Ve acaba Türkiye'de kimlerle işbirliği yapıyorsunuz?..

(Cumhuriyet, 7 Kasım 1975)

PAZARLIK

Bugünlerde, gazetelerde dudak uçuklatan türden haberler okumaktayız. CIA içinde fırtınalar esmektedir. Görevinden alınan CIA Başkanı Colby, bazı gazetecilerin de CIA hesabına çalıştıklarını açıkladı. CIA Başkanlığı'na atanan Amerika'nın Pekin Büyükelçisi George Bush:

- CIA Başkanlığı müthiş bir iş, diyerek yeni görevinin önemini belirtti.

CIA ile diplomatlar arasında bir ilişki var: CIA eski Başkanı Richard Helms, Amerika'nın Tahran Büyükelçisi'dir. CIA'nin yeni başkanı da büyükelçiler arasından seçilmiştir. Belki, görevinden alınan Colby de ya Ankara'ya ya da Atina'ya büyükelçi olarak gönderilir, bilinmez ki!..

Amerika'nın Ankara Büyükelçisi Mr. Macomber'in, bir zamanlar CIA'da görev yaptığı da gazetelerde yazıldı. Ben de kendisine Sovyet Elçiliği'ndeki kokteylde, CIA'daki görevinin devam edip etmediğini sordum:

- CIA ile hiçbir ilişkim yok, dedi. Yani böylece hakkındaki yayınları "tekzip" etti. Mr. Macomber sorulan sorulara çok kızdı.

- Bu gibi konular buralarda konuşulmaz. Ofisimde konuşurum ancak, dedi. Ertesi gün Amerikan Haberler Merkezi aracığı ile kendisinden ofisinde bir görüşme istedik. Meşgulmüş, isteğimizi kabul etmedi. Bayağı üzüldüm...

Biz bu Amerikalı'lara ne kadar misafirperver davrandık şimdiye değin; üs dediler verdik, ikili anlaşma dediler imzaladık, petrol yasası istediler, bu konuda hazırladıkları yasayı kabul ettik. Petrol yasası yanında, hatırları kalmasın diye bir de, maden yasası hediye ettik. Kore'ye asker gönderdik. Birleşmiş Milletler'de, nereye oy kullanırlarsa, biz de oyumuzu onlarla birlikte

kullandık. Caddelerimize, öldürülen Devlet Başkanlarının adlarını verdik.

Bir görüşme isteğimizi kabul etmiyor Amerikan Büyükelçisi... Fakat hakkındaki yayınları, ayak üstü de olsa "tekzip" etti böylece, Yılmaz Ergenekon gibi, hele kendisiyle hiç ilgisi olmayan konuları yalanlamak için, Sulh Ceza Mahkemeleri kanalıyla köşemize oturmaya hiç çaba harcamadı. Efendi adam ne de olsa...

Değerli iş adamlarından Yahya Kemal Demirel'in mobilya ihracatı ile ilgili yazılarımıza. Yılmaz Ergenekon, Maliye Bakanı imzasıyla tekzipler göndermişti de, mahkemelerde reddedilmişti, hatırlarsınız. Ergenekon, Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı ile, Yahya Kemal Demirel'in "umumi vekilliğini" birbirine karıştırıyor bu işlerde.

Yılmaz Ergenekon hukukçudur hem "Dr." hem de "Doçent"tir. Tekzip konusunu, en iyi hukukçular kadar bilir. Acaba Ergenekon, profesörlük tezini "usulsüz tekzipler ve yetki sorunu" gibi bir konu üzerine hazırlasa iyi olmaz mı diye düşünüyorum.

Doçent Dr. Ergenekon, mobilya ticareti ile ilgili yayınları "tekzip" edemez ama örneğin askerlik durumu ile ilgili yazılıp çizilenleri yasal açıdan tekzip edebilir. Çünkü buradaki yayın doğrudan doğruya kendisini ilgilendirmektedir.

Bir örnek verelim... Ergenekon, onbeş yıl askerlik görevinden kaçmış, sonunda da çürük raporu alarak askerlikten kurtulmuştur. İşte Maliye Bakanı bu haberi yalanlayabilir. Yalandır der, yanlıştır der, ideolojik maksatlarla benim askerlik işime karışıyorsunuz der, amma mutlaka söyleyecek bir söz bulabilir.

Ortadoğu ve Balkanlar'ın en yetenekli politikacısı, eski başbakanlardan Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, "Milli Savunma Bakanlığı" başlıklı resmi yazıda, CHP İzmir Milletvekili Yüksel Çakmur'un bir yazılı önergesini cevaplandırırken, şu bilgiyi vermektedir. 2 Mayıs 1975 gün ve 348-75 sayılı yazıyı birlikte okuyalım:

"İzmir Milletvekili ve Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, 1948 yılında askerlik çağına girmiş ve 1955 yılında yedek subay adayı olarak askerliğine karar alınmıştır. Bakaya olarak, 1970 yılında müracaatı üzerine İstanbul-Fener Askerlik Şubesi

Başkanlığı'nca Kasımpaşa Deniz Askeri Hastanesi'ne sevkedilmiş ve anılan hastanede Sıhhi Kurul'un 25 Aralık 1970 tarih ve 3599 sayılı raporu ile Türk Silahlı Kuvvetleri Beden Kabiliyeti yönetmeliğinin 42-f 10/a'ya uyan teşhisi ile askerliğe elverişli olmadığından, Fatih İlçe İdare Kurulu'nun 5 Ocak 1971 tarih ve 1315 sayılı kararı ile 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun 28 ve 41'inci maddeleri uyarınca askerlikten ihracına karar verilmiştir..."

İşte bu bilgilerin tekzip edebilir Ergenekon. Tam on beş yıl, 1955'ten 1970 yılına kadar "bakaya" kalmış, Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanı. Tam on beş yıl!.. Dile kolay... On beş yıl askerlik şubelerinden kaçmış, gizlenmiş.

Bu bilgilerde bir yanlışlık varsa, tekzip yollamadan bir telefon etse, biz de yanılmışız der, doğrusunu yazarız.

Geçenlerde, Reşit Ceylan'dan bir mektup aldım. Ceylan, TPAO eski Genel Müdürü'ydü, istifa etti, görevinden ayrıldı. Bir yabancı şirkete girdiği söylendi. Ceylan:

Hayır hiçbir yabancı şirkete girmedim, diyor. Gerçi, memleketimizde yürürlükte bulunan "milliyetçilik" anlayışına göre, yabancı şirkette çalışmış olmanın başbakanlığa kadar uzanan yolu vardır ama, bu tür ilişkilerden üzülenler de var,

İyi pazarlar sevgili okuyucular, şöyle havadan, sudan, sağdan, soldan, dağdan, tepeden konuştuk bugün de

(Cumhuriyet, 9 Kasım 1975)

GENÇLİK VE SİLAH

Siyasal ortam giderek sertleşmektedir. Siyasal partiler arasında yeniden ve yoğun biçimde rejim tartışmaları başlamıştır. Bu gelişmelerin en önemlisi gençlik kesiminde süregelen kanlı çatışmalardır. Bu çatışmalar ister istemez, 12 Mart öncesi olayları anımsatmaktadır.

Son seçimlerde sağın toplam oylarında azalma olmuş, CHP oyları ise sağlıklı biçimde artmıştır. Bu artış, ilk genel seçimlerde CHP'nin tek başına hükümet kurma olasılığını belirtmektedir. Hırçınlık bu noktadan kaynaklanmaktadır

Seçimlerden sonra, partiler arasındaki ilk siyasal ilişki Millet Meclisi Başkanı'nın seçimiyle kurulacaktı. Fakat Demirel, 1961 yılından beri geçerliliğini koruyan "centilmen anlaşması"nı çiğneyerek, Meclis Başkanlı'ğını CHP'nin elinden almayı planladı.

Aynı günlerde üniversiteler açılmaktaydı. Kasım başında, MHP Başkanı Türkeş, partisine bağlı gençleri Ankara'da toplayarak onlarla uzun görüşmeler yaptı. Ülkü Ocakları, sağın vurucu gücüdür. Bu örgüt, doğrudan doğruya Türkeş'e bağlıdır Türkeş ise Başbakan Yardımcısı sandalyesinde, hem bu örgütü yönetmekte hem de, Devletin İstihbarat örgütlerine emir verip, Milli Güvenlik Kurulu'na da katılmaktadır. Türkeş, Milliyetçi Cephe Hükümeti'nin kurulduğu günlerde:

- Ülkücü gençler devletin emniyet kuvvetlerine yardım ediyorlar, diyerek, kendi asıl görevini ve işlevini dolaylı biçimde ortaya koymuş bulunmaktadır. Unutulmamalı ki, bazı sıkıyönetim kararlarında, "milliyetçi-toplumcu" görüşe bağlı yargıçlar da, Türkeş'in Ülkü Ocakları için kullandığı tanımı, noktası ve virgülüyle, mahkeme kararlarına yazabilme cesaretini kendilerinde bulmuşlardı.

Türkeş'in Başbakanlık merdivenlerinden inip çıktığı bir ülkede, gençlik kesimindeki çatışmaların durmasını beklemek mümkün değildir...

Gençlik içinde başlayan bu kanlı çatışmaların, gelişim çizgisi gerçekten kaygı vericidir. Siyasal iktidara dayanarak güçlenen sağcı saldırganlara duyulan tepki, gençlik içinde yeni çatışmaların tomurcuklarını taşımaktadır. İstenen de budur...

Devrimci eylemi üniversite kantinlerine kilitlemek ve boykotların kısır döngüsünden yararlanmak siyasal iktidarın çoktan beri özleyip de, gününü beklediği ve kolladığı ortamdır. Bu ortamda, siyasal iktidar, devletin öteki örgütleriyle bütünleşme görüntüsü içine girmeyi ve solu bu bütünlük içinde ezmeyi uygun bulmaktadır. 12 Mart öncesinde yaşanan da buydu...

Devrimci düşünce ve eylem, toplumun bütün emekçi sınıf ve tabakalarında bilinç ve duygu bağı yaratırsa etkinliğini ve geçerliliğini sürdürebilir. Bu eylemi, sadece gençlik kesimi ile sınırlamak, toplumun öbür kesimlerini bu olgunun basit izleyicileri olarak benimsemek, devrimci öğretiyle de, gerçekçilikle de bağdaşamaz.

Siyasal iktidar bunu istiyor... Boykotlar yapılsın, bu boykotlara, düzeni koruma gerekçesiyle sağın vurucu güçleri karşı

çıksınlar, devlet kuvvetleri bu eylemleri bastırmak için üniversite bahçelerine gelsin ve devrimci öğrenciyle polis, devrimci öğrenciyle jandarma birlikleri silahlı çatışmaya girsin...

Siyasal iktidar bu yolla, devletin bütün güçlerinin kendi emrinde bütünleştiğini göstermekte, hem de bu olayları en kanlı biçimde bastırmaktadır. Bu oyunu başından beri iyi sezmek gerekiyor...

Gençlik eylemlerine silahın karışması, bir çeşit "silahlanma yarışı"nı başlatmaktadır. Gençliğin devrimci kesimi, kendi canlarını korumak amacıyla silaha sarılmayı çare olarak görebilir. Geçmiş olayların anıları, birbirleri ardından vurulup öldürülen öğrencilerin kanlı mezar taşları, gençleri duygusal biçimde bu tür eylemlere de itebilir.

Bu soruna, serinkanlı gözlemlerle eğilmek gerekiyor... Gençliğin devrimci kesimi, bu silahlanma eğiliminden özenle kaçınmalıdır. Devrimci eylemi dar sınırlar içine sokan boykotların bir an önce bırakılması, siyasal iktidarın elinden çok önemli bir silahı alacak, ayrıca sağın vurucu güçlerini, ilk anda hedefsiz bırakacaktır.

Gençlik için önemli günler yaşıyoruz! Olayları sadece duygularımızla değil, düşüncelerimizle ve geçmiş derslerle izlemek bir "devrimcilik" borcudur.

(Cumhuriyet, 11 Kasım 1975)

"İNCE TAKTİK"

Kanlı çatışmalara önceki gün bir şakacı yurttaşımızın mektubu da karıştı. İstanbul'dan postalanan bir mektupta, Senato Genel Kurulu salonuna tahrip gücü yüksek bir patlayıcı madde konulduğu ihbar edilince parlamento, çalışmalarına bir saat ara vererek, salonlarda hayali bomba arandı. Yapılan araştırma sonunda ihbarın doğru olmadığı saptanınca, bütün ilgililer rahat nefes aldılar.

Millet Meclisi Geçici Başkanı bu araştırmadan sonra, parlamento binasına giriş çıkışlarda sıkı kontrol yapılmasın emrettiklerini açıkladı. Böylece "Mektupla Anayasayı İhlal Suçu" kendiliğinden kapatılmış oldu.

Parlamento kapılarında gerçekten sıkı kontrol yapılmalıdır. Ceplerinde tabanca ve bomba bulunanlar kadar, ellerinde "teşvik belgesi" gibi yağma ayrıcalıkları olanlarla kardeşlerine, yeğenlerine "milyon yağmuru" yaratanların da parlamentoya girişleri önlenmelidir.

Ama hani, nerede o günler...

Ekonomik bunalım, Anayasadışı tutum ve yolsuzluk söylentileri ne zaman yoğunlaşırsa, "milli birlik ve beraberlik ruhu" "komünizm tehlikesi" gibi gerekçeler de hemen piyasaya sürülmektedir. Arkasından da gençlik kesiminde silahlı çatışmalar başgösterince, Demirel, Cumhuriyeti ve devleti koruyan bir devlet adamı olarak, ortalıklarda boy göstermektedir. Demirel'in "ince taktiği" budur işte..

12 Mart öncesi Demirel kardeşlere dağıtılan 26 milyonluk krediler ne oldu? Unutturuldu. Uygulanmayan Danıştay kararları, çiğnenen Anayasa Mahkemesi kararları ne oldu? Unutturuldu. Sokak ortasında birbirleri ardından vurulan gençlerin katilleri ne oldu? Unutturuldu.

12 Mart Muhtırası bütün bunların üstüne bir sünger çekti... Bu dönemde, 12 Mart'ın asker-sivil yöneticileri, yolsuzluk belgelerini gazete köşelerinde sergileyenleri, Demirel'in Anayasa ve yasadışı davranışlarına karşı çıkanları ve 1961 Anayasası'nı savunanları, türlü gerekçelerle cezaevlerine doldurdular. Demirel yeniden "demokrasi kahramanı" olarak 12 Mart generallerinin önünde kasıla kasıla "yasama görevi" yaptı...

"İnce taktik" bugünlerde de uygulanmaktadır... Yolsuzluk belgeleri, uygulanmayan Danıştay kararları, birbiri ardından vurulan gençler, yeniden sahnededir. Usulsüz krediler, yasadışı baskılar yanında Kıbrıs sorunu, siyasal iktidarı dar boğazlara sürüklemektedir. Bu sorunların, ülke yönetimine egemen siyasal iktidarca, kamuoyunun özgürce oluştuğu bir ortamda çözülmesine olanak yoktur.

Yine, 12 Mart öncesi yöntemler deneniyor... Önce bir siyasal gerginlik... Bu yaratıldı. Millet Meclisi Başkanı'nın seçiminde 1961 yılından beri izlenen yöntem terkedildi. Millet Meclisi içinde seçim turları birbirini kovalamakta ve hiç bir sonuç alınamamaktadır. Hükümet ortakları arasında giderek artan bir çatışma vardır... Bunun giderilmesi için yeniden "komünizm tehlikesi", "millet bütünlüğü" gibi gerekçeler ortaya atılarak

hükümet içindeki ortaklık çekişmeleri bir ölçüde de olsa önlenebildi. Bu "ince taktik" adım adım izlenmelidir...

Önce şu noktayı saptayalım: Yaratılmak istenen siyasal koşullar ne kadar 12 Mart öncesine benzetilmeye çalışılırsa çalışılsın, güç dengeleri arasında bir benzerlik yoktur. CHP, 12 Mart öncesinde, amacı ve yöntemi belirlenmiş tutarlı bir parti kimliğinde değildi. Öyle ki, faşizmin siyasal kadrosu, CHP içinden devşirilerek oluşturuldu. Bir kısım CHP'liler ise, Ecevit'in liderliğinde eski parti arkadaşlarının yönetici koltuklarında oturtulduğu düzene karşı, olanaklar ölçüsünde direnişe geçti.

Şimdi CHP, "demokratik sol" çizgide oldukça tutarlı bir partidir. Ecevit'in, ülke içinde ve dışında kolay kolay silinmeyecek bir saygınlığı vardır. Bu saygınlık, halk yığınlarını bağladığı kadar, asker-sivil bürokrasiyi de etkilemektedir. Anayasa özgürlüklerini ortadan kaldırmaya yönelik siyasal saldırılar, karşılarında parlamentonun en çok sandalyeye sahip partisiyle, bu partinin toplumun her zeminindeki yandaşlarını bulacaklardır. CHP bütün örgütüyle, faşizme karşı "dalgakıran" gibi dimdik ayaktadır Üstelik yapılacak ilk genel seçimde CHP iktidara merdiven dayayacağını da belirlemiştir.

Bir nokta daha var...

12 Mart yönetiminin toplum yaşantısında yarattığı yıkıntı, sadece bu dönemin sanıklarını ezmemiştir. Bu olağanüstü dönemin yöneticilerinin, bugün içine düştükleri yalnızlık çukuru da herkesin gözleri önündedir. Dört-beş yıl önce, ülkenin bütün aydınlarını "vur emri" ile toplamaya kalkanların, bugün o aydınların "gözaltında" nasıl yaşadıklarını hep birlikte görüyoruz..

Gençliğin devrimci kesimine işte bugünlerde büyük görevler düşüyor... Sağın vurucu güçleri, olanca saldırganlıklarıyla eyleme geçmişlerdir. Amaçları, devrimci gençleri karşı eyleme geçirerek, kanlı bir çatışmanın doğmasıdır. Devrimci gençler, hiç bir boykotu desteklememeli ve sağın vurucu güçlerini suç belgeleriyle kamuoyu önünde yalnız bırakmalıdır. Devrimci "teori" ve "pratik", Demirel'in bu basit "ince taktiğini" çok kolay yenecektir. Yeter ki serinkanlı olalım...

(Cumhuriyet, 13 Kasım 1975)

HEM POLİTİKACI, HEM İŞADAMI...

Adalet Partisi, "liberal ekonomi" ilkelerine inanmıştır. Bu nedenle "hür teşebbüs" yanlısıdır. Hür teşebbüs, Adalet Partisi'nin iktidarda bulunduğu dönemlerde "altın çağını" yaşar. Bu dönemlerde bazı politikacılar da ticaret hayatına atılır.

Hem politikacı, hem de işadamı olmak, gerçekten büyük hüner istemektedir. Başbakan Demirel, hem politikacı, hem de işadamı türünün çok canlı bir örneğidir. Demirel ailesi, kardeşler ve yeğenlerle, hep birlikte "terakki" edip gül gibi geçinmektedir. Demirellerin kurduğu "Terakki" Kollektif Şirketi, Isparta gülleri gibi serpilip gelişmektedir.

Demirel'in izinden gelen politikacı işadamlarından biri de, Ahmet Türkel'dir. Türkel, iki kez Ticaret Bakanlığı koltuğunda oturmuş, sonra da, kendisine anayasa tarafından sağlanan "ticaret özgürlüğünü" kullanmak amacıyla ticarete atılıp zengin olmuştur.

Ahmet Türkel, iki kez Ticaret Bakanlığı yaptığı için, bilgi ve görgüsünden hür teşebbüsü de yararlandırmak istemiş ve "Kentaş-Kimya Endüstrisi ve Ticaret Anonim Şirketi" adı altında bir şirketin ortakları arasına katılmış ve şirketin yönetim kurulu başkanlığına getirilmiştir. Türkel, Kimya Endüstrisine katkıda bulunmak amacıyla bilgi ve görgüsüyle birlikte 300 bin liralık senet alarak, memleket kalkınmasına katkıda bulunmuştur. 10 milyonluk şirkete, Ahmet Türkel, 200 bin lirası İkbal Türkel, 100 bin lirası da Şükriye Türkel'in olmak üzere, ailecek yardımda bulunmuştur. 27 Mart 1972 tarihli "hissedarlar umumi heyeti toplantısı"na sunulan çalışma raporunda, AP'li Ticaret Bakanlarından Ahmet Türkel'in şirketinin "3.976.983.49" liralık yatırım yaptığı açıklanmaktadır. Aynı dönemde "3.374.325.00" liralık satış tutarına karşılık, "1.284.678.00" liralık kâr elde edildiği de raporda yazılmaktadır.

Gözümüz yok, Allah artırsın!

Ahmet Türkel'in ailece ortakları arasında bulunduğu bu anonim şirketin, 1971-72 yıllarında bankalardan aldığı kredi tutarı da, "2.460.584.15" liradır. 10 milyonluk bir şirkete ancak bu kadar kredi verilmektedir. Ahmet Türkel de, Demirel'in "Terakki Şirketi" gibi, iş alanlarını büyüttükçe, 26 milyon, 84

milyon kredi alıp, hür teşebbüs burçlarında bir bayrak gibi yükselecektir.

Allah tuttuklarını altın etsin...

Ahmet Türkel'in yönetim kurulu başkanı olduğu Kentaş Şirketi'nin 11 Mart 1975 tarihli olağan toplantısına sunulan raporda ise, şirketin öz kaynaklarının "12.017.733" lira olduğu, iç kredilerin "6.428.601" liraya ulaştığı ve karın "4.769.349.49" lirayı bulduğu belirtilmektedir.

Gerçekten de tuttukları altın olmaktadır...

"Kentaş" şirketinin "İstaş" adlı bir ortak şirketi bulunmaktadır. Bu iki şirket, birlikte "mobilya fabrikası" kurmayı planlamışlardır. Raporun 3'üncü sayfasında bu mobilya fabrikasının 1975 yılı içinde gerçekleştirileceği yazılmaktadır.

Bu mobilya fabrikası için bir tek ortak eksiktir. Değerli işadamlarımızdan Yahya Demirel de bu şirkete katılsa, yatırımlar hemen gerçekleşir, başta yavru vatan Kıbrıs olmak üzere, Libya ve İtalya'ya da mobilya satışlarına geçilebilir.

Ahmet Türkel'in ilişkili olduğu bir başka şirketin adı da "İlkel Nakliyat ve Ticaret Limited Şirketi"dir. İlkel şirketi Tahran'da, "Fisherabad ave. no: 164" adresinde yerleşik "T.B.T." şirketi ile ticari ilişkilere girerek, 3.1.1972 tarihinde, aralarında bir "protokol" imzalamıştır. Bu protokolun altındaki imzalar, "Ahmet Türkel, M. Ali Bağırzade, M. Oktay ve H. Seven" adlarını taşımaktadır. İlkel ve T.B.T. şirketleri bir araya gelerek ortak bir şirket oluşturacaklar ve bu şirket, Ahmet Türkel ve M. Ali Bağırzade'nin atayacağı bir kimse tarafından yönetilecektir. Protokol bu konuyu karara bağlamıştır.

İlkel Şirketi, Kuveyt'e "Al-Norman Co. Şirketi"ne, tonu 1350 dolardan, 160 ton dondurulmuş koyun eti ihraç etmiş görünerek, sahte belgelerle Merkez Bankası'ndan "vergi iadesi" adı altında 3 milyon lira para çekmiştir. Bir süre sonra, belgelerdeki sahtecilik anlaşılmış ve şirket hakkında kovuşturma açılmıştır.

Ne ilgisi var bu işle Ahmet Türkel'in?..

Yok tabii... Olmadığı için de, kimse Ahmet Türkel hakkında bir kovuşturma açmamıştır. Fakat elimizdeki belgede, İlkel Nakliyat ve İhracat Ltd. Şirketi ile "T.B.T." şirketi arasında imzalanmış bir protokol var. Bu protokolda Türkel'in adı en başta yazılmış.

Herhalde bir yanlışlık var...

Maliye Bakanı Doç. Dr. Yılmaz Ergenekon bu konuda, Ahmet Türkel ile ilgili bir "tekzip" yollarsa, bizler de aydınlanmış olur, bundan sonra İran'a ihraç edilen peynir sorununa da el atma olanağını buluruz.

Ahmet Türkel'in İlkel Şirketi ile ilişkili olduğunu M. Ali Kışlalı yönetimindeki "Yankı" dergisi, 1973 yılının Eylül ayında yazmış ve bu eski Ticaret Bakanını da uyarmış. Türkel, Kışlalı aleyhine tazminat davası açmış ama Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesi, Kışlalı'yı haklı bularak, Türkel'in davasını reddetmiş ve karar son günlerde Yargıtayca da onaylanmıştır. Tarih ve sayısını da verelim: Ankara 11. Asliye Hukuk Mahkemesi, Esas. 973/651. Karar: 24.9.1974 günlü.

İşte sizlere hem politikacı hem de işadamı...

Ahmet Türkel, Adalet Partisi'nin kuruluş amacına, felsefesine uygun bir işadamı ve politikacıdır. Kendisini tebrik eder, vatan ve millet yolundaki üstün başarılarının devamını dileyerek gözlerinden öperiz...

(Cumhuriyet, 15 Kasım 1975)

KILIÇ'IN KİNİ...

İki-üç gün önce, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Selahattin Kılıç'ın dehşetengiz bir açıklamasını okuduk. Bakan bey çok kızmış nedense... Cumhuriyet Gazetesi'nde, Milletvekili Ata Bodur'un oğluna devredilen petrol istasyonu ile ilgili bir haber çıkmış, ertesi gün haber bu köşede ayrıntılı bilgilerle doğrulanıp, yorumlanmıştı.

Bakanı kızdıran haber ve yorum, Milliyetçi Cepheyi desteklemek için DP'den istifa ederek Demirel hükümetine güven oyu veren Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur'un sahibi bulunduğu petrol istasyonu il ilgiliydi. Kızılay'ın en işlek yerindeki petrol istasyonu ile ilgiliydi. Kızılay'ın en işlek yerindeki petrol istasyonunun, Şükrü Bodur'a yeniden uzun bir süre için aylığı 17.500 liradan kiraya verildiği yazılmış, bu konuda alınan kararın tarih ve sayısı da verilmişti.

Durum şudur.

Kızılay'daki petrol istasyonu, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'nce 31.10.1968 tarihinde, yani Adalet Partisi iktidarında, bu partinin Trabzon millet vekili adaylarından Mahmut Macit'e kiraya verilmiştir. Petrol Ofisi Müdürler Kurulu'nun, 16.12.1968 gün ve 1682 sayılı kararı, Ankara 6. Noterliğinin 16.12.1968 gün ve 32044 sayılı belgesiyle onaylanmıştır.

Mahmut Mecit, 14.3.1973 tarihinde, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'ne başvurarak, benzin istasyonunun işletilmesini, Milletvekili Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur ile kurmuş bulunduğu "Akaryakıt Adi Kom. Şti." adlı kuruluşa devretmek istediğini bildirmiştir. Petrol Ofisi Müdürler Kurulu, 11.4.1973 gün ve "320027/1847-1796" sayılı kararıyla bu öneriyi benimsemiş ve istasyonun işletme hakkı, anılan şirkete verilmiştir. Mahmut Macit, bir süre sonra, şirket paylarını Yüksel Poyraz'a devretmiş ve şirketin adı da "Ankara Petrol Adi Kom. Şti. Şükrü Bodur ve Ortağı" olarak değiştirilmiştir. Şirket paylarının el değiştirildiğine ilişkin yazı da, Ankara 21. Noterliğinin 12.3.1974 gün ve 2303 sayısını taşımaktadır.

Şirket, Mahmut Macit tarafından, Şükrü Bodur'a devredildikten sonra, Ankara 21. Noterliğinden onaylı, 21.5.1973 gün ve 3499 ve 3500 sayılarıyla işletme ve bayilik sözleşmeleri imzalanmış ve kira süresi beş yıl olarak saptanmıştır. Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü Müdürler Kurulunun 10.7.1974 gün ve 28/22 sayılı kararıyla da, devir işlemiyle yeniden kurulan şirketin, yeni bir "taahhütname" imzalanması uygun görülmüştür. "Ankara Petrol Adi Kom. Şti. Şükrü Bodur ve Ortağı" ile Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü, 21. Noterlikten onaylı 9.9.1974 gün ve 8318 ve 8319 sayılar ile işletme ve bayi sözleşmeleri yenilenmiştir.

Buraya bir nokta koyalım...

Bakan Kılıç, dehşetengiz açıklamasında, Şükrü Bodur'a istasyonun 9 Eylül 1974 günü devredildiğini söylemektedir. Oysa yukarıda sayı ve tarihini bildirdiğimiz belgeler, Şükrü Bodur'a devir işleminin, 9.9.1974 tarihinde değil, 11.4.1973 tarihinde yapıldığını kanıtlamaktadır. Kılıç:

– Şükrü Bodur'a istasyonun devir tarihi 9 Eylül 1974'dür. Bu tarihte ise CHP Genel Başkanı başbakandır ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı da CHP'lidir... diyerek, kamuoyunun gözünün içine baka baka, gerçekleri çarpıtmaktadır.

Devam edelim...

Şükrü Bodur 13.1.1974 tarihinde, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'ne başvurarak, benzin istasyonunun kira süresinin 15 yıl uzatılmasını istemiştir. Bu istek 21.3.1975 gün ve "32-0027/1374-163" sayılı yazıyla, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü Müdürler Kuruluna gönderilmiş ve kurul 27.3.1975 gün ve 19/11 sayılı kararıyla, Şükrü Bodur'un isteğini reddetmiştir. Bu kararın altında Genel Müdür Hayrettin Ayhan, Genel Müdür Yardımcıları Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç ve Özkan Tüz'ün imzaları bulunmaktadır.

31 Mart 1975 günü Milliyetçi Cephe Hükümeti kurulmuştur. Bir süre sonra da red kararında imzaları bulunan Genel Müdür Yardımcıları Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç görevlerinden alınmışlardır. İki Genel Müdür Yardımcısı görevlerinden alındıktan sonra, Şükrü Bodur yeniden Genel Müdürlüğe başvurarak sözleşme süresinin uzatılmasını istemiştir. Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü Müdürler Kurulu, 12.9.1975 gün ve 59 sayılı kararıyla Şükrü Bodur'un isteğini kabul etmiş ve kira süresi 10 yıl uzatılmıştır.

Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç'un yerlerine atanan iki genel müdür yardımcısı, Orhan Yıldırım ve Şükrü Mete, aylığı 17.500 liradan, ve Genel Müdür Hayrettin Ayhan'ın da imzasıyla sözleşme süresini 1988'e kadar on yıl daha, uzatmış bulunmaktadır. Bu karar Şükrü Bodur'a 26 Eylül 1975 gün ve "32-2206 42-4525/23299" sayı ile "iadeli-taahhütlü" olarak bildirilmiştir.

Bir nokta da buraya koyun...

Bakan Kılıç 13 Kasım 1975 günlü dehşetengiz açıklamasında aynen:

– Benzin istasyonunun 1972'den sonra, on yıllık uzatmanın tahakkuk etmesi halinde kira yeniden tesbit edilecektir... diyerek, 26 Eylül 1975 günü, 9.10.1988 tarihine kadar uzatıldığını da bilerek kamuoyundan gizlemiştir.

Bakan, açıkça yalan söylemektedir yalan!..

Kılıç açıklamasında:

– Şimdi bu haberi veren gazete ile buna bağlı makale yazan zat, Türk milleti önünde ahlak testine tabi olmaktadır...

demektedir. Bu belgeler, Bakan Kılıç'ı kınına sokmayacaksa, kendisine hangi "ahlak testini" uygulamak gerekir acaba?..

(Cumhuriyet, 16 Kasım 1975)

ÖZGÜRLÜĞÜN BEDELİ

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, ABD'nin, dünyadaki tüm siyasal tutukluların serbest bırakılması için Birleşmiş Milletler'de girişimlerde bulunulması yolundaki önerisine değinerek:

- Amerika'ya düşen bir görev ve sorumluluk daha vardır. Şili'deki siyasal tutukluların serbest bırakılması yolundaki, birçok özgürlükçü demokratik ülkelerce açılmış kampanyaya resmen katılarak, Birleşik Amerika içtenliğini göstermelidir, demiştir.

Sayın Ecevit ilginç bir noktaya parmak basmaktadır... Şili'de, Sosyalist Devlet Başkanı Allende'nin, Amerika Birleşik Devletleri "Merkezi Haberalma Örgütü" CIA tarafından planlanan bir askeri darbe ile düşürüldüğü belgelerle kanıtlanmış, gerek Dışişleri Bakanı Dr. Kissinger, gerekse CIA Başkanı Colby, bu konuda hafızalardan silinmeyen ilginç açıklamalar yapmışlardır.

Faşist General Pinochet ve çetesi tarafından tutuklanan binlerce yurtsever, cezaevi hücrelerinde yatmaktadır. Franko rejiminin cezaevlerine kilitlediği İspanyol devrimcileri binbir türlü işkenceyle pençeleşmektedir. Türkiye'de ise, 12 Mart döneminde, Sıkıyönetim Mahkemeleri'nce çeşitli cezalara çarptırılan gençler de, Niğde Cezaevi'ne doldurulmuşlardır.

Bunların yanında Yunanistan'da CIA desteğinde 1967 darbesini yapan Albaylar Cuntası ve bu cuntanın "kontrgerilla" adı verilen işkence karargahının yöneticileri de cezaevlerindedir. Portekiz'de Caitano rejimine bekçilik eden polisler ve bazı yüksek yöneticiler de yargılanacakları günleri beklemektedirler.

Dünyanın dört bir bucağında, bugüne değin kurulu düzene karşı çıkanlarla, bu düzeni korumak isteyenler çeşitli nedenlerle cezaevlerine atılmışlardır. Amerika, bütün siyasal tutukluların salıverilmesini isterken, işte Yunanistan'da, Portekiz'de ve Vietnam'da devrimcilere ve tüm yurtseverlere kan kusturan yöneticilerin de bağışlanması amacıyla istemektedir.

CHP Genel Başkanı, Şili'deki siyasal tutukluları hatırlatırken, Amerika'nın bir çelişkisine de dikkatleri çekmektedir. Hem Birleşmiş Milletler ilkelerine aykırı olarak Şili'de darbe düzenleyeceksiniz, hem de Yunan faşistleri cezaevlerine atılınca, özgürlükleri koruyan bir büyük devletmiş gibi davranacaksınız.

Yunan devrimcilerine işkence yapılırken neredeydi Amerika? Portekiz'de işkenceler sürerken neredeydi?.. Şili'de binlerce aydın kurşuna dizilirken, Endonezya'da sokaklardan kan akarken neredeydi?.. Türkiye'de işkence evlerinde, tümgenerallerin, kurmay subayların, gencecik delikanlıların sorguları yapılırken neredeydi?.. Yüzlerce yıl tutan hapis cezaları verilirken neredeydi?..

Nerede olduğu belli: Katliam yapmak için Vietnam köylerinde dolaşıyordu o günlerde; nerede olacak!..

Amerika'nın bu öneriyi Birleşmiş Milletler'e verirken izlediği amacı bir yana bırakalım da, Türkiye'ye dönelim şöyle. Bütün dünyada, ne amaçla olursa olsun, siyasal tutukluların salıverilmesi yolundaki çabalar yoğunlaşırken biz ne yapıyoruz?..

Biz mi?... Biz, yeniden özgürlükleri kısıtlayıcı yasalar getiriyoruz. Anayasa Mahkemesi'nce kuruluş yasaları iptal edilen mahkemeler aracılığı ile cezalar dağıtmaya çalışıyoruz. Öğrenciler, devrimci aydınlar, ilerici örgütler için iddianameler düzenlemekle uğraşıyoruz.

Fakat ne rastlantıdır ki, sağır sultanın duyduğu yolsuzlukları hasır altı etmeye ve bunların belgelerini otaya çıkaranları da ezmeye çalışıyoruz. Bir hukukçu çıksa da, bu ülkede belgeleriyle kanıtlanmış yolsuzluklar için açılan davalarla düşünce suçlarından dolayı açılan davaların sayısını bir karşılaştırsa, Türk siyasal yapısının bütün çizgileri en aydınlık biçimde ortaya çıkıverir.

Binbir türlü ticari dalaverenin üzerinde cirit atanların ve "türlü-çeşitli" yolsuzluklar üzerine bağdaş kuranların, aynı zamanda özgürlükleri kısıtlayıcı yasalara birer imdat simidi gibi sarılmaları bir rastlantı mıdır acaba?..

Bütün siyasal tutuklular serbest bırakılmalıdır. Yirminci yüzyılın çağdaş gelişimi de bunu gerektirir. Bir ülkede tek bir siyasal mahkum varsa, o ülkedeki rejime demokratik denilemez. Bu yoldaki bütün çabalar desteklenmelidir amma, aklımız, yine ister istemez yolsuzluk dosyalarına takılıyor.

Düşüncelerinden dolayı binlerce insandan hesap soran rejim, milyonlarca lira yolsuzlukları için bir tek gün soru sormazsa, düşünce suçu adı altında kimleri neden yargılamak istediği, neden bu amaçla yasalar hazırlattığı da belli olmaz mı?

Sayın Ecevit, siyasal tutukluların serbest bırakılması yolundaki çağrısı için milliyetçi partiler topluluğundan hiç yanıt beklemesin. Onlar vergi iadesi, yatırım indirimi, teşvik tedbirleri, petrol istasyonları gibi "milliyetçi" konularla haşır-neşirdirler. Ve bu yollarla kimlerin nasıl zengin olacağını düşünmektedirler. "Son bağımsız müslüman Türk devletini"nin, yatırım indirimi ve teşvik tedbirleri ile ayakta kalması için çalışmaktadırlar.

Türkiye Birleşmiş Milletler'de, siyasal tutukluların serbest bırakılması görüşmelerine Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Grubu Başkanı Prof. Nihat Erim başkanlığında, Memduh Tağmaç, Faik Türün, Ali Elverdi, Ferit Melen'den kurulu bir "yüce heyet" ile katılsa, ayıplarımız unutturulmaz mı?..

(Cumhuriyet, 18 Kasım 1975)

ASKER OLDUM PİYADE...

Değerli işadamlarımızdan Yahya Kemal Demirel, henüz askerlik görevini yerine getirmemiştir. Nedenini hiç sormayın: Muhterem babası Hacı Ali Demirel'in, binbir emek ve zahmetle kurduğu Özel Yükseliş Koleji, "Ankara Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu" adıyla devlet denetimine geçince, bu değerli işadamımız, son sınıfta iki kez kalmış ve üzüntüsünden dolayı kendisini "mobilya ticaretine" kaptırmıştır.

Şimdi kendisinin mobilya dosyasından sonra askerlik dosyasını da şöyle bir karıştıralım, bakalım neler çıkacak?...

Isparta Askerlik Şubesi Başkanı Albay H. İbrahim Tanrıbilir, 21 nisan 1975 tarihinde, Çankaya Askerlik Şubesine yolladığı "3'üncü ksm: 0917-1727-75-1450-a-75" sayılı yazısıyla, Yahya Demirel'in, 1975 yılı kasım ayının sonuna kadar askerlikle ilişkili olmadığını belirtecek bir yazı istediğini bildirerek:

– Dilekçe sahibinin... 15 Ekim 1975 tarihine kadar yurt dışına çıkmasında sakınca olmadığına dair belge verilmesini

arzederim... demiştir. Yazışmalar gelip gitmiş, sonunda, Yahya Demirel'in askerliğine karar alındıktan sonra yurt dışına çıkabileceği belirtilmiştir. Isparta Askerlik Şubesi Başkanı, 5 Ağustos 1975 günü, "3 ks 0917-75 (1950/a/75) 5481 sayılı yazısıyla, konuyu bütün ayrıntılarıyla, Çankaya Askerlik Şubesine bildirmiş ve askerlikle ilgili gerekli işlemlerini yaptırmayan Yahya Demirel'in "yoklama kaçağı" olduğunu açıkladıktan sonra:

– Yoklama kaçağına askerliğine karar alınmadan belge verilmiş ise, adresinden celp edilerek, yoklamasının yaptırılıp alınacak kararın ivedi gönderilmesini arzederim... diyerek, gerekli işlemlerin yapılmasını istemiştir.

Çankaya Askerlik Şubesi Başkanı Albay Hamdi Acunsal, 8 Ağustos 1975 günü, "3 ksm, 0917-1-75-(ybc)" sayılı yazısıyla, Yahya Demirel'e hiç bir belge verilmediğini Isparta Askerlik Şubesine şöyle duyurmuştur:

– Aşağıda kimliği yazılı yoklama kaçağı adresinde bulunmadığından... tahkikat evrakı... şubenize gönderilmemiştir. Adı geçene yurt dışına çıkmasında askerlik bakımından sakınca olmadığına dair belge şubemizce verilmediğini bilgilerinize arz ederim...

Ankara Emniyet Müdürlüğü, Başbakan Süleyman Demirel'in bu sevgili yeğenini her nedense başkentte bir türlü bulamamıştır. 30 temmuz 1975 günü, Çankaya Askerlik Şubesi, Yahya Demirel'in adresinde bulunmadığını, Isparta Askerlik Şubesine bildirmiştir. Libya'ya gönderilen mobilyalar gibi, Yahya Demirel'in de izine bir türlü rastlanamamıştır.

İşte tam bu sırada, yani mobilya ihracatı ile ilgili haberler gazetelerde yayınlanınca, Yahya Demirel de hemen ortaya çıkıverir ve 3 Eylül 1975 günü mobilya ihracatı konusunda ilginç açıklamalar yapar.

Şimdi seyredin eğlenceyi...

Polisin bir türlü adresinde bulamadığı Yahya Demirel, mobilya ihracatı dolayısıyla ortaya çıkınca, Isparta Askerlik Şubesi Başkan Vekili Yüzbaşı Ömer Akça, 4 Eylül 1975 gün ve "3'ncü ksm 0917-75-1950-a-75-6545" sayılı yazısıyla:

– Yoklama kaçağı Yahya Demirel, Ankara'nın ortalık yerinde basın toplantısı yapıyor, sizler adresinde bulamıyorsunuz. Yükümlü askerlikten kaçıyor... deyince, işlerin ciddi olduğu anlaşılmış ve Başbakanın sevgili yeğeni askerliğine karar alınmak üzere Gülhane Tıp Akademisine gönderilmiştir.

Gülhane Tıp Akademisinin bazı doktorları, Çankaya Askerlik Şubesinin 17.9.1975 günlü yazısı ile hastaneye gelen Yahya Kemal Demirel'de, ansızın çarpıntı olduğunu saptamışlar ve kendisine "24 gün yatak istirahati" vermişlerdir. Gülhane Tıp Akademisi ve Eğitim Hastanesi Kurumu, Kardiyoloji bölümünde 25 Eylül 1975 gün ve "8033-156-75-18232" sayı ile kayıtlı olan istirahat yazısı, Akademi komutanı Tabip General Prof. Haydar Dinçer tarafından imzalanmıştır. Okuyalım:

– Yükümlü er Yahya Kemal Demirel, 9.9.1975 gün ileri tetkikleri ve hakkında kat'i kararlar verilmek üzere kardiyoloji kliniğine müracaat etmiştir. Yapılan muayenesinde kendisinde "Süprevetriküler paraksizmal taşikardi" tesbit edilerek, sonunda muayene ve kat'i işlem yapılmak üzere 24 gün kat'i yatak istirahati verilmiştir. Raporun bitimi sonunda kendisinin hastanemize sevk edilmesi uygundur. Bilgilerinize rica ederim...

Şimdi hepiniz hatırlayacaksınız... Yahya Demirel, 10 Eylül 1975 günü, "Swissair" uçağı ile, Cenevre'ye gidip "Intercontinental" Oteline yerleşivermişti. Peki, hangi askerlik şubesinden belge alarak yurt dışına gitmiş? Çankaya Askerlik Şubesinden mi, yoksa Isparta'dan mı?.

Hiçbirinden tabii...

Yahya Demirel'in, 24 günlük "kat'i yatak istirahati" 19 Ekim 1975 günü bitmiştir. Bu günde, Yahya Demirel'in Gülhane Tıp Akademisine yeniden başvurması gerekirken bul bulabilirsen mobilya kralını... Atı alan Üsküdar'ı çoktan geçmiştir. Çankaya Askerlik Şubesi 3 kasım 1975 günü "0416-1-75 (ybc)-49" sayılı yazısıyla, Çankaya Kaymakamlığına:

– Haydi gelsin askere... süresi bitti. Bulun adresini şubemize teslim edin... diyorsa da Yahya Demirel'i adresinde bulmak ne mümkün?...

Biz mobilyalarını bulamayız, askerlik şubeleri de kendisini.

Değerli amcası da kırk yaşının baharında, o da ancak ihtilal zoruyla askere gönderilmiştir. Yeğen de anlaşılan amcasının izindedir şimdi.

Asker oldum piyade, mobilyalar ziyade...

(Cumhuriyet, 20 Kasım 1975)

GALİLEİ VE YALÇINTAŞ

Önceki gün televizyon ekranlarında ünlü İtalyan bilim adamı Galilei'nin yaşam öyküsünü izledik. Galilei, dünyanın güneş ekseni çevresinde döndüğünü kanıtlamış ve bu yüzden Engizisyon Mahkemesi'nde yargılanmıştır. On altıncı ve on yedinci yüzyılın alacakaranlığında matematik ve fizik bilimlerine ışık tutan Galilei'nin buluşları, o dönemde birçok kimsenin kafalarındaki düzeni altüst etmişti. Sonunda Galilei, Papalık hükümetine ihbar edildi. Ünlü bilgin, 1633 yılında Engizisyon Mahkemesine çıkarıldı. Galilei, Engizisyon Mahkemesi karşısında tam yirmi gün sorguya çekildi. Üzerindeki yoğun baskı, ünlü bilgini mahkeme önünde diz çökerek görüşlerinden ve ortaya koyduğu bilimsel öğretilerden vazgeçmeye zorladı. Galilei baskılara dayanamadı ve dünyanın güneşin çevresinde döndüğünü kanıtlayan öğretisinden vazgeçtiğini mahkeme önünde açıkladı. Ancak Engizisyon Mahkemesi yine de Galilei'yi mahkum etti. Galilei Engizisyon Mahkemesi'nden çıkarken sadece:

- Ama dünya yine dönüyor, diyebildi. Bu söz, yüzyıllar boyu bilime saygının simgesi olarak bugüne kadar gelebildi. Düşünce özgürlüğünü yoketmek için baskı yöntemlerinin paslı silahlarını kullananlara karşı hep "Galilei" ve Galilei'nin "dünya dönüyor" sözü hatırlatıldı.

Televizyondaki program, 12 Mart döneminin yorumları, kelimeler üzerine basa basa sanatçılığının bütün hüneriyle okuyan bir tiyatro sanatçısının tanıdık sesiyle sunulmaktaydı. Bu ses, ister istemez 12 Mart karanlıklarında, mahkemeler önünde düşüncelerinden dolayı yargılanan aydınları gözlerimizin önüne getirdi:

Siyasal Bilgiler Fakültesi eski dekanı ve Anayasa Hukuku Profesörü Mümtaz Soysal, 12 Mart döneminde Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde, "Anayasaya Giriş" adlı ders kitabından dolayı yargılanmıştır. Davanın savcısı Abdülbaki Tuğ, Soysal'ın ders kitabıyla komünizm propagandası yaptığını ileri sürüyor ve ağır hapis cezasına çarptırılmasını istiyordu. Dava hukuksal niteliğini başından beri yitirmiş, tümüyle 12 Mart Hukuku'nu yansıtan bir siyasal niteliğe bürünmüştü.

Piyade Albay İzzettin Avlar'ın başkanlığındaki mahkemede söz alan Soysal:

- Siyasal davalar, tarihin hiçbir döneminde iktidarlara şeref vermemiş, aksine yargılanan sanıkları yüceltmiştir. Sokrat'ın yargılanması Yunan tarihi için bir leke oldu. Galilei, Engizisyon Mahkemesi önünde görüşlerinden vazgeçtiğini söylemesine rağmen bütün insanlık için bir simge oldu, dedikten sonra ekledi:

- Beni de işlemediğim bir suçtan ötürü, layık olmadığım bir sandalyeye oturtuyorsunuz...

Savcı Abdülbaki Tuğ, Soysal'ın bu yorumuna karşı iddia makamından şu sesi yükseltti:

- Sokrat'ı mahkum eden bir Yunan mahkemesidir. Burası ise bir Türk mahkemesidir. Galilei insanlık uğruna öldü. Marksist-Leninist ilkeler uğruna değil...

Askeri Savcı'nın sesi bugün de kulaklarımdadır Soysal'ın avukatları Uğur Alacakaptan, Ahmet Tahtakılıç ve Turan Güneş ile o gün duruşmayı izlemek üzere gelen profesör, doçent ve asistanlar, bu cevap karşısında donup kaldılar... Evet, artık bundan sonra söylenecek tek kelime bile fazlaydı ve susuldu...

Piyade Albay İzzettin Avlar, Yargıç Albay Süha Umurhan ve Binbaşı Tahsin Özer'den kurulu Ankara 3 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi, "Anayasaya Giriş" adlı ders kitabında komünizm propagandası işlenip işlenmediğini saptamak için beş kişilik bilirkişi kurulu seçti. Bilirkişiler, İstanbul İktisat Fakültesi Profesörü Sabahattin Zaim, İstanbul Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Profesörü Selçuk Özçelik, İstanbul İktisat Fakültesi Profesörü Amiran Kurtkan, İstanbul Hukuk Fakültesi Profesörü Ayhan Önder ve İstanbul İktisat Fakültesi Profesörü Nevzat Yalçıntaş'tan kurulmuştu. Bu bilirkişiler ortaklaşa düzenledikleri raporda, Soysal'ın ders kitabında komünizm propagandası yaptığını söylediler. Mahkeme, bu rapora dayanarak Mümtaz Soysal'ı 6 yıl 8 ay hapse mahkum etti. Askeri Yargıtay birkaç kez bu kararı bozarken, seçilen bilirkişilerin tarafsız olmadıklarını belirtti.

İşte bu bilirkişilerden biri olan Prof. Nevzat Yalçıntaş'ın yönetimindeki TRT'de, Galilei'nin yaşam öyküsü milyonlarca insana anlatıldı. Milyonlarca insan, kurulu düzene karşı direnen, kör değer yargılarını insanların kafalarından paslı birer çivi gibi söküp almaya çalışan bir bilim adamının öyküsünü izledi.

On yedinci yüzyılda Engizisyon Mahkemeleri önünde yargılanan Galilei'yi bugün Türk halkı önünde savunan bir kurumun Genel Müdürü, dört yıl önce bir Türk bilim adamının mahkumiyetini sağlayacak belgenin altındaki imzanın sahibi değil miydi?

Dünya dönüyor. Bağnaz tutkulara, katı değer yargılarına, gericiliğe, baskılara, sıkıyönetimlere, idam sehpalarına, kelepçeye, zincirlere, ranzaya karşı dönüyor. Galilei'den önce de dönüyordu, Galilei'den sonra da dönüyordu, bugün de dönüyor, yarın da dönecek.

Şimdi önemli olan, dünyanın nereye döndüğünü bilebilmek ve Engizisyon'dan bugüne uzanan karanlığa özgürce ve yiğitçe karşı koyabilmektir.

(Cumhuriyet, 21 Kasım 1975)

İFLAS BELGESİ

Birleşmiş Milletler'de Kıbrıs sorunu dolayısıyla yapılan oylama, Türkiye'nin dünya ulusları önünde yalnız kaldığını bir kez daha ortaya koymuştur. Uluslararası konularda bir tek dostumuz bile yoktur.

Kıbrıs konusunda bloksuz ülkelerce önerilen tasarıya. 117 devlet olumlu oy kullanmıştır. Bu 117 oy arasında, emperyalist ülkelerle bu ülkelerce yıllarca sömürülmüş Asya-Afrika halklarının da oyları bulunmaktadır. Ezen ile ezilen, sömüren ile sömürülen devletler, Kıbrıs konusunda hep birlikte Türkiye'nin karşısına geçmişlerdir.

Devletimize karşı takınılan bu tavır, temelde Türkiye'nin uluslararası alanda, yıllarca izlediği hatalı politikanın bir sonucudur. Cumhuriyetimiz, emperyalizme ve kapitalizme karşı verilen kurtuluş savaşı sonunda kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinde, anti-emperyalist bir savaşın "ideolojik karakteri" yatmaktadır. Bu ideolojik karakter, Asya ve Afrika uluslarının bağımsızlık savaşlarıyla özdeş bir siyasal görüşü yansıtmaktadır.

Türkiye özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Kurtuluş Savaşı'nda elde ettiği bu "ideolojik karakterini" terketmiş ve

kapitalist ülkelerin yörüngesine girmiştir. Türkiye, savaş sonrası başlayan anti-komünist şartlanmayla birlikte, Asya-Afrika uluslarının bağımsızlık savaşlarına sırt çevirmiş ve kendi kurtuluş savaşının ideolojik karakteri gereği olarak ezilen ulusların değil, ezen ulusların, sömürgeci devletlerin safında yer almıştır.

Birleşmiş Milletler'de bloksuz ülkeler, işte bizim yıllarca karşılarında olduğumuz, kurtuluş savaşlarına kulaklarımızı tıkadığımız Asya-Afrika uluslarıdır. Türkiye şimdi, uluslararası konularda geçmiş yılların yanılgılarını ve izlediği emperyalist yörünge politikasının sonuçlarını gözleriyle görmektedir.

Fransa, İngiltere, Hollanda, Belçika gibi Afrika halklarını sömüren "emperyalizm sabıkalısı" devletler de, Türkiye aleyhine eski sömürgeleriyle birlikte oy kullanmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kıbrıs'ı terketmesini isteyenler arasında sömürge halklarının kanını emen devletler de bulunmaktadır.

Koskoca Birleşmiş Milletler'de bizden yana bir oy çıkmamıştır. Dünya ve bölge barışını koruma, komünizme karşı savaşma gerekçesiyle ülkemize üsler, tesisler yerleştiren Birleşik Amerika, Türkiye'yi kalkındırmayı üzerine alan Şehinşah Hazretleri de, halen Sayın Korutürk'ü ağırlayan Pakistan da Türkiye'den yana oy kullanmamıştır.

Buyurun "manzaray-ı umumiyeyi"

Ne kapitalisti, ne sosyalisti, ne de bağımsızlığına yeni kavuşmuş dünyanın öteki yoksul ülkeleri, Türkiye'den yana oy kullanmamışlardır. Bütün bunların nedeni, niçini vardır. Artık şimdi, bütün bunların nedeninin, niçininin konuşulması gerekmektedir.

Ama, nerede o iktidar?...

Kıbrıs çıkarması yapıldığında, Atina'da Albaylar Cuntası yönetim başındaydı. Hiçbir devlet, açıkça Yunan faşistlerinden yana çıkamıyordu. Kıbrıs'la Sampson yönetimi de, hiçbir devlet tarafından desteklenmedi. Türkiye, o günlerde özgürlükçü bir iktidarca yönetilmekteydi. Çıkarma genel olarak faşizme karşı bir eylem görüntüsü içindeydi üstelik. Ecevit ilk kez, Türkiye'de özgürlükçü bir iktidarın sesini duyuruyordu.

Bu denklem değiştirildi...

Ecevit, Kıbrıs çıkarmasından sonra bazı diplomatik girişimlerde bulunmak için Kuzey Avrupa ülkelerine gitmeye hazırla-

nıyordu ki, ortağı Milli Selamet Partisi'nce arkasından hançerlendi. Atina'da ise Albaylar yönetimi devrilmiş ve faşist Yunanistan izlenimi, Karamanlis'in eliyle silinmeye başlamıştı. Gerek Karamanlis, gerekse Ecevit için dünya kamuoyunda o günlerde bir tırmanma yarışı başlamıştı.

İşte Ecevit bugünlerde istifaya zorlandı...

Denklem böylece değiştirildi: Yunanistan'da solun bütün partileriyle seçimlere giden Karamanlis rejimi, Albaylar eliyle yitirdiği saygınlığı yeniden kazanırken, Türkiye'de "sola ve komünizme karşı olma" gerekçesiyle anti-komünizmin en ilkeliyle oy toplamaya kalkan partiler iktidara geldi.

İşte sonuç...

Türkiye Ecevit döneminde belki Kurtuluş Savaşı'ndan bu yana ilk kez hem Batı dünyası, hem sosyalist ülkeler, hem de bloksuz Asya-Afrika uluslarıyla "diyalog" kurmaya başlamıştı. Milliyetçi Cephe partilerince kurulan dört yamalı iktidarın siyasal çizgisini bu noktadan izlemek çok yararlı olacaktır. Bu iktidar neden kuruldu ve hangi siyasal gelişmelere yol açtı?

Birleşmiş Milletler'deki son oylama, "milli mücadele ruhu"nu bir yana bırakıp uyduluk politikası izleyenlerin bir yeni iflas belgesidir...

(Cumhuriyet, 23 Kasım 1975)

NEYİN HUKUKU?..

Devlet Güvenlik Mahkemeleri hakkında yapılan araştırmalar giderek yoğunlaşmaktadır. Son olarak, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Faruk Erem de bu tartışmaya katılarak, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin görevlerini sürdürmelerini sakıncalı bulduğunu açıkladı.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri, 12 Mart hukukunun ürünlerinden biridir. Bu dönemde yargı erki, Cumhuriyet tarihinde görülmemiş biçimde yara almış, olağan yargı yerlerinin yetkileri, parça parça koparılarak olağanüstü yargı yerlerinin yapıları oluşturulmuştur.

Danıştay'ın bir kısım yetkileri, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'ne verilmiş ve asker kişilerin idari eylem ve işlemleriyle

ilgili dava dosyaları, apar-topar Danıştay'dan alınmış ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'ne bırakılmıştır. 15 Mart 1971 günü, yani anlı-şanlı muhtıranın verildiği tarihten üç gün sonra "disiplinsizlik" nedeniyle Silahlı Kuvvetler'den uzaklaştırılan general ve albaylar Danıştay'a dava açınca:

Yakında Askeri Yüksek İdare Mahkemesi açılacak. Siz davanızı oraya açar, derdinizi oraya anlatırsınız, denilmiş ve bazı dosyalar henüz kurulmamış mahkemelere yollanmıştır.

Sıkıyönetim Yasası'nda, aynı dönemde bazı değişiklikler yapılmış ve olağanüstü düzenin yetkileri artırılmıştır. Sıkıyönetim Mahkemeleri göreve başlar başlamaz, Anayasa'da bu mahkemelere güvence sağlanmış, "tabii hakim" kuralı ayaklar altına alınarak, sanıkların karşısına, suç sayılan eylemden sonra seçilmiş yargıçlardan kurulu mahkemeler çıkarılmıştır.

Olağanüstü dönemi, olağanüstü yetkilerle bile yönetemeyen astığı astık, kestiği kestik siyasal iktidarlar, olağan düzene geçerken Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni kurarak, olağanüstü dönemi, olağan dönemde yaşatmak istemişler ve halen işleyen bu mahkemeleri eser bırakmışlardır.

Demokratik düzenlerde, yargı organlarına kolay kolay el uzatılmaz. Yargı organları önüne gelen iktidarlarca değiştirilir, yetkileri kısılır, arttırılır veya devredilirse, rejimin niteliği de değiştirilmiş olur.

12 Mart döneminde noktası ve virgülüyle yapılan budur işte... Bu dönemde rejimin, niteliği değiştirilmiştir. "Tabii hakim", suçtan önce belirlenmiş yargıç demektir. Yani, kim hangi suçu işlerse, onu yargılayacak mahkeme yasayla belirlenmiştir Örneğin Ankara'da suç işleyen bir yurttaş Ankara mahkemelerinde yargılanır. Eğer, suç sayılan eylemden sonra mahkemeler kurulur ve yargıçlar belirlenirse, bu tutum açıkça, Anayasa'nın yasakladığı bir yargılama yöntemi olmaktadır. İşte o zaman, olağan mahkeme, olağanüstü mahkemeye dönüşmektedir.

Olağanüstü dönemin balyozu, Anayasa üzerinde de inip kalkmış ve Anayasa kuralları, bütünlüklerini yitirmişler ve acemice yapıştırılmış yamalarla tanınmaz biçimlere sokulmuştur.

Erimsel-Melensel dönemde, siyasal iktidarlar, sıkıyönetim mahkemeleri önlerinde diledikleri baskıları kurmuşlar ve istedikleri yargıçları görevden almışlar, bazı mahkemeleri de, be-

genmedikleri kararları verdikleri için, toptan kaldırılabilmişlerdir. Böylece sadece sanığın güvencesi değil, yargıcın güvencesi de yok edilmiş, bir karanlık dönemin keyfi tutumu, hukukun ve adaletin yerini almıştır.

Anayasaya göre siyasal partiler, ister iktidarda ister muhalefette olsunlar, demokratik siyasal hayatın vazgeçilmez öğeleridir. Siyasal partiler yasası, siyasal partilerin ancak Anayasa Mahkemesi'nce kapatılacağını öngörürken, bütün partilere yargısal güvence de sağlamaktadır.

12 Mart döneminde bu güvence de bir yana itilmiş ve Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Türkiye İşçi Partisi yöneticileri, kapatılma gerekçesinde yer almayan suçlardan ötürü Sıkıyönetim Mahkemesi'nce yargılanmış ve ağır cezalara çarptırılmışlardır.

Aynı günlerde, aynı Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Milli Nizam Partisi yöneticileri hakkında, Atatürkçülüğü dillerinden düşürmeyen 12 Mart generalleri ve savcıları, hiç bir kovuşturma açmamışlar ve hukuk kurallarını tek yanlı çiğneyerek TİP yöneticilerini cezaevlerine kilitlemişlerdir.

Aynı anlayış şimdi Devlet Güvenlik Mahkemeleri Savcıları'nda da sürdürülmektedir. Sosyalist eğilimli siyasal parti yöneticileri türlü gerekçelerle mahkemelere verilmekte ve böylece, haklarında ancak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Anayasa Mahkemesi'nde dava açılması gereken siyasal partiler, dolaylı yollarla Anayasa Mahkemesi'nin yetkilerine el uzatan Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nce yargılanmaktadır. Böyle olunca da, siyasal partilerin yargısal güvenceleri büsbütün ortadan kaldırılmaktadır.

Bu anlayışı değiştirmek gerekiyor...

12 Mart hukukunun, Anayasal düzene yerleştirdiği bütün kurallar parlamentoca değiştirilmeli ve özellikle yargı bağımsızlığı bütün güvenceleriyle yeniden sağlanmalıdır. Yoksa olağan dönemde olağanüstü yargı yerleriyle adalet dağıtmak, hukuka da, Anayasaya da açıkça ters düşmek demektir.

(Cumhuriyet, 25 Kasım 1975)

ÜLKÜCÜLER EYLEMDE...

"Ülkücü gençlik" adıyla örgütlenen sağın vurucu güçleri, cephe iktidarından aldıkları destekle işleri iyice azıtmışlardır. Yıllardır sırtları sıvazlanan, desteklenen ve korunan sağcı gençler sokaklarda adam öldüreceklerini ilan ede ede dolaşmaktadırlar. "Kana kan, intikam" istiyorlarmış baksanıza.

Şimdilik hiç bir korkuları yoktur. Çünkü, komando başı, Başbakan yardımcısı olarak devlet katına çöreklenmiştir. Devletin güvenlik kuvvetleri Başbuğ Türkeş'in buyruğu altındadır. Son haftalarda, emniyet örgütünde namuslu polis memurları birer-ikişer görevden alınıp başka illere sürülmüştür. Bazı askeri savcılar eliyle yürütülen "milliyetçi-toplumcu" örgütlenme biçimi, devletin emniyet kuvvetleri içinde denenmektedir. Türkeş iktidara adımını atar atmaz:

– Ülkücü gençler devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcı oluyorlar... diyerek siyasal örgütlenme ve tırmanma eylemini de parlamento kürsüsünden açıklamıştır.

Devletin güvenlik kuvvetleri içinde, siyasal amaçlarla atamalar yapmak, sonra da, adlarına "Ülkücü Gençler" denilen silahlı misillerle işbirliğine girişerek saldırılar düzenlemek ve bundan sonra da devletle parti özdeşliği kurmak, sağın bütün dünyada hiç değişmeyen örgütlenme biçimidir. Cephe iktidarı, tarihimizde görülmemiş biçimde, polis örgütlerine el atmış, bazı yönetmelik değişiklikleriyle, askerliklerini yapmamış parti militanlarını polis kadrolarına doldurmak için hazırlıklara girişmişti. Böylece devletin polisi yerine, "parti polisi" yaratmaya çalışılmıştı.

Bu çabalara önce polis örgütleri karşı çıktı.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin, cephe ortakları arasında devletle özdeşleşmek, devletin güvenlik kuvvetlerine sızmak, askeri savcıları ele geçirmek gibi alışılmış taktikleri, kamuoyu önüne sergilendi. Danıştay, askerliklerini yapmamış parti militanlarını polis kadrolarına doldurmak için hazırlanan yönetmelik değişikliği hakkında yürütmeyi durdurma kararı verdi. CHP Genel Başkanı Ecevit, polis üzerinde oynanan oyunları gözler önüne serdi.

Şimdi şu örneği görelim.

Başbuğ Türkeş'in, ülkücü gençlerin devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcı olduklarına ilişkin görüşlerini, isterseniz, bir sıkıyönetim mahkemesi kararının 19 ve 84'üncü sayfalarından okuyalım:

– Ülkücülerle, aşırı solcuların çatışma ve çarpışmaları ideolojik görüş farkından ileri gelmektedir. Aşırı solcular mevcut düzeni değiştirmek için ihtilalin ön safhasını teşkil eden anarşik ortam yaratmak maksadıyla fiil ve eylem yapmakta ve hadise yaratmaktadırlar. Ülkücüler bunların karşısında gayelerinin tahakkukuna mani olmaya çalışmaktadırlar. Yurt sathında taraftar toplamak, anarşik ortam yaratmak için vaki fiil ve eylemlere karşı çıkan emniyet güçlerinin yanında bulunan, çatışan ve çarpışan yine ülkücülerdir...

Ankara 1 No'lu Sıkıyönetim Mahkemesinin 23.12.1972 gün ve 1972-89 esas 1972/126 sayılı kararı Topçu Pilot Albay, Remzi Siretli, Hakim Albay Sadettin Üçüncüoğlu ve Hakim Binbaşı Siret Kurtcebe tarafından imzalanmıştır. Bu karardan önce sanıklar hakkında tahliye kararı veren mahkeme başkanı Topçu Albay Azmi Işıklar ve karara muhalefet eden Hakim Binbaşı Ferşat Oltulu görevlerinden alınmış ve bu görüşleri paylaşmayan üyeler elendikten sonra, ülkücü gençleri öven satırlar kararın gerekçeleri arasına sokulmuştur.

Ülkücü gençlerle, devletin güvenlik kuvvetleri arasında örgüt birliği kurmak isteyen düşüncenin, Türkeş'in ağzından gelişigüzel kaçmış bir söz olmadığını, bu örnek yeterince kanıtlamaktadır.

Eski Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'dan askeri savcılara, askeri savcılardan sıkıyönetim yargıçlarına, sıkıyönetim yargıçlarından milliyetçi hükümetin başbakan yardımcısına kadar uzanan halkanın bir çok zinciri bu düşüncelerle birbirine bağlanmaktadır.

Ülkücü gençler, sokaklarda "kana kan, intikam" yazılı intikam çağrılarıyla dolaşmaktadırlar. Bu sözü böylesine kullanmak, en azından Türk Ceza Yasası'nın 311'inci maddesine giren suçu oluşturmaktadır. Bu maddede, "bir suçun işlenmesini aleni olarak tahrik eden kimsenin" hangi tür cezalara çarptırılacağı hüküm altına alınmaktadır. Yasaya göre, açıkça cinayet kışkırtıcılığı yapanlar, cinayetin işlenmesi halinde, bu cinayeti işleyen kişilerle aynı cezaya çarptırılırlar.

İntikam çağrısıyla sokaklarda dolaşmak suç değil mi? Hani nerede savcılar?!..

Üniversite ve yüksek okulların çoğunda sağcı öğrenciler boykot yapıyorlar. Hani devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcı oluyorlardı?.. Ülkücüler ellerinde silahla geziyorlar. Bu mu güvenlik kuvvetlerine yardımcılık? Ülkücüler sokaklarda adam öldüreceğiz diye dolaşıyorlar, evet böyle midir güvenlik kuvvetleri yardımcılığı?..

Bunlar basit rastlantılar değildir. Bürokrasinin etkili kesimlerine tırmanma yarışını sürdüren ve siyasal partiler yasaşına aykırı olarak açtığı komando kamplarında, gençleri silahlı eğitimden geçiren bir partinin yasa, hukuk ve demokrasi dışı eylemlerine tanık oluyoruz.

Yarınki olayların sorumluları bu günden bellidir. Şimdiden ihbar ediyoruz...

(Cumhuriyet, 27 Kasım 1975)

BENZİN AĞALARI

Dün Cumhuriyet'te çok ilginç bir belge yayınlandı. Arkadaşımız Yalçın Doğan'ın haberine göre, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'nden, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na "gizli ve zata mahsus, çok acele" kaydıyla gönderilen bir yazıda, "devamlı olarak sol faaliyette bulundukları" ileri sürülen bazı memurların görevlerinden alınması istenmektedir. İşe bakın siz...

Geçenlerde bu köşeden, Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'e yollanan ihbar mektuplarını yayınlamış ve öğretmen kıyımının kimlerin istekleriyle yapıldığını belgeleriyle kanıtlamıştık. Bu konuda sorduğumuz sorulara, soyadı "Erdem" olan Ali Naili Erdem Bey cevap verememişti, hatırlarsınız.

Petrol Ofisi Genel Müdür Yardımcısı Şükrü Mete ve Genel Sekreter Hüsnü Arıtürk, hazırladıkları bu ihbar mektubunu, Adalet Partisi'yle Milli Selamet ve Milli Hareket Partisi'ne de yollamışlar. Mübarekler 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na göre memur olarak değil, parti komiserleri gibi yazılar yazıp, raporlar veriyorlar.

Cephe Partileri güvenoyu alır almaz, ellerini Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'ne el atmışlar ve iki Genel Müdür Yardımcısı, Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç'u, hemen görevinden almışlardır. Özyürek ve Büyükburç, 21 Mart 1975 günü, Kızılay'daki benzin istasyonunun kira sözleşmesinin uzatılmasına karşı çıkmışlardı. İşin ilginç yanına bakın ki, bu iki Genel Müdür Yardımcısı görevlerinden alındıktan sonra, Milletvekili Ata Bodur'un oğluna verilen benzin istasyonunun kira sözleşmesi, aylığı 17.500 liraya, on yıl süreyle uzatılıvermiştir. Bakan Kılıç, dehşetengiz tavrıyla bu konuları yalanlamaya kalkmış, kamuoyu önünde belgelerle yediği tokattan sonra sus-pus olup yerine oturmuştur.

Görün, bakın, devleti bunlar idare ediyor...

Dün yayınlanan belge, Milliyetçi Cephe iktidarının Anayasa'ya ve yasalara aykırı tutumlarını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Petrol Ofisi'nin iki Genel Müdür Yardımcısı'nın görevlerine son verdikten sonra, arka arkaya yapılan kıyımın içyüzü neydi?.. Neden birden bire, Genel Müdür Yardımcıları, Müdürler apar-topar görevlerinden alınmaktaydı?.. "Benzin ağaları"nın Petrol Ofisi'nden aldıkları milyonluk krediler ve dağıtılan benzin istasyonlarının bu kıyım ve atamalarda bir payı yok muydu hiç?..

Petrol Ofisi konusu parlamentoda, enine boyuna incelenmelidir. Türkiye'de petrol istasyonlarının sahipleri kimlerdir?.. Bu istasyonların aylık kiraları kaç liradır?.. İstasyon sahipleri arasında, eski ve yeni politikacılar, onların oğulları, kardeşleri, hısım ve akrabaları var mıdır?.. Kim bu benzin ağaları?..

Elimizdeki belgeler, Petrol Ofisi'nde büyük bir çıkar kavgasının sürüp gittiğini ortaya koymaktadır. Düzen, bütün çizgileriyle Petrol Ofisi'ine yansımaktadır. Politikacılar mı ararsınız, orada... Namuslu bürokratlar mı ararsınız, orada. Bakan'la içli dışlı Genel Müdür mü ararsınız, orada. Benzin ağalarının sofralarında kadeh kaldıranları mı ararsınız, hep orada. Bazı rastlantılar da Petrol Ofisi'ni bulmaktadır nedense... Milletvekili Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur'un Kızılay'daki benzin istasyonunun kira süresinin uzatılmasına karşı çıkan iki Genel Müdür Yardımcısı'nın görevlerinden alınması rastlantıdır... Bu Genel Müdür Yardımcıları'nın görevlerinden alındıktan sonra, reddedilen kira sözleşmesinin yeniden uzatılması da rastlantıdır...

Şükrü Bodur'un babasının Ordu Milletvekili olması da rastlantıdır... Bakan Selahattin Kılıç'ın güvenoyu alır almaz, Ankara Çiftlik Lokantası'nda benzin istasyonu sahipleri Şinasi Bilgin ve Mahmut Macit ile yemek yemesi de rastlantıdır... Bu iki benzin istasyonu sahibinin Petrol Ofisi'ne borçlu oldukları da rastlantıdır... Şinasi Bilgin ve Mahmut Macit'in AP'li oldukları da rastlantıdır...

Rastlantılar böyle birbirini izlerse, bazı belgeler de, rastlantılarla gelir bizleri bulur...

Petrol Ofisi dosyası açılmalı, bu Ofis'in gelmiş geçmiş bütün işlemleri kamuoyu önüne serilmelidir. Bakalım benzin istasyonlarında kimlerle karşılaşacağız?...

(Cumhuriyet, 29 Kasım 1975)

TRAKTÖR DOSYASI

Son günlerde, Demirel hükümetinin Ticaret Bakanı ile kısa adıyla "KÖY-KOOP" olarak bilinen "Köy Kalkınma ve Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birlikleri Merkez Birliği" arasında bir çatışma çıktı. KÖY-KOOP, Romanya'dan traktör getirterek, bu traktörleri köylülere ucuza satmak istediğini söylerken, Ticaret Bakanı Halil Başol bu girişimlere karşı çıkmaktadır.

KÖY-KOOP, 17.475 traktörün firmalar aracılığı ile Türkiye'ye getirilip pahalı fiyatlarla satıldığını, ancak Romanya'dan ucuza satın alınan 1000 traktörün ithaline Ticaret Bakanı'nın izin vermediğini söylemektedir.

Türkiye bir tarım ülkesidir. Ülkemiz bu bakımdan, traktör fabrikaları için çok kâr getiren bir pazardır. Bu pazar üzerinde çeşitli çıkar çatışmalarının olması da doğaldır. Sorunu önce bu açıdan değerlendirmekte yarar vardır.

KÖY-KOOP, 42 birlik ve 8 bin köy kooperatifini çatısı altında toplayan bir büyük çiftçi kuruluşudur. Bu kuruluşun traktör satışına el atması, kuruluş amaçlarına uygun düşmektedir. KÖY-KOOP, traktör satımındaki aracıları, kooperatifler yoluyla ortadan kaldırmayı amaçlayarak köylüye düşük fiyatla traktör temin etmeyi planlamaktadır.

Romanya, "Universal" traktörlerini imal etmektedir. Universal traktörlerin maliyet koşullarıyla satış olanaklarını araştıran KÖY-KOOP yöneticileri, bu marka traktörlerin Türkiye satış temsilciliğini üzerine alarak, 1000 tane traktör getirmek için hemen gereken çalışmalara girişir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Korkut Özal, gereken incelemeleri yaptıktan sonra, Üniversal traktörlerin Türkiye'ye ithal edilmesinin uygun görüldüğüne karar verir. MSP'li Bakan, Romanya'dan, KÖY-KOOP'un getireceği traktörlerin Türk köylüsüne yararlı olacağına inanmıştır.

Korkut Özal tarafından alınan karar, 20.8.1975 tarihinde Ticaret Bakanlığı'na gönderilir. Ticaret Bakanlığı, traktör ithali için "döviz tahsis belgesi" verecek, böylece Romanya'dan alınan 1000 traktör Türkiye'de köylüye ucuz fiyattan satılacaktı. İşler bu noktada birdenbire durdu...

Durdu, çünkü Ticaret Bakanı Halil Başol, bazı kişilerle görüştükten sonra, KÖY-KOOP'un getireceği traktörlerin satılmasını sakıncalı bulmaya başlamıştı. Neden, niçin gibi soruların teknik cevapları beklenedursun, Bakan Başol 19 Kasım 1975 günü:

- Aralarında bazı siyasal ilişkiler bulunan. Kooperatif yöneticileri kendi kendilerine hareketle Romanya'dan bin adet traktör ithali için bize başvurmuşlardır. Oysa hükümet, sıkıntısı çekilen traktör ihtiyacını gidermek üzere 20 bin traktör ithal etti, diyerek konuyu kesip atmıştır...

Türkiye'de traktör kaç liraya satılmaktadır? İthal edilen 20 bin traktörün satış fiyatları ile KÖY-KOOP'un getireceği traktörlerin satış fiyatlarını karşılaştırmak gerekmektedir. Ayrıca, Romanya'dan getirilecek traktörlerin teknik özelliklerinin de bilinmesi, raporlarla, teknik bilgilerle ortaya konması gerekmez mi?..

4 Ocak 1975 günü Resmi Gazete'de yayınlanan karara göre, yurtdışından ithal edilecek traktörlerin başvurma ve inceleme makamı olarak, Sanayi ve Teknoloji bakanlığı ile Gıda, ve Hayvancılık Bakanlığı gösterilmiştir. Traktörün teknik özelliklerinde bir sakınca görülüyorsa, bu iki bakanlık gerekli incelemeleri yapar, görüşlerini bildirir, ithalat bundan sonra, bu rapor ve görüşlere göre gerçekleştirilir. Bu konuda Ticaret Bakanlığı'nın yetkileri ise sınırlıdır.

Ne Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ne de Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan Romanya'dan ithal edilecek traktörler için herhangi bir engel çıkarılmamıştır. Bu iki MSP'li bakanlıktan geçen traktör ithal işlemi, gelmiş, AP'li Ticaret Bakanlığı'nda tıkanıp kalmıştır. Neden acaba?..

Bu acabanın peşindeyiz. Eğer bu işin altından da Hacı Ali Demirel'in adı çıkarsa, Bakan Başol'dan soracağımız sorular olacaktır. Şimdilik olayın aydınlanmasını bekliyoruz...

(Cumhuriyet, 1 Aralık 1975)

SOFYA MEKTUBU

Sevgili okurlar... Sizlere bu satırları Sofya'dan yazıyorum. Bir kaç gündür, "Sofya " adlı basın kuruluşunun konuğu olarak Bulgaristan'dayım. Önceki gün, Sofya ve Plevdiv yakınlarında iki büyük kooperatif birliğini gezdim. Bu arada, bizim eski adıyla "Filibe" olarak bildiğimiz "Plevdiv"de, rastgele kapısını çalıp girdiğim bir Türk köylüsünün evinde, kırk yıl hatırı kalacak bir acı kahve içtim.

Demirel de burada biliyorsunuz...

Dağ dağa kavuşmazmış amma, insan insana kavuşurmuş. Demirel ile burada karşılaştık. Kalp kalbe karşı ne de olsa!.. Bu satırları yazmadan biraz önce, Sofya televizyonu Demirel ve Çağlayangil'i gösterdi. İnsan ne kadar seviniyor bilseniz... Gurbet ellerde, insan bir hemşehrisiyle, memleketlisiyle karşılaşınca sevinmez mi canım!.. İçim içime sığmadı vallahi. Allah inandırsın...

Manzarayı sizde görmelisiniz. Türkiye'de sola ve komünizme karşı savaş açmış olanlar, burada Marksist-Leninist'lerle kol kola, kucak kucağa tam bir dayanışma içindeler. Burada komünizm düşmanlığı yok. Marksizm konusunda cart-curt yok. Demirel burada komünizm düşmanlığını unutmuş. Edirne'den öteye bütün dağları ben yarattım, dercesine komünistlerle göğsünü gere gere, dostluk ilişkileri kuruyor. Bravo doğrusu...

Sizin ve bizim gibi yurttaşların, Demirel'in yürüttüğü yüksek politikaya pek aklımız ermez amma, Türkiye'de sabah ak-

şam komünizme sövüp saydıktan sonra, burada tutup komünistlerle, canciğer kuzu sarması olmak da ne anlama geliyor Allah aşkına?..

Bunlar ikide bir yüksek perdeden bağırıp çağıran, ter-ter tepinen adamlar değil mi? herhalde, komünizmi burada görüp ezmek için, "resmi heyet" ile zahmet edip yolculuğa çıkmış değillerdir. Durup dururken,

- Komünizm her görüldüğü yerde ezilmeli, ancak bu arada komünist ülkeler de gezilmeli, diye "turistik" arzular içinde olacakları da söylenemez.

Solun her kesimini yasaklamak ve ülkedeki bütün Marksist'leri bir kaşık suda boğmak için gece gündüz çalışan, çabalayan şu "Milliyetçi Cephe"nin mühendis ve başmimarı, buralara gelmişken, bir de Bulgaristan'da 1944 yılında iktidarı devralan "Vatan Cephesi"nin hangi türdeki iktidarlara karşı örgütlendiğini bir sorup öğrense, iyi olmaz mı dersiniz?..

Söz dönüp dolaşıp "cephe"ye gelince, insanın aklına bunlar da takılıyor, ne yaparsınız...

Buralarda kulağımıza geldiğine göre, Demirel bağrına taş basıp, Bulgaristan'ın komünist hükümetiyle bazı konularda anlaşmaya çalışıyormuş. Bir kültür anlaşması imzalanacakmış. Yani basın yayın gibi konularda, Bulgar komünistleriyle alışverişte bulunacağız. Örneğin, Sofya televizyonu Türk filmleri gösterecek, bizim TRT de Bulgar filmleri. Bizim filmlerimiz Sofya televizyonunda oynar oynamaz Bulgaristan'daki komünizmi, evvelallah iki günde yerle bir ederiz amma, gelgelelim, Bulgar filmleri bizim televizyonda gösterilirse ne olacak? O zaman kimler hakkında Marksist'tir, Leninist'tir, efendime söyleyeyim Maoist'tir diye dava açacağız?.. Olacak iş değil...

Bir ticaret anlaşması imzalanacakmış. Sordum soruşturdum, heyette ne Hacı Ali Demirel var, ne de Yahya yeğenimiz. Kambersiz düğün olmayacağı gibi Yahya'sız, Hacı Ali'siz ticaret de olmaz. Buralardan "TIR" kamyonları vızır vızır gelip geçiyor. Belki bunlarla ilgili bir anlaşma yapılır da, hür teşebbüsün ticaret özgürlüğü, komünistlerle ortaklaşa güvence altına alınır, ne bileyim ben?..

Bazılarına bakarsanız Demirel, komünist Bulgar hükümetinden kredi alacakmış. Ben buna hiç inanmadım. Demirel Başbakanlığı bırakır, gider Morisson şirketinde yeniden komis-

yonculuk alır da, dünya yıkılsa, artık komünistlerden kredi almaz.

Şaka bir yana... Hem ülkende solun her çeşidine yasak duvarları çekecek, bıkmadan usanmadan, sabah akşam sola sövüp sayacaksın, bütün bunlardan sonra gidip, gülerek, oynayarak, gülücükler dağıtarak, Marksizm'i, Leninizm'i bayrak yapmış ülkelerden yardım isteyeceksin... Devlet adamlığı mıdır, müteahhitlik midir, milliyetçilik midir, politikacılık mıdır, nedir bunun adı?!.. Bir bilen çıkıp söylese de, bizler de öğrensek.

Sevgili okurlar şimdilik bu kadar. Hepinize kucak dolusu selam ve sevgiler. Hoşça kalın şimdilik...

(Cumhuriyet, 3 Aralık 1975)

EMPERYALİZM VE HUKUK

Türkiye Cumhuriyeti, Kurtuluş Savaşı sonunda kurulmuştur. Kurtuluş Savaşı ise emperyalizme karşı savaşılarak kazanılmıştır. Anayasa'nın önsözünde, bu olgudan söz edilirken, "milli mücadele ruhu"nun devletimize kaynak olduğu da açıkça belirtilmektedir. "Milliyetçilik", emperyalizme karşı verilmiş Kurtuluş Savaşı'nın bilincine sahip olanların ulusal duygularıdır bu bakımdan.

Oysa, kavram tam tersine çevrilmiştir. Emperyalizmden, yabancı sermayeden, hilafetten yana olanlarla, politika sahnesinde her renge girmeyi hüner sayanların aritmetik toplamına "milliyetçi" denilmektedir. Milliyetçi olan ile olmayanı ayıracak en kesin ölçü, emperyalizme ve sömürüye karşı takınılan tavır ile belirlenebilir.

Hatırlarsınız, bir zamanlar radyolarda "Köy Saati" adıyla bir program yayınlanırdı. Bu programda ülke sorunları, köylü yurttaşlarımıza anlaşılır biçimde anlatılırdı. Bu program bazı çevrelerde tepkiyle karşılandı ve program yapımcısı Abdullah Yılmaz, mahkemeye verildi. Yılmaz'ın suçu, boraks madenlerinin devletleştirilmesini istemesiydi. Yargılama sonunda Abdullah Yılmaz mahkum oldu. Gerekçesini öğrenmek ister misiniz?:

- Emperyalizmi kötü göstermek...

Yani, bu karara imza atan saygıdeğer yargıç, boraks madeninin devletin elinde olmasını savunan bir görüşü, "emperyalizmi kötü göstermek" diyerek gerekçesine yazabiliyor. Oysa Anayasa'nın 130'uncu maddesini açarsanız şu satırları okursunuz:

Tabii servetler ve kaynaklar, devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı devlete aittir...

Bazı yargıçlar, cumhuriyetin temelini oluşturan "milli mücadele ruhu" ile antiemperyalist bilinç ve eylemi, komünizm propagandası olarak anlamakta ve yorumlamaktadırlar. Örnek çok...

Türkiye'de solcu düşünce ve eylemin gündeminde emperyalizme karşı savaş yer almaktadır. Temelinde, "milli mücadele ruhu" yatan bir devletin, emperyalizme karşı savaşı bir devlet felsefesi yapması gerekirken, tersine, emperyalizme karşı olmak, suçların en büyüğü sayılmaktadır.

Mustafa Kemal, Temmuz 1922'de Türk Kurtuluş Savaşı'nın niteliğini belirlerken, şu tanımları ve eğilimleri ortaya koymaktadır:

"Türkiye'nin bugünkü mücadelesi yalnız kendi nam ve hesabına olsaydı belki daha kısa, daha az kanlı olur ve daha çabuk biterdi. Türkiye azim ve mühim bir gayret sarfediyor. Çünkü müdafaa ettiği, bütün mazlum milletlerin, bütün şarkın davasıdır ve bunu nihayete getirinceye kadar Türkiye kendisiyle beraber olan şark milletlerinin beraber yürüyeceğinden emindir. Türkiye şimdiye kadar, mevcut tarih kitaplarının değil, tarihin hakiki icabatını takip etmiştir. Filhakika mevcut tarihlerin kaydettiği hadisat, milletlerin hakiki efkar ve ameli harekatı değildir..."

Mustafa Kemal, Türk Kurtuluş Savaşı'nın bütün ezilen uluslar adına da yürütüldüğünü anlatırken, tarih kitaplarının yalan yazdıklarını ve özellikle ezilen ulusların gerçek görüş ve eylemlerini yansıtmadığını da, açık dille anlatmaktadır. Kurtuluş Savaşı bilinci budur...

Bu sözleri söyledikten tam on bir yıl sonra, aynı bilinç Mustafa Kemal tarafından şöyle vurgulanmaktadır:

"Müstemlekecilik ve emperyalizm yeryüzünden yok olacak ve yerlerine milletler arasında hiçbir renk, din ve ırk farkı gözetmeyen yeni bir ahenk ve işbirliği çağı hakim olacaktır..."

Bu sözleri, Atatürk söylememiş olsa da, bizlerden biri yazsa, kimbilir neler olurdu?.. Savcılar yakamıza yapışır, sağcı gazetelerde binbir türlü yorum çıkar:

Sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde tahakkümüne... diye başlayan ünlü madde gereğince bileklerimize hemen kelepçe takılırdı.

Emperyalizmin yeryüzünden yok olacağını; yerine din, ırk ve renk ayrımı gözetmeyen yeni bir düzen kurulacağını söyleyen Mustafa Kemal Atatürk, aynı konuşmasında şunları haykırmaktadır:

"Şark'tan şimdi doğacak olan güneşe bakınız. Bugün, günün ağardığını nasıl görüyorsam, uzaktan, bütün Şark milletlerinin uyanışını da öyle görüyorum. İstiklal ve hürriyetine kavuşacak olan çok kardeş millet vardır. Onlann yeniden doğuşu, şüphesiz ki terakkiye ve refaha müteveccih vuku bulacaktır. Bu milletler bütün güçlüklere ve manilere rağmen muzaffer olacaklar ve kendilerini bekleyen istikbale ulaşacaklardır... Size bu sözleri söyleyen, Cumhurreisi değil, sadece Türk milletinin bir ferdi olarak Mustafa Kemal'dir.."

İşte Kurtuluş Savaşı'nın gerçek sesi de budur...

Bunlara rağmen, bazı yargıçlar, Kurtuluş Savaşı'nı bir yana bırakıp emperyalizme karşı söz, yazı ve eylemi, Türk Ceza Yasası'nın 141 ve 142'nci maddelerine sokmakla, acaba tarihin akışını beş on yıllık cezalarla tersine çevireceklerini mi sanmaktadırlar?..

(Cumhuriyet, 4 Aralık 1975)

SINIFSAL MI, KİŞİSEL Mİ?..

Bazı insanlar, soyut sözcüklerle konuşmaktan hoşlanırlar. Büyük kavramların tılsımlı yaklaşımıyla birçok sorun gürültüye gelir, konuşulması ve tartışılması gereken konular, bu gürültü içinde unutulup gider. Politikacıların en iyi konuştukları dil, böylesine büyük kavramlarla süslenmiş vatan-millet edebiyatıdır:

- Asil ve necip millet... şanlı tarih... ecdadımızın kanları... gibi sözlerin toz bulutu içinde, yatırım indirimi, teşvik tedbiri, vergi

iadesi gibi yollarla insanlar zengin edilir, milyon yağmuru bereketsiz politikacılar üzerine durmadan yağdırılır.

Bazı solcularımız da, soyut dille konuşmaktan pek hoşlanırlar. Sosyalist öğretinin kavramlarıyla, birkaç dakika içinde düzen yıkıp, düzen kurarlar:

- İşçi sınıfının öteki sınıf ve tabakalarla birlikte iktidara gelmesi için... diye başlayan yorumlarla burjuvazinin egemenliğine son verip, emekçi sınıf iktidarı kuruverirler.

Çok kolaydır böyle konuşmalar. Önemli olan, soyut öğretiyle somut gerçekler arasında ilgi kurup, yığınlara düzenin nasıl ve ne biçimde değiştirileceğini gösterebilmektedir. Bu düzen kimden yanadır, kime karşıdır? Temel sorun, bu soruların en açık ve en seçik biçimde yanıtlanmasına bağlıdır.

Güncel ve somut sorunlar, yığınların yaşam kavgasıyla ilgilidir. İçinde yaşadığımız düzenin girdisi çıktısı, somut örneklerle anlatıldığı ölçüde, halk, hangi düzen içinde sömürüldüğünü anlayabilir. Bu görevi yerine getirmek yerine, sosyalist öğretinin soyut tartışmalarına girmek, özür dileyerek ifade edeyim, biraz kolaycı aydın yoludur.

Sınıfsal çözümleme yapıyorum diye, soyut sözcüklerle yetinip, güncel ve somut konulara değinmemek bu konuların yazarına, çizerine oldukça kolaylık sağlar. Sınıf soyut kavramdır Sınıfların nüfus hüviyet kağıtları ve ev adresleri yoktur. Sınıf kavramını da, toplum yaşantısında somutlaştırmak, sınıfların kimlerden oluştuğunu, adreslerini ve soyadlarını saptamak gerekiyor.

Bazı seçkin yazar-çizer takımı, kişilerle uğraşmayı, sosyalist görüşleriyle pek bağdaştırmayıp:

Biz muhbir yazar değiliz, diye savunmalar da yapmaktadırlar. Oysa kişiler, sınıfların kimlerden oluştuğunu kanıtlayacak şanlı belgelerdir. Bir düzenin nasıl işlediğini anlatırken, burjuvaların işçileri sömürdüğünü söyleyip, Osmanlı toplum yapısını bir çırpıda tanımlayıp geçivermek, sonra eski sosyalistlerden birkaç anı aktarmak ilericilik ve sosyalistlik midir acaba?..

Sınıfları kişileştirmek, soyut çözümlerden biraz daha güçtür. Çünkü genel ve soyut olarak işçi sınıfından, burjuva-ziden, bunlar arasındaki uzlaşmaz çelişkiden söz ederseniz, bunlar artık hep bilinen sözler olduğu için, pek kimse yanınıza yak-

laşmaz. Eğer, bazı kişilerin yolsuzluk yaptığını yazar, bunlarla düzenin bekçisi bazı politikacılar arasında ilişki kurarsanız, hakkınızda ceza davaları, tazminat davaları birbirini kovalar, kapınızın önünde kabadayılık gösterileri yapılır, tehditler bir-birini izler.

Üstelik bir sürü suçlamayla karşılaşırsınız... Örneğin bazı emekli generalleri eleştirdiğiniz için, ordu düşmanı olduğunuz söylenip, hakkınızda binbir yorum yapılır. Hangi emekli generaller eleştirilmiştir şimdiye kadar? Rütbelerini, günlük politikaların emrine verenler ve işkenceciler sadece...

Bir genelkurmay başkanı düşününüz: Bu millet, bu devlet, bu ordu, bu orgenerale, rütbelerin en büyüğünü, asker olarak da, koltukların en yücesini vermiştir. Bundan öte ne rütbe, ne maaş, ne de koltuk verilemez artık. Bu genelkurmay başkanı, günlük politikada ağırlığını sağcı partiler yararına koyar, ondan sonra da görevden ayrılır ayrılmaz, bir özel teşebbüs koltuğuna oturtulursa:

- Paşa yetmedi mi bu devletin sana verdikleri?.. diye sorarsak, kime, hangi kuruma saygısızlık etmiş oluruz acaba?..

Silahlı Kuvvetler'e saygılı bir orgeneral, özel teşebbüsten alacağı beş-on bin lira için, patronların emrine girmez. Biz bu gibi konulara el atıyorsak, Silahlı Kuvvetler'in saygınlığını, kişilerin çıkarlarından üstün gördüğümüz içindir.

Ellerinde filelerle çarşıya, pazara giden emekli albaylar, bu ordunun üniformasını taşımamışlar mıydı bir zamanlar?.. Devletin verdiği maaşla yetindikleri için ne eksiliyor onurlarından?.. Bir orgenerale, Silahlı Kuvvetler'in verdiği onurdan daha fazlasını mı veriyor özel teşebbüs?.. Hayır... Özel teşebbüsün verdiği sadece paradır, para!!.. Sadece çok para!!..

Bu ve bunun gibi konular, kişilerle, kişilerin ad ve soyadlarıyla, adresleriyle anlatılmalıdır. Kişiler sergilendikçe sınıfsal çözümler de yerli yerine oturur. Kimin kimden yana olduğu. elle tutulur bir biçimde anlaşılır.

Güncel siyasal kavgada yer alıyor musunuz? İşin can alıcı yanı budur. Soyut sözcüklerle oynayıp duruyorsanız, haydi önce kitaplıklara, ondan sonra da müzelere...

(Cumhuriyet, 6 Aralık 1975)

KAPALI İKTİDAR

Siyasi bunalım, bütün yoğunluğu ve kalabalığı ile yeniden gelip, demokrasinin üzerine bir kara bulut gibi çöküp oturmuştur. Bu bunalım sağcı partiler ve bunların buyruğundaki saldırgan örgütlerce bilinerek ve istenerek yaratılmıştır.

Sofya'dan döneli birkaç gün oluyor. Döner dönmez, Türkiye'de olup bitenleri gazetelerden okudum, dostlardan dinledim. Anlaşılan, yeniden bir 12 Mart yaratmak isteyenler, bütün hünerleriyle ortalıklarda dolaşmaktadırlar. Ülkü Ocakları adlı sağcı örgüt doğrudan doğruya Alpaslan Türkeş'e bağlıdır. Alpaslan Türkeş, iki kişilik partisiyle kaptığı Başbakan Yardımcılığı koltuğunu sırtında taşıyarak, Milli Güvenlik Kurulu toplantılarına katılmakta ve devletin haber alma örgütlerine de girip çıkmaktadır.

Sokak çatışmalarında yer alan bir örgüt, sırtını açıkça siyasal iktidara dayamıştır. Bu nitelikteki bir iktidarın, olaylar karşısında tarafsız kalması düşünülemez. Temel hak ve özgürlükleri yok etmek, ilerici örgütleri kapatmak, devrimci politikacı ve yazarları cezaevlerine atmak, birkaç darağacı kurarak gençleri ipe çekmek gibi yollarla, Türk demokrasisine kaba faşizmin lekesini sürmek isteyenler, uyguladıkları planın son halkasıyla artık gözler önündedir.

Devletiyle milletiyle bölünmezlik... Uluslararası komünizm... Aşırı cereyan... Devletin bekası.. gibi yosun tutmuş suç gerekçeleri, bozuk plaklar gibi çevrilip durulmaktadır.

Kargaşa ortamı, sadece sağcı partilerce istenmekte ve bu uğurda akla gelen her yola başvurulmaktadır. 12 Mart dönemini düşününüz: Sayıları bir düzineyi bulmayan Cumhuriyetçi Güven Partisi grubu, dört yüz elli kişilik Millet Meclisi'nde bakanlık alıp, ülkeyi cuntaların emriyle yönetmemiş miydi? Bu sayıda ve nitelikteki bir partinin, seçim sonucundan bekleyeceği hiçbir umut kalmamıştır. Tek çare, olağanüstü dönemin koşullarını yaratarak, bu dönemde iktidar olabilmektir. Milliyetçi Hareket Partisi milliyetçi-toplumcu düşünce yoluyla çengel attığı bazı askeri savcı ve yargıçlar eliyle, devrimci aydınlar üzerinde çağdışı baskılar kurmamış mıydı? Bu iki parti, Demirel yönetiminde sayılarıyla oranlanmayacak ölçüde, iktidar olanaklarını eilerine geçirmişlerdir. Bu iki partinin bundan

sonra izleyecekleri yol, seçim sandıkları çevresinden geçemez. Amaçları ne yapıp yapıp, Türkiye'yi bir kapalı iktidar devresine sokmaktır.

Milli Selamet Partisi, kurulacak bir kapalı iktidar döneminin kendilerine ne getireceğinin bilinci içinde değildir. Bugün, Ülkü Ocakları militanları gibi "hainler" edebiyatı ile saldırıya geçen Adalet Bakanı, bir kapalı iktidar döneminde koltuğundan silkelenip atılacağını ve yerine partisini kapatmak üzere görevlendirilecek bir politikacının oturtulacağını anlayabilecek sezgi gücüne sahip değildir. Milli Selamet Partisi'ni kapatmak, Demirel'in, 1973 seçimlerinde açıkça ilan ettiği amaçlarından biridir. Sıkıyönetim ile başlayacak dönemde, gündeme alınacak ilk işlerden biri, Milli Selamet Partisi'ni kapatmak olacaktır.

Sola gelince... Türkiye'de sol, Anayasa'dan, özgürlükten ve barıştan yanadır. Çünkü solun kargaşa ortamından bekleyeceği hiçbir sonuç olamaz. CHP, parlamentodaki en büyük partidir. Senato üçte bir yenileme seçimleri, sağ oylarda gerileme olduğunu, solun oylarının ise sağlıklı biçimde arttığını kanıtlamıştır. Gelecek seçimler, büyük bir olasılıkla, CHP'ye iktidar, Ecevit'e Başbakanlık kapılarını açacaktır. Partili ve partisiz bütün sol, çoğunlukla bilinçli bir sabır içinde gelecek seçimleri beklemekte ve bu nedenle Anayasal düzenin eksiksiz işlemesine çalışmaktadır.

Demirel, siyasal ve ekonomik koşulların çıkmazı içindedir. Açık rejimde Demirel hiç bir sorunu dilediği gibi çözemez. Son günlerde hep birlikte bir sıkıyönetim denemesine girişmişler, ancak ters yüz edilmişlerdir. Köprülerin altından çok sular akmıştır. Çünkü Çankaya'da, hiçbir cunta ile işbirliği yapmayacak bir Cumhurbaşkanı oturmaktadır. Şimdiki komutanlar, denenmiş bir 12 Mart'ın Silahlı Kuvvetler içinde yarattığı tedirginliği çok yakından izlemektedirler. Bundan sonra, orduyu güncel politikaya karıştırmanın yaratacağı sakıncalar, aklı başında her yetkilice yeterince bilinmektedir.

Buna bir de dış koşulları ekleyiniz... Kıbrıs çıkarması, Yunanistan'da Albaylar Cuntası'nın devrilmesine yol açmıştır. Şili'de. Allende'nin CIA tarafından devrildiği, Amerikan belgelerine dayanılarak açıklanmıştır. Dünyanın neresinde olursa olsun, girişilecek faşist darbeler, bütün dünyanın tepkisiyle karşılana-

caktır. Türkiye için, bütün bunlara bir de Kıbrıs sorununu ekleyiniz. Kıbrıs sorunu, bir kapalı iktidarca nasıl ve ne biçimde çözümlenebilir acaba?..

Kapalı iktidar dönemi, bu kez karşısında başta Ecevit olmak üzere, solun bütün kişi ve örgütlerini bulacaktır. Bu denli bir muhalefet gücüyle savaşmak, sanırız faşizm özlemcileri için hiç de göze alınacak işlerden değildir. Adam asıp kesmenin de pek yararlı olmadığı, hem Türkiye'de hem de bütün dünyada, iyiden iyiye anlaşılmıştır.

Buyursunlar denesinler...

Faşizmin çıkmaz sokağı, çoğu kez faşistlerin mezar yeri olmuştur. Bu kuralı Türkiye için değiştirecek "babayiğit" neredir acaba?..

(Cumhuriyet, 9 Aralık 1975)

KENDİNE GELMEK

Yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğinde yaşıyoruz. İnsanlık bu aşamaya erişirken, bütün dünya ülkeleri arasında düşünce alışverişleri de yoğunlaşmıştır. Hiçbir ulus, dünyadaki gelişmelere sırtını çevirerek yaşama olanağını bulamaz. Dünya kamuoyu, her ülkede siyasal gelişmelerle çok yakından ilgilenmektedir. Televizyon ekranları, dünyanın bir ucundaki siyasal olayı evimizin içine kadar getirmektedir. Basın ise olayları günü gününe yazmakta, her siyasal olay ve yorumları, ayrıntılarıyla birlikte gözler önüne sermektedir.

Ülkeler arasında bir çeşit "siyasal akrabalık" doğmuştur. İki büyük dünya evi "detante" adı verilen yumuşama aşamasında birbirleriyle uzayda feza gemileri gibi kenetlenmişlerdir. Birleşik Amerika ile Sovyetler Birliği her alanda işbirliği yapmaktadır. Dünya, kapitalisti, sosyalisti ve yoksul ülkeleriyle yeni bir anlaşma çağındadır. Savaşlar, yavaş yavaş yerlerini sürekli barış düşüncesine bırakmaktadır.

Bu aşamada Türkiye'nin yeri nedir acaba?

Batı türü demokrasiler, Türkiye'yi oldum olası benimseyememektedirler. Ülkemizde, çok partili düzene rağmen, Batılı

bilim adamlarının "gizli faşizm" adını verdikleri tutucu rejim etkinliğini hiç yitirmemiştir. Düşünce ve örgütlenme yasaklarıyla donatılmış bir siyasal düzene, Batılı ülkeler demokrasi gözüyle bakmamaktadırlar. Batı türü demokrasiler, "Burjuva Demokrasileri" olarak adlandırılırlar. Türk demokrasisi, işleyen koşulları gözönünde tutulursa, hiç de burjuva demokrasilerine benzememektedir. Ülke yönetimine egemen olan çağdışı politikacı kalabalığı, çarpık kapitalizmin bütün ayrıcalık ve nimetlerinden yaralanırken, antikomünizmin en ilkel biçimi, bütün kaba görüntüsüyle kullanılmaktadır. Son on beş yıllık siyasal tarihinde, bir başbakan, iki bakan, bir albay, bir binbaşı ve üç devrimci gencini idam sehpalarını taşıyan, sokak ortalarında her gün adam vurulan bir ülkeye, hiç kimse batılı demokrasi" adını takamaz.

Türkiye'nin sosyalist blok ile hiçbir yakınlığı yoktur. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerikan emperyalizminin ekonomik ve siyasal etki alanına giren Türkiye, siyasal doğrultusunu Birleşik Amerika'ya bağlamıştır. Bu yörüngede, her gün bağımsızlığını yitiren Türkiye, ekonomik ve askeri ilişkiler ve siyasal görüntüleriyle sömürge durumuna sokulmuştur. Türkiye sosyalist ülkelerle çevrilidir. En azından bu ülkelerle iyi komşuluk ilişkilerinin kurulması da engellenmiştir. Tersine Türkiye, Sovyet Rusya'ya yapılacak bir saldırı için "karakol" olarak seçilmiş ve ülkemiz baştan başa Amerikan üsleriyle donatılmıştır.

Son zamanlarda ilişkiler biraz yumuşama göstermiştir. Ancak, bu gelişmeler, sosyalist ülkelerle gerekli yakınlığını sağlayamamıştır. Ülkemizde her siyasal gelişmeyi uluslararası komünizme bağlayan iktidar başının yürüteceği dostluk politikasına, hiçbir sosyalist ülke yöneticisi kanmaz.

Asya ve Afrika ulusları da, Türkiye'ye hiçbir ideolojik ya da duygusal yakınlık duymamaktadır. Bu ülkelerin çoğu, "kapitalist olmayan yol" adı verilen, sosyalizme dönük sistemleri denemektedirler. Türkiye, Mustafa Kemal'in önderliğinde Batı emperyalizmine karşı bir kurtuluş savaşı vermiş ve ideolojik kişiliğini bu savaşla dünya tarihine kazımıştır. Ancak, aradan geçen zamanda Türkiye emperyalizme karşı kurtuluş savaşı veren uluslarn yanında değil, emperyalist ülkelerin arkasında yeralmış ve böylece ulusal kurtuluş savaşının mirası da reddedilmiştir.

İşte buyurun sonucu... Ne batı ülkelerinde saygınlığımız var, ne sosyalist ülkelerde... Ne de Asya ve Afrika uluslarının güvenini sağlayabildik. Birleşmiş Milletler'deki son oylama, bu görüntünün aritmetik sonucunu vermiştir. Açıkça: 117'ye karşı sadece 1... Türkiye'nin yanında bir ikinci devlet yer almamıştır.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in Kuzey Avrupa ülkelerine yaptığı gezi ile, üç kişilik partisiyle devleti ele geçiren Albay Türkeş'in bu geziye tepkisini nasıl değerlendirmek gerekir acaba?

Ecevit Kıbrıs çıkarmasından sonra, bir yandan sosyalist ülkelerle ilişkiler kurmaya çalışırken, öte yandan da hem batılı ülkeler, hem de Asya-Afrika uluslarıyla yakınlık kurmaya yöneliyordu. Bu ilişkilerin geliştirilmesi, bütün dünya ülkelerine açılmamıza bağlıydı. Ecevit başbakanken, Kuzey Avrupa ülkelerine bir geziye çıkmaya hazırlandığı sırada Erbakan tarafından çelmelenince, koalisyon bozuldu ve Ecevit "yumuşak inişle" iktidardan uzaklaştırıldı. Ecevit'in son gezisi, çağdaş bir dünyada Türkiye'nin yerinin belirlenmesi ve saygınlığının kazandırılması için son derece önemli ve yararlıdır.

Türkeş, ülkemizde haşhaş ekimine izin veren Ecevit Hükümeti'ni en ağır biçimde eleştiren ve Türk köylüsünün haşhaş ekimini Amerika'nın iznine bağlayan bir politikacıdır. Ülke topraklarında neyin ekilip neyin ekilmeyeceğine karar verebilmek için Amerika'dan izin isteyen bay Türkeş, şimdi de, ana muhalefet liderinin yurtdışına çıkmasına izin vermiyor, işe bakın siz!..

Titreyip, kendine gelmenin tam zamanıdır...

(Cumhuriyet, 10 Aralık 1975)

DIŞ TÜRKLER MASALI...

Geçen hafta Sofya'da, Türk ve Bulgar yetkilileri, Türkiye ve Bulgaristan'da yaşamakta olan, parçalanmış aileler sorununu ele aldılar. Uzun görüşmelerden sonra, bu konunun kesin çözüme bağlanması, önümüzdeki yılın mart ve nisan aylarına bırakıldı. Oysa, bu konu 1968 yılında anlaşmaya bağlanmıştır. Aradan geçen yedi yıl içinde, Türk Hükümetleri, Bulgaristan

Hükümetinin pasaport verdiği kırkbin Türkü, bir türlü yurda çağırıp, kendilerine iş ve yerleşme olanağı sağlayamadı. Anlaşılan, "vuslat", yine başka bahara kaldı.

Sofya görüşmeleri sağcı hükümetlerin, dış Türkler sorununu ne ölçüde ciddiye aldıklarını açık seçik ortaya koymaktadır. Bilindiği gibi, sağcı partiler, oldum olası, dış Türklerin, yurda getirilmesi düşüncesini politikalarının temel dayanaklarından biri olarak ileriye sürüp durmaktadırlar. Milliyetçi-toplumcu görüş adıyla Albay Türkeş'e ideoloji hazırlayanlar, bu konuyu Ülkücü gençler için bir bayrak yapmışlardır.

"Hira dağı kadar müslüman, Tanrı dağı kadar Türküz... Rehberimiz Kur'an, hedefimiz Turan..." gibi sloganlar, milliyetçi toplumcu gençlerin kafalarına ve yüreklerine yerleştirilmektedir.

Bu "ırkçı" düşüncedir...

Bütün Türklerin bir araya toplanması nasıl mümkün olabilir? Ya, Türklerin yaşadığı, Sovyet, Rusya, İran, Irak, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan'a karşı savaş açarak, buralardaki Türklerin yaşadıkları toprakları ele geçirmek, ya da yabancı ülkelerde yaşayan Türkleri yurdumuza çağırmak...

Hangisi kolay acaba?

Kıbrıs sorunu ortadadır. Burnumuzun dibindeki adada olup bitenlere yıllarca seyirci kaldıktan sonra, ancak Ecevit'in Başbakanlığında Kıbrıslı soydaşlara yardım eli uzatılmıştır. Yaşadığımız koşullarda, başka ülkelere savaş açarak, orada bulunan Türkleri kurtarmak, olsa olsa, bir masal olarak küçük çocukları avutabilir. Bunu ciddi bir parti ya da devlet politikası yapmak, benimsemek mümkün değildir.

Öyleyse nedir bütün bunların anlamı?

Dış Türkler masalı, yıllarca sağcı partilerce, işlenmiştir. Bu konu, bozuk düzeni değiştirmek isteyenlere karşı bir "milliyetçilik" silahı gibi kullanıp, durulmuştur. Sözde, bütün Türkleri kurtarmak isteyenler milliyetçi, bu görüşe karşı çıkanlar da, su katılmamış komünisttir.

Masal böyle anlatılmıştır hep...

Turancı düşünce, bütün Türklerin bir bayrak altında toplanmalarını öngörür. Bu düşünce, dışa dönük bir eylem biçiminde değil, içe dönük bir baskı aracı olarak kullanılmıştır. Irkçı

ve turancı düşünce, görünüşü, gelişimi, özü ve sözüyle, egemen sınıfların, bozuk düzeni korumak için burçlara çektikleri bozkurt işaretli bir bayrak olmuştur hep. Bu düşüncelerle beyinleri yıkanan yoksul aile çocukları emekten yana düzen kurmak isteyen arkadaşlarının üzerlerine, silahla saldırtılmışlardı.

Örnekleri günümüzde yaşıyoruz hep birlikte...

İşte dış Türkler, Bulgaristan'da pasaportlarıyla bekliyor... Hem de yedi yıldır, neden almıyorsunuz? Türkeş sağcı hükümetin Başbakan Yardımcısıdır. 1944 yılından beri, ırkçı ve Turancı düşünceyi savunmaktadır. Fakat Edirne kapılarına dayanmış Bulgaristan'lı Türkleri, bir türlü sınır kapılarından içeri sokamamaktadır. Çünkü iş alanı bulamamışlar. Çünkü yerleşme bölgesi seçememişler.

Çünkü... Çünkü... Çünkü...

Böyle uzar gider çünküler. Çünkünün büyüğü şudur: Irkçılık Turancılık, egemen sınıfların, emekçi sınıf ve tabakalar arasında oluşacak ulusal ve sınıfsal bilinci yok etmek için ortaya atılmış, koskoca bir yalandır.

Kurtuluş Savaşı, Türk milliyetçiliğinin de temelini atmıştır Bu milliyetçiliğin temelinde, anti emperyalist bir kavganın ulusal heyecanı ve bilinci yatmaktadır. Bu milliyetçilik, ulusal sınırlar içinde yaşayan herkesin, ırk, din, dil, sınıf ve düşünce ayrımı gözetmeksizin, insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyine kavuşturulmasını gerektirir.

Ellerindeki pasaportlarla yedi yıldır sınır kapılarında bekleşen dış Türklere, sınır kapılarını açamayanların milliyetçiliği ne dış Türklerin ne de Türk yurttaşlarının dostu değildir.

Tanrı Türkü korusun amma, öncelikle özü ve sözü birbirine uymayan politikacılardan. Şu sahte milliyetçilerden... Şu titreyip titreyip bir türlü kendilerine dönemeyenlerden...

(Cumhuriyet, 11 Aralık 1975)

HUKUKÇULUK BUDUR

Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin verdiği son karar, adalet tarihimize altın harflerle yazılması gereken bir yargısal

belge niteliğindedir. 12 Mart döneminin asker ve sivil yöneticilerince kurdurulan bu mahkemelerde çalışan bazı yargıçlar:

- Kuruluş yasamız Anayasa'ya aykırıdır, gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuşlar ve Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra da yargı yetkisini kullanmak istememişlerdir.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürerek Anayasa Mahkemesi'ne başvuranlar, Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin savcı ve yargıçlarıdır Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin üç üyesi de, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra, yargısal işlemleri sürdürmeyi vicdanlarına aykırı bulmuşlardır. Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi kararının gerekçesini bir kez daha okuyalım:

Bir mahkemenin her şeyden önce topluma güven vermesi, her türlü kuşkudan arınmış olması gerekir. Anayasa'nın 132'nci maddesinde, "hakimler anayasaya, kanuna, hukuka ve vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler" ilkesiyle de belirtildiği gibi, hakimden, Anayasa'ya ve kanunun yanısıra hukuka aykın olduğuna inandığı ve vicdanına ters düşen bir konuda karar vermesi beklenemez. Kanunun iptalinden sonra, Anayasa Mahkemesi sözü edilen bir yıllık süreyi yeni bir yasa çıkarılması için vermiştir. Yargılama için değil... Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin bu süre içinde herhangi bir karar vermemeleri gerekir...

Bu karar, hukukun biçimsel kurallarını aşarak, adalet duygusunu yargının temeli sayan bir vicdanın ürünüdür. Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi yargıçları, çoğu hukukçunun görmezlikten geldiği kurala başvurmakta ve yargıçların, soyut ve biçimsel hukuk kurallarını, ancak vicdanlarının süzgecinden geçirdikten sonra uygulamaları gerektiğini belirtmektedirler.

Şu olguyu birlikte saptayalım... Devlet Güvenlik Mahkemeleri 12 Mart hukukunun getirdiği yargı kuruluşlarıdır. Bu dönemin asker ve sivil yöneticileri, olağan dönemi olağanüstü yöntemlerle sürdürmeyi amaçlayarak siyasal suçların, ancak Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nde yargılanabileceğini öngörmüşlerdi.

Bu anlayışa karşı çıkanlar, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin bazı yargıç ve savcılarıdır. Bu oluşum, hukukçular kadar

bütün yurttaşlar için sevindiricidir. Siyasal suçların yargılanması için görevlendirilen yargıçlar:

Kuruluş yasamız Anayasa'ya aykırıdır. Böylesine Anayasa'ya aykırı mahkemelerle adalet dağıtılmaz, demekte ve bu nedenle her türlü yasal yola başvurmaktadırlar.

Dünyanın neresinde olursa olsun, kapalı iktidar dönemlerinde vicdanlarına ilk el uzatan görevliler hukukçular olmuştur. Çünkü rejimin adalet anlayışı, yargıçların vicdanlarından kaynaklanmaktadır. Hitler, Musolini, Franco ve Salazar dönemlerinde hukukçuların tarihe hangi çirkin iskeletlerin görüntüsünü bırakarak gittikleri herkesçe bilinir. Hukuku, egemen güçlerin bir baskı aracı yapmak isteyen iktidarlar, her ülkede hukukçuların vicdanlarına ipotek koymak istemişlerdir. Böyle dönemlerde, hukukun yerini yasadışı yargılar ve korkular almıştır.

12 Mart, Türk hukukçuları için de bir sınav dönemi olmuştur.

Bazı Sıkıyönetim yargıçları, vicdanlarının seslerini dinleyerek karar verdikleri için kürsülerinden birer birer çekilerek alındılar. Yerlerine, her önüne gelen sanığı mahkum etmeye hazır olan yargıçlar getirildi. Beraat kararı veren mahkemeler ortadan kaldırıldı; sanıkların tahliyelerini isteyen üyeler, karar günü görevlerinden alındılar. Sırtındaki cübbeyle sıkıyönetim komutanlarının emir subayı gibi davrananlarla, hukuka ters düşen bazı sıkıyönetim emirlerini ellerinin tersiyle iten yargıçlar aynı kürsülerde sırayla görev yaptılar.

Şimdi de Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin bazı yargıçları, Anayasa'ya aykırı olduğuna inandıkları mahkemelerde görev yapmayı vicdanlarıyla bağdaştıramadıklarını açıkça ilan etmektedirler.

Bu karar herkes için bir ders niteliğindedir. Bu dersten kitap düşmanı askeri savcı yararlanmalıdır... Bu dersten, karar günü atandığı mahkemede, ilk kez gördüğü sanıkları mahkum edenler utanmalıdır... Bu dersten, işkenceleri meşru gördüğünü kararına yazan yargıçlar utanmalıdır... Korkanlar utanmalıdır, susanlar utanmalıdır!..

Ve Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararı, öğrenimini Fransa'da yapan bir kamu hukuku profesörüne, 12 Mart'ın balyozcu Başbakanı Nihat Erim'e verilmiş bir ders gi-

bidir... Çünkü vicdanların sesi, bazan silahların sesinden de güçlüdür... Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kanıtladığı gerçek budur işte!..

(Cumhuriyet, 12 Aralık 1975)

KİMİN KÖKÜ DIŞARIDA?..

Siyasal yaşantımızı baskı altında tutan bazı kavramlar vardır. Bunlar, cadı kazanının kepçeleri gibi kafalarımızın içinde döndürülüp durulur. "Aşırı cereyan", "yıkıcı düşünce" "zehirli fikirler" gibi soyut kavramlara, bir de "beynelmilel komünizm" eklendi. Arada sırada:

Bir merkezden idare ediliyorlar, gibi dehşetengiz açıklamalar da yapılır. Amma bu merkez neresidir, bu hiç belirtilmez.

Bunların hepsinin kökü dışarıda efendim, gibi kestirme yorumlarla toplumsal sorunlar bir çırpıda çözümleniverir:

- Dışarıdan besleniyorlar, yollu açıklamalarla, bütün muhalefet odaklarını hemen beynelmilel komünizme bağlayıverirler.

Kimin kökü dışarıda acaba?..

Bir açıdan alırsanız, demokrasinin kökü dışarıdadır. Çünkü demokrasi, sistem olarak Batı'da gelişmiş ve bugünkü aşamasına gelmiştir. Müslümanlığın kökü dışarıdadır, çünkü Hazreti Muhammed'in doğup yaşadığı yerler, Mekke ve Medine'dir, yani sınırlarımızın dışındadır.

Anlatmak istedikleri bu değil tabii ki...

Bütün solcuların yönetildikleri "kökü dışarıda olan merkez"in adı da kondu en sonunda: "Beynelmilel komünizm."

Peki bu merkez neresidir?.. Moskova mı, Pekin mi, Bükreş mi, Sofya mı, Leipzig mi, Belgrad mı?.. Biz bunları bilemiyoruz. Devlet brifingine katılmadığımız için de, yeterli bilgimiz yok. Acaba diyoruz, geçtiğimiz hafta Sofya'da komünist kalkınma yöntemini yaptığı konuşmalarla öven Demirel, bir ara Bulgaristan Devlet Başkanı Jivkov'a:

- Acaba merkez burası mı?.. diye sorsaydı, bunca kişiyi meraktan kurtarmaz mıydı?..

Ne diyorduk... Örneğin kredilerin kökü dışarıdadır. Biliyorsunuz Demirel Sovyetler'den, Cumhuriyet tarihinin en büyük yardımını almaktadır. İşte somut örnek bu: Kredinin kökü dışarıdadır.

Yabancı şirketlerin kökü dışarıdadır. Çünkü bu şirketler yabancı ülkelerden kalkıp buralara kadar gelerek, ülkemizin kalkınmasına katkıda bulunuyorlar. Bir yabancı şirket adı verelim: Morrison... Bu şirketin kökü dışarıdadır. Yani, merkezi nerededir? Birleşik Amerika'dadır. Merkez de belli, kök de belli görüyorsunuz. Bu şirketin bir zamanlar Türkiye temsilcisi kimdi?.. Yük. Müh. Süleyman Demirel...

Geçenlerde bir Amerikan gazetesinde, Douglas uçak firmasının Türkiye'de bazı yetkililere uçak satımı için tam 166.000 dolar verdiği yazıldı. Bunlar, birtakım kökü dışarıda komünistlerin yalanıdır. Beynelmilel komünizm, hemen hemen her yerde olduğu gibi, örneğin bu Amerikan şirketine de sızıyor ve sonra da Türkiye'de rüşvet verildiğini açıklayarak milli birlik ve beraberlik ruhunu zedeliyor.

Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir!..

Türkiye Cumhuriyeti'nin eski Turizm ve Tanıtma Bakanlarından birini Sofya'da gördüm. Vatanı beynelmilel komünistlerden temizlemek için uzun süre Demirel'e yardım eden bu antikomünist milliyetçi, ticaret hayatına atıldığından, şimdi komünistlerle ballı börekli ilişkiler içindedir.

Belki bu Bakan "export-import" gibi işlemlerin arasında, bakarsanız beynelmilel komünizmin kökü dışarıda merkezini bulup ortaya çıkarıverir!.. Devlet brifingine, sosyalist ülkelerde ticaret hayatına atılan politikacı eskilerini de çağırmak, devletimizin güvenliği için son derece yaralıdır.

Aşırı cereyanlara kapılmış, zehirli fikirler taşıyan ve yıkıcı düşünceleri her yerde savunan bazı yazarlarımız:

- Kapitalizmin kökü dışarıdadır, demektedirler. Buna bir de örnek göstermektedirler. 12 Mart döneminde Türk ve Yunan işadamları kendi aralarında işadamları dernekleri kurmuşlar.

- İşte diyorlar, kökü dışarıda olan bu dernektir... Bu açıklamadan sonra şu yorumu da yapıyorlar: Paranın dini imanı yokmuş. Paranın beynelmilel kuvveti varmış. Din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin bütün ülkelerin burjuvalarının elinde dolaşırmış!..

Beynelmilel komünizmin kökü dışarıda merkezini bulmak için bir yarışma düzenlenmeli ve ödüller konmalıdır. Birinciye "TRT Genel Müdürlüğü" ikinciye "Vergi İadesi" üçüncüye de "Teşvik Belgesi" verilmelidir.

Haydi, haydi, bilen kazanıyor. Kimin kökü dışarıda?..

(Cumhuriyet, 13 Aralık 1975)

BATIYA AÇILMA...

Siyasal rejimler, sınıfsal kökenleri, tarihsel gelişimleri ve ideolojik yapılarıyla "burjuva demokrasileri" ve "halk demokrasileri" olarak ikili ayrımla tanımlanmaktadır. Halk demokrasileri, sosyalist devrimlerle kurulmuştur. Burjuva demokrasileri, Kara Avrupası ve Amerika'da gelişmiş, özüyle burjuva sınıfının egemenliğine dayanan çok partili düzenlerdir. Avrupa sosyalist partileri, bu tür demokrasiler içinde gelişmiş ve çağdaş burjuva demokrasilerinin temellerini oluşturmuştur.

Batı ülkelerinde gelişen burjuva demokrasileri, her türlü sınıf ve sosyal tabakanın söz ve örgütlenme özgürlüğüne dayanmaktadır. Türkiye, anayasal düzeni ile Batı demokrasilerinin izlediği demokratik yolu benimsemiştir. Ülkemiz, gerek NATO, gerekse Ortakpazar gibi uluslararası örgütlerle, Batı ülkelerindeki partilerle örgütsel ve siyasal ilişkiler içindedir.

Avrupa ülkelerindeki sosyalist ve sosyal demokrat partiler arasında bazı benzerlikler bulunmaktadır. Bu benzerlikler, demokratik sosyalist partiler arasında siyasal yakınlaşmalar doğurmuş ve bu amaçla uluslararası toplantılar da düzenlenmiştir. Bu toplantıların en önemlisi "İkinci Enternasyonal" olarak adlandırılmıştır. İkinci Enternasyonal ilk kez, Alman ve Fransız işçileri arasında yakınlaşma yaratmak amacıyla 1889 yılında toplanmış ve bu benimsenen ilkeler, bir çok toplantıda tekrarlanmıştır. 1951 yılında Frankfurt'ta toplanan demokratik sosyalist partiler, komünistlere şiddetle karşı çıkmışlar ve 1917 Sovyet devriminin sosyalizme zarar verdiğini ileri sürerek Marksist ve Leninist sola karşı açtıkları savaşı bir kez daha belgelemişlerdir. Sosyalist enternasyonale üye olan partilerin sayısı

39'dur. Bir çok NATO üyesi ülkedeki sosyalist partiler, sosyalist enternasyonale bağlıdırlar.

Lenin, 1919 yılında halk demokrasilerinin temellerini atarken, Batı türü sosyalist partiler arasında gelişen bu ilkeleri, Marksizm'e ihanet olarak yorumlamış ve "Üçüncü Enternasyonal" adıyla, Marksist-Leninist solun temel ilkelerini belirleyen bir uluslararası toplantıda, 1917 devriminin ideolojik yapısını çizmiştir.

Bu konuların bütün ayrıntılarıyla açıklanması, bir yazının boyutlarını aşar; şimdilik anlatmak istediğimiz gerçek sadece Batı türü sosyalist partilerle, Marksist-Leninist sol arasındaki uzlaşmaz çelişkidir. Batı Avrupa ülkelerindeki sosyalist partilerle, halk demokrasilerindeki komünist partiler arasında, gerek ideolojik yapı, gerek dünya görüşü, gerekse örgütlenme biçimleri açısında derin ayrılıklar bulunmaktadır.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in bazı Kuzey Avrupa ülkelerine yaptığı gezide, bu ülkelerin sosyalist, sosyal demokrat partileriyle kurulan dostluk bağları, demokrasimiz için son derece yararlıdır. Bu yakınlaşmayı ideolojik açıdan, "devrimci" bir yaklaşım olarak göstermek yanlıştır. Ancak, aynı yakınlaşmayı "uluslararası komünizm" gerekçeleri içine almak, sadece bilgisizlik gösterisi olmaz, aynı zamanda içine düşülen demagoji çukurunun derinliğini de ortaya çıkarır.

Batı demokrasilerindeki sosyalist partiler, Marksist-Leninist sola karşıdırlar. Marksist-Leninistler, temelleri "İkinci Enternasyonal" ile atılan Batı'daki sosyalist ve sosyal demokrat partileri, Marksist sol içinde görmezler.

Ecevit, Batı türü sosyalist parti liderleriyle yakın ilişkiler kurarken, Türk demokrasisinin batılılaşma sürecine katkıda bulunmaktadır. Bu yaklaşım Batı'ya açılma, Batı ülkeleriyle siyasal dayanışma kurma ve demokratik gelişme için çağdaşlaşma anlamlarına gelmektedir. Kıbrıs sorunuyla, dünya ulusları arasında iki kere iki dört edercesine kanıtlanan yalnızlığımızın giderilmesi, bu çeşit yakınlaşmaların arttırılmasına bağlıdır.

Batı demokrasilerine özeneceğiz, ancak burjuva demokrasilerinin bütün koşullarını uluslararası komünizm sayacağız!.. Sosyalist ülkelerden yardım alacağız, ancak kendi ülkemizdeki demokratik güçleri bu ülkelerin casusları sayacağız!.. Asya ve Afrika uluslarına da sırtımızı çevirecek, sonra da, turistik gezile-

re çıkarttığımız işadamlarıyla diplomasi yürüteceğiz!.. Bunun adı da "milliyetçilik" olacak!..

Son olarak, Albay Türkeş'in ihbar mektuplarıyla başlayan demagoji fırtınası, "uluslararası komünizm" "ikinci enternasyonal" "sosyalist partiler", "demokratik sol" gibi kavramları birbirine karıştırarak, Ecevit'in gezisinin amacını kamuoyuna:

- CHP komünistlerle işbirliği yaptı, biçiminde sunmaktır. Bu gibi yorumlar, cephe partilerinin seviyelerine de, dünya görüşlerine de, bilgi düzeylerine de uygun düşer. Buna bir diyeceğimiz yok.

Türk işadamları Yunan işadamlarıyla örgüt kurdukları zaman uluslararası "milliyetçi" anlaşma olur da, ana muhalefet partisi liderinin "burjuva demokrasisi" liderleriyle yaptığı görüşmeler, Leninistlik mi sayılacaktır acaba?..

Merak ettiğimiz de bu sadece...

(Cumhuriyet, 18 Aralık 1975)

TEHLİKELİ İLİŞKİLER

Anayasa sistemimiz, yasama, yürütme ve yargı organlarının görev ve yetkilerini belirlemiştir. Bu organlar arasındaki ilişkiler, devletin demokratik yapısını yansıtır. Yasama organı yasa hazırlar, yürütme organı yasama organınca çizilen yasal çerçeve içinde görev yapar, yargı organı hukuksal uyuşmazlıkları çözer. Bu ilişkilerin yürütme organınca değiştirilmesi, anayasal sistemin tanınmaması demektir.

Ülkemizde sağcı iktidarlar, mahkeme kararlarını uygulamazlar. Bu tutum, giderek devlet katında alışkanlık yaratır. Yasal koşullar, yerlerini yasadışı alışkanlıklara bırakır. Böylece yargı ve yürütme organları arasında, anayasa tarafından çizilen görev ve yetki sınırları altüst edilmiş olur.

Bu anayasadışı tutumun bir başka canlı örneği de, Milli Güvenlik Kurulu'nun son bildirisiyle ortaya çıkmıştır.

Demirel, Başbakanlık koltuğunda oturduğu sürece, güncel siyasal olaylarla ilgili kararları Milli Güvenlik Kurulu'na götürmekte ve Silahlı Kuvvetler'i siyasal olaylar içine sokmak iste-

mektedir. 12 Mart öncesinde izlenen bu sakıncalı yolda, son günlerde yeniden Demirel'in ayak izlerine rastlanmaktadır.

Milli Güvenlik Kurulu, Anayasa'nın 111'inci maddesine göre, "Milli Güvenlik ile ilgili kararların alınmasında ve koordinasyonun sağlanmasında gerekli temel görüşleri Bakanlar Kurulu'na tavsiye etmek" görev ve yetkisine sahiptir. "Milli Güvenlik" soyut ve genel bir kavramdır. Yasalarımızda milli güvenliğin belirli bir tanımı da yoktur. Milli Güvenlik Kurulu'nun yetkilerini ulusal savunma dışına taşırmak, Silahlı Kuvvetler'i, ister istemez güncel siyasal olaylara karıştırma sonucunu doğurur.

Milli Güvenlik Kurulu'nun son bildirisinde, anarşik olayların önlenmesi için yasa önerilerinin getirilmesinin hükümete tavsiye edildiği açıklanmaktadır. Anayasa'nın 64. maddesine göre, yasa koymak, değiştirmek ve kaldırmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yetkileri arasındadır. Parlamentonun, bu yetkileri kullanırken, her türlü siyasal baskıdan uzak tutulması gerekmektedir. Milli Güvenlik Kurulu bildirisinde ise, yeni yasalar önerilmektedir.

Anayasa'nın 4'üncü maddesinde, "hiçbir kimse veya organ, kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz" denilmektedir. Aynı anayasal kural, egemenliğin kullanılmasının, hiçbir kayıt ve koşulla, bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamayacağını belirtmektedir.

Bu ne demektir?.. Bu, ulusal egemenliğin, ancak Anayasa'da görev ve yetkileri belirlenen organlar eliyle kullanılacağı demektir. Türk ulusu adına egemenlik yetkisi, sadece yasama ve yargı organlarınca kullanılabilir. Yürütme organı, yani hükümet, ancak yasalar çerçevesinde görev yapar. Yetkilerin başka organlara devredilmesi, yetki alanlarının aşılması ya da yasama ve yargı organlarının yetkilerine el uzatılması, açıkça Anayasa'yı çiğnemek, yani çok bilinen tanımla, Anayasa'yı "tağyir, tebdil ve ilga" etmektir.

Bir örnek verelim...

Hukuksal geçerliği, anayasal güvencelere bağlanan 27 Mayıs Devrimi'nin kurduğu Yüksek Adalet Divanı kararının 140 ve 141'inci sayfalarında, Anayasa'yı çiğneme suçu şu biçimde tanımlanmaktadır:

- Devlet reisinin veya teşri meclislerin selahiyetlerini genişletmeye veya daraltmaya, bu kuvvetlerden birini ortadan kaldırmaya, yahut icra kuvvetinin halihazır işleyiş tarzını değiştirmeye veya icra kuvveti ile kaza kuvveti arasındaki münasebetleri tebdile matuf hareketlerdir ki, devletin anayasasını tağyir ve tebdil şeklinde mütalaa edilebilir...

Görülüyor ki, yürütme organının işleyiş koşullarını ya da yargı organıyla yürütme organı arasındaki ilişkileri değiştirmeye yönelik eylemler, "Anayasa'yı ihlal" suçunun öğelerini oluşturmaktadır.

Ama kim dinler bunları?..

Belki şimdi bu gerekçeleri ve anayasal kuralları hiç kimse dinlemeyecektir. Fakat üzerinde durulması gereken konu şudur: Devlet ya vardır ya yoktur. Var olduğunu kanıtlamak isteyen devlet, anayasal kurallara göre çalışır. Anayasal kurallar, devletin çeşitli karar organlarınca değiştirilirse, anarşinin bir başka çeşidi devlet katına çıkarılmış olur.

Hükümet, parlamento üzerinde siyasal baskı yaratmak amacıyla Milli Güvenlik Kurulu'nu, güncel siyasal olayların içine itmek isteyebilir. Bu amaç, 12 Mart öncesinde de sahnelenmiş ve Demirel'in özlemleri, o zamanki Milli Güvenlik Kurulu'nda görevli orgenerallerin imzalarıyla kamuoyuna açıklanmıştır. Ancak aynı orgeneraller kısa bir süre sonra Demirel'i istifaya zorlayan 12 Mart muhtırasını da imzalamışlardı.

Bunlar, unutulmuş mudur?..

Milli Güvenlik Kurulu'nun sayın asker üyeleri, inanıyoruz ki Silahlı Kuvvetler'i güncel siyasal kavgalara sokmak isteyen düşüncelere, en az bizler kadar karşıdırlar. 27 Mayıs'tan 12 Mart'a kadar uzanan tarih dilimi, sanırız bazı gerçekleri en açık çizgileriyle ortaya koymuştur. 27 Mayıs Devrimi ile 12 Mart darbesini yaşayan sayın orgenerallerimiz, bu sakıncalı yolun getireceği tehlikeleri şimdiden önlerlerse, hem Silahlı Kuvvetler güncel siyasal kavgaların dışında tutulacak hem de anayasal sistem, bu tür kararlarla bozulmayacaktır.

(Cumhuriyet, 21 Aralık 1975)

KARDEŞLİK...

Osmanlı İmparatorluğunda padişah kardeşi olmak, oldukça tehlikeli bir işmiş. Fatih kanunnamesine göre, başa geçen şehzade, "nizam-ı alem" için kardeşlerini öldürtürmüş. Fatih Sultan Mehmet:

– Her kimseye evladımdan saltanat müyesser ola, karındaşlarını nizam-ı alem için katletme münasiptir, ekseri ülema dahi tecviz etmiştir... diyerek kardeş katilliğini yasalaştırmıştır.

Fatih'in cinayet emirlerini ilk uygulayan padişah, oğlu II. Bayazıt'tır. Sultan Bayazıt, kardeşi Cem Sultanı İtalya'da boğdurarak öldürtmüştür. II. Bayazıt'ın oğlu Yavuz Sultan Selim tahta geçer geçmez, dedesinin sözünü tutarak kardeşi şehzade Korkut ile beş yeğenini öldürtmüştür. Fatih Kanun-namesi gereğince III. Murat beş erkek kardeşini, III. Mehmet ise ondokuz erkek kardeşini boğdurarak, büyüklerinin sözünü yerine getirmiştir.

Cinayetlerin nedeni "nizam-ı alem"i ayakta tutabilmek endişesidir...

O zamanki inançlara göre, şehzadelerin kanlarının akıtılması saltanata karşı saygısızlık sayılır, bu nedenle, kanları akıtılmadan, kementle boğularak öldürülürlerdi. Yeni doğan şehzadelerin de, göbekleri düğümlenir böylece Fatih Kanunnamesi yerine getirilirdi.

Çok partili düzen ile birlikte kardeşlik, tehlikeli iş olmaktan çıkmış, tersine devlet büyüklerine kardeş, yeğen ve damat olmak çok kazançlı iş kapıları olmuştur...

Devletimiz ve milletimizle bölünmezliğimizin sağlandığı hür teşebbüs düzeninde, kardeşler ve yeğenler, devlet olanaklarıyla zengin edilmiş, banka kredileri, teşvik tedbirleri, komisyonlar birbirini kovalamıştır.

Çok partili düzenimizin en ünlü kardeşi, hiç şüphesiz, Başbakan Demirel'in kardeşi Hacı Ali Demirel'dir. Tanrı Demirel ailesine "yürü ya kulum" demiş, Demirel ailesi de, Cenab-ı Haktan gelen bu emri iki ettirmeden, ülkemizin sayılı milyonerleri arasına katılmışlardır.

Çok partili düzenimizin damatları da çok ünlüdür. Damat deyince önce akla, İsmet Paşanın iç güveyi Metin Toker gelmektedir. Toker, basınımızın demirbaşlarındandır. Eski Cum-

hurbaşkanlarından Cevdet Sunay'ın pek sevgili damadı da, değerli işadamlarımızın arasına katılmıştır. Eski başbakanlardan Naim Talu'nun damadı da, iş alanında yeni sivrilenlerdendir.

İsmet Paşanın damadı komünizm ticareti ile ün yapmıştır; öteki damatlar, başka ticaret dallarından kazanç elde etmektedirler.

Kardeşler, damatlar ve yeğenler edebiyatına bir yeni ad daha katılmıştır. Açıklandığına göre. Necmettin Erbakan'ın kardeşi, Akgün Erbakan ticaret hayatına atılarak, kısa sürede Allahın izniyle, ülkemizin milyonerleri arasında yerini alıvermiştir.

Erbakan biraderimiz, Libya'da iş yapan bir inşaat şirketinin komisyonculuğunu eline almış ve tam otuzbeş milyon komisyon ücreti verilmediği için şirket adına dava açmış. İslâm'da faiz yasak amma komisyon da yasak mı? Kim bilir, bu otuz beş milyon ile kaç tank fabrikası yapılır, kaç camii şerifin temeli atılırdı?..

Yasalarımız arasında, kardeşlerin, yeğenlerin ve damatların milyoner olmalarını yasaklayan hiçbir hükme rastlanmamaktadır. Başbakanların, başbakan yardımcılarının kardeşleri, eski cumhurbaşkanlarının damatları ve uluslararası komünizmle kanlarının son damlasına kadar savaşan politikacıların yeğenleri, "hür teşebbüs" içinde diledikleri gibi para kazanabilirler.

Süleyman beyin kardeşi ile Necmettin beyin kardeşi, kardeş kardeş, iş hayatına atılacaklar ve memleketimiz nurlu ufuklara böyle ulaşacaktır. Kırk milyon bu yolla kardeş olacak, az zamanda Demireller ve Erbakanlar bütün ülkeye kardeşlik aşılayacaklardır.

Kardeşler, demokratik hayatımızın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Adalet Bakanı Müftüoğlu, MSP ileri gelenlerindendir. Mobilya yolsuzluğu ortaya atıldığında, savcılara dava açılması için emir verildiğini kasıla kasıla açıklamıştı. Bizler de saf saf gittik, ellerimizdeki belgeleri savcıya verdik. O gündür, bu gündür, ne savcıdan, ne Adalet Bakanı'ndan hiç ses çıkmadı.

Ne oldu mobilya dosyası? Evet ne oldu? Bitmedi mi henüz?..

İnsanın aklına türlü endişeler geliyor: Yoksa, Demirel de, Erbakan'a:

– Benim kardeşim varsa, senin de var... Gel kardeş kardeş geçinelim... demişse, ne olacak işlerin sonu?..

Kardeşler, uluslararası komünizme karşı çekilmiş en etkili silahlardır...

Bütün politikacılar, "servet beyanı" verircesine "kardeş beyanı"nda bulunmalıdır. Kimin kardeşi nerede, ne yapıyor, kimin yeğeni hangi işlerle uğraşıyor, hep birlikte öğrenmemiz gerekiyor. Kardeşler arasında eşitliğe uyarak, biz de, tıpkı Hacı Ali Demirel'in işleri gibi, Akgün Erbakan'ın hangi ticaret dallarına el attığını merak etmeye başladık. Erbakan:

– Kırk milyonu kardeş yapacağız... diyordu. Acaba kastettiği "kardeşlik" böyle mi oluyor?..

(Cumhuriyet, 23 Aralık 1975)

TİTRE VE DÖN

Cephe iktidarının "Vurucu Kuvvetler Komutanı" emekli albay Alparslan Türkeş, geçtiğimiz hafta "Bızımkiler" adını taktığı Ülkü Ocaklı militanların "milli" silahlar kullandığını açıklamış, ancak kamuoyundaki tepki üzerine titremiş ve sözlerinden dönmüştür Türkeş, önceki gün yaptığı açıklamada:

- Ülkücü gençler silaha ihtiyaç duymaz. Onların silahı yalnız fikirlerimdir Sohbette yer alan ve benim adeta kanunsuzluğu, silah taşımayı meşru saydığım intibaını bırakan ifadeyi, devlet sorumluluğu taşıyan kimse söyleyemez, ben de söylemiş değilim, demektedir

Türkeş'in silahlı eylemleri savunan görüşlerini, "Türkeş ile Bir Sohbet" başlığı altında yayınlayan gazeteci arkadaşımız Can Pulak, "sağcı" olarak bilinmektedir Çevresinde dürüstlüğü ve içtenliği ile tanınan ve sevilen Can Pulak, neden durup dururken, Türkeş'in söylemediği sözleri gazetesinde yayınlasın?.. İşin içyüzü şu ki, Türkeş Can Pulak'a, silahlı eylemleri savunan sözleri söylemiş, ancak bu sözlerin yarattığı tepkiden sonra:

Böyle konuşmadım, diyerek işin içinden sıyrılmaya çalışmıştır. Nasıl olsa yiğitliğin onda dokuzu kaçıp kurtulmaktır Türkeş de öyle yapıyor, ne yapsın başka?..

Can Pulak, komandoların silahı nereden bulduklarını soruyor, Türkeş de aynen şu karşılığı veriyordu:

- Gençlerin elinde tabanca olabilir. Biz silah sevgisine sahip bir milletiz. Hangimiz de silah yok ki?.. Ülkücü ihtiyaç duyarsa milli silahını kullanır, Çoğu Karadeniz yapısı veya Makine Kimya ruhsatlı silahlardır bunlar...

Bekli hatırlayacaksınız, Ülkü Ocakları eski başkanı Muharrem Şemşik de Yankı dergisine verdiği demeçte:

- Bizim istihbarat örgütümüz devletinkinden güçlüdür, demiş, ancak kamuoyundaki tepkiden sonra, böyle bir söz söylemediğini açıklamıştı. Huyları böyle demek ki...

Türk Ceza Yasası'nın 168 ve 169'uncu maddelerine göre "silahlı çete" kuranlar on yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılmaktadır. Aynı yasanın 311'inci maddesine göre de, "bir suçun işlenmesini aleni olarak tahrik eden kimse"nin cezası beş yıla kadar uzanmaktadır. 312'nci madde de ise "kanunun cürüm saydığı bir fiili açıkça öven kimse" iki yıla kadar hapis cezasına mahkum edilebilmektedir.

Türkeş en azından bu suçları işlemiştir konuşmasıyla. Ama kim açacak davayı?..

Ülkü Ocakları örgütü hangi tarihte ve kimlerin yardımıyla kurulmuştur? Bu örgütün, devletin bazı yetkilileriyle örgütsel bağları var mıdır? 12 Mart sonrası kurulan Sıkıyönetim Mahkemeleri'ndeki bazı savcı ve yargıçların, iddianamelerinde ve kararlarında Ülkü Ocakları'nı övmeleri rastlantı mıdır? Komando kamplarının açılmasını izleyen günlerde, acaba devletin istihbarat örgütleri, bu kuruluşlar hakkında bir araştırma yapmışlar mıdır? Türkeş'in bazı yakın silah arkadaşlarının, bu kamplar açıldıktan sonra partilerinden istifa etmelerinin nedenleri açıklığa kavuşmuş mudur? Bu kamplar hangi illerde, kimlerin sahibi bulunduğu arazi parçaları üzerinde kurulmuştur? Bu kampların mali destekçileri kimlerdir?

Bu ve bunun gibi birçok soru karanlıkta asılı kalmıştır.

Alpaslan Türkeş, 1954 yılında, ırkçı ve Turancılarla birlikte yargılanmış, mahkum olmuş, sonunda beraat etmiştir. 1960 yılında, Demokrat Parti'yi yıkan 27 Mayıs İhtilali'nin ön saflarında yer almış ve ihtilal sabahı radyodan:

NATO'ya ve CENTO'ya bağlıyız, diye başlayan ihtilal bildirisini okuduktan sonra, Başbakanlık Müsteşarlığı görevini

almıştır. 13 Kasım 1960 tarihinde, ihtilalci arkadaşları tarafından "dikta yönetimi" kurmak suçuyla yurtdışına sürülmüş, yurda döner dönmez bir küçük siyasal partiye "parti müfettişi" olarak girip, sonradan bu partiyi ele geçirmiştir. 21 Mayıs 1963 tarihinde askeri darbe girişiminde bulunan Albay Talat Aydemir'i ihbar etmiş, ancak mahkemede Türkeş'in uzun süre Aydemir'le beraber çalıştığı ortaya çıkmıştı.

Türkeş, 27 Mayıs İhtilali'nden on beş yıl sonra Yassıada'ya attırdığı Celal Bayar'ın "yüksek himayelerinde" kurulan Cephe iktidarında, Başbakan Yardımcısı olarak demeçler verirken, baklayı da ağzından kaçırmış ve "Bizimkiler" adını verdiği "silahlı eylemcileri" de ele vermiştir. Kandırdığı temiz halk çocuklarıyla, bozuk düzeni baskı yöntemleriyle sürdürmeye çalışan Albay Türkeş, ne yazık ki, Milli Güvenlik Kurulu'nda gençlik eylemleri hakkında kararlar verebilmektedir.

Titreyip kendilerine dönmeyi ilke kabul edenler, ağızlarından çıkan sözlerden dönmemeyi de öğrenmelidirler.

Sorumluluğunu da erkekçe göğüsleyerek tabii...

(Cumhuriyet, 25 Aralık 1975)

BİR GÜN MUTLAKA...

Karanlık cinayetlere bir yenisi daha eklendi: Devrimci öğrenci Kenan Dayıoğlu, Ankara'da kimliği bilinmeyen kişilerce, on yerinden kurşunlanarak öldürüldü. Böylece bir mezar taşı daha, cephe suçlarının üzerine konmuş oldu. Bu kaçıncı cinayettir?.. Hiç düşündünüz mü?!

Taylan Özgür... Vedat Demircioğlu,,, Coşkun Yaşamak... Mehmet Ali Aytaç... Duran Erdoğan... Mehmet Doğan Kılan... İhsan Kozanoğlu... Mehmet Cantekin... Ruhi Kılıçarslan... Mehmet Büyüksevinç... Battal Mehetoğlu... Şerif Aygün... Necdet Güçlü... Mahmut Öztaş... Hasan Şimşek... Ali Genç... Hikmet Demir... Battal Öz... Hüseyin Eren... Murat Gökten... Ahmet Karabulak... Ahmet Deveci... İbrahim Kocakarın... Ekrem Söğüt... Ayhan Alkan... Necmettin Giritlioğlu... Koray Doğan... Burçin Öztürk... Muharrem Çivikıran... Kerim Yaman... Veli Yıldırım... Avni Gönel... Nail Karaçam... İlker Mansuroğlu...

Hıdır Altınay... Niyazi Tekin... Şahin Aydın... Hüseyin Arslantaş... Avni Gökoğlu.. İbrahim Kaypakkaya... Erol Gültekin.. Tuğrul Tunçal... Hüseyin Çapkan... Cezmi Yılmaz... Halil Pelitoğlu ve şimdi de Kenan Dayıoğlu...

Bir cinayet şebekesi ülkemizde kol geziyor. Anayasa yok, yasa yok, dirlik, düzenlik, barış yok artık!.. Bir çete, infaz mangası gibi, büyük kentlerin sokaklarında dolaşmakta, güpegündüz adam vurup, dehşet saçmaktadır. Kim bunlar!?.. Kim?!.. Kimden destek almakta, kimlerin koruyucu kanatları altında körpe vücutlara kurşun yağdırmaktadır? Her şeye alıştı toplum. Kimseden ses çıkmıyor. "Yüreklerin kulakları sağır" belki de. Yolsuzluklara alıştık, hırsızlıklara alıştık. Şimdi de kamu vicdanı kanlı cinayetlere alıştırılıyor. Cinayet haberlerini umursamıyor kimse.

Karşıt görüşlü öğrenciler çatışmış, bir öğrenci öldürülmüş...

Öldürenler kim? Bizim yurttaşlarımız, kardeşlerimiz, arkadaşlarımız, oğullarımız. On sekiz yaşında, yirmi yaşında, yirmi bir yaşında, birer ikişer vurulup ölüyorlar. Yok mu, yok mu bir hesap soran?!.. Bu kadar ucuz mu insanımız?..

Bu vurdumduymazlık böylesine sürüp durursa, göreceksiniz, kanlı cinayetler toplumun başka kesimlerine de sıçrayacak. Katil çeteleri, namlularını aydınlara çevirecek bundan sonra; gazetecilere, yazarlara ve politikacılara çevirecek. Yasanın susup, namluların konuştuğu günleri yaşıyoruz.

Yok... Hesap soran yok ki!..

Bir toplum böyle çürür işte. Gözler önünde cinayetler işlenir, susulursa, devletin hangi saygınlığından söz edeceksiniz? Devlet kardeşlere, yeğenlere krediler dağıtırken var, gencecik öğrenciler öldürülürken yok... Hısım akrabaya milyonlar dağıtırken var, gençlerin kanları kaldırımları ıslatırken yok... İdam sehpası kurarken var, kelepçe takarken var... İşkence yaparken var, devrimci öldürülürse yok.

Bunun adı milliyetçilik midir? Nedir bu? Söylesenize nedir bu?!..

Devletin ilk görevi, hangi siyasal düşünce de olursa olsun yurttaşlarına can güvenliği sağlamaktır. Can güvenliği sağlanmazsa ne demokrasiden söz edebilirsiniz, ne özgürlükten, ne

de Anayasa düzeninden. Öyleyse nedir bunun adı?!.. İç savaş mı yapıyoruz?!.. Kan davası mı güdüyoruz?!..

Neden öldürülüyor bu insanlar?.. Böyle genç yaşlarında, böyle hunharca kurşunlanarak... Yazık değil mi? Söyleyin yazık değil mi?!! Bu kan bizim kanımız, bu can bizim canımız...

Bu gençlerin ana babalarını düşünün. Binbir güçlükle, binbir emekle yetiştirip büyütmüşler. Sonra da bir gece yarısı, bir kara tabut içinde gönderiliyor çocukları. On yerinden kurşunlanarak öldürülmüş. Sabaha kadar da, karlar üzerinde bekletilmiş körpe vücudu Kenan Dayıoğlu'nun. Hangi vicdan sızlamaz buna?!..

Nerede katiller, katiller nerede?!..

Başbakan yok mu? Var İçişleri Bakanı yok mu? Var Adalet Bakanı var mı? Var... Emniyet Genel Müdürü var mı? Var Milli İstihbarat Örgütü Müsteşarı var mı? Var...

Devlet nerede öyleyse?

CHP'ye büyük görev düşüyor Hiçbir konu can güvenliği kadar önemli değildir. Bütün cinayetler parlamento kürsülerine getirilmeli ve bu karanlık cinayetlerin hesabı sorulmalıdır. İşkenceler unutturuldu. İşkenceciler bağışlandı. Amma bu kanlar kurumaz, gün gelir sorulur bu hesaplar...

Namluların konuştuğu yerde, belki bir süre vicdanlar da, yasalar da susturulabilir. Fakat bir gün vicdanlar da, yasalar da konuşursa, o namluların içinde sadece katil çetelerinin kimlik kartları çıkar. Kanlı mezar taşları bir gün ayaklanır ve birer tokat gibi katillerin yüzlerine fırlatılır. Ve o kaldırımlar, o kanlı kaldırımlar, üzerlerindeki kirli ayak izlerini hep üzerlerinde taşırlar. Silinmez o lekeler...

Döktükleri kanların içinde bir gün boğulacaklardır. Bir gün mutlaka...

(Cumhuriyet, 28 Aralık 1975)

47.375 TL...

Cephe çadırları kurulur kurulmaz, mobilya yolsuzluğunu ortaya çıkaran Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Şeref Durugönül görevinden alınmış, yerine Ankara Ticaret Odası Genel Sekre-

teri Dr. Agâh Oktay Güner getirilmişti. Güner, "milliyetçi-toplumcu" görüşleri benimseyen ve Milliyetçi Hareket Partisince korunan ve kollanan bir devlet memurudur.

Dr. Agâh Oktay Güner'in Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığı'na getirilmesi, birçok çevrede sevinç ile karşılanmıştır. Bu atamaya en çok sevinenler, hiç şüphesiz, Ankara Ticaret Odası üyeleridir. Ticaret Odası üyeleri, Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığı'na getirilen eski genel sekreterlerini ödüllendirmek için kendisine üç maaş ikramiye verilmesini kararlaştırmışlardır.

Elimizde bir tutanak var. Bu tutanak, Ankara Ticaret Odası Meclisi'nin 11 Haziran 1975 günlü toplantısında Dr. Agâh Oktay Güner'e ikramiye verilmesini öneren üyelerle, buna karşı çıkan üyelerin tartışmasını yansıtmaktadır. Toplantıyı Sezai Diblan yönetmekte, Hasan Yavuz ve Yahya Parla adlarındaki üyeleri de kâtiplik yapmaktadır. Toplantı açılır açılmaz, başkan, gündemin üçüncü maddesinde yer alan Dr. Agâh Oktay Güner'e üç maaş ikramiye verilmesini isteyen önergeyi okutur. Ali Aslan adlı üye sorar:

– Mali portresi ne kadar acaba?...

Bu soruyu, yönetim kurulu başkan vekili Fahri Bulgurlu cevaplandırır:

– Brüt 47.375 lira...

Tartışma böyle başlar. İlk sözü İrfan Bozer adlı üye alır. Ticaret Odası eski genel sekreterine para yerine bir "plâket" verilmesini isteyerek şunları söyler:

– Ankara Ticaret Odası iyi niyetle dahi olsa, Ticaret Bakanlığı Müsteşarı'na para veriyor... Ve düşünün, sol basın bunu istismar etmez mi? Çıkar çevreleri, çıkarlarını korumak için müsteşara para verdi. Ve biz Agâh Bey'in durumunu ne hale getiririz orada?!.. Biz ne hale geliriz?!.. Müsteşarlık bugün politik bir yerdir ve Agâh Beyin yükselme basamağıdır...

Ankara Ticaret Odası üyelerinden Güngör Yener, önerge hakkında şu görüşleri ileri sürüyor:

– Biz ikramiyeyi Ankara Ticaret Odası eski sekreterine değil, Ticaret Bakanlığı Müsteşarı'na veriyoruz...

Bu görüşlere karşı üyelerden Galip Gencoğlu şu açıklamayı yapmaktadır:

– Geçmiş yıllarda özel sektörün, ki bizatihi gerek mevzuat itibariyle, gerekse mevcut dalgalanmalar bakımından bakanlıklar arası ve hükümetle olan ilişkilerinde bazı manialar, bazı engeller ortaya çıkmıştır. Bu mania ve engelleri ortaya getiren kimlerdir?... Orada vazifeli olan fertler... Bakandan, müsteşarına, umum müdüründen şube müdürüne kadar. Son olarak Süleyman Demirel'in başkanlığında kurulan hükümet özel sektörün davalarına ve özel sektör suretiyle bu memleketin kalkınacağına inanarak, bu kademelerde özel sektöre karşı olan kimseleri birer birer tasfiye etmiştir. Artık cephe görünmüştür. Buna göre "silahlanmak" da bize düşer. Şu hale göre, bizim için bizden olan ve bizimle beraber çalışan kimseleri her yönüyle himaye etmek zorundayız...

Bu tartışma sırasında kürsüye gelen Salih Bağ, şu ilginç görüşünü ortaya koymaktadır:

– Biz, bütün varlığımızı vermiş olsaydık, sayın Güner Bey'i müsteşarlığa gönderebilir miydik? Gönderemezdik. Bu, Ankara tüccarlarına olduğu kadar, Türkiye tüccarlarına da büyük şanstır...

Bu arada Dr. Agâh Oktay Güner'e 47.375 lira verilmesine karşı çıkan ve bu parada "tüyü bitmemiş yetimlerin hakkı" olduğunu söyleyen Ali Aslan adlı üyeyi cevaplandıran Salih Bağ:

– Sayın Ali Bey siz daha çok gençsiniz ve daha çok tecrübe istersiniz. Genel Sekreterimiz bugün müsteşarlığa gitmiş... Hangi müsteşarlığa gitmiş?... Hangi tüccarın işi olmasın? Bilhassa ithalat ve ihracatla alakalı olanların...

Galip Gencoğlu, arkadaşlarını şu sözlerle destekler:

– Müsteşar demek, Bakan demektir beyler, her türlü tasarrufta bulunan kimse demektir. Binaenaleyh, davalarımız, meselelerimiz, hadiselerimiz, hatta işletmemizin akıbeti bütün bu Bakanlıktan geçer.

Gencoğlu Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığının "mana ve ehemmiyetini" böylece açıkladıktan sonra, Dr. Agâh Oktay Güner'e 47.375 lira verilmesini, özel sektörün "istikbali" için bir "garanti" olduğunu söyleyerek, önergeye olumlu oy verilmesini ister.

Sami Alp adlı üye tartışmaları yatıştırmak için şu konuşmayı yapar:

– Genel Sekreterimiz rüşvet alacak karakterde bir adam değildir. Karakteri buna müsait değildir, mazbuttur. Her yönü ile sağlam çocuktur, rica ederim münakaşayı başka istikametlere yöneltmeyelim.

Bu konuşmadan sonra oylama yapılır ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Dr. Agâh Güner'e 47.375 lira tutarında üç maaş ikramiye verilmesi kararlaştırılır.

Bu öykü sizlere özel sektör ile cephe bürokratları arasındaki ilişkileri anlatmaktadır. Bir de yasa maddesi var. 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 30'uncu maddesini aynen okuyalım:

– Devlet memurunun, denetimi altında bulunan veya kendi görevi ve mensup olduğu kurum ile ilgisi olan bir teşebbüsten, doğrudan doğruya veya aracı eliyle "her ne ad altında olursa olsun", bir menfaat sağlaması yasaktır...

Ankara Ticaret Odası, Ticaret Bakanlığı'nın denetimi altında çalışır. Dr. Agâh Oktay Güner de bu Bakanlığın müsteşarıdır. Sanırız Dr. Agâh Güner, Devlet Memurları Yasası'nı gözönünde tutarak, Ankara Ticaret Odasından kendisine verilmesi kararlaştırılan 47.375 lirayı elinin tersiyle itmiştir. Bu konuda açıklama yaparsa, hep beraber öğreniriz...

(Cumhuriyet, 30 Aralık 1975)

-İdeolojik maksat... aşırı cereyan.. tehlikeli düşünce... fikir suçu...

Bunlar hep, ülkede emekçiden yana bir düzen isteyenler için kullanılmıştır. Siz hiç sağcılıktan yargılanan bir 'fikir suçu sanığı' gördünüz mü?.. Görmemişsinizdir. Çünkü ideolojiden yoksun olmak, fikirden de yoksun olmak demektir. (Cumhuriyet, 4 Ağustos 1975, İdeolojik Maksatla...)

Siz hiç 'fikir suçu' sanığı AP'li, DP'li, CGP'li, MHP'li gördünüz mü? Fikir suçu işlemek için de insanda bir parça fikir olması gerekmez mi? (Yeni Ortam, 22 Haziran 1974, Materyalist...)

Bir hukukçu çıksa da, bu ülkede yolsuzluklar için açılan davalarla, düşünce suçlarından dolayı açılan davaların sayısını bir karşılaştırsa; Türk siyasal yapısının bütün çizgileri, en aydınlık biçimde ortaya çıkıverir. ... Düşüncelerinden dolayı binlerce insandan hesap soran rejim, yolsuzluklar için bir tek gün soru sormazsa, düşünce suçu adı altında kimleri neden yargılamak istediği, neden bu amaçla yasalar hazırlattığı da belli olmaz mı? (Cumhuriyet, 18 Kasım 1975, Özgürlüğün Bedeli...)

Uğur MUMCU

ISBN 975-8084-37-2